ΙΣΤΟΡΙΑ

Ε ΣΚΡΟΎΗΣΕ ΣΕΝΤΕΡΫΑΡΕ

πέρ *d*ιέμ.

Περμbελέδρε

νγά Διάτα ε Βιέτερε εδέ νγά ιστορία ε *b*ότεσε,

εδέ κεθύερε Σκίπ *n*δε γjŷχε Τοσκερίτε

πρέτ

ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΙΤ ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΙΔΙΤ, ΕΛΒΑΣΑΝΑΣΙΤ.

(Περνα*l*ία) νγρίτι *d*εσμίμ τε Ιακόβι,
Εδέ *b*ßρι νόμ *n*δε Ισραΐλ,
(Ιßρ) σα ßρδερßϊ άτεριτε τέ̈νε,
Κε τε ßα *b*έ̈νενε τε νγόχρε *b*íjβετ τύρε:
Κε τ' ι νγόχε *b*ρέζι τιάτερε, *b*íjτε κε κάνε περ τε λίν*d*ßρε:
Δότε ρίτεν' ε *d*ότ' ßα τρεγόνενε *b*íjβετ τύρε:
Κε τε *b*ßνε σπερέσεν' ε τύρε μ*b*ε Περνα*l*ίνε,
Εδέ τε ρßάνεν' ßρδερίμετ' ε ατί. (Ψάλμ 78.. 5-7.)

ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΛΕ.
Νδε Στυπα-σκρόνε τε Α. Χ. Βο*j*α*d*ζιάνιτ.
1872.

BKSH

BKSH

BKSH

ΙΣΤΟΡΙΑ

Ε ΣΚΡΟΎΝΕΣΕ ΣΕΝΤΕΡΫΑΡΕ

περ διέμ.

Περμβεληδρε

νγά Διάτα ε Βιέτερε εδέ νγά ιστορία ε βότεσε,

εδέ κεθύερε Σκίπ νδε γjθχε Τοσκερίστε

πρέϊ

ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΙΤ ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΙΔΙΤ, ΕΛΒΑΣΑΝΑΣΙΤ.

(Περενδία) νγρίτι δεϋμίμ τε Ιακόβι,
Εδέ βϋρι νόμ νδε Ισραΐλ,
(Περ) σᾶ θρδερõϊ άτεριτε τ'ξνε,
Κε τε θα βξνενε τε νγάχρε βίjβετ τύρε:
Κε τ' ι νγάχε βρέζι τιάτερε, βίjτε κε κάνε περ τε λίνδρε:
Δότε ρίτεν' ε δότ' θα τρεγόνενε βίjβετ τύρε:
Κε τε βξνε σπερέσεν' ε τύρε μβε Περενδίνε,
Εδέ τε ρθαϋεν' θρδερίμετ' ε ατϊ. (Πσάλμε 78.. 5-7.)

ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΛΕ.

Νδε Ϋτυπα-σκρόνε τε Α. Χ. Βοjαδσιάνι.

1872.

Ἀλφάβητον Ἀλβανικόν.

A	*a.*	
B	*b.*	
Б	*b*	ὡς τὸ Γαλλικὸν b· οἷον *bă*ρι, ὁ χόρτος.
Г	*g*	ὡς τὸ Ἑλλ. γ πρὸ τοῦ α, ο, καὶ ω· οἷον *gά*ρθ, φραγμός.
Ґ	*ġ*	ὡς τὸ Ἑλλ. γ πρὸ τοῦ ε, η, καὶ ι· οἷον *ġά*κ, αἷμα.
Δ	*d.*	
D	*d*	ὡς τὸ Γαλλικὸν d· οἷον *dé*ρα, ἡ θύρα.
E	*e.*	
Ę	*ę*	ἐψιλὸν κλειστόν· οἷον κ*ę*τ*ę*, τοῦτο.
Z	*z.*	
Ż	*ż*	ὡς τὸ Γαλλικὸν j· οἷον *ż*απί, εἶδος ὄφεως.
Θ	*th.*	
I	*i.*	
J	*j*	ὡς τὸ Ἰταλικὸν j· οἷον *já*μ, εἶμα.
K	*k*	ὡς τὸ Ἑλλ. κ πρὸ τοῦ α, ο, καὶ ω· οἷον *kă*λι ὁ ἵππος.
Ḱ	*ḱ*	ὡς τὸ Ἑλλ. κ πρὸ τοῦ ε, η, καὶ ι· οἷον *ḱά*φα ὁ λαιμός.
Λ	*l*	ὡς τὸ Ἑλ. λ πρὸ τοῦ α, ο, καὶ ω· οἷον *ġé*λα, τὸ φαγητόν.
Ļ	*ļ*	ὡς τὸ Ἑλ. λ πρὸ τοῦ ε, η, καὶ ι· οἷον πέ*ļ*α, ἡ φοράδα.
M	*m.*	
N	*n.*	
Ń	*ń*	ὑγρότερον τοῦ Ἑλληνικοῦ ν· οἷον *ńę*, ἓν.
O	*o.*	
Π	*p.*	
P	*r*	ὡς τὸ Ἑλληνικὸν ρ· οἷον *rą̈j*, φυλάττω.
Ṕ	*ṕ*	ὑγρότερον τοῦ Ἑλληνικοῦ ρ· οἷον *ṕą̈j*, ξυρίζω.
Σ	*s.*	
S̈	*s̈*	ὡς τὸ Ἀγγλικὸν sh· οἷον *s̈ă*ρα, τὸ πριόνιον.
T	*t.*	
Ȣ	*ȣ*	ὡς τὸ Ἑλληνικὸν ου· οἷον *ȣ*δα, ἡ ὁδός.
Y	*u*	ὡς το Γαλλικὸν u· οἷον *ū*λι, τὸ ἄστρον.
Φ	*f.*	
X̌	*x̌*	βαθύτερον τοῦ Ἑλληνικοῦ χ· οἷον *x̌ă*, τρώγω.
TΣ	*tσ*	» *tσ*ότσα, τὸ κοράσιον·
TS̈	*tσ̈*	» *tσ̈*ύνι, τὸ παιδίον.
DΣ	*dσ*	» *dσ*ίσα, σπινθήρ.
DS̈	*dσ̈*	» *dσ̈*όκα, ἡ φλοκάτα.

Φωνήεντα βραχέα, ᾰ ĕ ę̆ ĭ ŏ ȣ̆ ŭ.

Φωνήεντα μακρά, ᾱ ē ę̄ ī ō ȣ̄ ū.

ΤΡΫΒΕΖΑ.

Κρύετϱ.		Φάλεϳα.
1.	Κριϳέσα.	1
2.	Τϱ ῤένετϱ πόäτϱ.	3
3.	Βράσεϳα ε βϱλäït.	5
4.	Ενόχ8.	6
5.	Πϱρμβύτεϳα.	7
6.	Προφιτία ε Νόεσϱ.	10
7.	Πύργ8 ι Βαβέλιτ.	11
8.	Τϱ θίρετ' ε Αβράμιτ.	12
9.	Αβράμι εδέ Μελχισεδέκ8.	13
10.	Βέσα ε Αβράμιτ.	14
11.	Σοδόμα ε Γομόρρα.	15
12.	Ισμαΐλι.	17
13.	Ισαάκ8.	18
14.	Βdέκεϳα ε Σάρρεσϱ, εδέ τϱ βaϱ̓8αρετ' ε ασäï.	20
15.	Μαρτέσα ε Ισαάκ8τ.	20
16.	Ιακόβι εδέ Ισάφι.	21
17.	Ὄδα ϰϱ βξρι Ιακόβι.	24
18.	Τϱ ö̓ίτ8ριτ' ε Ιοσίφιτ.	27
19.	Ιοσίφι νdϱ Μισίρ.	28
20.	Τϱ λαρτ8αρετ' ε Ιοσίφιτ.	29
21.	Τϱ βϱλέζϱριτ' ε Ιοσίφιτ βίνενϱ νdϱ Μισίρ.	31
22.	Ὄδ' ε dῦτϱ ϰϱ βξνϱ τϱ βϱλέζϱριτ' ε Ιοσίφιτ.	32
23.	Ιακόβι βέτε νdϱ Μισίρ.	35
24.	Προβίμι ι Ιόβιτ.	37
25.	Ιόβι εδέ μίκτ' ε τί.	38
26.	Εγύπτι α Μισίρι.	40
27.	Μοϊσί8.	45
28.	Μοϊσί8 περπάρα Φαραόνιτ.	47
29.	Πάäϰα εδέ τϱ ίκ8ριτϱ νγά Εγύπτι.	51
30.	Ισραΐλι νdϱ ö̓κρετϱτίρϱτ.	53
31.	Τϱ δξνετ' ε Λίγεσϱ.	55
32.	Λίγα ϰυτετόρε.	57
33.	Λίγα ε λ̓8τϱϳεσϱ.	59
34.	Μάλι ι Σινάït εδέ Ὄκρετϱτίρα.	63
35.	Βάρετ' ε ατύρε ϰϱ dϱö̓ϱρδανϱ τϱ νγρξνα.	65
36.	Πϱργόνϱσιτϱ.	66
37.	Μ8ρμ8ρίμι. ι Ισραΐλιτ.	67

38. Ґа́рпєри ι ра́мтѯ. 68
39. Вде́кєја є Аарóнит. — Валаа́ми. . . . 69
40. Вде́кєја є Моїсúєт. 70
41. Ιисθї, едé тѯ ѳкéлθриτ' є Іеріχóсѯ. . . . 72
42. Ґаваонúтѯтѯ. 73
43. Ѯ пѯöтѳа́рєт' є Хананúтєвет. 73
44. Ґукáтѯситѯ. — Ґедеóни. 75
45. Рѳθа. 77
46. Ілеґѳ едé Самѳґли. 78
47. Самѳґли едé Саѳ́ли. 81
48. Давúди кѳр ґöτе бари. 82
49. Давúди едé Голиáθи. 84
50. Ѯ ндиéкθриτ' є Давúдит. 85
51. Вде́кєј' є Саѳ́лит. — Давúди бе́ндетѯ мбєрéт. . 88
52. Брúа ѳбрā. 89
53. Авєссалóми. 91
54. Мѳртáја ндѯ Ісраи́л. 93
55. Соломóни. 95
56. Ѯ ндáрєт' є мбєретерúсѯ. 97
57. Іероβоáми. едé профúти. 98
58. Профúти Ілí. 99
59. Оχоζúа едé крує-ѳöтѯтóрєт' є тї. 102
60. Елисѯ́ѳ. 103
61. Неемáни. 104
62. Профúти Іонá. 106
63. Мбєретерúа є Ассурúсѯ. — Нинєβúа. . . . 109
64. Роπерúа є тѯ δíетѯ фáраβет Ісраи́лит. . . . 113
65. Мбєрéтєриτ' є χéрєѯимѯ тѯ Ібδєсѯ. 114
66. Ѯ пастáїмитѯ мбєрéтєриτ' є Ібδєсѯ. . . . 117
67. Профúтєриτѯ. 119
68. Роπерúа є Ісраи́лúтєβет ндѯ Вавулóнѯ. . . . 122
69. Діалóѯат' є Ебрéβет. 123
70. Мбєрετерúа є Халδéсѯ. — Вавулóна. . . . 125
71. Данúли 129
72. Мбєрετерéѯа Есθúрѯ. 131
73. Ѯ ндєртѯáрєт' є Іерѳсалúмєсѯ πєр сѯ áути. . 134
74. Кѯ πрéї Діáтѯсѯ Віéтєрѯ нγéр мбѯ кóχѯ тѯ Крíѯтит. 136
75. Ґéндєја є Ісраи́лит. 138
76. Βíбла, а Ѯкрóна є Ѯéγтєрѳарѯ. 140

ΑΞΪΙΡΑΤ' Ε ΔΙΑΤΞΣΞ ΒΙΕΤΞΡΞ.

Π. Κ. *dó* μέ θξνξ, Πάρα Κρϊötιτ, α κάλξ *b*ιέτ πξρπάρα τξ λϊν*d*ξριτ Κρϊötιτ.

1. Κριjέσα. 4004 Π. Κ.

Περξν*d*ία κριjöï (*b*ξρι) κιέjτξ εδέ δξνξ πρέï φjάλξσξ τï, εδέ κξötά ι πξλκξ8, κξ τξ μός *b*ξνενξ τξ γϊθα περ-νξ-χέρξ, πό *d*άλξ νγά *d*άλξ: νδονξσε αύ πάτ 8ρδερ8αρξ, κξ σξ κρέϊσξ χέρε, ν8μξριν' εδέ φόρμεν' ε γϊθξ κάφötξbετ.

Νdαötί πά *d*ξγό, σε σί Περξν*d*ία *b*ξρι κιέjτξ εδέ δξνξ περ γάötξ *d*ίττ, Περξν*d*ία θά, "δ*b*ξφτξ *d*ρίτξ: εδέ 8*b*ξ *d*ρίτξ". (Γεν. 1.. 3.) Ατξχέρε "Περξν*d*ία νdã8 *d*ρίτξνξ νγά ερξσίρα". (Γεν. 1.. 4.) Αjό κέ ε πάρα νάτξ, εδέ ε πάρα *d*ίτξ.

Τιέτερα κάφötξ νγά ατό κξ *b*ξρι Περξν*d*ία κέ κξνdρέσα ε κϊελιτ κξ ρεθόν δξνξ. "Περξν*d*ία νdã8 8jερατξ κξ ϊötινξ νdξνξ κξνdρέσξνξ νγά 8jερατξ κξ ϊötινξ μbι κξνdρέσξτ. Εδέ Περξν*d*ία κjδαϊτι κξνdρέσξνξ κϊελ". (Γεν. 1.. 6-8.) Αjό κέ ε *d*ũτα *d*ίτξ.

Τξ τρέτξνξ *d*ίτξ Περξν*d*ία νdã8 τόκξνξ νγά 8jερατξ κξ ϊötινξ μbι φάκετ τξ δξ8τ: εδέ θά τξ μbίνξ νγά δξ8 *b*ãρ ε *d*ρ8ρξ κξ *b*ξ̃νξνξ πέμξ.

Τξ κάτρξτξνξ *d*ίτξ Περξν*d*ία *b*ξρι *d*ριτάρξτξ νdξ κξνdρέσξ τξ κϊελιτ, κξ τξ jένξ περ öένε νdξ δξ, εδέ περ κόχερα, εδέ περ *d*ίττ, εδέ περ *b*ιέτ: *dó* μέ θξνξ, "*d*ριτάριν' ε μάθ περ τξ ζοτερ8αρξ μbι *d*ίτξτ, εδέ *d*ριτάριν' ε *b*όγξλξ περ τξ ζοτερ8αρξ μbι νάτξτ": εδέ ύjετξ. (Γεν. 1.. 14-16).

Τε πέσετενε *dítε* Περενdία *b*ε̈ρι πέσ̈κε τε μεδέν, εδέ τσ̈' *dó* γε̈ τε γάλε κε̈ λιβίς νdε̈περ *ǰ*ε̈ρατ, εδέ γíθε τσ̈' φάρε ζόκσ̈, εδέ 8 δά ατύρε κετε̈ *b*εκíμ, "Σ̈σ̈τόφσ̈ι ε 8σ̈8μόρσ̈ι". (Γεν. 1.. 22).

Τε γάσ̈τενε *dítε* Περενdία *b*ε̈ρι γíθε *b*íσ̈ατ' (εγερσíρατ') ε δε̈8τ, ε γíθε σ̈τε̈σετε, ε γíθε σ̈τερπívτε κε̈ λívdνενε πάς φάρεσε τύρε. Ατε̈χέρε Περενdία θά, "Λέτε *b*ε̈με νερívε πάς τε γάíτ8ριτ τ'ε̈νε, εδέ πάς τε σ̈εμ*b*ελύεριτ τ'ε̈νε: εδέ λέτε ζοτερόνενε *μ*ι πέσ̈κετ ε *dε̈*τιτ, εδέ *μ*ι σ̈πέσετ ε κíελιτ, εδέ *μ*ι σ̈τε̈σετ, εδέ *μ*ι γíθε δε̈νε, εδέ *μ*ι γíθε σ̈τερπívτ κε̈ χíκενε *b*árκαζι *μ*ι δε̈τ. Κε̈σ̈τ8 Περενdία *b*ε̈ρι νερívε πάς τε γάíτ8ριτ τí". (Γεν. 1.. 26, 27.) Αύ *b*ε̈ρι νε̈ *b*8ρε ε νε̈ γρ8α, εδέ ι *b*εκοΐ ε 8 θά, "Σ̈σ̈τόφσ̈ι, ε 8*μ*δλόφσ̈ι, ε *μ*δ8σ̈τσ̈ι δε̈νε, εδέ ε ζοτερόφσ̈ι". (Γεν. 1.. 28.) Αjó κέ ε γάσ̈ττα *dítε*. "Εδέ Περενdία πα̈ γíθε σα̈ *b*ε̈ρι, εδέ *já* τεκ ίσ̈ινε φόρτ τε μíρα". (Γεν. 1.. 31.)

Νdασ̈τί πά *b*ε̈ρε ρε̈, ο *dιά*λε8ι íμ κε̈ *j*ε̈ τ8κε κενd8αρε, σε τσ̈' *b*ε̈ρι Περενdία τε σ̈τάττενε *dítε*. Αύ 8ρδερόϊ ατε̈ *dítε* πε̈ρ τε κρέμτε, εδέ ε *b*ε̈ρι νε̈ *dítε* π8σ̈íμι πε̈ρ νέ: σεπσέ "Αύ π8σ̈σ̈ϊ τε σ̈τάττενε *dítε* νγά γíθε π8νερατ' ε τία κε̈ *b*ε̈ρι. Εδέ Περενdία *b*εκοΐ τε σ̈τάττενε *dítε*, εδέ ε σ̈ε̈ντερσ̈ϊ: σεπσέ νd' ατε̈ (*dítε*) π8σ̈σ̈ϊ νγά γíθε π8νερατ' ε τία κε̈ κρι*j*σ̈ϊ ε *b*ε̈ρι Περενdία". (Γεν. 2.. 2, 3.)

Ε σ̈τάττα *dítε* 8κ*j*8αϊτι "Σαββάτε̈", κε̈ *dó* μέ θε̈νε π8σ̈íμ: εδέ νε̈ ε κετíλε *dítε* π8σ̈íμι ε̈σ̈τε̈ φόρτ ε μíρε πε̈ρ νερívε, εδέ πε̈ρ γíθε γε̈τ' ε γάλα κε̈ π8νόνε̈νε πε̈ρ νερívε. Dít' ε Σαββάτε̈σε ε̈σ̈τε̈ νε̈ *dε*φτíμ ι μά8 *dα*σ̈8ρíσε Περενdíσε, εδέ σε, "Γíθε περ*dε*λíμετ' ε ατϊ *já*νε *μ*ε̈ γíθε πόνετ ε ατϊ". (Πσάλμε 145.. 9.)

Πε̈ρ γíθε μόνε κ8ρ σ*b*άρ0 *dít*' ε Σαββάτε̈σε, α νδκ' ε̈σ̈τε̈ πε̈ρ τε πε̈ρμε̈νd8ρε νά φ8κíν' ε *dιτ*8ρíν' ε τε μíρεν' ε Περενdíσε, κε̈ κά *dε*φτύερε νdε̈ κρι*j*έσετ τε̈ *b*ότε̈σε, εδέ πε̈ρ κ8*j*d*é*στ κε̈ κά πάσ8ρε πε̈ρ νdε̈ρτέσατ' ε τία κε̈ ατε̈χέρε νγέρ *μ*ε̈ σότ; ποσϊ: εδέ να *dσ̈*χετε τε πε̈ρμένdμε εδέ πε̈ρ*dε*λíμετ' ε Περενdíσε τε με̈δάτε, κ8ρ σ̈περ*b*λε̈8 νέρε̈ζιτε μέ άνε τε *dάσ̈*8ριτ Βíριτ τí, Ζότιτ Ιισ8-Κρίσ̈τ: εδέ πε̈ρ ατε̈ κρι*j*έσε̈ τε̈ ρε̈ *μ*ε̈ Ιισ8-Κρίσ̈τινε, κε̈ *dσ̈*χετε τε π8νόνετε νdερ σ̈πίρτερατ τ'άνε τε φα*j*τόρε*b*ετ, πάρα σε τε̈ *b*ε̈νεμι τε̈ *b*ε̈*j*έτ8ρε πε̈ρ κíελινε, εδέ πε̈ρ ατε̈ Σαββάτεν' ε πα-*μ*βαρ8αρε κε̈ ε̈σ̈τε̈ πε̈ρ γε̈νdε̈*j*εν' ε Περενdíσε.

2. Τε ρένετε πόϋτε. 4004 Π. Κ.

Γϋτε νέ κόπεϋτ' ι δϑκϑρε κε ε κίϋτε μbιέλε Περενδία, εδέ νά' ατέ δϑρι νερίνε. Νάε κετέ κόπεϋτε ίϋτινε γίθε τϋ' φάρε δρϑρεϋ τε πελκύερε περ τε πάρε, εδέ τε μίρε περ τε νγρένε: νάε μέστ τε κόπεϋτιτ ίϋτινε δύ δρϑρε κε νάνινε νέρι νγά jάτρι: Δρϑρ' ι jέτεσε, "εδέ δρϑρι τε νγόχϑριτ σε μίρεσ' εδέ σε κέκεσε". Περ νέρινε νγά κετά Περενδία ϑρδερδϊ νερίνε τε μός χάjε, τϑκε θένε, "πρέϊ γίθε τϋ' δό δρϑρι τε κόπεϋτιτ μϑντ τε χάϋ λιρϑαρε: πό πρέϊ δρϑριτ τε νγόχϑριτ σε μίρεσ' εδέ σε κέκεσε σ' κέ περ τε νγρένε νγά αύ: σεπσέ άτε δίτε κε τε χάϋ νγά αύ, κέ περ τε δάέκϑρε φάρε". (Γεν. 2.. 16, 17.)

Νάαϋτί γάρπερι ίϋτε φόρτ ι μέντϋμ, εδέ ι Θότε γρϑασε, "Α μέ τε δερτέτε Θά Περενδία, Μός χάjνι πρέϊ γίθε τϋ' δό δρϑρι τε κόπεϋτιτ; Εδέ γρϑaja ι Θά γάρπεριτ, Μϑντμε τε χάμε πρέϊ πέμεσε δρϑρεβετ κόπεϋτιτ: πό πρέϊ πέμεσε δρϑριτ κε ξϋτε νάε μέστ τε κόπεϋτιτ, Περενδία Θά, Μός χάjνι νγά αύ, άς μός ι περκίτνι, κε τε μός δάίσνι. Εδέ γάρπερι ι Θά γρϑασε, Μέ τε δερτέτε σ' κένι περ τε δάέκϑρε: πό Περενδία ε δί, σε ατέ δίτε κε τε χάjνι νγά αύ, δότ' ϑ χάπενε σϋτε τϑαϊ, εδέ δότ' ίνι ποσί περενδίρρα, τϑκε νγόχϑρε τε μίρεν' εδέ τε κέκενε. Εδέ γρϑaja πᾶ, σε δρϑρι ίϋτε ι μίρε μbε τε νγρένετ, εδέ σε ίϋτε ι πελκύερε νάε σϋτ, εδέ δρϑρ' ι δεϋερϑαρε κε έπ μέντ: εδέ ajό μόρι πρέϊ ασαϊ πέμε, εδέ χένγρι: εδέ ι δά εδέ bϑριτ σαϊ bάϋκε μέ bέτεχενε, εδέ αύ χένγρι. Ε ϑχάπνε σϋτε τε dϋbε, εδέ ε νγόχνε σε ίϋτινε σbέϋϑρε: εδέ κέπνε γέθε φίκϑ, εδέ νγέϋνε περκάρκ bετεbέτεχενε.

Εδέ αεγάανε ζεν' ε Ζότιτ Περενδίσε, τϑκε έτσρε νάε κόπεϋτε νάε έρε τε dίτεσε: εδέ ϑφϋέχνε Αδάμι εδέ γρϑaja ε τϊ πρέϊ φάκεσε Ζότιτ Περενδίσε νάερ μέστ δρϑρεβετ κόπεϋτιτ.

Εδέ Ζότι Περενδία θερίτι Αδάμνε, ε ι Θά, Κϑ jε; Εδέ αύ Θά, Δεγόba ζένε τέντ νάε κόπεϋτε, εδέ ϑφρικεσϑαϋε, σεπσέ jάμ. σbέϋϑρε: εδέ ϑφϋέχα. Εδέ Περενδία Θά, Κϑϋ τε αεφτέϑ σε jέ

σβέϋϑρε; Μός χἔνγρε νγά δρθρι, ϰε τε ϑρδερόβα τε μός χᾶϋ νγά αύ; Εδέ Αδάμι θά, γρϑαja ϰε με δἔ τε jέτε βάϋϰε μέ μϑα, με δά νγά δρθρι, εδέ χἔνγρα. Εδέ Ζότι Περεvdία ι θά γρϑασε, Τϋ' ἔϋτε ϰεjό ϰε bἔρε; Εδέ γρϑaja θά, Με γεvἔϑ (ϰεvdίτι) γάρπερι, εδέ χἔνγρα.

Εδέ Ζότι Περεvdία ι θά γάρπερit, Σεπσέ bἔρε ϰετἔ, ϰόφϋ ι μαλεϰϑαρε vdερ μέστ τε γίθε baγετίβετ, εδέ vdερ μέστ τε γίθε ϋτἔϲεβετ φϑϋεϲε: dότε έτσvτϋ βάρκαζι, εδέ dότε χᾶϋ δἔ γίθε dίτετ' ε jέτεϲε σ'άτε: εδέ dότε bἔ αρεμιϰεσϊ vdερ μέστ τέje εδέ γρϑασε, εδέ vdερ μέστ τε φάρεϲε σ'άτε εδέ τε φάρεσ' ασαϊ: ajό dότε τε dερμόνε ϰρύετε, εδέ τί dοτ' ι τϋϑπίτϋ θέμβρενε". (Γεν. 3.. 1-15.)

Περ ϰετἔ φάρε ϰε ϑζοτϑα, ϋεvόχεϊ Ζότι Κρίϋτ, ι Βίρ' ι Περεvdίϲε, ϰε κίϋ περ τ' άρδβρε vdε bότετ, εδέ περ τε bἔρε vερϊ, ϰε τε ϋπετόντε φajτόρετε. Σατανάϊ φιτῦϊ ϋϑμε μbε τε ρεζϑαρετ ε vερίϋτ, σεπσέ πρίϋι μενdίμετ' ε Περεvdίϲε: πό πάκ τε μενdόνεμι, μέρετε bέϋ σε dój bἔρε περ τε μάδενε λαbdίν' ε Περεvdίϲε, εδέ περ τε πρίϋϑριτ' ε diἄλιτ μbε σε φϑvdι.

"Εδέ γρϑασ' ι θά, Dότε ἄτόν τέπερε τε δἔμbϑρατ' ε τϑα, εδέ τε δἔμbϑρατ' ε τε πιέλιτ τάτ: μέ τε δἔμbϑρα dοτε πιέλϋ djέμ: εδέ dεϋερίμι ύτ dότε jέτε τε bϑρι ύτ, εδέ αύ dότε τε ϑρδερόνε.

Εδέ bϑρit ι θά, Σεπσέ dεγόbε φjάλεν' ε γρϑασε σ'άτε, εδέ χἔνγρε νγά δρθρι, ϰε τ' ϑρδερόβα, τϑϰε θἔνε, Μός χᾶϋ νγά αύ, ϰόφτε μαλεϰϑαρε δἔϑ περ πΰνετ τένde: μέ τε δἔμbϑρα dότε χᾶϋ νγά πέμερατ' ε ατί γίθε dίτετ' ε jέτεϲε σ' άτε: εδέ φέρα ε dρίζα dότε μbίνενε περ τϋ: εδέ dότε χᾶϋ bἄρν' ε φϑϋεϲε: εδέ μέ diέρϲετ τε φάϰεϲε σ'άτε dότε χᾶϋ bϑϰενε, νγέρ σᾶ τε ϰεθέχεϋε vdε δἔτ ϰε πρέϊ ατί ϑμόρε: σεπσέ jἔ δἔ, εδέ dότε ϰεθέχεϋε vdε δἔτ". (Γεν. 3.. 16-19).

Παστάϊ ϑdεbϑα vερίϑ νγά κόπεϋτι, εδέ ϑϐἔ νέ Χερϐίμ μέ ϋπάτε φλάκε ϰε τε ρϑαντε ϑδεν' ε dρθρit jέτεϲε.

Πό vdονεσε ϑdεbϑανε νγά παραδϊσι, Αδάμι εδέ Εβα σ' ϰένε χαρϑαρε πρέϊ ϋε μίρεσ' ε πρέϊ περdελίμιτ Κrijετἄριτ τύρε. Αύ ϑ δά ατύρε τε βέϋερε, ϰε νγέρ μb' ατέ χέρε σ' ϰϊϋινε πάϋϑρε νεbόje άς περ τε μbϑλϑαρ' ας περ στολί. "Εδέ Ζότι Περεvdία ι bἔρι Αδάμιτ εδέ γρϑασ' ατί ρόβα τε λεϰϑρετα, εδέ ι βέϋι ατά". (Γεν. 3..

21). Kętó ṕóba mə̀nt tę kénę kénę lękərra ötę̄sęö kę pát ərdęrə̀arę Perędía Adámnę t' i brístę, e t' ia bę̄ntę kərbán, pęr ö́énęn' e öpęrblímit kę íötę pęr tę bę̄rę ndę kó·χęra tę paştáïme, me ánę tę kərbánit tę Bïrit Perędísę.

Pęr kętę̄ tę kodítərę tę ζí kę χúri fájı ndę bótęt, edę̄ ngá fájı érdı bdékęja, örərt mé θę̄nę, γíθę kómbętę kánę lę̄nę tsá fjálę tę mótöimę. Atá flásęnę pęr krę́ín' e bótęsę, se íötę nę̄ ję̄t' e ārtę, kę ṕóninę nérę̄zitę öməę biét me daöərí, edę̄ χájnę mjáft ngá pémęt' e dę̄st: edę̄ atá θónę sé ajó lə̀mərí sdə̀ar (əprí·ö) ngá tę pa-dęγ̄arę̄t' e tsá bétsbę, kę əgęúęnę prę́ï nę̄ γárpęri, edę̄ χę̄nγ̄rę̄ pémę kę s' kíötin' ərdęrę. Tę tiérę flásęnę pęr tsá pémę tę ārta kę rə́χęöinę prę́ï nę̄ γárpęri. Fórt pęr tę öęnə̀ar' é̱ötę nę̄ fjál' e mótöimę kę kánę Indiánętę, atá örərə̀ęnę Kriönánę, nę̄ ngá perędírrat' e túre, tsnę öké̱lərę mbi krúęt tę nę̄ γárpęri, edę̄ tsnę mbáïtərę trə́pin' e atí me də̀art mbi krúęt tę tí. Sā tę lə̀mərę jémi ná kę kémi ndęr də̀art t'óna Fjálęn' e Perędísę, kę na dęftén istorín' e bę̄rtétę kętí tę kodítəri tę ζí. Sa-do-mós kętó fjálę tę mótöimę kę kánę lę̄nę tę biétęritę, dęfténę̄nę se γíθę nérę̄zitę jánę tę bíjt' e Adámit: sepsé tiátraζi, kętá kómbę pęrndārę mbę̄ tę kátęr' ánęt' e bótęsę, edę̄ tsnę mós pásərę tę mār' e tę dę̄nę nę̄ri me játrinę, si mə̀nt tę kénę si-nę-nę̄ ató fjálę tę mótöimę kęsāï istoríe tę öęnə̀arö̱imę;

3. Bráseja e belāït. 3875 P. K.

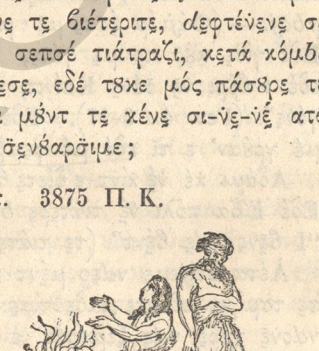

Prę́ï tę bíjęt Adámit nę́ri kjə̀χęï Kaín edę̄ tiátęri Abę́l. Kaínı ístę bə̄lk, edę̄ Abę́lı ístę barí dénö. Nę̄ dítę tę dú bęlę́zęrit' i prə́nę dərátę Zótit. Kaínı i prə̄ ngá pémęt' e dę̄st, edę̄ Abę́lı ngá kęrθínat' e dénęt. Edę̄ Perędísę i plə̀kə̄ dərā́t' e Abę́lit, pó jó edę̄ e Kaínit: sepsé Abę́lı ia prə̄ dərátęnę mé γíθę zémęrę. Mé kętę̄ kərbánin' e kénγit aú nə́kę nγíχtę Perędínę bétęmę pęr Krijętār edę̄ pęr Dánęs γíθę tö' dó γę̄je tę míręs, pó aú ręfę́ntę edę̄ bétęnę se íötę fajtə̀ar i bdiérę, edę̄ mbesóntę se fájęt' e tí lúpęninę bdékęje, edę̄ ndę dáötę tę

νdɛjέχɛtɛ νέ̱ φajtδαρ, dδχɛtɛ tɛ̱ βrítɛtɛ̱ νέ̱ tiátɛrɛ̱ νdɛ̱ βɛ̱̈nt tɛ̱ atí. Pó Kaínι ïδtɛ ζɛ̱̈mɛr-áδpɛrɛ̱, ɛ ι pa-bέsɛ̱, ɛ madɛ̱δtδar. Aú σ' ɛ̱ɛ̱φέntɛ bέtɛnɛ̱ pɛ̱r φajtδar pɛrpára Pɛ̱ɛ̱ndísɛ̱, mέ tɛ̱ prδrɛt' ɛ kάφδsɛ̱ pɛ̱r kδrbán kɛ̱ kɛ̱rkóntɛ Pɛ̱ɛ̱ndía: pɛrandáï Pɛ̱ɛ̱ndía mέ δdɛ̱ νδk' ɛ pɛ̱lkέntɛ. "Edέ Kaínι δζɛmɛrδa fórt, edέ βraρδï fάkɛn' ɛ tí. Edέ Zótι ι 0á Kaínιt, Pɛ̱rsé δζɛmɛrόbɛ; edέ pɛrsé βraρόbɛ fάkɛnɛ̱ t'ɛ̱ndɛ; νdɛ̱ bɛ̱̈φδ mírɛ̱, a σ' po dótɛ̱ prítɛδsɛ̱; edέ νdɛ̱ mός bɛ̱̈φδ mírɛ̱, fájι tɛ̱ μbét νdɛ̱ dérɛt".

"Edέ Kaínι ι fólι tɛ̱ bɛ̱lάït: edέ kδr ïδínɛ̱ νdɛ̱ fδδɛt, δnγrít Kaínι pɛrμbí Abέ̱lnɛ̱ tɛ̱ bɛ̱lãn' ɛ tí, edέ ɛ βrãδ. Edέ Zótι ι 0á Kaínιt, Kδ ɛ̱̈δt' Abɛ̱̈lι υt-bɛ̱lã; Edέ aú 0á, Nδkɛ̱ dí: σός jám δnɛ̱ rδaïtɛ̱σ' ι t'ιμ-bɛ̱lãj; Edέ Pɛrɛ̱ndía ι 0á, Tδ' bɛ̱̈rɛ; ζɛ̱̈r' ι γάkδt t'υt-bɛ̱lã bɛ̱rtét tɛk δnɛ̱ prέι dɛ̱̈st: edέ νdaδtí kόφδ ι malɛ̱kδarɛ̱ νgá dɛ̱̈δ kɛ̱ γ̱ápι gójɛ̱nɛ̱ tɛ̱ présɛ̱ γάknɛ̱' ɛ t'υt-bɛ̱lãj prέï dórɛ̱sɛ̱ σ'átɛ: kδr tɛ̱ pδnójδ dɛ̱̈nɛ̱, pasκɛ̱táï σ' kã pɛ̱r tɛ̱ dɛ̱̈nɛ̱ pémɛ̱n' ɛ tí: ι ïkδr' ɛ ι dɛ̱bδarɛ̱ dótɛ̱ jɛ̱̈δ μbι dɛ̱t. Edέ Kaínι ι 0á Zótιt, Mδndímι ím ɛ̱̈δtɛ̱ mɛ̱̈ ι mά0, σɛ σã μδnt tα μbãj.—(Fájι ím ɛ̱̈δtɛ̱ mɛ̱̈ ι mά0, σɛ σã μδnt tɛ̱ mɛ̱̈ νdɛ̱jέχɛtɛ̱.)—Edέ γ̱íθɛ̱ kδδ tɛ̱ mɛ̱̈ γ̱énɛ̱, dotɛ̱ mɛ̱̈ βrásɛ̱. Pó Zótι ι 0á, Jó, edέ ι βδrι νέ̱ δ̈énɛ̱ Kaínιt, kɛ̱ tɛ̱ mós ɛ βrásɛ̱ γ̱ιθɛ̱-sɛ-tsílι ta γ̱énɛ̱". (Γɛν. 4.. 3-17). Edέ Kaínι ïkδ prέι fάkɛsɛ̱ Zótιt bάδkɛ̱ mέ γrδan' ɛ tí edέ mέ fɛμíjt, edέ νdɛrtδï νέ̱ kutét.

Adάμι kέ νέ̱ kínt ɛ dίɛtɛ̱ βiétδ ι βiétɛrɛ̱ kδr kodítι kɛ̱jó pδnɛ̱. Edέ E'βa pólι νέ̱ tiátɛrɛ̱ bír, edέ ɛ kj̱δaïtι Sí0, kɛ̱ dó mέ 0ɛ̱̈nɛ̱ "I bɛ̱̈nɛ̱ νdɛ̱ bɛ̱̈nt" (tɛ̱ tiátɛrιt kɛ̱ δβrã).

Lέta δtíjɛmɛ̱ νdɛr mɛ̱̈nt kɛtέ̱ prïδɛ̱jɛ kɛ̱ ι γ̱ãδ Kaínιt pɛr pδnɛ̱ tɛ̱ tsmírιt edέ tɛ̱ madɛ̱δtísɛ̱: edέ lέtɛ̱ rδ̈kɛmι mός lɛ̱δójmɛ̱ bέtɛnɛ̱ νdonɛ̱̈ ɛ̈́rɛ̱ νdɛ̱ ζɛmɛrãt' ɛ νdɛ̱ mɛrí, kɛ̱ mδnt tɛ̱ bɛ̱̈jmɛ̱ γ̱ák ɛ βrásɛ̱jɛ, νdɛ̱ mός ι νdálτɛ̱ kɛtó tɛ̱ kɛ̱ía kδjdésι ι Pɛ̱ɛ̱ndísɛ̱.

4. Enóχ8. 3382—3017 P. K.

Jδ μbájνι mɛ̱̈nt sɛ δ 0ásɛ̱ jδbɛ, Sɛ E'βa pát νέ̱ bír, kɛ̱ ɛ̱j̱δaïɛ̈ Sí0. Ajó pát pásσρ' edέ tɛ̱ tiérɛ̱ djém, kɛ̱ νδkɛ̱ ζí̱ɛnɛ̱ ν'gójɛ̱ νdɛ̱ Ökrónɛ̱t: pó Sí0ι ζí̱ɛtɛ̱ ν'gójɛ̱, sɛpsé νgá fɛμíjt' ɛ atí mɛ̱̈ párɛ̱ ïδtɛ pɛr tɛ̱ rδaïtσρ' ɛ bɛrtétα bésɛ̱ ɛ Pɛ̱ɛ̱ndísɛ̱: edέ νgá fárα ɛ atí νdɛ̱ mótɛt tɛ̱ pastáïμ. kïδtɛ pɛr tɛ̱ dálɛ̱ Zót' ι laβdísɛ̱,

Ъпєрвлимтăр' ι бότєзę. Съ пєр ѱємíјт' є Каínит, єбé тę тиéрęт ајéмт' є тę пáрęбет периντбет т'áнę, атá ъпéїт ζъ́нę тę дęѳтéнинę пъ́нєра тę кęхíа кę дáлęнę νгá тę ρęζъ́варęт' є νерíът. Атá νъ́кę дéъ̈нę та къ́нę νадєр мę́нт Перęνдíнę: перανдáї єбé аý ι ϫарóї, єбé ι ϫлá тę бíјенę пáс тę кęхíаъ̈ кę ъ̈пíфинę мé мę́нт.

Кęъ̈тъ́ єбé νадєр атó мóтет є пáра íъ̈инę дŭ дъ́ар νéрęζиъ̈ νдę бóтęт: — атá кę дръ́анинę Перęνдíзę, єбé атá кę νъ́к' ι дръ́анинę. Атá кę ι бесóнинę Ъпętимтăрит кę 8 пáт ζотъ́ар' атýре Перęνдíа, єбé ъ̈кóнинę ѵ́ę јéтę мé бéзę мьι атę́, кętá íъ̈ин' атęϫéре кíъ̈а є Перęνдíзę, сикъ́ндрę јáнę єбé сóт: пó ајó дóра тиáтęр' є бóтęзę íъ̈инę плóт мé па-бесęрї́ є мé тę кéке. Фємíјт' є бесęтăрит Сíѳ ϫáнę тę кíъ̈инę хéнърę ѵ́ę пиéз' є бóгęлę νгá бę́νдęсит' є бóтęзę: єбé νадєр мéст тę кętýре тę пáкęбе, ъ̈ѳмę бéтę ϫарóванę Перęνдín' є áтерęбет тýре, єбé ѳпъ́хнę мé νéрęс тę кęхíј, сепсé «єбé кър ζъ́нę νéрęζитę тę ъ̈тóнеъ̈инę мьι фáкет тę дъ́ят, єбé лíнтę бíја νадєр атá, тę бíјт' є Перęνдíзę кър пáнę бíјат' є νéрęζъбет, се íъ̈инę тę бъ́къра, мъ́арę пęр γрă прéї сę ϫíѳаъ̈ сă сϫóѳнę". (Ген. 6.. 1-2.)

Пó, пęр перδęлíмин' є мáѳ, єбé пęр тę бъ́рę ϫĭр νерęζíзę, Перęνдía ръ́аїти тсá бесęтáрę пęр бéтęϫенę: єбé νадєр мéст тę кętýре кé Енóϫ8, кę аý íъ̈тє ι ъ̈тáттι брéс пас Аδáмит. Аý íъ̈тє фóрт ѵ́ę νерї́ ι ъ̈ęъ̈тęръ́арę: "аý éтси бáъ̈кę мє Перęνдínę, єбé с' ґęνδеї́ мę́: сепсé Перęνдía є мóрι": (Ген. 5.. 24.) дó мé θъ́нę, є νгрíти мé мíъ̈ є мé ъ̈пíрт, єбé є пръ́ νдę кíел па бдéкърę. Νгá кęјó є тъ̈8дíтъ̈имє пъ́нę є ъ̈перδлíмит 8дęфтýє мę́ тéпęрę νдę бóтęт є νдę кíъ̈ęт νгá пáт кę́νърę дęфтýерę пęрпáра. Кęјó дęфтéн се јó бéтęмę ъ̈пíртет' є ъ̈ęъ̈тóрęбет ъ̈перδлýерę, пó єбé мíъ̈' ι атýре дъ́ϫетę тę лаδдóнетę νдę кíел.

5. Пермбýтęја. 2348 П. К.

Νéрęζит' є пáрę νдę бóтęт íъ̈инę мę́ тę ъ̈ендóъ̈ę, єбé рóнинę δíетę ϫéрę мę́ ъ̈́мę се νéрęζит' є сóрм. Аδáмι íъ̈тє нę́нтę кíнт є три-δíетę бιéтъ̈ плáк: єбé кър бдíϫ, лá бíј є бíја прéї Сíѳит νгéр мьę тę нę́нттинę брéс, єбé прéї Каínит νгéр мьę тę δíеттинę брéс. Кęъ̈тъ́ íъ̈инę јетę-ґáтę νéрęζитę атęϫéре. Маѳ8сáла рŏї нę́нтę кíнт є ґаътę-δíетę бιéт: Нóеја рŏї нę́нтę кíнт є песę-δíетę бιéт.

Νθμḛρι ι φεμίjβετ Αδάμιτ πρέϊ τḛ bíjβετ dοτḛ πάτ ḱένθρḛ φόρτ ι μάθ. Πό σᾶ μḛ ὅτόνεϋτνḛ νέρḛζιτḛ μbι δḛτ, κάḱḛ ὅτόνεϊ εδέ ε κέḱεjα.

"Εδέ Ζότι θά, Νθ́κḛ κᾶ περ τḛ μbέτθρḛ περϑέρḛ φρύμα ίμε bάϋκḛ μέ νερίνḛ, σεπσέ ḛ̈ϋτḛ μίϋ: díττ' ε ατί dοτḛ jḛ́ν' εδέ νḛ́ ḱίντ ε νḛζέτ bιέτ". (Γεν. 6.. 3.) Νd' ατḛ́ κόχḛ σ'ίϋτε ϋκρθάρḛ νόμ' ι Περḛνdίσε, ας Βίbλα: πό νέρḛζιτḛ ḱερτόνεϋτνḛ νγά φρύμα ε Περḛνdίσḛ.

"Εδέ Ζότι θά, Dοτḛ ϋθάν νερίνḛ ḱḛ bḛ̈ρα νγά φάḱεjα ε δḛ̈θτ". "Πό Νόεjα ϑέτι χῖρ περπάρα Ζότιτ", (Γεν. 6.. 7, 8.) εδέ aύ ίϋτε νḛ́ νερῖ ι dρέϊτḛ. Εδέ Περḛνdία ι θά Νόεσḛ, Bḛ́ν νḛ́ άρκḛ τρέ ḱίντ ḱθτḛ τḛ ϑάτḛ, πεσḛ-bíετḛ τḛ ϑ̈ερḛ, εδέ τρι-bíετḛ ḱθτḛ τḛ λάρτḛ, (ποσί νḛ́ ϋτḛπί τḛ μάδε,) εδέ bḛ́ν καμάρε νd' ατḛ́. "Σεπσέ νά θνḛ τε dοτḛ bíjε περμbύτεjε θjḛραϋ μbι δḛτ, περ τḛ πρίϋθρḛ τϋ' dό μίϋ ḱḛ κᾶ φρύμḛ τḛ ϑάλḛ νdḛ bέτḛχετ, νdḛνḛ ḱίελ: γίθḛ τϋ' ḛ̈ϋτḛ μbι δḛτ, dοτḛ bdέσḛ. Εδέ dοτḛ bḛ́ διάτḛνḛ τ' ίμε τε τί: εδέ dοτḛ χῦjϋ νd' άρκḛτ τί, εδέ bíjτ' ε τϑ, εδέ γρθajα jότε, εδέ γρᾶτ' ε bíjβετ τϑ bάϋκḛ με τῦ. Εδέ πρέϊ τϋ' dό ϋτέϑε πρέϊ τϋ' dό μίϋι, νγά dῦ πρέϊ σḛ γίθαϋ κḛ̈ περ τḛ πρθρḛ νd' άρκḛτ, ḱḛ τ' ι ρθαὐτϋ τḛ ϑάλḛ bάϋκḛ με τῦ". (Γεν. 6.. 17-19.) — "Εδέ τί μέρ μέ bέτḛχε πρέϊ τϋ' dό τḛ νγρḛ̈νι ḱḛ ϑ́άχḛτḛ, εδέ dοτḛ jέτḛ πḛ̈ρ ϑΰκίμ πḛ̈ρ τῦ εδέ πḛ̈ρ ατό". (Γεν. 6.. 21.)

Νdαϋτί Νόεjα ίϋτε ϑάϋτḛ ḱίντ bιέτϋ πλάκ κθρ χῦρι νd' άρκḛτ: εδέ θjḛρατ' ε περμbύτεjεσḛ έρθνḛ μbι δḛτ. Ατḛχέρε πλάσνḛ γίθḛ κρόνετ' ε aбύσσιτ μάθ, εδέ θχάπνḛ dύερτ' ε θjḛραbετ νγά ḱíjετḛ. Εδέ ρᾶ ϋτί μbι δḛτ dυζέτ díττ ε dυζέτ νέττ. — Εδέ ϑϋτθάν' θjḛρατḛ, εδέ νγρίτνḛ άρκḛνḛ": κḛϋτϑ ḱḛ άρκα σίλεϊ μbι φάḱεν' ε θjḛραbετ. "Εδέ θjḛρατ' ϑϋτθάνḛ κάḱḛ φόρτ μbι δḛτ, σᾶ ϑmbϑλθάνḛ γίθḛ μάλετ' ε λάρτḛ ḱḛ ίϋτνḛ νdḛνḛ γίθḛ ḱιέλτνḛ. Πεσḛ-μbḛ-bíετḛ ḱθτḛ περσίπερḛ χίπνḛ θjḛρατḛ, εδέ ϑmbϑλθάνḛ μάλετḛ". (Γεν. 7.. 6-24.) Εδέ θjḛρατḛ νdḛ́νḛ μbι δḛτ νḛ́ ḱίντ ε πεσḛ-bíετḛ díττ, εδέ παστάϊ ζθνḛ τḛ ϋτερόντνḛ. Νόεjα χῦρι νd'άρκḛτ μbḛ bíετḛ díττ τḛ μθajτ dῦτḛ, εδέ μbḛ τḛ ϋτατḛ-μbḛ-bíεττḛνḛ díτḛ πλάσνḛ κρόνετ' ε aбύσσιτ μάθ.

Κḛϋτϑ Περḛνdία πρίϋι γίθḛ φάρḛν' ε νερίϑτ, πḛρbέτϋ Νόεσ' εδέ φεμίjεβετ ατί: εδέ μbḛ κτḛ́ πθνḛ τḛ φρίκḛϋιμε ḱḛ γᾶϑ, ΰόφεμḛ τḛ μάδινḛ πḛρdḛλίμ εδέ τḛ μάδενḛ dρεϊτḛρί τḛ Περḛνdίσḛ ḱḛ dḛφτḛϑ. Νά ε dίμḛ, σε "δḛϑ ḱέ μbϑθϋρḛ μέ πα-ϑδḛρί": εδέ ajó

πα-8δερῖ δε̆χεϊ κѻνdρε̆ λаѓзιт Περε̆νdίсε̆, ѫ̆ τε̆ μbаρόνεϊ аjό ѫ̆ ѫ́ θε̆νε̆ περπάρα, се dοτε̆ jέτε̆ αρεμικε̆сї νdερ μέст τε̆ φάρε̆сε̆ γάрπερит еδέ̆ νdερ μέст τε̆ φάρε̆сε̆ γрѻ́асε̆: — а сικѻрсе μέ θε̆νε̆, νdερ μέст τε̆ ατύреbе ѫ̆ ι bесόνινε̆ φjάλε̆сε̆ Περε̆νdίсε̆, еδέ̆ е dόjνε̆, еδέ̆ ι ѻ̈ερbένινε̆, еδέ̆ νdερ μέст τε̆ ατύреbе ѫ̆ νѻ́х' ι bесόνινε̆, πό кϊѻ̈ινε̆ μερї τε̆ dрέїтит еδέ̆ ѻ̈ε̆́нтит Ѻ̈πε̆τιμτӓрит е τε̆ γίθаbе.

Κε̆jό арε̆μικε̆сї еδέ̆ πα-8δερῖ ίѻ̈τε κάѫ̆ε̆ е μάδе, еδέ̆ арε̆μίкт' е лаѓзιт Περε̆νdίсε̆ ίѻ̈ινε̆ κάѫ̆ε̆ ѻ̈ѓμε̆, сα̈ νѻ́кӗ нтсїχтеї με̆̄. Κε̆ртίμет' еδέ̆ τε̆ лѓ́тѓрат' е Νόесε̆ περ dрεїтερї с' dε̆γόνεѻ̈ινε̆ асφάре. Φрῦμ' е Περε̆νdίсε̆ χάϔеї με νέрε̆zит πε̆р νε̆̄ кϊнт е νε̆zе́т bиέт, кѓр ίѻ̈τε тѓкε νdε̆рτάр' а́рка, πό кόт. Кїѻ̈' е Περε̆νdίсε̆ ίѻ̈τε bογε̆лѓ́арε̆ κάѫ̆ε̆ φόрт, сα̈ с' кїѻ̈τε τε̆ тιέрε̆, bέτѻ̈ νε̆̄ ѻ̈τε̆πї ѫ̆ ι bесόνινε̆. Ас ίѻ̈τε με̆̄ тιάτε̆рε̆ ѻ̈πε̆рέсε̆, bέτѻ̈е се πε̆р τε̆ περπίрε̆ τε̆ γίθε̆ πε̆р πάк кόχε̆: еδέ̆ кε̆ѻ̈τѓ dοτε̆ прїѻ̈εї е τε̆рε̆ еδέ̆ аjό ре́νε̆ е bόγε̆лε̆, ѫ̆ πрέї асаїї кїѻ̈ πε̆р τε̆ dάѓлε̆ Ѻ̈πε̆рbлιμτӓрι. Πό με άνε̆ τε̆ кε̆саїї περμbύτε̆jе ѳπε̆рπίνε̆ περѵ̀ε̆χέрε̆ γίθ' арε̆μίкт' е кїѻ̈ε̆сε̆ Περε̆νdίсε̆, еδέ̆ γίθε̆ δε̆ѳ ι ѳδά Νόесэ' еδέ̆ φε̆μίjbет ατї πε̆р τε̆ γε̆zѓ́арε̆.

Εδέ̆ τε̆ πάрε̆νε̆ dίτε̆ е τε̆ νε̆́нттит μѳаj, ѳdѳкνε̆ περ-сε̆-рї́ μάjат' е μάѓлеbет. Πό Νόеjа прїτι еδέ̆ dуζе́т dиττ τε̆ тιέрα, пастάї ϫάпι раравїрενε̆. Ατε̆χέрε аѵ̀ dεργѻ̈ї jάѻ̈τε̆ νε̆̄ кόрп, ι тсїлι φлѓтѓрѻ̈ї андε̆̄j е кε̆тε̆̄j, еδέ̆ νѻ́х' ѳкε̆θύе με̆̄ πράπε̆. Пастάї аѵ̀ dεργѻ̈ї jάѻ̈τε̆ νε̆̄ πѳлѓ́μп, πό πѳлѓ́μbι ѳкε̆θύе τек аѵ̀ νdʼ а́ркет. Πάс ѻ̈тάτε̆ dίτѻ̈, аѵ̀ dεργѻ̈ї jάѻ̈τε̆ περ-сε̆-рї πѳлѓ́μbинε̆ прέї а́ркεсε̆, еδέ̆ аѵ̀ ѳкε̆θύе περ-сε̆-рї νdάjε̆ μbρέμа: еδέ̆ кїѻ̈τе νε̆̄ γέθе ѳлїрι τε̆ νγѻ́με̆ νdε̆ кέπт. Ατε̆χέрε πάс ѻ̈тάτε̆ dίτѻ̈, аѵ̀ dεργѻ̈ї jάѻ̈τε̆ περ-сε̆-рї πѳлѓ́μbинε̆, еδέ̆ аѵ̀ с' ѳкε̆θύе με̆̄ πράπε̆ τек аѵ̀. Κε̆jό кέ τε̆ πάрε̆νε̆ dίτε̆ τε̆ μѳаjит πάрӗ. Εδέ̆ νdаѳ́тї Νόеjа сѳѳлѻ̈ї а́ркενε̆, еδέ̆ πᾶ сέ φάкеjа е δε̆ѳт ίѻ̈τε е θάτε̆. Νόеjа μbέτι νγέр μbε̆ νε̆zе́т е ѻ̈тάτε̆ dίττ τε̆ μѳаjит dύτε̆: νγέр сα̈ ѳθᾶ μίрε̆ τόка, ѫ̆ τε̆ μѳ́нте τε̆ dїлτе πрέї а́ркεсε̆. Ατε̆χέрε Νόеjа ι bε̆рι кѳрbа́н Ζότит ѫ̆ е ѻ̈πε̆тѻ̈ї. Εδέ̆ Ζότι θа́, "Σ' кάμ. πер τε̆ малε̆кѳа́рε̆ με̆̄ δε̆νε̆ πε̆р πѳ́νε̆т τε̆ νерїѳт: сепсέ менdїμ' ι ζέμε̆рε̆сε̆ νерїѳт е́ѻ̈т' ι кέѫ̆ ѫ̆ прέї φоѻ̈νерїсѳ' ατї, ά̈с с' кάμ πε̆р τε̆ bрάрӗ με̆̄ γїθε̆ ѻ̈τε̆сε̆тε̆, сикѳ́νdрӗ bε̆̄ра: νγέр сα̈ τε̆ jέτε̆ δε̆ѳ, φᾶр' е τε̆ кόрε̆, е τε̆ φτόχε̆т' е бάπε̆, е бε̆̄р' е dїμε̆рε̆, е dїт' е νάτε̆, с' dοτε̆ πѳ̈ѻ̈́νε̆νε̆". (Γεν. 8.. 21, 22.)

Εδέ̆ Περε̆νdία bекѻ̈ї Νόенε̆, еδέ̆ bε̆̄рι διάτε̆ μέ ατε̆̄, еδέ̆ бѳ̈рι

υλ-βέρινε νδε ρετ περ σένε τε διάτεσε κε βέρι μέ ατε. "Εδέ Περενδία ι θά Νόεσε, Κεjό ἔστε σένα ε διάτεσε, κε βδρα νδερ μέστ μέjε εδέ γίθε τσ' dó μίσι κε ἔστε μbι δετ". (Γεν. 9.. 17.)

Κεστά σκεϊ περμbύτεjα, 1656 biét πάς σε κριjδαριτ Αδάμιτ, σι μbάϊτι νέ bít τε τερε. Περ περμbύτεjενε σικδνδρε εδέ περ τε ρεζδαρετ τε Αδάμιτ γίθε κόμbετ' ε ζενε ν'γόjε, νδονεσε ίσινε φόρτ τε πα-dítσιμ. Λέτ' ι κέμι φρίκε Περενδίσε γιθε μόνε, σεπσέ ἔστ' ι ζότι τε πρίσνε ατά κε νγρένε κρύε κδνδρε ατϊ.

6. Προφιτία ε Νόεσε. 2347 Π. Κ.

Πας κεσαϊ Νόεjα μbόλι νε βερέστε, εδέ sdéït νγά béρα. Χάμι, ι bíρι με ι bόγελι, ε περκέσι: Πό Σίμι εδέ Ιαφέθι, dú τε bíjt' ε τιέρε, ε νδερδάνε. Ανί σι sσγδα Νόεjα φόλι κετέ προφιτϊ μέ άνε τε Φρύμεσε Περενδίσε: — "Κόφτε μαλεκδαρε Χαναάνι: dοτε jέτε σερbετόρι ι σερbετόρεbετ νδερ bελάζεριτ τϊ. Εδέ κόφτε bεκδαρε Ζότι Περενδία ι Σίμιτ: εδέ Χαναάνι dοτ' ι bένετε σερbετδαρ: Περενδία κα περ τε σγερδαρε Ιαφέθνε, εδέ κα περ τα bέρε τε ρίνε νδε τένδατ τε Σίμιτ: εδέ Χαναάνι dοτ' ι bένετε σερbετδαρ". Χαναάνι ίστε ι bíρ' ι Χάμιτ, εδέ τε bíjt' ι γάϊτνε τ' έτ μbε πδνερα τε κελία. Τε bíjt' ε Χάμιτ νδένε νδ' Αφρικϊ: ε τε bíjt' ε Σίμιτ νδένε νδ' Ασί, dó μέ θένε νδεπερ Ασσυρί, ε νδεπερ Βαbυλονί, ε νδεπερ Αραbί, ε νδεπερ Συρί: εδέ τε bíjt' ε Ιαφέθιτ νδένε νδ' Εbρόπε, ε σε ανδέjμι καπερτσύενε μb'-ατ'-άνε dένε νδε Αμεριϊ ε νδεπερ δjδεσατ. Κεστά Περενδία ι δά bεκίμνε Ιαφέθιτ τε στόνετε. Πό τδκε κjδαϊτδρε Ζότιν' ε Σίμιτ, Νόεjα dόντε μέ θένε περ τε μίρενε κε dοτ' ι bέντε Περενδία φεμίjbετ ατϊ με περπάρα, εδέ κεjό sμbδσ κδρ ι δδά νόμι (λίγα) λαδζιτ Ισραΐλιτ, εδέ bέτε Ζότι Κρίστ λίνδι πρέϊ ατϊ κόμbι. Πό τε μjέρστε τε bíjt' ε Χάμιτ κε jάνε τε ζέστ' ε Αφρικίσε, κε ατεχέρε, ε νγέρ μbε σότ ι ρεμbένεν' ε ι σέσινε σερbετόρε νδεπερ κόμbετ ε τιέρε. Κεστά πρα ἔστε μbδσδρ' ajó προφιτί ε διέτερε.

7. Пúрґѕ ι Вαбέ̈лιт. 2247 П. К.

Νóеjα ρõї πας πєрмбúтєjεсє трé кíнт ε πεсє-дíетє бιéт. Кõ кé ι παстáïмι νєрї кє ι χαрїѕ кєсáї мóσε. І бїр' ι атї Сíмι ρõї πáс πєрмбúтєjεсє πéсє кíнт бιéт, εбé πã σ̈бмє φємíjє. Пó бéтσ Аρφακсáδι, ι νíπι Νóεсє, ρõї κáтρє кíнт ε три-дíет' ε тéтє бιéт, εбé ι бїр' ι атї κáтρє кíнт ε три-дíет' ε трē. Εбéρι, ι νíπι, ρõї κáтρє кíнт ε γаσ̈тє-дíет' ε κáтρє бιéт. Пó кє атєχéре φѕ̈кíа ε νéрєζет ѕбогєλѕ̈а κáкє σ̈πéїт, сã асνę̃ νγá тє бóνєтє νѕ̈к' ι χαрíνє мę̃ ас дú кíнт ε πεсє-дíетє бιéт. Сíмι χαрїѕ ε πã бíj, ε νíπερє, ε στєрνíπερє, νγéр мбє тє дíеттινє брéс. Νd' атę̃ кóχę ζ̃бνę νéрєс тє фóртє тє бíνινє νдєν' ѕрδєрє тę̃ тúре λаѕ̈ζера. І πáрι мбєрéт кé Νєбрóδι, ι νíπι ι Χáмιт, εбé ι στєрνíπι Νóεсę: εбé тє νíсѕрιт' ε мбєрετєрíс' атї кé Вαбулóна.

Νd' атę̃ кóχę γíθę бóта φлíѕтє νę̃ γj̈ѕ̈χę. Ατá б̃бνę νдєр мę́нт тę νдєртóнινę νę̃ кутéт νдę φѕ̈ѕ̈ę тę Ѕ̈енναáрιт, πєр-áнę λ̃бмιт Ευφрáтιт, εбé тę νдєртóнινę νd' атę̃ νę̃ πúргу, тę тсíλιт мáјα т' ι χαрíнтє νγéр νдę кíєл, кę тę φιтóнινę éмєрę πєр бετєбéтєχєн'. εбé тę мóс πєрνдáχєѕ̈ιν' ανдę̃j ε кετę́j νдєπєр γíθę δ̃ενę. Пó μενдíμ ι атúре σ' ι πєλкéѕ Περєνдíсę. Εбé Ζóτι θá, "Е'jανι, λéтę σбрéсμę, εбé λéт' ѕ πєрζíєjμ' атιé атúре γj̈ѕ̈χενę, кę тę мóс кѕπετóνę νéрι γj̈ѕ̈χεν' ε тιáтєριт. Εбé Ζóτι περνδã8 ατá πρéї ανдúj μбι φáкεν' ε γíθę δ̃ѕτ: εбé ατá πѕ̈ѕ̈áνę тѕкε νдєртѕ̈арę кутéтνę". (Ген. 11.. 7, 8.) Т' ѕ πáт бáтєрę μбáрę πѕ̈на атúре πєр тę νдєртѕ̈ар' атę̃ кутéт εбé атę̃ πúргу, εбé тę περμбę̃лíδεѕ̈ινę νd' атę̃ σικѕ̈νдрę ε πáтνę νдєр мę́нт, ατєχéре σ' дοтę кé ρѕ̈аїтѕрę бóта πρéї νéрζιѕ̈ кę̃кlj

ᾰξ ἴσιν' αρεμίκτ' ε λαθζιτ Περενδίσε. Ατά δοτε κίσινε νδένθρε τε γίθε βάσκε, ε δοτ' ίσινε βέρε νέ γένδεje ε μάδε, κθνδρε κίσεσε Περενδίσε. Κεστθ θβε περ τε μίρεν' ε κίσεσε τί νδε δετ, εδέ περ ατέ σπερβλίμν' ε μάθ ᾰξ ε κίστε νδερ μέντ, περανδάι Περενδία νδάλι τε νδερτθαρετ' ε κυτέτιτ εδέ τε πύργθτ Βαβέλιτ.

Πό νδονεσε τε νδερτθαρετ' θνδάλ μβ' ατέ κόχε, παστάϊ κυτέτι εδέ πύργθ θμβαρθανε πρέϊ Νεβρόδιτ, τε νίπιτ Χάμιτ, ι τσίλι ε βέρι κρυε-κυτέτιν' ε μβερετερίσε τί. Περ κυτέν' ε Βαβέλιτ α τε Βαβυλόνεσε, δοτε σκρθαΐμε παστάϊ: πό περ πύργθ/ε μθντ τε θέμι κετθ, σε κέ νδερτθαρε με τέτε πάτε 500 κέμβε ι λάρτε, εδέ σε νδε μάjε τε πύργθτ ίστε τέμπθλ' ι Βέλιτ α ι Βαάλιτ, ίδθλεσε Βαβυλόνασετ.

8. Τε θίρετ' ε Αβράμιτ. 1921 Π. Κ.

Πάκ κόχε περπάρα βδέκεσε Νόεσε, Αβράμι κίστε λίνάθρε, μβε τε δίεττινε βρές πρέϊ Σίμιτ. Ατεχέρε νέρεζιτ' ίσινε νδᾶρε μβε σθμε κόμβε, εδέ κίσινε ρένε πας ιδθλλατρίσε.

"Ατεχέρε Ζότι ι Θά Αβράμιτ, Dίλ πρέϊ δεθτ τέντ, εδέ πρέϊ φίσιτ τέντ, εδέ πρέϊ θτεπίσε τ'υτ-έτ, νδ' ατέ δε ᾰξ κάμ περ τε δεφτθαρε τυ: εδέ κάμ περ τε βέρε τυ κόμπ τε μάθ: εδέ κάμ περ τε βεκθαρε τυ, εδέ κάμ περ τε μαδερθαρ' έμερινε τέντ: εδέ δοτε jέσ περ βεκίμ: εδέ δοτε βεκόν ατά ᾰξ τε βεκόνενε τυ, εδέ δοτε μαλεκόν ατά ᾰξ τε μαλεκόνενε τυ: εδέ γίθε κόμβετ' ε δεθτ δοτε βεκόνενε τε τί". (Γεν. 12.. 1-3.) Ατεχέρε Αβράμι δόλι jάστε, κθρ ίσ θτατε-δίετ' ε πέσε διέτθ πλάκ, βάσκε μέ Λότνε, τε νίπνε.

Πό παστάϊ, "γάϊτι νέ κάρτε νδερ μέστ βαρϊνετ βαγετϊβετ Αβράμιτ, εδέ νδερ μέστ βαρϊνετ βαγετϊβετ Λότιτ": (Γεν. 13.. 7.) σεπσέ τε δύ ατά κίσινε σθμε γέ τε γάλα, εδέ νθκ' ι νασίντε

βέvdι τε ρίνινε τε dύ bάϋκε. Εδέ Αbράμι ι θά Λότιτ, Τε λϑτεμ, λέτε μός jέτε χάρτε vdερ μέστ μέje, εδέ vdερ μέστ τέje, εδέ vdερ μέστ bαρῖνετ μῖ, εδέ vdερ μέστ bαρῖνετ τϑ: σεπσέ jέμι βελάζερε. Α πό vϑκ' ἔστε γίθε δϑ8 περπάρα τέje; vdάχ8 πρᾶ πρεῖ μέje: vdε βάφϑ τί μbε τε μέvγερε, ϑνε βέτε μbε τε diάθτε, εδέ vdε βάφϑ τί μbε τε diάθτε, ϑνε βέτε μbε τε μέvγερε". (Γεv. 13.. 8, 9.)

Ατεχέρε Λότι σγόδι φϑϋεv' ε Σιδδίμιτ, ατιέ κ8 ἰϑ vγϑλ8ρε χυτέτι ι Σοδόμεσ' ε ι Γομόρεσε. Πό Αbράμι vdέvι vdε δε τε Χαναάνιτ.

9. Αbράμι εδέ Μελχισεδέκ8. 1913 Π. Κ.

Πέσε βιέτ πάς κεσαῖ έρθνε κάτρε μbερέτερε, εδέ λϑφτϑάνε μέ μbερέτv' ε Σοδόμεσ' εδέ μέ κάτρε μbερέτεριτ' ε τιέρε τε χυτέτεbετ φϑϋεσε, εδέ ι πϑϋτϑάνε: εδέ πλατϋ κίτνε γίθε Σοδόμεv' ε Γομόρενε, εδέ μϑάρνε ρόπ γίθε λαθζε εδέ Λότνε τε νίπv' ε Αbράμιτ μέ γίθε γξv' ε τῖ, εδέ ίκνε. Κϑρ dεγῦῖ κετξ Αbράμι, αρματόσι ϋερbετόρετ' ε τῖ, 318 βέτε χε κίϋινε λίνdϑρε vdε ϋτεπῖ τε τῖ, εδέ ι vdã8 μbε τρῖϋ, εδέ vdόχ αρεμίχτε. Εδέ 8 ρᾶ νάτεv' ε ι μθvdι, εδέ πρθρι μέ βέτεχε γίθε γξνε, εδέ τε βελᾶνε Λότνε μέ γξv' ε ατί, εδέ μέ γρᾶτ' ε ατί, εδέ μέ γξvdεjεv' ε ατί.

"Εδέ Μελχισεδέκ8, μbερέτ' ι Σαλῖμιτ, vdσόρι περπάρα bθχ' ε βέρε: εδέ ίϋτε κρυε-πρίφτ' ι Περεvdίσε λάρτε. Εδέ ε bεκῦῖ ε θά, Κόφτε bεκϑαρ' Αbράμι vγά Περεvdία ι λάρτε χε κᾶ vdερτϑάρε κίελιv' ε δεvε: εδέ χόφτε bεκϑάρε Περεvdία ι λάρτε χε τε δά vdε dόρε αρεμίχτ' ε τϑ. Εδέ Αbράμι ι δά τε δίεττεv' ε γίθε γξσε. Εδέ μbερέτ' ι Σοδόμεβετ ι θά Αbράμιτ, Ε'π-με vέρεζιτε, εδέ γξνε χε μόρε περ βέτεχε. Εδέ Αbράμι ι θά μbερέτιτ Σοδόμεbετ, ϑνε vγρίτα dόρενε τε Ζότι Περεvdία ι λάρτε χε κᾶ vdερτϑάρε κίελιv' ε δεvε, σε σ' κάμ περ τε μάρε ασγξ vγά γξja jότε χε πρεῖ φίλιτ vγέρ μbε ρύπ τε ϋόλεσε, χε τε μός θϑαϋ, σε ϑνε bξρα τε πάσθρ' Αbράμνε". (Γεv. 14.. 17-24.) Κεϋτϑ Αbράμι σ' dόντε τε κέτε μικεσῖ μέ νέρεζιτ ε κεχίj χε ίϋτινε χάρκ ατί. Πό μέ Μελχισεδέκνε θσθαλ τιέτεραζι, ι τσίλι ίϋτε ϋερbετόρ' ι τε βερτέτιτ Περεvdί, εδέ σεπσέ ίϋτε μbερέτ εδέ πρίφτ, εδέ περ τιάτερε πθνε αύ χέ σγέδθρε πρεῖ Φρύμεσε Περεvdίσε περ ϋεμbελέσεv' ε Μεσίσε: ποσικθρ ἔστε ϋκρθαρε μbε 110 Πσάλμε μbε 4 σέρε: —"Ζότι bξρι bξ, εδέ σ' dοτε

πενδόνετε: Τί jé πρίφτ περ γíθε jétενε πάς τάκσιτ Μελχισεδέκετ". Κεϋτά πρᾶ γéϋdεϋτνε νéρεε τε μíρε xε ι ϋερbénτνε τε γálιτ Περενdí εδé νdερ μést τε Χαναανítεbετ.

10. Bésa e Abrámit. 1913-1798 P. K.

Εδé Περενdía bekõí Abrámνε, ε ι θá, "Mós κí φríκε, Abrám: ϑνε jám μbϑróνεsι út: πágα jóτε dοτε jétε fórτ e ϑmε". (Γεν. 15.. 1-6.) Pó Abrámι ρεκónεï σε σ' kí ϋ diálε. 'Edé Zótι e πρ8 jáϋτε, εδé ι θá, Ϋτiérε σũτε νdε kíελ τανí, εδé νsμερó újετε νdε μéνττϋ τ' ι νsμερójϋ: εδé ι θá, Κεϋτά dοτε jétε fára jóτε. Εδé aú ι ζ8 bésε Zótιτ: εδé ι sνγóχ περ dρεïτερï". (Γεν. 15.. 5, 6.)

"Abrámι κsρ ίϋ νεντε-díετ' e νéντε biétϋ πλáκ, ι 8d8κ Zótι, e θá, ϑνε jám. Γiθε-π8ϋτétεsι Περενdí: étσε περπára μéje, εδé κẽ περ τε xéνsρ' ι κsλ8ρε. Εδε dοτε bẽ́ν diátενε τ'íμε νdερ μést μéje εδé νdερ μést téje: εδé dοτε τε ϋmóν fórτ tépερε". (Γεν. 17.. 1, 2.) "Εδé σ'dοτε xjϋχετε μẽ émερι út Abrám., pó émερι út dοτε jétε Abraám: σεπσé τε bẽ́ρα ãτε ΰμε kómbeϋ". (Γεν. 17.. 5.) Εδé Περενdía 6ϑρι ρe0-πρésεjενε περ σénε τε διάτεσε τí.

"Παστáï Zótι ι 8d8κ Abráamιτ νdε fϑσατ τε Mámbριτ, ατιé κ8 πο ρínτε νdε dérετ τε τéνdεsε πréï bápεσε dítεσε. Εδé aú νγrítι σũτ', ε πã: εδé já τε πο ρínινε τré bϑρa περπάρα ατí: εδé κsρ πã ατά, bραπετõï τ' 8dálε περπάρα ατύρε πréï dérεσε τéνdεσε, εδé ϑνγι bétχενε νγér περ dε: ε θá, ο ιμ-Zót, νdε ϒéτα χĩρ νdερ σũτ τε τϋ, τε λ8τεμ., μός íκε πréï ϋερbετórιτ τ'ẽντ: τε λ8τεμ., λétε bíjενε πάκ ϑjε, εδé λáνι kémbετε τ8aï, εδé πréχι νdενε λíστ". (Γεν. 18.. 1-4.) "Ατεχére Abraámι bátε μé bráπ νdε téνdετ τε Sárρα, ε θá, Ndσιτό ϋπéït, ε νγíϋ τré mátεσε míελι τε íμετε, εδé bẽ́ν kϑlétϋ νdε bátερετ". (Γεν. 18.. 6.) Εδé aú bátε e mórι νẽ bítϋ τε b8τ' ε τε μíρε, εδé ε bẽ́ρι γατí: παστáï μ8αρ ϒálπε εδé xjϑμεϋτε, εδé bítσνε xε bẽ́ρι γατí, ε 8a 6ϑρι περπάρα ατύρε, εδé ατά χénγρε". (Γεν. 18.. 7, 8.) "Ατεχére Zótι ι θá, Mé τε bερτétε dοτε κεθénεμ. τε τí bítνε xε bién ποσí μbε κετẽ kóχε, εδé já Sárρα γρ8aja jóτε τε dοτε kétε bír". (Γεν. 18.. 10.) "Εδé νéρεζιτ' sνγrítνε ανdéj, εδé μbáïτνε dρéïτε νγá Σοδóμα: εδé Abraámι bátε báϋκε μé ατά, περ τε περσιélε ατά. Εδé Zótι θá, A dϑχετε τα φϋéχ ϑνε νγá Abraámι, ατẽ π8νε xε bẽ́ν; Σεπσé

ὄν' ε νγόχ ατξ, σε dοτ' 8rδερόνε bíjτ' ε τĩ, εδέ ötεπĩν' ε τĩ, bάötκε μέ ατξ, εδέ dοτε ρδάνεν' ödεν' ε Ζότιτ, περ τε bξρε dρεϊτερί ε γũχ, κε τε bιέρε Ζότι μbε Αbραάμνε ατό κε ι φόλι". (Γεν. 18.. 16-19.)

Ατεχέρε Ζότι ι dεφτέ8 Αbραάμιτ, σε πο öκόντε νdε Σοδόμ' ε νdε Γομόρρε περ τε μ8νdάρε bένdεσιτ' ε ατύρε κυτέτεbε περ φάjετ. "Σεπσέ θά, φάjι ι ατύρε ξötε φόρτ ι ρξνdε". (Γεν. 18.. 20.) Εδέ Αbραάμι ι 8λ8τ περ λαδζινε, ε ι θά, "Νdε κόφötνε πεσε-δίετε τε dρεϊτε νdε κυτέτ, bάλ' ι κĩ περ τε πρίö8ρε; εδέ ν8κε dοτε φάλνε bξνdινε περ τε πεσε-δίετετ τε dρεϊτε κε jάνε νd' ατξ; κόφτε λάρκ πρέϊ τέjε! κ8ρε μός bξντö τ' ατίλε π8νε, τε bράτö τε dρεϊτινε bάötκε μέ τε ötρέμbρινε, εδέ τε jẽτ' ι dρεϊτι ποσί ι ötρέμbρι! κόφτε λάρκ πρέϊ τέjε! τί κε γυκόν γίθε δένε, σ' κĩ περ τε bξρε γũχ; Εδέ Ζότι θά, Νdε γέτöα νdε Σοδόμε πεσε-δίετε τε dρεϊτε bρένda νdε κυτέτ, dοτε φάλ γίθε bένdινε περ ατά". Εδέ Αbραάμι θά περ-σε-ρĩ, "Πό νdε 8μέφötνε πέσε bέτε νγά τε πεσε-δίετετ' ε dρεϊτε, dοτε πρίτö γίθε κυτέτνε περ π8νε τε πέσεbετ"; Εδέ κεötό öκόντε τ8κε ε πύετ8ρε γιθε-νξ: "Πό νd' 8γέτötν' ατιέ dυζέτ bέτε, α τρι-δίετε bέτε, α νεζέτ bέτε, α δίετε bέτε". Εδέ Ζότι θά, "Σ' κάμ περ τε πρίö8ρ' ατξ περ π8νε τε δίετε bέτεbετ". "Εδέ Ζότι öκĩ 8δεσε τĩ: εδέ Αbραάμι 8κεθύε νdε bξντ τε τĩ". (Γεν. 18.. 23-33.)

Λέτε μενδόνεμι πάκεζε χέρε, σί 8νγι bέτεχενε κάκε πόötε ι μάδι Jεχοbᾶ, σᾶ τε d8κετε νdε ötμbελίμ τε νερίθτ, ε τε φλάσε σũ νdερ σũ με ötερbετόριν' ε τĩ Αbραάμνε, ποσί νξ νερί κε φλέτ μέ μίκν' ε τĩ. Πό σᾶ μξ τö8dί ε μάδε ξötε, κ8ρ bέτε αύ Ζότι ι τε γίθεbε, κε ι 8d8κ κεötό Αbραάμιτ, κίötε περ τε νdένδρε, πάς μότεö, bάötκε μέ νέρεζιτε νdε δετ, jό περ τε μ8νd8άρ' ε περ τε πρίö8ρε, σικ8νdρε 8d8κ νdαötί, πό περ τε φάλ8ρ' ε περ τε öπετ8αρε — ε "περ τε δξνε jέτεν' ε τί öπερbλίμ περ öδμε bέτε!" (Ματθ. 20.. 28.)

11. Σοδόμα ε Γομόρρα. 1898 Π. Κ.

Γötε μbρέμιε κ8ρ έρθνε τε dύ ένγεjτε νdε Σοδόμε. Λότι 8 dόλι περπάρα ατύρε, τ8κε κ8jτ8αρε σε jάνε 8δετάρε, εδέ ι 8λ8τ ατύρε μικεσίötτ τε ρίνεν' ατξ νάτε τεκ αύ: εδέ ατά ι νdιγ8ανε. Πό νέρεζιτ' ε Σοδόμεσε γίθε νάτεν' ε γάτε bίjνε πάς π8νεö τε νdũρα,

πράπα μέϋκθjϋ, νγέρ σε παστάjμι ἐνγεjτ' θ βερbθάν' ατύρε σῦτε, ἀε τε μός μθνdινε τε γένινε dέρεν' ε ὅτεπίσε Λότιτ. "Εδέ νέρεζιτ' ι θάνε Λότιτ, Α κε τί κετθ τιάτερε νερί; νdσίρ-ι jάϋτε κετί bένdι: σεπσέ dοτα πρϊϋμε κετέ bέντ". Εδέ Λότι θ θά δανdάρεbετ τϊ, πό ατά ἀέϋινε μέ ατέ.

Εδέ κθρ σbάρδι dρίτα ἐνγεjετε νγθτνε Λότινε. Εδέ aῦ πασσί μεvõϊ, νέρεζιτε ρόκνε περ dόρε ατέ, εδέ γρθάν' ε ατϊ, εδέ dῦ τε bίjατ' ε ατϊ, εδέ ι νdσθάρε jάϋτε ϗυτέτιτ. Ατεχέρε ἐνγελ' ι Ζότιτ θά, "Ϋπετό jέτενε τένdε: μός bεϋτρό πράπα τέje, ἀς μός ρί νdεπερ γί0' ατέ bέντ". "Εδέ κϊτε λέρε dίελι, κθρ χῦρι Λότι νdε Σιγõρ. Ατεχέρε Ζότι λεϋõϊ ϋϊ σκθφρι ε ζιάρμι νγά Ζότι πρέϊ κίελιτ μbι Σοδόμετ ε μbι Γομόρρετ, εδέ πρϊϋι γί0' ατέ bέντ". (Γεν. 29.. 12-24.) Εδέ aύ bένdι κθ κάνε ἀένε κετό ϗυτέτε, ἐϋτε τανί Δετ' ι Βdέκθρε. Νγέρ σότ μbε κετέ dίτε aύ bέντ, μέ ατέ τε πάρε τε ϋθμτθάρε, να bέν τε dίμε, σε σί μθνdόν Περενdία τε πα-bέσετε. Πό ε ὅόκεja ε Λότιτ bθρι ρε πράπα, "εδέ θbέ ϋτύλε κρύπε". (Γεν. 29.. 26.)

Κθρ κέ νdε δέτ Ζότι Ιισθ-Κρίϋτ, φόλι περ φάjετ ε ϗυτέτιτ Σοδόμεσε, εδέ περ μθνdίμιν' ε ασάϊ. Εδέ κεϋτθ θά περ ατέ, Σε νdε δε τε Σοδόμεσε dοτε jέτε μθνdίμι με ι dθρθαρϋιμ νdε dίτε τε ϋῦκιτ, σε νdε δε τε Καπερναθμιτ, ατιέ κθ bέρι κάκε τϋθdίρρα. Εδέ περ τϋ'πθνε κejό; Σεπσέ, νdονεσε ϒένdεja ε Καπερναθμιτ πα τϋθdίρρατ' ε ατϊ, εδέ νdιγõϊ φjάλετ' ε ατϊ, πό θαϋπερθάνε κθνdρε ατϊ, εδέ νθκε dέϋνε τε πενdόνεϋινε περ φάjετ ε τύρε.

Κejό να bέν τε dίμε, ο djέμθιτ' ε μϊ, νέbε κε κέμι dεγθάρε τε bθκθρινε ζε τε θνγϊλιτ, εδέ να ἐϋτε dεφτύερ' θδα ε Περενdίσε κε χάπι περ νdejέσεν' ε φάjebετ τ'όνα, εδέ περ ϋπετίμν' ε ϋπίρτεραbετ τ'όνα μέ άνε τε bdέκejεσε τε Βίριτ τϊ. Νdε μός ι ράφϋιμ πράπα κετϊ ϋπετίμιτ μάθ, dοτε bέχετε με κέκ περ νε νdε dίτε τε ϋῦκιτ, σε περ ατά φαjτόρετ ε ατύρε ϗυτέτεbετ κε ζθμ ν'γόjε.

Αύ dέτ κε μbθλόν κετά ϗυτέτε κjθχετε Δετ' ι Ξελϊρτε α Δετ'

ι Βdέκθρε, σεπσέ θjερατε jάνε κάϰε τε ϑελίρτα, σᾶ σ' μθντ τε ρόνε γε ε γάλε brένda. Mbε τσά bένde ξϑτε 1300 κέμbε ι θέλε, ε μbε τσά bένde τε τιέρε bέτεμε 13: πό φάϰeja ε θjεraβετ ϰεπϊ dέτι ξϑτε με τέπερε σε 1300 κέμbε με ι ϑλετε σε dέτερετ' ε μεδέν τε γίθε bότεσε. Mε ϑθμε bένt ι λάρτε νγρίχετε πρέϊ φθndιτ ατϊ dέτι, περανdάϊ θόχετε Ασφάλτε.

Λότι κίϑτε dύ bíj, Μοάβιν' εδέ Αμμόνε, πρέϊ ϰετύρε dθαλε κόμbετ' ε Μοαβίτεβετ εδέ τε Αμμονίτεβετ. Κετά κόμbε παστάϊ ρᾶνε πας ιδθλλατρίσε, εδέ τε γίθ' ίσιν' αρεμίκτ' ε Ισραϊλίτεβετ.

12. Ισμαΐλι. 1910-1892 Π. Κ.

Αbραάμι πάτ νε bír νγά Αγάρα, ϰε ε κίϑτε έμεριν' Ισμαΐλ, αύ ι πάτ λίνdθρ' Αbραάμιτ ϰθρ ίστε τετε-δίετ' ε γάϑτε bιέτθ πλάκ.

Περ ϰετέ diάλε, περπάρα σε τε λίντε, ένγελ' ι Ζότιτ ι θά Αγάρεσε, ϰθρ ίκθ νdε θκρετετίρετ νγά Σάρρα, — "Κεθέχθ τε jot-ζόνε, εδέ περθνγθ νdενε dθαρτ τ' ασαϊ. Κάμ περ τε θμθάρε φάρενε τένde φόρτ θμε, κάϰε σᾶ σ' dοτε νθμερόνετε νγά τε θμετε. Já τε dοτε μbάρσεϋ, εδέ dοτε πιέλτθ bír, εδέ dοτ' ια βϋ έμεριν' Ισμαΐλ: σεπσέ Ζότι νdιγθϊ θτρενγίμνε τέντ. Εδέ dοτε bέχετε νε νερϊ ποσί γομάρ ι έγρε: dόρα ε ατϊ dοτε jέτε ϰθndρε γίθε νερίθ, εδέ γίθε dόρα ε νερίστ (dοτε jέτε) ϰθndρε ατϊ, εδέ αύ dοτε ρíjε περπάρα γίθε bελέζερεbετ τί". Εδέ Αγάρα θίρι έμεριν' ε Ζότιτ, ϰε ι φόλι ασαϊ, Τί, ο Περενdί, ϰε με πε, εδέ έμεριν' ε πθσιτ ϰε ϰέ ajó άφερ' ατί, Bír-λαχάϊ-ροί, ϰε dό μέ θξνε, πθσι ι τε γαλιτ ϰε με πᾶ". (Γεν. 16.. 5-14. Jóbι 39.. 5-8.)

Εδέ τανί Ζότι bθρι ρε Σάρρενε, εδέ ajó ι πόλι Αbραάμιτ νε bír, ϰθρ ίστε νε ϰίντ bιέτθ πλάκ, εδέ ια bθρι έμεριν' Ισαάκ. Εδέ Σάρρα πᾶ σε Ισμαΐλι ίστε περϰέϋες: "εδέ ajó ι θά Αbραάμιτ, Dεbó ϰετε θερbετόρε εδέ bíριν' ε ασαϊ". Αbραάμιτ ι έρδι φόρτ κέϰ περ ϰετε φjάλε: "Πό Περενdία ι θά Αbραάμιτ, Λέτε μός τε bíνε κέϰ περ diάλενε, εδέ περ θερbετόρενε τένde: εδέ γίθε τθ' τε θότε Σάρρα, νdιγόja φjάλετε: σεπσέ φάρα jότε dοτε χjθετε μbε Ισαάκνε: εδέ bíριν' ε θερbετόρεσε σ' άτε dοτα bεϋ νε κόμπ, σεπσέ έτε φάρα jότε. Εδέ Αbραάμι θνγρίτ χέρετ με νάτε, ε μθαρ bθκε, εδέ νε λεκθρε με θjε, εδέ ια dά Αγάρεσε, εδέ ια bθρι νdε κράχja: εδέ diάλενε, εδέ ε dεργϋϊ τεj: εδέ ajó íκθ, ε σίλεϊ ανdεj ε ϰετεj

νдεπερ Σκρετετίρετ τε Βεερσεβάσε. Εδέ σί sμbαρδα ϑjετ' ε λεκδρεσε, χόδι διάλενε νδενε νέ λίς: εδέ έρδι ε νδένι περτέjμαζι περ σε λάργ8, σᾶ νέ τε χέδδρε χάργ8: σεπσέ θά, Μός σόχ bδέκejεν' ε διᾶλιτ. Εδέ νδένι μbε τε περτέjμ, εδέ νγρίτι ζεν' ε σᾶϊ, ε χjᾶ8. Εδέ Περενδία νδιγëι ζεν' ε διᾶλιτ: εδέ ένγελ ι Περενδίσε ι θερίτι Αγάρεσε νγά κίελι, ε ι θά, τσ' κέ Αγάρε; Μός κϊ φρίκε: σεπσέ Περενδία νδιγëι ζεν' ε διᾶλιτ νγά bένδι κ8 dέργετε: νγρέ8 ε μέρ διάλενε, ε μbάjε περ dόρε: σεπσέ κάμ περ τε bέρε ατέ νέ κόμπ τε μάθ. Εδέ Περενδία ι χάπι σϋτ' ασάϊ, εδέ πᾶ νέ πδς ϑjι, εδέ bάτε, ε μbδëι λεκδρενε με ϑjε, εδέ ια δά διᾶλιτ τε πίj. Εδέ Περενδία ίστε bάëκε μέ διάλενε, εδέ ϑρίτ, ε ζδρι bέντ νδε σκρετετίρετ, εδέ 8bε νέ χαρκετδαρ". (Γεν. 21.. 9.-20.)

Πρέϊ κετί Ισμαΐλιτ λίντνε dυ-μbε-δίετε ζοτερϊν, εδέ νγά φάρ' ε κετύρε κάνε dάλε Ισμαϊλίτετ' εδέ Αράπετε.

Νdε Ιστορϊ τε Αράπεbετ, κε κδρε jάνε ζενε φίλε ε νγέρ μbε κετέ dίτε τε σότμε, ξëτε μbδëδρ' ε τëδdίτëιμεjα προφιτί ε Περενδίσε περ Αγάρενε. Αράπετε γιθε-νέ jάνε τδκε λδφτδαρε νέρι μέ jάτερινε, εδέ μέ γίθε φεϊνετ ε τύρε: εδέ ασνέ σ'κᾶ μëνdδρε τε πδëτόνε ατά. Νγά κεjό γένdεjε dόλι Μδχαμέτι προφίτι ι Ισλάμεbετ, 600 διέτ πάς Ιισ8-Κρίëτιτ. Τε πάρετ' ε ατϊ κε λά μbε κέμbε τε τϊ κjδχεëινε Χαλίφε, νγά ατά 8γρέχ ε μάδεjα μbερετερϊ ε Σαρακίνebετ. Α dοτε νδιγόνετ' 8ράτ' ε Αbραάμιτ περ Ισμαΐλινε, κε 8λδτ, "Φόφτε Ισμαΐλι περπάρα τέjε, (ο Περενδί!)" (Γεν. 17.. 18.) πό dοτ' ι νδιγόνετ' αjό 8ράτε, "σεπσέ bëδ dοτε μbδëετε μέ τε νγόχ8ρεν' ε Περενδίσε, ποσί ϑjερατε κε μbδλόνενε dënε". (Ισαΐα 11.. 9.)

13. Ισαάκ8. 1872 Π. Κ.

Πάς κετύρε πένεbε Περενδία dëë τ' ι σγίθτε ζέμρεν' Αbραάμιτ, εδέ ι θά, Μέρ τανί τ'ετ-bϊρ, Ισαάκνε bίριν' ε bέτεμε κε dό, εδέ ëκό νδε δε τε Μοριάχδτ, εδέ bέν-ε κδrbάν τε dιέγδρ' ατιέ περμbί ατέ μάλ κε dοτε θόμ τϋ. Εδέ Αbραάμι 8νγρίτ χέρετ μέ νάτε, εδέ ι bδρι σαμάρε γομᾶριτ, εδέ μόρι μέ bέτε dύ

ӧєрвєтόрε, εδέ Ισαάκνε бїριν' ε τї. Εδέ τε τρέτενε дїτε κвр πᾶ бε̃νдινε πєр σε λάργв, 8 θά ӧєрвєтόрεвετ τε ῤίjνε μвε-ν̓-άνε μέ γομάρε: "εδέ Αвраάμι μόρι дрв̃т' ε ια бв̃ρι μвε κράχε Ισαάκвт бїριτ τї: εδέ αύ μόρι ζιάρε μвε дόρε, εδέ θίκενε, εδέ бάνε τε дύ бάӧκε". Αвраάμι ε дїντε σε Περενдία μв̃ντ τα νγάλτε Ισαάκν' εδέ πρέϊ σε бдέκвριӧ. Εδέ Ισαάκ8 θά, "Άτα ίμ, jά ζιάρι εδέ дрв̃τε: πό κ8 ε̃ӧτε дάӧι πєр κврбάν"; Εδέ Αвраάμι θά, "Бїρι ίμ, Περενдία дοτε ӳένε πєр бέτε дάӧνε πєр κврбάν. Εδέ κε̃ӧτ8 ӧκόνινε τε дύ бάӧκε".

"Εδέ пассί ε χαρίνε μб' ατε̃ бε̃нт ке̃ 8 πάτ θε̃νε Περενдία, Αвраάμι νдε̃ртӧї атιέ νε̃ θερόρε, εδέ бв̃ρι дрв̃τε, εδέ λίδι Ισαάκνε бїριν' ε τї, εδέ ε бв̃ρι μвι θερόρετ сίπε̃р дрв̃бет: εδέ Αвраάμι νдέjτι дόρεν' ε τї, ε μόρι θίκενε. πε̃р τε θέрвρε бїριν' ε τї. Πό ε̃νγε̃л' ι Ζότιτ ι θίρι νγά κίελι, ε ι θά, Αвраάμ., Αвраάμ., μός бέρε дόρε μвι дιάλενε, εδέ μός ι бέν γε̃: сепсέ танί ε νγόχα, се τί κε̃ φρίκε Περενдίσε, сепсέ νвκε τ' вдε̃μп ут-бїр ι бέτεμι πер μв̃а. Εδέ Αвраάμι квр νгрίτι сӧτε, πᾶ νε̃ дάӧ πράπα τї, τέκ ίӧτε ζε̃νε πε̃р брїρε̃ӧ νдε̃р дάгат τε νε̃ дрв̃рι: εδέ Αвраάμι έрδι, ε μόρι дάӧνε, εδέ ε бε̃рι кврбάν τε дιέγвρε νдε̃ бε̃нт τε бїριτ τї.—Εδέ ε̃νγε̃л' ι Ζότιτ ι θίρι Αвраάμιτ πε̃р σε̃ дύτι νγά κίελι, ε ι θά, Бε̃ра бе̃ μвε бέτε̃χενε τ' ίμε, θά Ζότι, сепсέ бε̃ре кετ̃ πёνε, εδέ νвκε τ' вдε̃μп ут-бїр ι бέτεμι, πεранdáï μέ бекίμ дοτε бекόν тӳ, εδέ μέ τε ӧτв̃ρε дοτε ӧτόν φάρενε тε̃νде посί ύjет' ε κίελιτ, εδέ посί рε̃ρενε ке̃ ε̃ӧτε πε̃р-άνε бв̃ζεсε дε̃тιτ: εδέ φάρα jότε дοτε πвӧτόνε дύερτ' ε арεμίκет сāї: εδέ νдε̃ φάρε̃т тε̃νде дοτε бекόνενε ӳίθε κόμбет' ε бε̃вт: сепсέ ε νдιӳόбе ζε̃νε т' ίμ". (Ген. 22.. 1-18.) Κεjό ке̃ νε̃ сбвлέсε ε кеθιέлετε πε̃р Κрίӧτινε, ке̃ кίӧτε πε̃р т' άрдвρε, сикνдρε ι ке̃ ζοτάρε με̃ πε̃рпάра. Τανί всбвлва, сέ αύ кίӧτε πε̃р τε λίνдвρε νγά φάра ε Αвраάμιτ, εδέ сέ ӳίθε κόμбет' ε бε̃вт дοτε бекόνеӧινε πρέϊ ατї.

Κεjό ιστορία ε Ισαάκвт ке̃ ι νдιӳӧї τε ι ӑτιτ, εδέ дέӧ τε бдέсε πάс ӧрдεριτ Περενдίσε, να бίjε νдε̃р με̃нт даӧвρїν' ε ατї "ке̃ ӧνӳι крύετε νӳέр μвε бдέκε̃jет, εδέ μвε̃ бдέκε̃jет τε крύκιτ", εδέ бдίκ πε̃р фаjτόρε̃т, ке̃ τ' 8 άπε̃ jέτε̃ ατύре μέ άνε τε бдέκε̃jесε τї.

14. Βdέκεjα ε Σάρρεσ, εδέ τε βαρδάριτ' ε ασάϊ. 1860 Π. Κ.

Κδρ ίστε Αβραάμι νε̈ κίντ ε τρι-δίετ' ε στάτε βιέτσ πλάκ, βdίκ Σάρρα νdε Χεβρόν. Αβραάμι πάτ νdένδρε γαστε-δίετε βιέτ νdε δε̈ τε Χαναάνιτ: πό νγέρ μβε κετε̈ κόχε αύ σ' πάτ πδστδαρε άς νε̈ πελάμβε βε̈ντ μβ' ατε̈ δε̈: αύ πάτ κδλότδρε γρίγεν' ε τί νdεπερ φδσατ, εδέ ρίντε σι ι χδαj νdερ μέστ τε Χαναανίτεβετ. Αύ σικόντε περ νε̈ βε̈ντ με̈ τε μίρε, dό μέ θε̈νε περ κίελινε. Τανί αύ dεσεróντε περ τε βλέρε νε̈ τσόπε βε̈ντ περ βέτε, κε̈ τε βαρόντε (τε βίj νdε δε̈τ) τε βdέκδριτ' ε νερεζίσε τί. Εδέ κεστδ βάτε ε φόλι μέ τε πάρετ' ε Χιττίτεβετ. Εδέ djέμτ' ε Χέτιτ ι δπεργέκνε Αβραάμιτ, ε ι θάνε, "Πα να νdιγό, ζότι ίμ: τί jε̈ νε̈ ζοτερί ι μά0 νdερ μέστ νέσ: βαρό τε βdέκδρινε τε̈ντ νdερ βάρετ τ' άνε μβε με̈ τε μέρινε κε̈ τε τε πελκένε̈: ασνdονε̈ πρέϊ νέσ σ' κα̃ περ τε θε̈νε σε νδκ' έπ βάρ' ε τί, κε̈ τε βαρόjσ τε βdέκδρινε τε̈ντ". Αβραάμι λύπι τε βλίντε άρεν' ε Μαχπελάχιτ, κε̈ ίστε ε Εφρόνιτ, νε̈ριτ τε πάρεβετ τε Χιττίτεβετ. Εφρόνι ι δλδτ τα μάρε̈ δδράτε: πό Αβραάμι dόντε τα βλίντε: εδέ σε παστάϊμι Εφρόνι μόρι κάτερε κίντ σίκλα αργε̈νdι. Εδέ Αβραάμι βαρόϊ Σάρρενε τε σόκενε νdε σπέλετ τε άρεσε Μαχπελάχιτ νdε Χεβρόν περτέj Μαμβρίσε. (Γεν. 23.)

15. Μαρτέσα ε Ισαάκδτ. 1857 Π. Κ.

Αβραάμι κδρ ίστε φόρτ πλάκ dεργόϊ με̈ τε βιέτερινε σερβετόριν' ε στεπίσε τί νdε Μεσοποταμί, ατιέ κδ ρίνινε νερεζία ε τί, περ τε μάρε̈ νδσε περ Ισαάκνε̈ τε βίριν' ε τί. Σερβετόρι μδαρ με βέτεχε δίετε καμίλα νγαρκδαρε με γίθε τσ' φάρε̈ πλάτσεκασ περ δδρετί τ' ασάϊ νδσεσε κε̈ κάστε δρδερδαρε Ζότι περ Ισαάκνε̈. "Εδέ αύ έρδι νdε χυτέτ τε Ναχόριτ, εδέ δλι μβε γδνε̈ καμίλατε περjάστα χυτέτιτ νdάj νε̈ πδς δji, νdε κόχε τε μβρε̈μεjεσε κδρ βίνινε γρα̃τε τε μβδσινε δjε̈. Εδέ αύ θά, ο Ζότ Περενdία ι Αβραάμιτ τ'ιμ-ζότ, τε λδτερ, έπ-με̈ νε̈ τε κελδαρε τε μίρε σότ, εδε περαελέ Αβράμνε̈ τ'εμ-ζότ: jά δνε̈ τε πο ρϊ άφερε̈ κρέϊτ δjιτ: εδέ τε βίjατ' ε νέρεζετ χυτέτιτ βίνενε τε μβδσνενε δjε̈: εδέ ασάϊ βάϊζεσε κε̈ τ' ι θόμ, Τε̈ λδτερ, σβρίτ σταμβενε τε̈νdε κε̈ τε τί δjε̈: εδέ αjό τε θότε̈, Πί, εδέ dοτ' σ άπ δjε̈ εδέ καμίλαβετ τδα, αjό λέτε̈ jε̈τ' αjό κε̈ κε̃ βε̈ρε γατί περ σερβετόρνε τε̈ντ Ισαάκνε̈".

Ποσᾶ νdσόρι αύ κȩτό φjάλȩ, νά Ρεβέκα ε bíja ε Βαθσίλιτ τεκ έρδι με ötεμbεν' ε σᾶϊ μbȩ κράχȩ: εδέ ajó bάτε νdȩ πδστ, εδέ μbδöι ötέμbενε, εδέ sκεθύε πράπȩ. "Εδέ öερbετόρι sσδλ τȩ πίκετȩ με ατέ, εδέ ι θά, Τȩ λδτεμ, έπ-μȩ πάκεζȩ δjȩ τȩ πΐ νγά ötέμba jότε. Εδέ ajó θά, Πί, ο ζότι íμ: εδέ dοτȩ νdσίερ δjȩ εδέ περ καμίλατ ε τδα". Εδέ ajó bάτε ε νdσόρι δjȩ εδέ περ γίθȩ καμίλατ ε ατΐ. Εδέ νερίs stösdít περ bsκsρΐν' ε ασάϊ. Εδέ aύ μόρι νȩ πάλȩ bάθȩ τ' ἄρτȩ, εδέ dύ ράθȩ dδαρö τ' άρτȩ, εδέ ικ bδρι ασᾶϊ. "Εδέ ι θά, ε bíj' ε κδΐτ jȩ τί"; εδέ ajó sπεργέκ, "Jάμ. ε bíj' ε Βαθσίλιτ, τȩ bΐριτ Ναχόριτ" (κȩ ίστε ι κsöερΐρ' ι Αbραάμιτ). "Εδέ νερίs δνγι κρύετȩ, ε αbsρöϊ Ζόνȩ: εδέ θά, Ι bεκδαρȩ κόφτȩ Ζότι Περȩνdία ι Αbραάμιτ τ' ιμ-ζότ, κȩ σ' ι χόκι περdȩλίμιν' ε τΐ εδέ τȩ bȩρτέτεν' ε τί τ' ιμ-ζότι: Ζότι μȩ χόκι δδεννȩ νdȩ ötεπΐ τȩ bȩλέζȩρετ τ' ιμ-ζότ".

Νέσρȩμετ, αύ θα, "Μȩ λέρι τȩ bέτε τεκ ιμ-ζότ, εδέ μάς μȩ νdάλνι. Ατȩχέρε ατά πύετνȩ Ρεβέκεν', ε ι θάνε, "Α dό τȩ bέτö μέ κετέ νερΐ;" εδέ ajó θά, Dδα. Εδέ ατά ε bεκδαν' ε ι θάνε, "Τί jȩ μότερα jόνȩ, sbȩφö ȩμȩ μbι μíjερα ε δίετȩ μíjερα". Εδέ κȩötδ Ισαάκs snγsösλδα πάς bdέκȩjεσȩ σ' έμεσȩ. (Γεν. 24.. 10-67.)

16. Ιακόbι εδέ Ισάφι. 1837-1760 Π. Κ.

Ισαάκs κέ dυζέτ bιέτö κδρ μόρι Ρεβέκενȩ περ γρδα. Εδέ κδρ sbȩ γaötε-δίετȩ bιέτö πλάκ, ι λίντνȩ dύ bινάκȩ. Κετά τȩ dύ bȩλέζȩρȩ σ' ι γάνινȩ νȩρι jάτεριτ: ι πάρι ίστε ι έγρȩ σι μbȩ τȩ πάρετ, κȩστδ εδέ μbȩ πδνετ: ι dύτι ίστε ι bδτȩ ε ι bδκsρȩ. Τȩ πάριτ ια θόστιν' έμεριν' Ισάφ, εδέ τιάτεριτ Ιακόb. Σι sρίντνȩ ατά, Ισάφι sbȩ γατδαρ, νȩ νερΐ ι φsöabετ: πό Ιακόbι ι γάϊτι τ' έτ, εδέ sbȩ baρΐ bȩνö, ε ρίντε νdȩρ τένda. Ισαάκs σα-do-μός, dόντε Ισάφν' ε έγρȩ, πό Ρεβέκα dόντε μȩ φόρτ Ιακόbν' ε bδτȩ.

Νȩ dίτε Ιακόbι πάτ ζίερȩ γρόöȩ, εδέ Ισάφι έρδι νdȩ ötεπΐ λόδsρȩ, ε ι θά Ιακόbιτ, "Τȩ λδτεμ, έπ-μȩ τȩ γȩ νγά ατό γρόöȩ: σεπσέ jάμ. λόδsρȩ": εδέ Ιακόbι ι θά ατΐ, "Ϊτ-μȩ σότ παρȩσΐν' ε bιρερίσȩ σ' άτε". Εδέ Ισάφι θά, "Jά ήνȩ τε πο bdές, τö' dobΐ μȩ bȩν κȩjό παρȩσία ε bιρερίσȩ"; Εδέ κȩötδ Ισάφι ι öΐτι παρȩσΐν' ε bιρερίσȩ, εδέ ι bȩρι bέ. Πό ι ἄτι νδκȩ sndόθ ατύ, κsρ λίθνȩ ατȩ φjάλȩ, περανdάϊ μδντ τ' ια ίπτε bεκίμνȩ Ισάφιτ.

Ισαάκ σι σδ̱ε̱ πλάκ, νσ̈κε̱ σ̈ίχτε μίρε̱ με σῦ, περανδάϊ αύ σκσjτσ̈α σε κίσ̈ πε̱ρ τε̱ δδέκσρε̱ σ̈πέϊτ: εδέ αύ θίρι Ισάφνε̱, ε ι θά, "Já σ̈νε̱ τανί τέκ σπλάκα: εδέ νσ̈κ' ε δί δίτε̱ν' ε δδέκε̱jεσε̱ σ' έμε: τε̱ λσ̈τεμ πρᾶ, μέρ άρμετ' ε τσ̈α, κσλέτε̱νε̱ τε̱νδε, εδέ χάρκνε̱ τε̱ντ, εδέ δίλ φσ̈σ̈ε̱σε̱, ε με̱ γσ̈αj περ γάχ: εδέ με̱ δε̱ν γέλε̱ σικσ̈νδρε̱ δσ̈α σ̈νε̱, εδέ διέρ-με̱ τε̱ χᾶ, κε̱ τε̱ δεκόνε̱ τῦ σ̈πίρτι ίμ πάρα σε τε̱ δδές".

Πασσί ίκσ Ισάφι, Ρεδέκα μσ̈αρ δύ κέδα, εδέ δε̱ρι γέλε̱ τε̱ σ̈ίσ̈ιμε, ποσικσ̈ρ δόντε Ισάακσ, εδέ δε̱ργσ̈ῖ Ιακόδνε̱, κε̱ τε̱ μάρε̱ δεκίμν' ε τ' έτ. Ατε̱χέρε Ιακόδι έρθ, ε ι θά, "Ăτα ίμ": εδέ Ισάακσ σπε̱ργέκ, "Τσίλι jε̱ τί, δίρι ίμ"; Ιακόδι ι θά, "Jάμ σν' Ισάφι υτ-δίρ ι πάρι: δε̱ρα σικσ̈νδρε̱ με̱ θε̱, νγρές πρᾶ, ρί ε χά πρέϊ γάχστ τ'ίμ, κε̱ τε̱ με̱ δεκόνε̱ σ̈πίρτι ύτ". Ατε̱χέρε ι ăτι ε περκάσ μέ δόρε̱, σεπσέ Ισάφι ι κίσ̈τε δσ̈αρε̱ τε̱ άσ̈περα, πό Ιακόδι ι κίσ̈τε τε̱ δσ̈τα. Πό Ρεδάκα ια κίσ̈τε μπε̱σ̈τιέλε̱ με λε̱κσ̈ρα τε̱ άσ̈περα. Ατε̱χέρε Ισάακσ θά, "Zε̱ρι ε̱σ̈τε̱ ποσί ι Ιακόδιτ, πό δσ̈αρτε̱ jάνε̱ ποσί τε̱ Ισάφιτ". Εδέ αύ ε πύετι πε̱ρ-σε̱-ρῖ, "Τί jε̱ δίρι ίμ δέτε̱ Ισάφι"; εδέ αύ θά, "Σνε̱ jάμ". Ατε̱χέρε αύ χε̱νγρι εδέ πασσί χε̱νγρι ε πῖσ, ι θά Ιακόδιτ, "Αφρόχ τανί, εδέ πσ̈θ-με̱, δίρι ίμ". Ατε̱χέρε αύ ε δεκῖ εδέ θά, "Περε̱νδία τε̱ δάσ̈τε̱ νγά δέσα ε κίελιτ, εδέ νγά τε̱ μάϊτσριτ' ε δε̱σ̈τ, εδέ μjάφτ γρσ̈ρ' ε δέρε̱: τε̱ σ̈ε̱ρδέφσ̈ισε̱ λαδζε̱ρα, εδε τε̱ αδσ̈ρόφσ̈ινε̱ κόμδε: κόφσ̈ ζότ μδι δε̱λέζε̱ριτ ε τ̈ῦ, εδε τε̱ δίjατ' ε σατ-έμε̱ τε̱ αδσ̈ρόφσ̈ινε̱: κόφτε̱ μαλε̱κσ̈αρ' αύ κε̱ τε̱ μαλε̱κόνε̱ τῦ, εδέ κόφτε̱ δεκσ̈αρ' αύ κε̱ τε̱ δεκόνε̱ τῦ"! (Γεν. 27.. 1-29.)

Εδέ ποσᾶ δόλι Ιακόδι, ε χαρίσ Ισάφι νδε̱ σ̈τε̱πῖ νγά τε̱ γσ̈αϊτσριτε̱, τσκε μδάϊτσρε̱ νδε̱ δόρε̱ τσά γέλε̱ τε̱ σ̈ίσ̈ιμε, εδέ θά, "Νγρές, ăτα ίμ, εδέ χά νγά γάχσ ι τ'υτ-δίρι, κε̱ τε̱ με̱ δεκόνε̱ σ̈πίρτι ύτ". Εδέ Ισάακσ σχαδίτ ε θά, "Κσ̈σ̈ κέ πρᾶ αύ κε̱ γσ̈αϊτι γάχ, εδέ με̱ πρσ̈ρι, ε

χξ̌νγρα νγά τξ γίθα πξρπάρα σε τξ bíjə̈ tí, εδέ ε bεκόba ατξ̌: εδέ κόφτξ bεκδαρξ". Εδέ Ισάφι κδρ νdιγῖ φjάλξτ' ε τ'έτ, bξρτίτι μέ ζξ̌ φόρτ τξ μάθ ε φόρτ τξ ίδξτξ: εδέ ι θά τ'έτ, Bεκό-μξ εδέ μθα, ο ᾶτα ίμ! Εδέ αύ θά, Υτ-bξλᾶ έρδι με γξ̈έ̈στρξ, εδέ μόρι bεκίμνξ τξ̌ντ". Ατξ̌χέρε Ισάφι ϗjάθ με bάjξ τξ μάδε. Εδέ Ισαάκθ θά, "Νά τξ νdέ̈νβριτξ τ'άτ τε dοτξ jέτξ νdξ δξ̆ τξ μάϊτθρξ, εδέ νdξ bέσξ τξ ϗίελιτ σξ σίπερμι: εδέ dοτξ ρόν̈τə̈ μέ θίκξτ τξ̌νdε, εδέ dοτ' ι ə̈ερbέν̈τə̈ τ'υτ-bξλᾶj: πό κδρ τξ bξ̆χξə̈ μξ̆ ι φόρτξ, dοτξ θύε̈ντə̈ σγέδξν' ε ατῖ νγά ϗάφα jότε".

Πρέϊ κξτί Ισάφιτ κάνξ dάλξ Ιδδμένξτ' ε διέτξρξ α Εδόμξτ', εδέ Bεdδίνξτ' ε Αραbίσξ ϗξ̌ γξ̈νdενξ σότ μbξ κξτξ̌ dίτξ. Ιδδμένξτξ πάς τσά bρέζαə̈ δbξ̆νξ Ιδδλλάτρξ: εδέ παστάϊ ϗένξ πδə̈τδαρξ νγά μbξρέτι Δαbίδ: πό σικθνdρξ προφιτέπσι Ισαάκδ, ατά δbξ̆νξ τξ φόρτξ, εδέ ə̈πξτδανξ νγά σγέδα νdξ dίττ τξ Ιοράμιτ, μbξρέτιτ Ιδδεσξ, εδέ δbξ̆ν' αρξμίϗτ' ε Ισραΐλιτ. Σξ παστάϊμι ατά μθαρξ bέσξν' ε bερτέτξ, εδέ Ιρόδ Εδομίτι ϗέ μbξρέτι ι Ιδδέbετ, κδρ λίνdι Ιισ-Κρίə̈τι. Κρυε-ϗυτέτι ι Ιδδμέσξ ϗjδ̈χεϊ Σελᾶ, α Πέτρα, ϗξ dό μέ θξ̆νξ, ə̈κέμπ γδρι, εδέ τξ ρενδαρατ' ε ϗυτέτιτ dδκενξ νγέρ σότ: Πό δξ̆νdι ξ̈ə̈τ' ι ə̈κρέτξ πα ν̈έρξς. Κξə̈τδ̈ δμbδə̈ προφιτία ε Ζότιτ μέ άνξ τξ Αbδίδτ ε τξ τιέρξbε προφίτξbε.

Εδέ Ισάφι ε κίə̈τε μξρῖ Ιακόbνξ πξρ πδνξτ τξ bεκίμιτ, εδέ ι δπξργξρθα σε ε κίə̈τε πξρ τξ bράρξ. Πξρανdάϊ ε έμα ε νγə̈τι τξ bίρινξ τξ ίϗξτε νγά ə̈τξπῖ ε τί, ε τξ bίj τεϗ ι bξλᾶ' ι σᾶϊ Λαbάνι, νdξ δξ̆ τξ Χαρράνιτ. (Γεν. 27.. 30-45.)

Νdξ ϗξτξ̆ τξ ίϗδρξ Ιακόbι κίə̈τε πξρ τξ χέ̈κδρξ ə̈δμξ τξ κεϗία, ϗξ bίjενξ μbξ κρύετ τ' ατῖ ϗξ γξ̈νέν τιάτξρινξ. Κίə̈τε πξρ τξ ə̈ξφρύερξ ə̈δμξ τξ bξə̈τίρα μb' ə̈δξ, dοτξ λίντε τξ μίρατ' ε ə̈τξπίσξ τί, ε dοτξ bέχεϊ ə̈ερbξτδαρ νdξ νέ χξ̈νdξjε τξ χθαj: αύ σ' κίə̈ πξρ τξ πάρξ κδρξ μξ̆ τ' έμενξ: εδέ χίθξ-νέ̆ dοτ' ι κίə̈τε φρίϗξ τξ bξλᾶτξ σε μός ια ə̈παγθαντε νdον̈ξ̆ χέρξ πξρ τξ γξ̈ύερξτ ϗξ ι bξρι. Εδέ κδρ δπλάϗ αύ, djέμτ' ε ατί ε μίρινξ νdξπερ κέμbξ, ποσί αύ bέτξ πάτ γξ̈ύερξ τ' άνξ Ισαάκνξ. Σᾶ ε bερτέτξ ξ̈ə̈τξ κεjό φjάλ' ε Σκρόνεσξ, "Μjέρι τί ϗξ πρίə̈, ε νθϗ' δπρίσε: εδέ μδνdόν, ε νθϗ' δμδνdόbε! κδρ τξ πδə̈όjə̈ σξ πρίə̈δρι, dοτξ πρίə̈εə̈: κδρ τξ πδə̈όjə̈ σξ μδνdθαρι, dοτξ μδνdόνεə̈". Μός κθjτόνι, ο djέμθιτ' ε μῖ, σέ ι πξλϗξ̆δ Περξνdίσξ γξ̈νίμι ι Ιακόbιτ ε ι Ρεbέϗεσξ: πό

τα μάρτϑ̈ δέϑ̈ νγά κ̣jό ϑ̈ημḅε̣λέσ̣ τ̣ε̣ μός ḅε̣̈ντϑ̈ νdονε̣̈ πϑ̈νε̣ κ̣ε̣ τα μέρ̈ με̣̈νdε̣jα σε ε̣̈ϑ̈τ' ε κέκε, νdονε̣σε νdε̣ πάτϑ̈ πε̣ρ τ̣ε̣ φιτϑ̈αρε̣ νdονε̣̈ γ̈ε̣ τ̣ε̣ μάδε.

17. Θ̈δα κ̣ε̣ ḅε̣̈ρι Ιακόϑι. 1760-1739 Π. Κ.

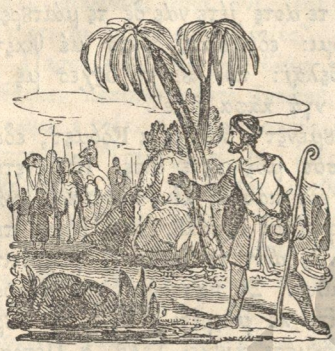

Ιακόϑι μόρι τ̣ε̣ λίρ̣ε̣ νγά ι ᾶτι, κ̣ε̣ ι πάτ λε̣̈νε φjάλ̣ε̣ τ̣ε̣ μός μάρ̣ε̣ γρϑ̈α νγά τ̣ε̣ bíjατ' ε Χαναάνιτ, πό τ̣ε̣ bέjε̣ νdε̣ Παδαν-αράμ, ε τ̣ε̣ μάρ̣ε̣ γρϑ̈α νγά τ̣ε̣ bíjατ' ε Λαbάνιτ, τ̣ε̣ bε̣λᾶϊτ σ' έμε̣σ̣ε̣. Αύ τϑ̈κε μάρ̣ε̣ ϑ̈δε̣ γ̈ίϑε̣ dίτε̣νε̣, μbρέμανετ νdαλ̈ῖ νdε̣ νέ̣ bε̣̈ντ, εδέ bϑ̈ρι νέ̣ γ̈bρ νdε̣νε̣ κρύε πε̣ρ τ̣ε̣ φjέτϑ̈ρε̣: εδέ σι ε ζϑ̈ γ̈bμι, πᾶ νd' ε̣̈νdε̣ρ̣ε̣ νέ̣ πάλ̣ε̣ ϑ̈κάλ̣ε̣ τ̣ε̣ γάτα κ̣ε̣ χαρίνινε̣ νγά δε̈ϑ̈ ε νdε̣ κίελ, εδέ έ̣νγ̈ε̣jτ' ε Περ̣ε̣νdίσ̣ε̣ τϑ̈κε χ̈ίπϑ̈ρ' ε τϑ̈κε σbρίτϑ̈ρε̣ μb' ατό. Εδέ já Ζότι τε πο ρίντε λάρτ μb' ατό, εδέ θά, "Θ̈νε̣ jάμ Ζότι Περ̣ε̣νdία ι Αbραάμιτ τ'υτ-έτ, εδέ Περ̣ε̣νdία ι Ισαάκϑ̈τ: κ̣ε̣τ̣έ̣ δε̈ κ̣ε̣ πο φλέ̣ πε̣ρμbί ατέ̣ κάμ πε̣ρ τ̣ε̣ δε̈νε̣ τϋ, εδέ φάρ̣ε̣σ̣ε̣ σ'άτε: εδέ φάρα jότε dοτε̣ jέτ̣ε̣ ποσί ρέ̣ρα ε δε̈ϑ̈τ, εδέ dοτε̣ ϑ̈τρίχεϑ̈ νγά τ̣ε̣ περ̣ε̣νdϑ̈αριτ ε νγά τ̣ε̣ λίνdϑ̈ριτ, ε νγά άν' ε bόρ̣ε̣σ̣ε̣, ε νγά άν' ε μεσ-dίτ̣ε̣σ̣ε̣: εδέ γ̈ίϑε̣ φάρατ' ε δε̈ϑ̈τ dοτε̣ bεκόνενε̣ τε τί ε τε φάρα jότε: εδέ já ϑ̈νε̣ τεκ jάμ bάϑ̈κ̣ε̣ με τϋ, εδέ dοτε̣ τ̣ε̣ ρϑ̈αν, κϑ̈-dό κ̣ε̣ τ̣ε̣ bέτϑ̈, εδέ dοτε̣ τ̣ε̣ bíjε περ-σ̣ε̣-ρί νdε̣ κ̣ε̣τ̣έ̣ δε̈: σεπσέ νϑ̈κ̣ε̣ dοτε̣ χ̈έ̣κ dόρ̣ε̣ πρέ̣ί τέ̣jε, νγ̈έρ σᾶ τ̣ε̣ ḅέ̣ν ατό κ̣ε̣ τ̣ε̣ θάϑ̈ε̣".

"Εδέ Ιακόϑι κϑ̈ρ ϑ̈σγ̈ϑ̈α νγά γ̈bμι, θά, Μέ τ̣ε̣ bερτέτε Ζότι κ̣έ̣νεκα μbε̣ κ̣ε̣τ̣έ̣ ḅέ̣ντ, εδέ ϑ̈νε̣ νϑ̈κ' ε dίτ̣εκαμ.. Εδέ ε μϑ̈αρ φρίκα, ε θά, Σᾶ ι φρίκ̣ε̣ϋμ κ̣έ̣νεκα κϋ ḅέ̣ντ! νϑ̈κ' ε̣̈ϑ̈τ̣ε̣ τιάτερ̣ε̣ γ̈έ̣, bέτϑ̈ ϑ̈τ̣ε̣πία ε Περ̣ε̣νdίσ̣ε̣, εδέ κ̣ε̣jό ε̣̈ϑ̈τ̣ε̣ dέρα ε κίελιτ. Εδέ Ιακόϑι μ̣ε̣νγ̈ῖ κ̣ε̣ μέ νάτ̣ε̣, εδέ μόρι γ̈bρ̣ε̣ κ̣ε̣ κίϑ̈τε ḅέ̣νε̣ νdε̣νε̣ κρύε, εδέ ε νγρέχϑ̈ πε̣ρ ϑ̈τύλ̣ε̣, εδέ dέρδι bάj νdε̣ μάjε̣τ τ' ασᾶι. Εδέ ια δϑ̈ έμε̣ριν' ατί ḅέ̣νdι "Βεθίλ" dό μέ θ̣έ̣νε̣, "ϑ̈τ̣ε̣πία ε Περ̣ε̣νdίσ̣ε̣". (Γεν. 28.. 13-19.)

Πασσί ḅέ̣ρι γ̈έ̣ ϑ̈δε̣ τ̣ε̣ γάτ̣ε̣, Ιακόϑι έρδι νdε̣ Χαρράν, ατιέ κϑ̈

ρίντε Λαβάνι: εδέ σικθνάρς Ελιεζέρι θπόκ περπάρα μέ Ρεβέκενς, κεϋτθ εδέ αύ θπόκ μέ Ραχίλεν' ε bθκθρς νdάj πθσιν' ε θjιτ. Αύ ε dέϋι ατξ, εδέ ι ϋερbέθ Λαβάνιτ ϋτάτς biέτ περ ατξ. Πό Λαβάνι ε γεν̈έθ Ιακόbνς, ε ι δά Λεάχενς περ γρθα νdε bξντ τε Ραχίλεσς, εδέ ι θά τε ϋερbένε εδέ ϋτάτς biέτ τε τιέρα περ Ραχίλενε. Ιακόbι πάτ dυ-μbε-δίετε djέμ, τε τσίλετ' ίϋιν' άτεριτ' ε dυ-μbε-δίετε φάραbετ Ισραΐλιτ. Ε'μερατ' ε ατύρεbε ίϋινε, Ρθbίν, Σιμεόν, Λεbί, Ιθδε, Δάν, Ναφθαλί, Γάδ, Ασίρ, Ισσαχάρ, Ζαbθλόν, Ιοσίφ, εδέ Βενιαμίν.

Πασσί θμbαρbανε κατερε-μbε-δίετε biέτ κε πάτ ϋερbύερε, Ιακόbι νdένι εδέ γάϋτε biέτ τε τιέρα bάϋκε μέ Λαβάνε. Εδέ Περενdία ι bεκοΐ, κάκε σᾶ θbξ φορτ ι πάσθρε μέ ϋερbετόρ' ε ε μέ ϋερbετόρε, ε μέ καμίλα, ε μέ γομάρε, ε μέ λόπε, ε μέ δξν. Πεr πένε τε γξϋε κε ι θϋτθα, Λαβάνι ε κίϋτε τσμίρ τε δξνdεrίνε. Εδέ Ιακόbι θ dεργοΐ φjάλε τε dῦ τε ϋόκεbετ τία, εδέ djέμbετ τΐ, τε bίνινε τέκ αύ jάϋτε νdε φθϋετ, εδέ πασσί θα πρθrι νdεr μξντ σᾶ κέκ ια πάτ bξr' ι ᾶτι, θ θά ατύρεbε σε ξνγξλ' ι Ζότιτ ι φόλι νd' ξνdεrε, ε ι θά, Ιακόb! εδέ αύ ι θπεργέκ, já τε jάμ κετθ: ατεχέρε ένγξλι ι θά — Ϋνε πάϋε γίθε τϋ' τε κᾶ bξρε τῦ Λαβάνι. "Ϋνε jάμ Περενdία ι Bεθίλεσε, κε λέbε ϋτύλενε, εδέ με θρόbε μέ θράτε: τανί νγρέθ, ε dίλ πρέϊ κετΐ δέθ, εδέ θκεθέ νdε δέτ τε γένdεjεσε σ'άτε". Εδέ Ραχίλα εδέ Λεάχα ι θπεργέκνε ατΐ — Βέν τϋ' τε κᾶ θξνε Ζότι τῦ. Ατεχέρε Ιακόbι θνγρίτ, εδέ ίκθ bάϋκε μέ γίθε γρίγεν' ε κάφϋαbετ ε μέ γίθε γξν' ε τΐ, πα θξνε γξ Λαβάνιτ. Κθr ε μόρι bέϋ Λαβάνι, πάς τρΐ dίτϋ, σε κίϋτε ίκθρε Ιακόbι, αύ ε νdόκ πράπα, εδέ πάς ϋτάτε dίτϋ θδε ε ζθ. Πό Περενdία ι θdθκ νd' ένdεrε Λαβάνιτ, ε ι θά, "Ρθχθ μός ι φλάτϋ κέκ Ιακόbιτ". Ατεχέρε Λαβάνι bξρι διάτε bάϋκε μέ Ιακόbνε νdε μάλ τε Γαλεέδιτ, εδέ ι λάνε ϋενdέτ νξρι jάτριτ, ε θνdάνε.

Ιακόbι ι dεργοΐ λάjμεσε Ισάφιτ, τ' ι έπινε ζξ, σε πο biέν. Εδέ Ισάφι ι dόλι περπάρα μέ κάτερε κίντ bέτε, κε τε πίκεΐ μέ ατξ. "Εδέ Ιακόbι θφρικεσθα φορτ, εδέ ίϋτε χαbίτρε: εδέ νdάθ γένdεjενε κε κίϋτε μέ bέτε, εδέ γρίγεν' ε δένετ, εδέ κέτε, εδέ καμίλατε, μbε dῦ τφε: ε θά, Νd' άρθτε Ισάφι μbι νξρενε τφε, ε τ' ι biέρε, dοτε ϋπετόνε τφα τιάτερε. Εδέ Ιακόbι θά, ο

Περχνdία ι τ' ιμ-έτι Αβραάμιτ, εδέ Περχνdία ι τ' ιμ-έτι Ισαάκϑτ, ο Ζότ, τί ὲχ μχ θέ, κχθέχϑ νdχ δέτ τέντ, εδέ νdχ γένdχjετ τένdε, εδέ dοτχ τχ δέν μίρε: ὅδμ' ι δόγχλχ jάμ περ γίθχ περdχλίμετ, ε περ γίθχ τχ δχρτέτχνχ ὲχ ι κέ δέρχ ὅερδχτόριτ τέντ: σεπσέ μέ ὄκόπνχ τ' ίμ καπερτσέβα Ιορδάνχ, εδέ τανί ϑδέ̈ϑχ dῦ τάφαϑ: τχ λϑτεμ, ὅπχτό-μχ πρέϊ dόρεσχ τ' ιμ-δχλᾶj, πρέϊ dόρεσχ Ισάφιτ, σεπσέ κάμ φρίκχ μός δίνχ τχ μχ διέρχ μϑα, εδέ σ' έμεσχ djέμετ: τί δέτχ θέ, Μέ τχ δχρτέτχ dοτχ τχ δέν μίρχ, εδέ dοτχ δέν φάρχνχ τένdε ποσί ρέρεν' ε dέτιτ ὲχ σ' μϑντ τα νϑμερόνχ νγά τχ ὅδμετχ". (Γεν. 32.. 7-12.) Εδέ ι dεργöϊ δϑράτχ Ισάφιτ τχ δχλᾶϊτ, νγά μέ τχ μίρατχ κάφϑατ' ε τία, ε νγά δέντχ, ε νγά καμίλατχ. Εδέ ϑ θά ὅερδχτόρχβετ ὲχ μϑάρχ ατό, τ' ι θόνχ Ισάφιτ, κϑρ τ' ι πύεσχ, τχ κδϊτ jάνχ κετό; σε jάνχ τχ Ιακόβιτ ὅερδχτόριτ τ' ύτ: δϑράτχ dεργϑάρχ τ' ιμ-ζότ Ισάφιτ». Εδέ αύ μόρι γένdχjεν' ε τί νdχ πϑρϑα τχ Ιαβόκϑτ, εδέ Ιακόβι μδέτι δέτεμχ νάτενχ: «εδέ περπίκεϊ μέ νέ̈ νερϊ̈ βάϑκχ μέ ατέ̈ νγέρ μδχ τχ σβαρδχλύερχτ». Εδέ σι ϑσβαρδχλύε, ι θά ατϊ νερίϑ, «Λέτ' ίκχν σέ ϑσβαρδχλύε». Εδέ Ιακόβι θά, «Νϑκχ τχ λέ̈ τχ ίκεjö, νdχ μός μχ δεκόφö». Εδέ αύ θά, «Νϑκχ dοτχ τα θόνχ μέ̈ έμερινχ τέντ Ιακόβ, πό Ισραΐλ» (dό μέ θένχ, Φϑκία ε Περχνdίνχ): σεπσέ dόλε ι φόρτχ μέ Περχνdίνχ, εδέ μέ νέρεζιτ dοτχ jέ̈ϑ' ι φόρτχ». (Γεν. 32.. 24-28.)

Ιακόβι κϑρ πᾶ τχ δχλᾶνχ Ισάφνχ τϑκε άρδϑρχ, ϑνγι κρϑέτχ νγέρ μδχ δέ̈ ϑτάτχ χ̈έρχ. Εδέ Ισάφι ϑλχϑϑα τχ πίκέτχ μέ ατέ̈, εδέ ε ρόκϑ περ κάφε εδέ κjάϑ. Περχνdία ι κχθέϑ ζέμερεν' Ισάφιτ, νdχ δέντ τχ αρεμίκϑτ τχ δέχεϊ μίκ. Περπάρα Ισάφι νϑκχ dόντε τχ μίρτε δϑρεζϊτ' ε Ιακόβιτ, πό Ιακόβι ε νγϑτι τ' ι μάρχ. Ανί Ισάφι ίκϑ, ε Ιακόβι έρδι περ-σχ-ρϊ νdχ δέ̈ τχ Χαναάνιτ.

Αύ νερίϑ ὲχ ϑπερπόκ Ιακόβι μέ ατέ̈, εδέ dόλι ι φόρτχ, νϑκ' ίστε σι τϑ' dό νερϊ̈, πό αύ ίστε ι Βίρ' ι Περχνdίσχ, ι τσίλι, περπάρα σε τχ βίντε νdχ βότεζτ, τχ ρίντε βάϑκχ μέ νέρεζιτ, ϑδμχ χ̈έρχ ϑdεφτύε νdχ φυτύρχ τχ νερίϑτ μδ' ατά ὲχ ι dόντε, περ τχ ϑπεζτάρχ νγά ϑτρεvγίμετχ, ε περ τχ φορτσάρχ νdχ βέσεζτ. Νd' ατέ̈ τχ περπιέκϑρ' αύ ε λά Ιακόβνε τχ dάλχ ι φόρτχ, εδέ τχ μάρχ βεκίμ νγά αύ, ὲχ τ' ϑ άπχ ζέμερχ λαϑζιτ τϊ νγέρ μδχ κόχχ τχ παστάϊμε τχ ὲχνdρόνεν' ε τχ jένχ τχ νdσέχχετχ μδχ λϑτεjετ.

Εδέ Ιακόβι ια δϑρι έμερινχ' ατϊ δέ̈νdι Φανδίλ, τϑκε θένχ, «σε

πάϋᵹ Περᵹνdίνᵹ φάϰε νdᵹρ φάϰε, εδέ μ' ϧρϧαῖτ jέτα». Ḱᵹ ατέᵹ χέρᵹ Ιαϰόϐι τϋαλόντε μέ ὺᵹ ϰέμϐᵹ.

18. Τᵹ ϋίτϧριτ' ε Ιοσίφιτ. 1729 Π. Κ.

Νγά γίθᵹ τᵹ ϐίjτ' ε Ιαϰόϐιτ ϰᵹ ϰίϋινᵹ λίνdϧρᵹ νdᵹ Παδαν-αράμ., Ιοσίφι ἰϋτε μᵹ ι ϐόγᵹλι, τᵹ τσίλιν' ε ϰίϋτε πιέλᵹ Ραχίλα: Βενιαμίνι ϰᵹ ϰίϋτε λίνdϧρᵹ νdᵹ Χαναάν ἰϋτε ι dυ-μϐᵹ-δίετι. Εδέ Ισραΐλι dόντε Ιοσίφνᵹ μᵹ φόρτ σε djέμτ' ε τιέρᵹ, εδέ ι ϰίϋτε δᵹνᵹ ὺᵹ ρόϐᵹ τᵹ ϐϧϰϧρᵹ. Περανdάϊ τᵹ ϐᵹλάζᵹριτ' ε ατί ι ϰίϋινᵹ τσμίρ, εδέ ι ϰίϋινᵹ μᵹρί, κάϰᵹ σᾶ νϧϰ' ι φλίσινᵹ ϰθρᵹ μέ τᵹ μίρᵹ. Εδέ Ιοσίφι πᾶ ὺᵹ ἑνdᵹρᵹ σιϰθρ ἰϋτινᵹ νdᵹ φϑϋτ, ε πό λίδινᵹ dόρᵹζα: εδέ dόρᵹζατ' ε τᵹ ϐᵹλάζᵹρετ ι ϑλνᵹ κρύετᵹ dόρᵹζϋᵹ τῖ. Κθρ ϑ dᵹφτᵹϑ ατύρᵹ κᵹτέᵹ ἑνdᵹρᵹ, ατά ι ζᵹνᵹ μᵹρί μᵹ τέπᵹρᵹ. Παστάϊ ὺᵹ τιάτᵹρᵹ χέρᵹ ϑ θά ατύρᵹ, «Νά τε πάϋᵹ ὺᵹ τιάτᵹρ' ἑνdᵹρᵹ: εδέ νά dίελι εδέ χένα εδέ τᵹ ὺᵹ-μϐᵹ-δίετ' ύjετᵹ μᵹ αδθρόνινᵹ». «Εδέ ι ἄτι ε ϰᵹρτϋῖ ατέᵹ, εδέ ι θά, Τϋ' ἰϋτᵹ ϰᵹjό ἑνdᵹρᵹ ϰᵹ πᵹ̃; ϐάλᵹ dοτᵹ ϐίμᵹ, ϑν' εδέ jοτ-ἔμᵹ, εδέ τ' ᵹτ-ϐᵹλέζᵹρᵹ, ϰᵹ τᵹ αδθρόjμᵹ τῦ νγέρ πᵹρ δᵹ̃;» (Γεν. 37.. 9, 10.) Πό ι ἄτι ι ρϧαντᵹ ϰᵹτό φjάλᵹ.

Νᵹ̃ dίτᵹ Ιαϰόϐι dᵹργῦι Ιοσίφινᵹ τᵹ ϋόχᵹ τᵹ ϐᵹλέζᵹριτᵹ, ατιέ ϰϑ πό ϰϑλότινᵹ δᵹ̃ντᵹ, μϐᵹ ὺᵹ δᵹ̃ντ τσά dίττ λάρϰ νγά Χεϐρόνι. Αΰ ι γέτ ατά νdᵹ Δοθάν. Ατά ϰθρ πᾶν' ατᵹ̃ τϑϰε ἀρδθρᵹ, ι θάνᵹ νᵹ̓ρι jάτριτ, «Jά τε πό ϐιέν αΰ ϰᵹ πᾶ ἑνdᵹρᵹτᵹ: —λέτα ϐράσᵹμᵹ,—εδέ dοτᵹ ϋόχᵹμᵹ τϋ' dοτᵹ ϐᵹ̃χεν' ἑνdᵹρατ' ε ατί». Πό Ρϑβίνι μᵹ̃ ι μάδι ϐᵹλάζᵹρετ θά, Μός dέρθνι γάϰ: χίδενι νdᵹ ϰᵹτᵹ̃ γρόπᵹ»: σεπσέ αΰ ε ϰίϋτε νdᵹρ μᵹ̃ντ τᵹ ϐίντε παστάϊ φϋέχϑραj τα νdσίρτε.

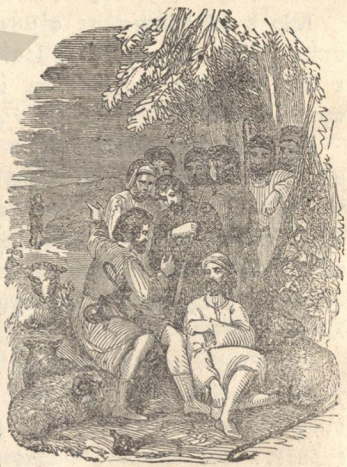

Πασσί ε χόθνᵹ νdᵹ γρόπᵹτ, ατά πάνᵹ τσά τρεγετάρᵹ Ισμαϊλίτᵹ τε πό ϋκόνιν' ϑδᵹσᵹ περ νdᵹ Μισῖρ. Ατᵹχέρε ατά ε νdσϑάρᵹ νγά γρόπα, εδέ ϑα ϋίτνᵹ Ισμαϊλίτᵹϐετ περ ὺᵹζέτ τσόπᵹ αρχᵹ̃ντ. Εδέ

ατά μθαρε ρόβεν' ε ατί, εδέ θέρνε νέ κέθ, εδέ νγύενε ρόβενε νδε γάκτ, εδέ ια πρθνε τ' ét, ε ι θάνε, «Κέμι γέτθρε κετέ: νγίγ-ε τανί, βάλε μός ξ̈τε ρόβα ε τ' υτ-βΐρ; από jó. Εδέ αύ ε νγόχθ, εδέ θά, Ε'̈τε ρόβα ε τ' ιμ-βΐρι, βΐθ̈' ε κέκε ε πάσεκα νγρε̈ν' ατέ: Ιοσίφι κε̈νεκα τσοπετθαρε φάρε». «Εδέ θνγρίντνε γίθε τε βίjτε, εδέ γίθε τε βίjατε περ τε νγθ̈θ̈θλθαρ' ατέ, πό αύ νθκε νγθ̈θ̈λόνεϊ, ε θόθτε, Σε τθκε μβάϊτθρε ζΐ dοτε σβρές νδε βάρτ τεκ ιμ-βΐρ». (Γεν. 37.. 23-35.)

19. Ιοσίφι νδε Μισΐρ. 1729-1716 Π. Κ.

Ισμαϊλίτετε μθαρε Ιοσίφνε νδε Μισΐρ, εδέ ια θίτνε Πετεφρίθτ περ θερβετθαρ, ι τσΐλι ίθτε νερίθ ι Φαραόνιτ, ι πάρι θθτετόρεβετ. Εδέ ι ζότι κθρ πα̃ σε Ιοσίφι ίθτε ι με̈ντθιμ εδέ ι dρείτε, εδέ πα̃ σε Περενdία ια βε̈ντε μβάρε γίθε πθνετε, αύ ε βθρι κjdεστα̃ρ περμβί θτεπΐτ, εδέ ια λά νδε dόρε τε γίθα. Κε̈τθ Ιοσίφι θκθϊ dίττ τε μίρα εδέ κθρ ίθτε θερβετθαρ.

Πετεφρίθ κίτε νε̈ γρθα τε κέκε, ajó νγθτι Ιοσίφνε μβε πθνε τε κέκε εδέ μβε φελικερΐ: πό Ιοσίφι νθκε νdιγöϊ, εδέ ι θά ασαΐ, «Κύθ τε βε̈ν κετέ πθνε τε κέκε, εδέ τε φεjέν κθνdρε Περενdίσε;»

Κθρ ε πα̃ γρθaja σε σ' μθντ τα βέντε Ιοσίφνε τε φεjένε, ajó θπίφι φjάλε τε κε̈κία περ Ιοσίφνε τεκ ι θόκι. Ατε̈χέρε Πετεφρίθ ε 6θ̈ νδε βθρκ. «Πό Ζότι ίθτε βάθκε μέ Ιοσίφνε, εδέ βε̈ρι περdεμλίμ τεκ αύ, εδέ ι δά γ̈ίρ ατΐ περπάρα ρθανε̈σιτ πάρε».

Νd' ατέ κόγε ίθτινε βρένda νδε βθρκ dύ βέτε νγά νέρε̈ζιτ' ε μβερέτιτ, βθκε-πιέκε̈σ' ι πάρε, εδέ βερε-κΐτε̈σ' ι πάρε. Νε̈ dίτε νδε̈ μενγές Ιοσίφι θέγ κετά σε ίθτινε φόρτ ιδερθάρε: εδέ κθρ ι πύετι περ τθ' πθνε ίθτιν' ιδερθάρε, ατά ι θάνε σε τε dύ ατε̈ νάτε πάνε ε̈νdερα, εδέ σ' γε̈νdετε νερΐ τ' ι σγίθνε. Εδέ Ιοσίφι θπεργέκ, «Α νθκ' ι περκάσνενε τε σγίδθρατε Περενdίσε; με dεφτένι, θ λθτεμ jθβε».

Εδέ βερε-κΐτε̈σ' ι πάρε θά, "Πάθε νd' ε̈νdερε, σικθρ ίθτε νε̈ χαρδΐ περπάρα μέje: εδέ νδε χαρδΐτ ίθτινε τρΐ dέγα, εδέ dθκεϊ σικθρ πο μβίντε, εδέ σβερθύενε λθλετ' ε ασαΐ, εδέ θπόκνε πθπατ' ε ρθθιτ: εδέ ποτΐρι ι Φαραόνιτ ίθτε περπάρα μέje: εδέ μόρα ρθθτε, ε ι θτρύδα νδε ποτΐρ τε Φαραόνιτ, εδέ ια δάθε ποτΐρνε νδε dόρε Φαραόνιτ». Εδέ Ιοσίφι ι θά, «Τε τρΐ dέγατε jάνε τρΐ

dítt: pás trï *dítö* Faraóni *dotę* vgrérę krúetę tát, edé *dotę* tę bérę vdę pénet ténde: edé *dot'* i áptö' potírnę vdę dórę Faraónit posí, pęrpára, kér íšne berę-kítęs' i atí: pó kéjtó-mę, kér tę béčetę kęjó e míre tü, edé ia žére v'góję Faraónit pęr mša, edé vdsír-mę vgá kęjó štępí».

Kér pã *b8*kę-piékęs' i páre se ia sgídi míre ęndęrę berę-kítęsit páre sgęžša, edé i θá Iosífit, «Edé šnę pášę vd' ęndęrę, sikér kíšnem trï kanístra tę *bárda mbi* krúet t' ím: edé vdę kanístręt tę sípręme íšine vgá gíθę gélęt' e Faraónit, tę miešterísę *b8*kę-piékęsit, edé žókt' i žengrę ató vgá kanístratę kę kíšnem permbí krúe». Edé Iosífi i θá, «Tę trï kanístratę *jáne* trï *dítt*: pás trï *dítö* Faraóni *dotę* vgrérę krúetę tát sípręs téje, edé *dotę* tę bárne *mbę dr8t*, edé žóktę *dotę* žáne míštę tát pęrsípręs téje».

Edé kilëi *mbę* tę trétsnę *dítę*, Faraóni kér pó kremtróntę *dítęn'* e tę lind8rit tí, i rã vdęr mę́nt pęr atá tę *dú* kę i kíštę bę́nę *brénda*, edé aú *b8*ri pęr-sę-rí *mbę* kę́mbę tę párę berę-kítęsinę, pó *b8*kę-piékęsin' e bãri, sikénd8rę 8 pát θę́nę atúre Iosífi: pó berę-kítęsi vék' e prš vdęr mę́nt Iosífnę, pó e žaróï, edé kęštá aú bę́ri edé *dú* biét tę tiérę vdę *b8*rk. — Perendía e *dí* se kérę é̱štę kóχ' e míre pęr štęptím.

20. Tę lartšarętę' e Iosífit. 1715 P. K.

Pás *dú* biétö Faraóni pã vę́ ęndęrę, edé asnérï s' ké i žótit t' ia sgíθte. Taní berę-kítęsit páre i rã vdęr mę́nt tö' i ké žotšarę Iosífit. I θá *mbę*rétit se íštę vę́ *dialó*ö vdę *b8*rk, kę na pát sgíδ8r' ęndęrate *mša* edé *b8*kę-piékęsit párę. Perveχéreö vdsšarnę Iosífnę vgá *b8*rgš, edé e prénę pęrpára *mbę*rétit. "Faraóni i θá Iosífit, Pášę vę́ ęndęrę, edé s' géndetę vnerï tę mа sgíθnę: edé vdigóba se θónę pęr tü, se *dí* tę sgíθtö ęndęrate. Edé Iosífi špergéč, Jó šnę pó Perendía *dot'* i ápę Faraónit vę́ tę pergégęrę štęptími. Edé Faraóni i θá Iosífit, Pášę vd' ęndęrętę t' íme sikér po ríνam *mbę b8*žę tę lšmit: edé *já* štátę *déma* tę šškúerötim e tę *b8*kšrę te po χípęninę vgá lšmi, edé po kšlótinę vdę *libáθ*: edé *já* štátę *déma* tę tiérę te po χípęninę práпa atúre, tę líγętę, e šmę tę šęmętšarę, e tę

θάτε, σᾶ σ' κάμ πάρε κθρε μᾶ τε ϑεμετθαρε νδεπερ γίθε δεν' ε Μισίριτ: εδέ κετά dέματ' ε χόλε εδέ τε ϑεμετθαρε χᾶνγρε ατά τε ϑτάτε dέματ' ε πάρε τε μάjτθριτε: εδέ σι χῦνε νδε bάρκτ τ' ατύρε, νθκε dθκεϑινε σε χῦνε νδε bάρκτ τ' ατύρε, πό τε πάρετ' ε ατύρε ίϑτε τε ϑεμετθαρε ποσί περπάρα: ατεχέρε θσγόba. Παστάϊ πάϑε νd' ένδερετ τ' ίμε ϑτάτε καλίν τε πο χίπενινε πρέϊ νᾶ καλάμι τε πλότε εδέ τε μίρε: εδέ já ϑτάτε καλίν τε τιέρε τε θάτε ε τε χόλε, ε τε diέgθρε νgά έρα ε díελιτ τε μbίνε πράπα ατύρε: εδέ κετά καλίντ' ε χόλε περπίνε ατά καλίντ' ε μίρε»:

«Εδέ Ιοσίφι ι θά Φαραόνιτ, Ένδερα ε Φαραόνιτ ξϑτε νᾶ: Περενdία ι dεφτõϊ Φαραόνιτ σᾶ κᾶ περ τε bέρε. Τε ϑτάτε dέματ' ε μίρε, jάνε ϑτάτε biét: εδέ τε ϑτάτε καλίντ' ε μίρε, jάνε ϑτάτε biétε: ένδερα ξϑτε νᾶ. Εδέ τε ϑτάτε dέματ' ε χόλε ε τε ϑεμετθαρε κε χίπενινε πράπα ατύρε, jάνε ϑτάτε biét: εδέ τε ϑτάτε καλίντ' ε πα-μbθϑρε, εδέ τε diέgθρε νgά έρα ε díελιτ dοτε jένε ϑτάτε biét θρίε. Κεjό ξϑτε πθνα κε ι θάϑε Φαραόνιτ: Περενdία ια dεφτõϊ Φαραόνιτ σᾶ κᾶ περ τε bέρε. Já τε bίνενε ϑτάτε biét πλότ μέ τε μίρα νδεπερ γίθε δεν' ε Μισίριτ: εδέ dοτε bίνενε παστάϊ ϑτάτε biét θρίε: εδέ γίθε τε μίρατε dοτε χαρόνενε νδε δετ τε Μισίριτ, εδέ θρία κᾶ περ τε πρίϑρε δένε: εδέ σ' κάνε περ τε νγόχθρε τε μίρατε μbι δετ περ πθνε τ' ασãϊ θρίε κε dοτε bίνε πράπα: σεπσέ dοτε jέτε φόρτ ε ρένδε. Εδέ σε ι θdθκ dũ χέρε ένδερα Φαραόνιτ, dεφτέν σε πθνα ξϑτ' θρδερθαρε νγά Περενdία, εδέ Περενdία ε κᾶ περ τε bέρε περ σε ϑπείτι. Τανί πρᾶ Φαραόνι λέτε γένε νᾶ νερĩ τε μέντϑιμ ε τε θρτε, εδέ λέτα bέρε περμbί δετ τε Μισίριτ: λέτε bένε Φαραόνι, εδέ λέτ' θρδερόνε κθjdεστάρε μbί δετ: εδέ λέτε μάρε τε πέσετεν' ε δέθτ Μισίριτ, νd' ατό τε ϑτάτε biétε πλότ μέ τε μίρα: εδέ λέτε μbελέδενε γίθ' θϑκίμετ' ε ατύρε τε ϑτάτε biétετ μίρε κε bίνενε: εδέ λέτε μbελέδενε dρίθε νδενε dόρετ τε Φαραόνιτ, περ θϑκίμε τε κυτέτεbετ, εδέ λέτα ρθανένε: εδέ θϑκίμετε τε ρθχενε περ δένε περ ατό τε ϑτάτε biét' ε θρίσε κε κάνε περ τ' άρδθρε πράπα νδε δετ τε Μισίριτ: κε τε μός χθμbάσνε δένdι νγά θρία». (Γεν. 41.. 1-36).

Εδέ Φαραόνιτ ι πελκέθ τε σγίδθριτ' ε ένδερεσε, εδε κεϑίλεja ε μίρε κε ι δά. «Εδέ Φαραόνι θ θά ϑερbετόρεbετ, Α μθντ τε

ɣéjmɛ posí kɛtɛ̃ ɲerĩ ɛ̀ɛ̃ kã̀ frúmɛn' e Pɛrɛndísɛ;» Kɛ̀ətə́ Faraónɨ 68 Iosífɲɛ pɛrmbí ɣíθɛ dɛ̃́ɲɛ, edɛ́ ɨ θá, «Bétə̀ mbɛ ə̀kɛ́mpt ə́ɲɛ dotɛ jém mɛ̃́ ɨ máθ se tí». Edɛ́ aú ndsórɨ ə́náʒɛɲɛ ŋgá dóra ɛ tĩ, edɛ́ ɨa 68rɨ ndɛ dórɛ Iosífɨt, edɛ́ ɛ bɛ́ə̀ɨ mɛ́ ɹóba tɛ kə́kɛ, edɛ́ ɨ bárɨ ɲɛ́ bárk t' ə̀rtɛ ndɛ ɛ̀áfɛt, edɛ́ ɛ χípɨ ndɛ ɛ̀ɛ́ret tɛ tĩ tɛ dútɛɲɛ, edɛ́ ɛ̀letə̀ítɨnɛ pɛrpárɛ atí, «Bírɨ mbɛ ɣə́ɲɛ». Edɛ́ Faraónɨ ɨ θá Iosífɨt, Sã̀ tɛ jém ə́ɲɛ Faraónɨ, pa tũ̃ asɨ̀ɲerí s' kã̀ pɛr tɛ ŋgɲítərɛ dórɛɲ' e tí a kɛ́mbɛɲ' e tĩ ndɛpɛr ɣíθɛ dɛ̃́ɲ' e Misírit». (Ген. 41.. 37-44.)

Kɛ̀ətə́ Pɛrɛndía mórɨ práp̃ɛ Iosífɲɛ ŋgá ə̀tɛpía e t' ét ndɛ ɣrópɛt — ŋgá ɣrópa ndɛ ə̀ɛrbɛtúrɛ e ndɛ bə́rk — edɛ́ ŋgá bə́rgə ndɛ palátet tɛ mbɛrétit. Iosífɨ ɛ́ afɛrɔ́ ə̀tatɛ-mbɛ-díetɛ biétə̀ kə́r ə̀ə̀ít ndɛ Misír, edɛ́ trɨ-díetɛ biétə̀ kə́r dólɨ pɛrpárɛ mbɛrétit.

21. Tɛ bɛlɛ́ʒɛrit' e Iosífɨt bĩ̀ɲɛ ndɛ Misír. 1708 П. К.

Sikə́ndarɛ ɨ pát dɛftúɛrɛ pɛrpárɛ Pɛrɛndía, kɛ̀ətə́ ɛ̀ɛlõ̃ï. E'rθɲɛ tɛ ə̀tátɛ biétɛ plót mɛ́ tɛ mírɛ, edɛ́ Iosífɨ mbɛlɔ́di tɛ pésɛtɛn' e ɣíθɛ ɣrə̃́rit ndɛpɛr ɣíθɛ dɛ̃́n' e Misírit: edɛ́ kákɛ ə̀ə́mɛ mbɛlídinɛ, sã̀ mɛ̃́ e lánɛ mbɛ-ŋ̀'-ánɛ tɛ mátərɛtɛ. Kɛ̀ətə́ pasandáï érθɲɛ edɛ́ tɛ ə̀tátɛ biét' e ʒísɛ: edɛ́ bítn' e párɛ ɛ̀ɛ̃ sɣ́ɛndaeï dríθɛ, kákɛ ɲɛ̃́ ʒí e mádɛ 8bɛ̃́ ndɛpɛr ɣíθɛ dérrat, sã̀ ɣíθɛ ɣɛ́ndɛja érθ ndɛ Misír pɛr tɛ bl̃́ɛrɛ dríθɛ ŋgá Iosífɨ.

Kíə̀tɛ rɛ̃́ɲɛ ʒía edɛ́ ndɛ dɛ̃́t tɛ Ɣanaánɨt. Atɛɣ́ɛrɛ Israĩ́li 8 θótɛ tɛ bíjet, «Tə̀' bírɨ rɛ̃́ ndɛr sũ̃ ɲɛ́ri já́trɨnɛ; já tɛ ɛ̀ám ndiɣ́ə̀arɛ, sɛ ɣɛ́ndɛtɛ dríθɛ ndɛ Misír: sbrítnɨ atié, edɛ́ bl̃́ɨnɨ pɛr nɛ̃́ andéj ɛ̀ɛ tɛ ɹójmɛ ɛ tɛ mós bdésmɛ». Kɛ̀ətə́ tɛ díetɛ bɛlɛ́ʒɛrit bánɛ ndɛ Misír Bétɛmɛ Bɛniamínɨ mbétɨ bə́ə̀kɛ mɛ́ tə̃́nɛ. Atá ɨ də́alɛ pɛrpárɛ Iosífɨt, edɛ́ ɨ ə́lɲɛ krúɛtɛ ɲɛ́r pɛr dɛ, posí pɛrpárɛ ɲɛ́ Misírasɨ tɛ máθ. Aú ndonɛsɛ ɨ ɲɛ́ɣɛ atá, pó

ὅτίs bέτεχενε πεр τε χ́aj τεκ ατά, εδέ s φόλι βράζετε, ε s θά, «Νγά bíνι;» Εδέ ατά sπεργέκνε, «Νγά δεs ι Χαναάνιτ, πεр τε bλέρε ríθε». Ιοσίφι θά, Jś íνι περγόνες, κíνι árδρε πεр τε bεnε ρε τε sbέσsρατ' ε bεnδιτ. Εδέ ατά ι θάνε: νά τε γíθε jémι τε bíjτ' ε νε νερís: jémι νérες τε μíρε: νά σερbετόρετ' ε τδ νsκε jémι περγόνες». Εδέ Ιοσίφι s θά ατύρε, Μέ κετέ íνι πεр τε μárε bέσ. Dεργόνι νε πρέι jsσ, εδέ λέτε bιέρε bελάνε τsaï, εδέ jś τε τιέρετε dοτε μbέτνι κετś λíδρε».

Εδέ aύ ι bsρι μbε-ν'-άνε τε ρsχενε, εδέ ι λά ατιέ τρî díττ. Τε τρέτενε díτε ι πρbρι περπάρα πεр-σε-ρî, εδέ s θά, «Κετέ bένι, νdε dáσι τε ρόνι: σεπσέ sνε κάμ. φρíκε Περενdíσε: νdε κόφσι νérες τε μíρε, νέρι νγά bελέζεριτε τsaï λέτε μbέσε λíδρε νdε bsρκ, ατύ κs íνι: εδέ σκόνι, μέρι γρbρε πεр sρîν' ε σтεπíbет тsaj: πό με bíρνι bελάνε тsaï με τε bóγελινε: κεσтś ατεχ́ере dοτε dáλενε τε bερτέτα φjáλετε тsaj, εδέ σ'κíνι πεр τε bdéκsρε». Ατεχ́ере bελάζεριτε θόνε νέρι jáτριτ μbε γjδχ́ε τε тúре, «Μέ τε bερτέτε jémι φajτόρε πεр bελάνε τ'ένε, σεπσέ πãμ. σтρενγíμν' ε σπíρτιτ ατî, κsρ νά λδтеї, ε νsκ' ενdιγ́αμ: περανdáï να ρã κũ σтρενγíμ μbι κρúετ». Ατά νsκε díjνε σε Ιοσίφι ι μέρτε béσ, ατά κεjτónινε, σε aύ íστε νé Μισíρας: πό aύ κsρ dεγ́öï κετό φjáλε, κεθés bέτεχ́ενε μbε-ν'-άνε νγά ατά, εδέ χ́jas. Ατεχ́ερι aύ sρδερσî τε λíδετε Σιμεόνι περπάρα σũbετ ατύρε, ε τε bíχετε νdε bsρκ: εδέ τε τιέρετε bάνε νdε σтεπî τε Ιακóbι νdε Χαναάν. Πό κsρ dεγ́öï πλάκs γíθε κετό πδνε, sπικλδα φορт, ε θά, «Με λάτε πα dιάλε: Ιοσίφι νsκ' έσтε, εδέ Σιμεόνι νsκ' έσтε, dóνι τε μέρνι εδέ Βενιαμíνε: τε γíθα κετό ράνε μbι κρúετ τ'íμ». (Γεν. 42.. 1-21, 36, 38.) Εδέ aύ νsκε dέσι τε λíρτε Βενιαμíνε τε bíj bάσκε μé ατά.

22. Ὅδ' ε dúτε χ́ε bένε τε bελέζεριτ' ε Ιοσίφιτ. 1708 Π. Κ.

Πό ζία πεр bsκε íστε κάκε ε μάδε νdε dε τε Χαναάνιτ, σã τε bíjτ' ε Ιακóbιτ sötρενγ́ανε τε bíνινε νdε Μισíρ πεр-σε-ρî. Ιακóbι σ' dóντε τ' s íπτε Βενιαμíνε τε bíντε bάσκε μé ατά, πό σ' κíστε σε τö' τε bέντε. Aύ s bά ατύρε εδέ dsρεтî τε μíρα νγά ατό χ́ε νdσíρτε bένdι ι Χαναάνιτ, bαλσάμ ε μιάλτε, érερα τε μíρα ε μírρε, árα ε μανdórλε: εδέ θά, «Περενdía φsκι-μádι s

δάϋτε χĭр πεрπάра νерíвт, хе т' в ˙леϋóνе белãнe тиáтер' едé Вениамíнe: едé ѵнe ˙лéте мбéс па диá˙ле, ˙лéте мбéс па диá˙ле».

Иосíфи кѵр е мѵар бéϋ се χарíнe, врдерõï, е и прѵнe перпáра атĭ, едé в фóли ѣмбе˙ле: «Ѣ́тте ϋенdóϋе ãта и ѵаj, ау˙ пла́кв хе ме пáттe θѣнe; Кŭ ѣ́тте бела̃ї jѵаї мѣ и бóгеˇли, хе ме пáттe θѣнe; Едé θá, Перенdíа те перdе˙лéфте диá˙ли íм». Ау˙ кѵр пã Вениамíнe, с' мѵнdи мѣ те мбáнте бéтеχенe. По и пербе˙лóнеї ζѣмера пер те бе˙лéζерит, едé ау˙ χýри брéнdа, е хjã8. (Ген. 43.. 26-30.)

Атеχéре си ˙лã8 сŭте, dѵа˙л перjáϋта пер-се-рĭ, едé мбájти бéтеχенe. Ау˙ и θíри атá те dрекóнѣнe бáϋке мé атѣ, едé врдерõï те бѣнe бѵке: едé бѵри νѣ трвбéζе бéтϋ пер атѣ, едé νѣ тиáтере бéтϋ пер атá, пáс ζакóнит дѣвт атýре. Бе˙лéζерит' втϋвdíтнe фóрт, кѵр пáнe се и бã те рíнe νde трвбéζет гíθе-се-тсĭ˙линe пáс мóϋѣсе атýре: едé атá вгеζѵвanе фóрт.

Атеχéре Иосíфи врдерõï т' в мбѵвïнe θáсетe мé грѵре, едé гíθе-се-тсĭ˙лит т' иа бѣнe арγéνdинe νde грŭке те θéсит, по νde θéс те Вениамíнит те бѣнe едé потĭр' е бéресе те арγéνттинe хе пíнте Иосíфи мé атѣ. Посã кíϋинe dа˙лѵре jáϋте, Иосíфи dергõï пráпа атýребе кѵjдестáрин' е тĭ: «е в θŏт' атýре, «персé бѣте кéˇ νde бѣнт те се мíресе;» Бе˙лéζеритe бã8нe рѣ νdер сŭ νéри jáтринe, едé с' по мíринe бéϋ, персé θŏт' аϋтв. Едé кѵjдестáри в θŏт' атýре, «Нѵх' ѣ́тте кŭ потĭри, хе пĭ им-ζóт мé атѣ, кѵ̆ϋ е кã биédв' атѣ;» Едé атá θáнe, «Персé фˇлéт кетó фjа˙ле, ζóти íм; нá jémи νéрес те мíре: атĭ ϋербетóри прéï нéϋ хе т' и гѣνdетe потĭри, ˙лéте брíтете, едé нá dот' и бѣ̆хеми ϋербетóре ζóтит т' ýнѣ». Перνѣ̆хére сγíθнe θáсетe, едé ϋикѵ̆анe, едé потĭри вгѣ̆нт νde θéс те Вениамíнит. Атеχéре атá γрíсне рóбате, едé вкеθýенe νde ѵутéт.

Пассí и прŏ̃нe пер-се-рĭ перпáра Иосíфит, ау˙ и пýети ϋвме мѣνdýреϋ пер потíринe. Атеχéре Ідда ζã те фˇлáсе: «Тϋ' т' и θéми ζóтит т'ýнѣ; тŭ' те фˇлáсеме; а кýϋ̆ dотe ˙лájме бéтеχенe; Перенdía γéти те ϋтрéмберѣн' е ϋербетóребет тã: já те jémи ϋербетóрет' е ζóтит т' ýнѣ едé нá, едé ау˙ хе и вгѣ̆нт потĭри». Иосíфи θá, Кóфте лáрк, те бѣ̆ѵ ѵнe кетѣ пѵнe: атĭ νерíв хе и вгѣ̆нт потĭри, ау˙ dотe бѣ̆хете ϋербетóри íм: по ϋкóни νde пакти́м. тек ãта jѵаї». (Ген. 44.. 1-17.)

Ατɛχέρɛ Ιϑδα ζῦ ɛ φόλι: ɛδέ ι ϑλϑτ φόρτ, ϰɛ τɛ μός bɛχɛτɛ ϰɛjό πϑνɛ. «Τανί πρᾶ ϰϑρ τɛ bέτɛ τɛ ϑɛρbɛτόρι ὐτ ιμ-ᾶτɛ, ɛ τɛ μός jέτɛ τϑϑνι bάϑϰɛ μέ μϑα, (σɛπσέ jέτα ɛ ατῖ bάρɛτɛ νɑɛ jέτɛτ τɛ διᾶλιτ.) ποσᾶ τɛ ϑόχɛ σɛ νϑϰ' ɛ̃ϑτɛ τϑϑνι, ɑοτɛ bɑέσɛ: ɛδέ ϑɛρbɛτόρɛτ' ɛ τῦ ɑοτɛ σbρέσɛνɛ νɑɛ bάῤ ϰίμɛτ' ɛ bάρδα τɛ ϑɛρbɛτόριτ τ' ὐτ ᾶτιτ τ' ύνɛ bάϑϰɛ μέ ιδɛρίμ. Σɛμσέ ϑνɛ ϑɛρbɛτόρι ὐτ ϑbɛ̃ϑɛ ɑορɛ-ζɛ̃νɛς πɛρ τϑϑνɛ τɛϰ ιμ-ᾶτɛ, ɛ ι θάϑɛ, Νɑɛ μός τα πρϑφϑα ατɛ̃, ɑοτɛ jέμ φɑjτϑαρ τɛϰ ιμ-ᾶτɛ ɣίθɛ μόνɛ. Τανί πρᾶ τɛ λϑτɛμ, λέτɛ μbέσɛ ϑɛρbɛτόρι ὐτ τɛϰ ιμ-ζότ νɑɛ bɛ̃ντ τɛ τϑϑνιτ, ɛδέ τϑϑνι λέτɛ bέjɛ bάϑϰɛ μέ bɛλέζɛριτ ɛ τῖ. Σɛπσέ ϰύϑ τɛ bέτɛ τɛϰ ιμ-ᾶτɛ πα τϑϑνɛ; ϰɛ τɛ ϑόχ τɛ ϰέϰɛνɛ ϰɛ ɛ ϰᾶ πɛρ τɛ ɣέτϑρɛ τɛ'μ-ᾶτɛ». (Γɛν. 44.. 16-34.)

Τανί Ιοσίφι πᾶ σɛ τɛ bɛλέζɛριτ' ίϑινɛ πɛρϑνɣϑρɛ πɛρ φάjινɛ, ɛδέ ι ɣάντɛ ζɛ̃μɛρα πɛρ τᾶνɛ, ɛδέ δόντɛ Βɛνιαμίνɛ: ɛδέ αύ σ' μϑνδι μɛ̃ τɛ μbάντɛ bέτɛχɛνɛ: αύ bɛρτίτι τɛ δάλɛνɛ jάϑτɛ ɣίθɛ Μισίρασιτɛ: άς νδονέ ι ɣϰαj μός jέτɛ, ϰϑρ νδσϑαρ πɛρ φάϰɛ bέτɛχɛνɛ Ιοσίφι τɛ τɛ bɛλέζɛριτ. Ατɛχέρɛ αύ dέρδι λόττ πάς φάϰɛσɛ, ɛδέ bɛρτίτι μέ ζɛ̃ τɛ μάθ τɛϰɛ ɣϰάρɛ, «Ὄνɛ jάμ Ιοσίφι, ɛ̃ϑτɛ ɣάλɛ ιμ-ᾶτɛ;» Ɛδέ τɛ bɛλέζɛριτɛ σ' μϑνδινɛ τ' ι περɣέɣεσινɛ, σɛπσέ ϑπɛρζίɛνɛ πρέϊ σῦϑ ατί. Τϑρπ ɛ φρίϰɛ ϑπɛρζίɛνɛ bάϑϰɛ μέ γɛζίμ. ɛ μέ τϑϑδῖ, ϰάϰɛ σᾶ τɛ ɣίθɛ νɑɛ̃ϋνɛ σι τɛ νγρῖρɛ.

Ατɛχέρɛ αύ ϑ θά τɛ bɛλέζɛρɛτ, «Αφρόχι πɛρ-άνɛ μέjɛ, ϑ λϑτɛμ». «Εδέ ατά ϑαφρϑανɛ. Ανί ϑ θά ατύρɛ, ὄνɛ jάμ Ιοσίφι bɛλᾶϊ jϑαϊ ϰɛ ϑίττɛ νɑɛ Μισίρ. Τανί πρᾶ μός χιδɛρόχι, άς μός ϑ bίνɛ ϰέϰ, σɛ μɛ ϑίττɛ ϰɛτϑ: σɛπσέ Περɛνδία μɛ dɛργῦϊ πɛρπάρα jϑϑ ϰɛ τ' ϑ ρϑαν jέτɛνɛ. Εδέ έπνι ζɛ̃ τ' ιμ-έτ πɛρ ɣίθɛ λαbδίνɛ τ' ίμɛ νɑɛ Μισίρ, ɛδέ ɣίθɛ σᾶ πάτɛ, ɛδέ νδσιτόνι τɛ bίνι τɛ'μ-ᾶτɛ ϰɛτϑ». (Γɛν. 45.. 1-24.)

Εδέ αύ ϰαφῦϊ Βɛνιαμίνɛ τɛ bɛλᾶνɛ, ɛδέ ϰjᾶϑ: ɛδέ Βɛνιαμίνι ϰjᾶϑ μbɛ ϰάφɛ τ' ατί. Πό αύ πϑθι

ɣíθę tę bęlézęritę, edé ẋjā8 μbí atá: aní μę̄ tę bęlézęritę fólnę báäkę μé atę̄. Bétę μbęrétι dęrgöï tę θęrésę Iakóbnę ẋę tę bínę nde Misïr: edé Iosífι ι dęrgöï t' ét ẋére pę̄r 8dęnę, edé tę tiéra 8rátα tę bęjúera.

Edé Iosífι kā8 8 lá öęndét tę bęlézęrębet, 8 θá, «Sikóni μós χidęróχι μb' 8dę»: edé 8kęθúenę nde Χanaán plót μé gęzím.

23. Iakóbι bétę nde Misïr. 1706 P. K.

Posā 8kęθúenę djémtę tek ι ātι bęrtítnę, «Iosífι ę̄ötę ɣále, edé aú ę̄öt' ι pári ɣíθę dē8t Misïrit. Pó Iakóbι n8ẋ' 8 ζíntę bésę atúre. Pó atá passí ι dęfτúenę ɣíθę fjálętę ẋę 8 pát θę̄n' atúre Iosífι: edé kā8r pā ẋérętę ẋę kíötę dęrgā8rę Iosífι, ι 8nɣāl öpïrtι Iakóbit, edé bęrtíti, «Mę̄já fτ: Iosífι ιμ-bïr ρā8kα: dotę bétę, ε dotα öóχ, pę̄rpára σε tę bdés». (Gεν. 45.. 28.)

Kę̄öt8 Iakóbι bátę nde Misïr báäkę μé djémt ε μé tę nípęrit, ɣaätę-díet' ε ɣáätę bétę, edé báäkę μé ɣíθę ɣę̄n' ε tí, edé μé ɣíθę öęrbętórę̄t ε μé ɣíθę öęrbętóret. Edé Iosífι dólι pę̄rpára μbę ẋére tę tí tę présę t' ānę, edé ι 8lę̄öda μbę ẋáfę edé ẋjā8 öδμę μbę ẋáfę t' atí.

Edé Israíli ι θá Iosífit, «Tanί lętę bdés, σε tę päöę̄ σütę, σεπσέ tí ẋę̄nęκε ɣále». Edé ndsóri pę̄rpára Faraónit Iakóbnę tānę. Mbęrétι ε púętι, «Sā biétö jē tí;» «Edé Iakóbι ι θá Faraónit, Dítt' ε biétet μī ndę dē tę ɣ8aj jánę νę̄ kínt ε tridíetę biét: dítt' ε biétet jétęsę σ' íμε kénę tę pákα edé tę kę̄kía, edé n8kę̄ ɣarínę dítt' ε biétet jétęsę pęrínt8ębet μī ndę dítt t' atúre ndę dē tę ɣ8aj». (Gεν. 47.. 1-9.)

Iakóbι ρō̄ï ötatę-μbę-díetę biét ndę Misïr. Kā8r ι érδι ε paστáïμeja dítę, Iosífι érδι báäkę μé tę dú bíjt, Efraímn' edé Manasínę, pę̄r tę párę tānę τε πο bdístε. «Edé Israíli ι θá Iosífit, N8kę̄ öpęrénεμ tę öíχνεμ tü sütę: edé já Pęrendía τε μę dęftöï edé fárętę tę̄ndε». Edé Iosífι múri tę bíjt' ε ι 68ri pę̄rpára t' ét ẋę tę bérę d8artę μbí atá, ε τ' ι bekónę. Edé Israíli 68 dórętę' ε diáθtę μbę krúe tę Efraímit μę̄ tę bógęlit, edé tę μę̄nɣęrętę μbι krúe tę Manassí8t diálit parę, edé ι bekōï ε θá, «Pęrendía, pę̄rpára tę tsílit étsnę átęrit' ε μī Abraámι edé Isaák8, Pęrendía ẋę μę̄ k8lótι ẋę kā8r línda nɣér

μδε κετέ ди́тε, е́νγελι κέ με̈ ӧπετӧї νгά γίθε τε κε̈́іатε, бекӧ́фтε κετά тӧ́ена: едé ӝкјӝаїтε е́мерι íм μбí ата́, едé е́мерι ι а́тераβет μї Аβраа́мит едé Исаа́кет, едé вӧтӧфӧинε фӧрт ӧ́ме μбι бёт»! (Ген. 48.. 5-16.) Кε̈тӧ́ а́ӳ 8 бА ату́ре ӳ́ε бекíм бА́ӧкε ме́ дјемт е тї, кε̈тӧ́ прӓ νгά Ефраїми едé νгά Манассíя дА́лε τε дӱ́ фа́ррат' е лаӝ́зит Исраї́лит: ани́ 8 θА едé με̈ се «Кӧ́р τε бекӧ́нε νдонӳ́ νгά Исраї́ли, лéτε θӧτε, Перε̈νдíа τε бё́фτε посí Ефраїмн' е посí Манасínε».

Ани́ Иакӧ́бι, кӧ́р пӧ́ бдíсте, μбε̈лӧ́θ γíθε τε бíjτε ре́θ ӧтра́тит, едé γíθε-се-тсíлин' е бекӧї бе́тӧ е бе́тӧ.

Атӳ́ӽе́ре кӧ́р бекӧї Ӏ́дӳнε, Иакӧ́бι фӧ́ли атӳ́ профитí τε ӧенвӓрӧ̈име пер Ӧперблимата́ринε, се кíӧ̈ пер τε лíнадре νгά фа́ра е Ӏ́дӳсε, едé се кíӧ̈ пер τε μбε̈ретервӓре јӧ́ бе́тεμε μбι Исраї́лнε, пӧ́ μбí γíθε кӧ́мбет: — «Сʼе́̈тε пер τε нгрíтвре ӧкӧпи νгά Ӏ́дӳа, а́с лиγε-бе́нεси νгά ме́си кембёбет ати́, нγе́р сӓ τε бíнε Ӧилӧ́γ8: едé μбʼ ате́ дотε ӧпере́нӳнε кӧ́мбетε». (Ген. 49.. 10.) Тӧкε па́ре кӧ́ӽенε ӽе кíӧтε пер тʼ а́рдӧре ме́ анε τε Фрӱ́мӽе Перε̈νдíсе, а́ӳ 8 деφтé8 τε бíjет се тӧʼ дотε бё́неї па́с фемíjбет ату́ре: едé пастáj поросíти ата́ кӝ та бё́нε νдε бА́р, пасанда́ӳ ӽо́кι кембёτε νдε ӧтра́т, едé дА ӧпíртинε.

Па́с бдéкӽесе Иакӧ́бит, Иосíфι едé τε бεлéзеритε, бА́ӧкε ме́ γíθε крéрӽт е Мисíрасет, е ме́ ке́ре е ме́ калерї́, нγрíтнε τε бдéкврinε, едé е прӧ́нε νдε дé τε Ханаа́нит, едé е бӧ́нε νдε бА́рт, νдε ӧпе́лε τε Мӽпелӽ́8т νдáj Аβраа́мит. Пассí 8кеθӱ́ене пра́пε νдε Мисíр, τε бεлéзеритʼ е Иосíфит кíӧинε фрíкε танí ӽе 8 бдíх ι ӓти, μός 8а ӧпаγбӒнε ату́ре пер τε кéкенε ӽе ι пáтнε бё́рε. Пӧ́ Иосíфι 8 θА ату́ре, «Мός кíни фрíкε: сепсé ӳнε νӧкε јам νдε бё́нт τε Перε̈νдíсε. Јӧ́ бё́τε кеӧ́ile τε кéке кӧ́νдре мéје: пӧ́ Перε̈νдíа дéӧ̈ι та кеθéнӳ кетӯ́ пер τε мíре, ӽе τε бё́ӽетε посí сóт, ӽе τε ӧпётӧ́нε јéτεнʼ е ӧ́ме лаӝ́зι». (Ген. 50.. 15-21.)

Танí јӧ́ дотα мéрνι бе́ӧ̈, пер тӧʼ пӧ́нε Иосíфι ι ӧтрενγӧ́нтε кА́ке фӧрт τε бεлéзеритε, перпа́ра се τε ӧперфА́кеї тек ата́. Јӧ́ се е кíӧтε νдεр мё́нт ӽе τʼ 8 бё́нте кéк ату́ре: пӧ́ Иосíфι бё́рι кеӧ́тӧ, пер τε мА́ре бе́ӧ̈ мё́ндиенʼ е τε бεлéзреβет, се сí е кíӧинε ӳ́ерι μбε тиа́тринε, е μбε тӓ́нε, е μбʼ ате́ бе́τε: сепсé íӧтε

νεβȯję̈ ẋę̈ τα dínτε xętę̈, ẋę̈ τę̈ μȧ́ντε τ' ȧ bę̈́ντε μírę̈ ατúρε. Κεϋτȧ́ Ιοσίφι ρõï bȧ́σκę̈ μé τę̈ βęλέζęριτ, εδé πᾶ djém ε νίπερę̈ ε στερνίπερę̈.

Εδé Ιοσίφι νdéνι νdę̈ Μισïρ bȧ́σκę̈ μé νéręζιτ ε σ̈τęπίσę̈ τ'ét. «Εδé Ιοσίφι ρõï νę̈́ κínτ ε díετę̈ διέτ. Εδé Ιοσίφι ȧ θȧ τę̈ βęλέζερετ, σ̈νę̈ πο bdés: πό Περęνdía μé τę̈ βęρτέτę̈ dοτ' ȧ βęϋτρόνę̈ jȧ́δε, εδé dοτ' ȧ σ̈πιέρę̈ jȧ́δε νγά κũ δẽ νd' ατę̈ δẽ ẋę̈ ȧπερbετά Αβραάμιτ ε Ισαάκȧτ ε Ιακόβιτ. Εδé Ιοσίφι ι bȧ́ρι μbę̈ bẽ τę̈ bíjτ' ε Ισραΐλιτ, ε ȧ θȧ, Περęνdía μé τę̈ βęρτέτę̈ dοτ' ȧ βęϋτρόνę̈ jȧ́δε, εδé dοτę̈ μírνι éϋτερατ' ε μία σę̈ xętéjμι. Εδé Ιοσίφι bdík νę̈́ κínτ ε νęζét διέτϋ νdę̈ μόϋę̈: εδé ε bałσαμόσνę̈: εδé ε bȧ́νę̈ νdę̈ νę̈́ árκę̈ νdę̈ Μισïρ». (Γεν. 50.. 24-26.)

24. Προβïμι ι Ιόβιτ. 1520 Π. Κ.

Νd' ατę̈ κόχę̈ ρόντε νę̈́ νερï, ẋę̈ ε κίϋτε émęρινę̈ Ιόβ. Αύ ïϋτε νę̈́ νερï σ̈θμę̈ ι πάσθρę̈, εδé φόρτ bεσętãρ. Ατę̈ ε dónιν' εδé ε κίϋτινę̈ περ νdér τę̈ γíθę̈. Αύ νθκę̈ ρíντε ás νdę̈ Χαναάν ás νdę̈ Μισïρ, πό νdę̈ δẽ τę̈ Αυσιτίδεσε, ẋę̈ ïϋτε νę̈́ πιέσę̈ ε ατï bę̈́νdιτ, ẋę̈ χjθχętę̈ ταν'ί.Αραbï. Αύ κίϋτε σ̈τάτę̈ bíj ε τρï bíja, ατά σ̈θμę̈ χérę̈ μbęλίδεσινę̈ νdęπερ σ̈τęπït τę̈ νérιτ ε τę̈ játριτ, ε bę́νινę̈ γοστï: εδé σι μbαρόνεσινę̈ dίττ' ε γοστίσę̈, Ιόβι νγρίχεï χérετ νdę̈ μεγές, ε bę́ντε κθρbán περ djémτ ε τï, σε μός κίσινę̈ φεjúερę̈ μbę̈ Περęνdínę̈.

Σατανάϊ φόλι κéẋ περ Ιόβνę̈, σε bésa ε ατï νθκ' ïϋτε μé γíθę̈ ζémερę̈, πό αύ ι σ̈ερbéντε Περęνdísę̈, σεπσé Περęνdía ια bę́ντε μbárę̈ πθνętę̈. Εδé Περęνdía ε λá Σατανάνę̈ τα προβόντε, ẋę̈ τę̈ σ̈ίχτε σε ε dóντε μé τę̈ βęρτέτę̈ Περęνdínę̈ Ιόβι. Κεϋτȧ́ πρᾶ Περęνdía ε λá Σατανάνę̈ τ' ι μárę̈ Ιόβιτ γíθę̈ τσ' κίϋτε: πό bétεμę̈ Ιόβιτ μός ι bę́ντε κéẋ.

«Νę̈́ dítę̈, τę̈ bíjτ' ε ατï ε τę̈ bíjατ' ε ατï πό χánιν' ε πό πínινę̈ bérę̈ νdę̈ σ̈τęπï τę̈ βęλáïτ párę̈. Εδé érδι νę̈́ ι λáïμ τε Ιόβι, ε θά, Κét' ïσινę̈ τθκε νγárę̈, εδé γομárętę̈ πό κθλótινę̈ περ-ánę̈ ατúρεbε: εδé ránę̈ Σαbεάνετ' ε ι ρęμbúενę̈: εδé σκθάνę̈ σ̈ερbętórętę̈ νdęπερ γóję̈ τę̈ θíκεσę̈: εδé θνę̈ bétεμę̈ σ̈πętóbα (ε árθτσ̈ę̈) τ' áπ ζę̈ τϋ.

Εδé κũ κθρ ïσ̈ τθκε πο φólθρę̈, érδι νę̈́ τιάτερę̈, ε ι θά, Ρᾶ

ζιάṙ Περϱνdίε νγά ϰίελι, εdέ dόγι dέντ' εdέ ϑερbϱτόρετϱ, εdέ ι χένγρϱ: εdέ ϑνϱ bέτεμϱ ϑπϱτόbα, (ε έρdα) τ' άπ ζέ τϋ.

Εdέ ϰϋ ϰṙ ίϑτε τϑϰε πο φόλϑρϱ, έρdι εdέ νέ τιάτερϱ, ε ι θά, Χαλdεάνϱτϱ bέρϱ τρϊ τϑφαϑ, ϑτϑṙνϱ μbί καμίλατ, εdέ ι ṙμbύενϱ, εdέ ϑϰϑανϱ νdϱπερ γόjϱ τϱ θίϰϱϱ ϑερbϱτόρετϱ, εdέ ϑνϱ bέτεμϱ ϑπϱτόbα, (ε άρθτϑϱ) τϱ άπ ζέ τϋ.

Εdέ ϰϋ ϰṙ ίϑ τϑϰε πο φόλϑρϱ, έρdι νέ τιάτερϱ, ε θά, Bíjτ' ε τϑ εdέ bíjατ' ε τϑα τε πο χάνιν' ε τε πο πίνινϱ bέρϱ νdϱ ϑτεπί τϱ bϱλäϊτ πάρϱ: έρdι νέ ĕρ' ε μάdε νγά ϑκρετϱτίρα μb'-ατ'-άνϱ, εdέ ι ρᾶ τϱ κάτρϱ κάντεbετ στεπίϱϱ, εdέ ρᾶ μbί φεμíjτ, εdέ bdíϰνϱ: εdέ ϑνϱ bέτεμϱ ϑπϱτόbα, (ε έρdα) τϱ άπ ζέ τϋ.

Ατεχέρε Ιόbι ϑνγρίτ ε ϑϰέϑ ρόbϱν' ε τί, εdέ ṙϑαϊτι κρύετ' ε τί, εdέ ρᾶ περ dĕ ε αdϑρöϊ, εdέ θά, Λακϑρίϰ dόλα νγά bάρκϑ ι σ' ιμέjε, εdέ λακϑρίϰ dοτϱ κϱθένεμ ατιέ: Ζότι ι dά, εdέ Ζότι ι μόρι: ϰόφτϱ bεκδαρ' έμερι ι Ζότιτ.

Νdϱρ γίθϱ κϱτό Ιόbι νθϰε φϱjές, άς νθχ' ι dά μαṙζί Περϱνdίϱϱ». (Ιόbι 1.. 1-22.) Ιόbι νθϰε dίντε περ τϑ' πθνϱ ε λά Περϱνdία τ' ι bíjνϱ μbϱ κρύε κϱτό τϱ ζέζα: πό αύ ε dίντε, ϱε Περϱνdία ια πάτ δĕνϱ τϱ γίθα πϱρπάρα, εdέ αύ μθντ τ' ια μíρτε πράπϱ τϱ γίθα, κṙ τα ϑíχτε μέ θdϱ.

Πό Σατανάϊ πϱρ-ϱϱ-ρί φλίστε κέϰ περ ατĕ, ε θόϑ, Σε νdϱ πάτ χέϰϑρϱ κέϰ νdϱ κṙμ τϱ τί, dοτϱ κάϑτε νέμϑρϱ Περϱνdίνϱ. Εdέ Περϱνdία ε λά Σατανάνϱ τ' ι bĕνϱ κέϰ Ιόbιτ νdϱ κṙμτ: bέτϑ μός ι μάṙϱ jέτϱνϱ. Εdέ Σατανάϊ ι ρᾶ Ιόbιτ μέ πλάγϱ τϱ κέϰε, ϰϱ πρέϊ ϑόλϱϱ κĕμbϱbετ, νγέρ νdϱ μάjϱ τϱ κρέjϱϱ: εdέ αύ νθϰϱ νdίεντε bέτεμϱ τϱ bĕμbϑρατ' ε πλάγϱbετ, πό ε κίϑτινϱ τϱ νdύρϱ εdέ μίϰτ' ε τί. Πό Ιόbι θά, «Dοτϱ μάṙεμϱ bέτεμϱ τϱ μίρατϱ νγά Περϱνdία, ε νθϰϱ dοτϱ πρέϱεμϱ εdέ τϱ ϰϱϰίατϱ».

25. Ιόbι εdέ μίϰτ' ε τί. 1520 Π. Κ.

Ε'ρθνϱ τρέ μίϰτ' ε Ιόbιτ περ τϱ πάρϱ ε περ τϱ νγϑϑϑλϑαρ' ατĕ. «Εdέ κṙ νγρίτνϱ σῦτϱ περ σϱ λάργϑ, εdέ νθχ' ε νγόχνϱ, νγρίτνϱ ζĕν' ε χjäνϱ: εdέ ϑκύενϱ γίθϱ-σε-τσíλι ρόbϱν' ε τί, εdέ dέρθνϱ πλϑχϱρϱ μbί κρέρετ ε τύρε περ ϰίελ. Εdέ νdέϑνϱ bάϑκϱ μέ ατĕ περ dĕ ϑτάτϱ dίττ ε ϑτάτϱ νέττ, εdέ ασϑĕ νθχ' ι φόλι νĕ φjάλϱ ατĭ, σεπσέ ϑíχινϱ σε τϱ bĕμbϑριτ' ε ατί ίϑτε φόρτ ι μάθ».

Εδέ Ιόδι κȧ́ρ πο πρίστε τ' ι φλίσινε νδονȩ́ φjάλε περ τε νγȣ̈ȣ̈λδȧ́ρ' ατȩ́, ατά ζȣ̈νε τ' ι φλίσινε κέλ. Ατά κȣjτόνινε, σε Ιόδι πο χίκτε μδ' ατȩ́ μενδύρε, σεπσέ σ' κίστε κȩ́νε νερίȣ ι μίρε, σικȣ̈νδρε πάτνε κȣjτȣ̈ȧρ' ατά κȣρδό -περ ατȩ́, πό θόȣ̈νε σε αύ πάσεκα κȩ́νε ιποκρίτ γίθε μόνε — α σε πάσεκα bȩ́ρε πȣ̈έχȣ̈ραζι νδονȩ́ πȣ̈νε φόρτ τε κέκε, — ε περανδάϊ πο ε μȣ̈νδȣ̈ακα τανί Περενδία περ φάjετ ε τί. Ατά ι θάνε Ιόδιτ, σε τε πάτε κȩ́νȣ̈ρε νερΐ ι μίρε, dοτε τε κίστε νδίχȣ̈ρε Περενδία: εδέ ε κȣ̈ϊλόνινε τε πενδόνετε περ τε κȩ́κίατ' ε τΐ.

Ιόδι ȣ̈περγέκ μίκετ, ε ȣ θά, σε σ' κίστε φάj. Αύ ε díντε, σε σ' κίστε bȩ́ρε νδονȩ́ φάj, περ σᾶ ατά ι bíνινε bᾶρ' ατΐ. Αύ θά, σε νγά νȩ́ χέρε ȣ̈ȣ̈με τε κȩ́κία bíjενε μbε κρύετ τε νέρεζȩbετ μίρε: εδέ ȣ λȣ̈τεϊ μίκετ τ' ȣ δȩ́μbετε περ ατȩ́: εδέ ρεκόνεϊ σε σ' κίστνε τε δȩ́μbȣ̈ρε περ ατȩ́. Αύ θίρι Περενδίσε τ' ι dάλε ζότ, ε θόστε, «Εδέ νδε με bράφτε, ȣ̈νε dοτε ȣ̈περέν μδ' ατȩ́».

Εδέ Ιόδι θά:—

«Ο'χ τε ȣ̈κρȣ̈χεȣ̈νε φjάλετ' ε μία, ε τε ȣ̈τύπεȣ̈νε νδε bιbλΐ!
Τε γερbΐȣ̈τεȣ̈νε μbε ȣ̈κȩ́μπ τε γȣ̈ρit μέ πȩ́νδε τε χέκȣ̈ρit ε τε πλȣ̈́μιτ περ γΐθε μόνε!
Σεπσέ ε dί σε ρόν Σπερbλύεσι ίμ, εδέ dοτε νγρΐχετε νδε κόχερα τε παστάϊμε μbί δȩ́τ:
Εδέ πάσσι τε bαΐρετε κȣ̈ κȣ̈ρμι ίμ bάȣ̈κε μέ λȩκȣ̈ρενε τ' ίμε, περ-σε-ρΐ dοτε ȣ̈όχ Περενδίνε μέ μΐȣ̈νε τ' ίμ:
Ȣ̈νε bέτε dοτα ȣ̈όχ ατȩ́, εδέ σȣ̈τ' ε μΐ dοτα bȩ́νε ρȩ́, ε jό τιάτερε: νδονεσε bέȣ̈νετ' ε μία τρέτενε νδε γΐτ τ' ίμ».

Πό μΐκτ' ε ατΐ κȩνδρόνιν' ε θόȣ̈νε, σε ΐȣ̈τε φαjτȣ̈ar: εδέ σι ȣχȩ́νγρε ȣ̈ȣ̈με νδερ μέστ ατύρεbε, Περενδία χύρι νδερ μέστ, εδέ δεφτȣ̈ȣ̈ τε πα-νȣμερȣ̈ȧρενε μαδερΐν' ε τί, εδέ τε πα-κερκȣ̈ȧρȣ̈ιμενε dιτȣρΐν' ε τΐ. Εδέ κȩ τ' ι μbȣ̈ȣ̈τε μένδȩjενε Ιόδιτ σᾶ ι πα-dίτȣρ' ξȣ̈τε νδερ σȣ̈ τε Περενδίσε, ε πύετι μbε ȣ̈ȣ̈με πȣ̈νε περ κριjέσεν' ε bότεσε, ε περ dέτν' ε μάθ, ε περ ȣ̈τέζετ, εδέ σε κύȣ̈ ι περμbᾶ ατό Περενδία.

Ιόδι ȣ̈περγύν, εδέ ρεφέȣ̈ μέ γόjȩ σᾶ ι πα-bȩjύερ' ε ι πόȣ̈τερε ΐȣ̈τε νδερ σȣ̈ τε μάδιτ εδέ τε ȣ̈ȩ̈ντερȣ̈αριτ Περενδΐ. Περενδία πρίτι ρȩφίμν' ε ατΐ, εδέ πελκέȣ̈ γΐθε τε περγύνȣ̈ριτ' ε ατΐ. Πασανδύ

ɛrtɔ̈ï tɛ trɛ́ míkt' ɛ atï pɛr ɣukímn' ɛ ɔ̈trɛŋgɜ́arɔ̈im. ɛ́ bɛ̈ŋɛ kɜ́ŋarɛ atï, ɛdɛ́ ɜ θá tɛ bɛ̈ŋɛŋɛ kɜrbán pɛr fájɛt ɛ túre: ɛdɛ́ ɜrdɛrɔ̈ï Ióbŋɛ tɛ ɛ́ɜtɛtɛ pɛr atá ɛ́ tʼ ɜ fálɛŋɛ fájɛtʼ ɛ atúre. Edɛ́ Pɛrɛŋdía ɛ bɛ̈ri míre pɛr-sɛ-rï Ióbŋɛ: ɛdɛ́ ɪ dá Ióbit dɔ̈ ɣére mɛ̈ ɔ̈ɜmɛ, sɛ sɔ̃ pát pɛrpára: ɛdɛ́ bɛkɔ̈ï tɛ paɜtáïmɛtʼ ɛ Ióbit mɛ̈ tépɛre sɛ tɛ párate: Ióbi ɾɔ̈ï paɜtáï ɛdɛ́ ŋɛ́ kínt ɛ dyzét biét.

26. Eɣúptɪ a Misïr.

Nɜ́kɛ ɔ̈kɔ̈ï ɔ̈ɜmɛ kóɣɛ si ɜpɛrndánɛ ŋéreʒitɛ ŋgá Baɓélɪ. Mɪtʒraímɪ ɪ bïri Xámɪt ŋgɜ́lɪ fɜ́ɔ̈ɛŋʼ ɛ Nílɪt, atï lɜ́mɪt mád ndɛ Eɣúpt, ɛ́ bɜrón ŋgá kɛrθíjɛʒa ɛ Afrɪkísɛ. Kɛ atɛɣ́ére Eɣúptɪ ɜɣ́jɜaït ŋgá Ɪsraïlítɛtɛ Mɪtʒraíɪm, ɛdɛ́ ŋgá Arápɛtɛ ɣ́jɜɣ́ɛtɛ ŋgér mbɛ sót Misïr. Nílɪ ɛ́ɔ̈tɛ fórt ŋɛ́ lɜ́m ɪ mád ndɛr ɣíθɛ lɜ́mɛrat ɛ bótɛsɛ, ɛdɛ́ étsɛŋ 3000 míla ŋgá lɛ̈kérɛtʼ ɛ Abussɪnísɛ, ɛ dérdɛtɛ ndɛ Dɛ̈t tɛ Bárdɛ. Ɣíθʼ aú bɛ́ŋt ɛ́ lák kɔ̈ lɜ́mɛ, 500 míla ɛ pɛrpiétɛ pɛr sɛ ɣáti, ɣ́jɜɣ́ɛtʼ Eɣúpt a Misïr: pó fɜ́ɔ̈a ɛ́ lágɛtɛ nɜ́kʼ ɛ́ɔ̈tɛ mɛ̈ ɔ̈ɜmɛ sɛ dú a tré míla ɛ ɣ́ɛre: ɛdɛ́ 80 míla lárk dɛ̈tɪt, lɜ́mɪ ndáɣɛtɛ dú ɾémaɔ̈, ɛdɛ́ tɛ dérdɛtɛ ndɛ dɛ̈t ɔ̈tíɛ ndɛr mést ŋɛ́ bɛ̈ mé trï fáke, pɛrandáï ɣ́jɜɣ́ɛtʼ aú bɛ́ŋt Délta, sɛpsɛ́ ɪ pɛrɣ́ãn ɔ̈krónɛsɛ Δ.

Edɛ́ ɛtɜ́ mbʼ ánɛt tɛ líndɜrɪt díɛlɪt kã ɛ́ŋdrɛ bɛ̈ɜ ɪ Gɛsénɪt, atɪé kɜ ɾínɪnʼ Ɪsraïlítɛtɛ. Ndɔnɛsɛ nɜ́kɛ bíje ɔ̈ï kɜ́ɾɛ ndɔnɛ̈ ɣ́ɛre ndɛ Misïr, pó aú bɛ̈ ŋɣómɛtɛ mót pɛr mót ŋgá Nílɪ, ɪ tsílɪ ʒɛ̈ tɛ bɛrɔ̈nɛ [tɛ dérdɛtɛ] ndɛ mɜ́aj tɛ ɛrɔ̈ɔ́rɪt, edɛ́ ɣɪθɛ-ŋɛ́ bínɛŋɛ tɜ́kɛ ɔ̈tɜ́arʼ ɜ́jɛratʼ ɛ lɜ́mɪt, ŋɣér ndɛ bɪɛ́ɔ̈tɛ tɛ pára, kɜ́r mbɜ́lón ɜ́jɛtɛ ɣíθʼ atɛ́ bɛ̈, edɛ́ paɜtáï ɔ̈tɛ́retʼ ɜ́jɛtɛ pɛr ŋɛ́ mɜ́aj. Tɛ bɛrɔ̈ɜ́arɛtʼ ɛ lɜ́mɪt bɛ́ɣɛtɛ prɛ́ï ɔ̈ïrraɔ̈ ɛ́ bíjɛnʼ, ɛ prɛ́ï bórraɔ̈ ɛ́ trétɛnɛ ndɛpɛr málɛt ɛ Abussɪnísɛ. Bɛ́ndɛsɪtʼ ɛ kánɛ fórt pɛr ndɛ́r ɜ́jɛtɛ, edɛ́ Eɣuptiánɛtʼ ɛ biétɛrʼ ɛ lɜ́sɪnɛ pɛr pɛrɛŋdí.

Μιτζραΐμι ά̈κετε σε ά̈οτε κέτε ᾱ̈́ένθρ' αύ ᾱ̈ερῖ ᾱ̈ε ε ᾱ̈jθανιν' Εγυπτιάνετε Μίνες, ι τσῖλι μβερετερῶι 2300 βιέτ περπάρα Κρίᾱ̈τιτ: ᾱ̈υτέτι ᾱ̈ε πάτ νδέ̈νθρ' αύ ᾱ̈jθ̈ᾱ̈εῖ Νόφ α Μεμφίδε, ᾱ̈ε σότ ᾱ̈ᾱ̈τε νᾱ̈ φᾱ̈άτ ι βόγελε πέρμβί Καΐρενε. Νᾱ̈ τιάτερε ᾱ̈υτέτ ι μάθ ι ᾱ̈ᾱ̈ ᾱ̈ᾱ̈νθρε Ζοάνι νδε δᾱ̈ τε Γεσένιτ, ᾱ̈ε σότ ᾱ̈ᾱ̈τε νᾱ̈ φᾱ̈άτ ι βόγελε ι Σάνιτ: εδέ νᾱ̈ τιάτερε ᾱ̈υτέτ κᾱ̈ ᾱ̈ένθρ' Ο'νι, ᾱ̈ε ᾱ̈jθ̈ᾱ̈εῖ Κυτέτ ι Δίελιτ, ατιέ κθ πάτ νδέ̈νθρ' ι ᾱ̈τι σε ᾱ̈όᾱ̈εσε Ιοσίφιτ. Πάκεζε πέρμβί ᾱ̈υτέτν' ε Μιμφίδεσε jάνε πυραμίδετ' ε μεδᾱ̈, μάλε νδερτθάρε μέ γθρε, μᾱ̈ ι μάδι νγά ατά ᾱ̈ᾱ̈τε νγρέγθρε πέρμβί δᾱ̈τ μέ κάτρε φάκε, γίθε-σε-τσίλα φάκε ᾱ̈ᾱ̈τ' ε γᾱ̈ρε 740 κέμβε, εδέ μάja ᾱ̈ᾱ̈τε 480 κέμβε ε λάρτε. Δθάνε τε θόνε σε (360,000) τρέ κίντ ε γαᾱ̈τε-δίετε μίjε βέτε κάνε πθνάρε νᾱ̈ζέτ βιέτ πέρ τε νδερτθάρ' ατᾱ̈: εδέ μθντ τε jέτε νδερτθάρε περπάρα Αβραάμιτ, 1921 βιέτ περπάρα Κρίᾱ̈τιτ. Κᾱ̈τά μάλε τε μεδέν νδερτθάρε μέ δόρε, jάνε βᾱ̈ρε πέρ βάρε, ᾱ̈ε τε βίρινε μβερέτᾱ̈ριτε βρένδα.

Τε τιέρα πθνε τε Εγύπτιτ jάν' Οβελίσκετε, τσά ᾱ̈τύλα τε λάρτα μέ κάτρε φάκε, ε μέ νᾱ̈ μάjε νδε κρύετ, μβθᾱ̈ρε γίθε φάκετε μέ ᾱ̈κρόνα,ποσί γίθε τε τιέρατε πθνετ' ε Εγύπτιτ. Ẍθμε κᾱ̈σό ᾱ̈τύλαᾱ̈ ι κάνε μάδε νγά Εγύπτι, ε ι κάνε πρθρε νδᾱ̈πέρ τε τιέρα ᾱ̈υτέτε, σι νδε Ρόμε, ε νδε Κονσταντινοπόλε, ε νδε Παρίς, ε γέτεκ.

Ẍκρόνατε ᾱ̈ε γένδενε νδᾱ̈πέρ πθνερατ ε Εγύπτιτ θᾱ̈χενε χιερογλιφίκε, εδέ jάνε ποσί φιγθρε ᾱ̈τᾱ̈ζᾱ̈ᾱ̈ ε ᾱ̈πέᾱ̈ᾱ̈ ε ᾱ̈τερπίνᾱ̈ ε τε τιέρα γᾱ̈ρεᾱ̈, τε τσίλατ' ι κίᾱ̈ινε πέρ ᾱ̈κρόνα Αλφαβίτε. Κᾱ̈τό φάρε ᾱ̈κρόναᾱ̈ jάνε φόρτ τε βιέτερα, εδέ ι κάνε πέρνδόρθρε νγέρ νδε κόχε τε Ρομάνεβετ, πό ᾱ̈ε ατᾱ̈χέρε ᾱ̈χαρθα τε σγέδθριτε, εδέ πέρ 2000 βιέτ ε τᾱ̈χθ ασνερῖ σ' μθντ τ' ι κενδόντε, πό κᾱ̈ γαᾱ̈τε-δίετε βιέτ ᾱ̈ε μθνδι τ' ι σγέδε Jθνγ8 νγά Αγγλία εδέ Καπολλιόνι νγά Φράντσα, ᾱ̈ε κθρε 8γέντ γᾱ̈ρι ι Ροσέτᾱ̈ᾱ̈ μέ τρῖ τε ᾱ̈κρθαρα πέρμβί ατᾱ̈, κᾱ̈τά δύ βέτε μθντνε τ' ι κᾱ̈θένᾱ̈νε ᾱ̈κρόνατε χιερογλιφίκε.

Νδε νᾱ̈ κόχε πα δάλθρε κάρτα, Εγυπτιάνετε ᾱ̈κρθανινε μβι φλέτατ τε παπύριτ ᾱ̈ε μβῖν νδε βάζε τε λέμιτ Νίλιτ. Εδέ τσά κᾱ̈σό φλέτερα τε παπύριτ τε ᾱ̈κρθαρα, τρῖ μίjε βιέτᾱ̈ τε βιέτερα, γένδενε νδᾱ̈πέρ βάρε τε βιέτερε, μέ τε τσίλατ μβᾱ̈τίλινε τε βδέκθριτε. Σεπσέ Εγυπτιάνετ' ε βιέτερ' ε κίᾱ̈ινε ζακόν τε βαλσαμόσινε

κέρματ' ε τε βδέκρετ, ε τ' ι ρέανινε νδερ άρκα τε γέρτα γδεηδέρε πρέϊ ëκέμβεë γέρι. Κετά κέρμα τε βδέκρριë χjέχενε Μέμιε, εδέ σότ μβε κετέ κόχε γεηδενε μέ μίjε κεσίj κέρμα τε βδέκρριë πα τρέτερε, μβεëτιέλε μέ πελχέρε τε χόλε, ε λίδερε μέ φλέτερα τε παπύριτ ëκρέαρε, ε μέ πέτα τ' άρτα. Κετά ëτε νε φιγέρε άρκε, κε βίρινε τε βδέκριτε νά' ατε. Κέρματ' ε Ιακόβιτ ε τε Ιοσίφιτ κάνε κεν βαλσαμόσερε.

Εγυπτιάνετ' ε διέτερε dίνινε αστρονομί φόρτ μίρε, εδέ νγίχινε σα dίττ κίëτε βίτι ι dιελιτ, ε νγίχινε κέρ μβλόνεëινε dιελι ε χένα, ε νγίχιν' ëδεν' ε ujεβετ: πό μέ γίθε κετέ dιτρί κε κίëιν' Εγυπτιάνετε, ατά íëιν' Ιδλλάτρε. Πρίφτεριτ' ε ατύρε μεσόνινε τε dίτριτε σε ετε βέτεμε νε Περενdί: πό λαβζε ε μεσόνινε τε αδρόνενε νέρεε ε ëτεζε ε dρδ τε νγόμα, κάκε ëμε περενdίρρα κίëινε: εδέ περενdίρρατ' ε ατύρε νάκ' íëινε βέτεμε bρα ε γρα, πό κίëινε περ περενdίρρα εδέ κροκοδίλα, κε Ιόβι ι χjέαν λεβιαθάν, ε μάτσενε, ε Ιβιδενε (νε ζόκ λέμι), ε σκιφτέριν' ε γινκάλεν' ε κέπενε. Κάν' ε κίëινε περ περενdί τε πάρε, κε ε χjέανινε Απίδε, εδέ ε ρέανινε bρένδα νδε νε τέμπελε τε bέκρε νδε κυτέτ τε Μεμφίδεσε, ρεθάρε νγά πρίφτεριτ', ε αδρέαρε νγά γένδεja. Κέρ νγόρθτε αύ κάε, βαλσαμόσινε κέρμιν' ε ατί, εδέ γίθε πρίφτεριτε βίëεëινε μέ λεκέρρα λεοπαρδάλι, εδέ ε bίνινε νδε

βάρ, βξρε νδε σκξμπ γβρι, εδέ ε βίνινε βρένδα νδε νξ́ άρκε τε μερμέρτε φόρτ τε βθκβρε. Α'φερε κυτέτιτ Μεμφίδεσε γξ́νδενε σθμε κεσό άρκα τε γβρτα πλότ μέ κόρμα τε βδέκβριϋ, ε μέ έσ̈τερα κροκοδίλαϋ ε σ̈τξ́ζεσ̈ ε σ̈πέσεσ̈ ε σ̈τερπίνσ̈, ε τσ̈ δό φάρε γξ́ε, κε ι κίσ̈ινε περ σ̈ξ́ντερα: εδέ κετά βάρε ján̈ε περνδάρε γᾶτ' ε γξ́ρε αφερό σ̈τάτε μίε κθτε. Μβε κετξ́ φιγθρε κε σ̈ίχνι, ξ́σ̈τε σκρθάρε νξ́ τέμπσλε ι Εγυπτιάνεβετ βιέτερε, κε κᾶ νξ́ οβελίσκ (σ̈τύλε γβρι), ε νξ́ πυραμίδε, ε τσά φιγθρε τε μεδᾶ μέ νέρες ε μέ περενδίρρα.

Νάερ γίθε κυτέτετ ε Εγύπτιτ Νσ̈ι α Νο-αμμόνι κᾶ κξ́νδρε μέ έμερε, Γρέκετ' ι θόσ̈ινε Θίβε κετί κυτέτι, εδέ δάνε τε θόνε σε κίσ̈τε πάτρε νξ́ κίντ δύερ περ τε χύρε βρένδα. Γ'σ̈τε κρυε-κυτέτι ι Μισίριτ Ε'πρε, α ι βξ́νδιτ Παθρέσε, εδέ νδε κόχε τε Ισσίφιτ ξ́σ̈τε φόρτ ι μάθ. Σότ μβε κετξ́ δίτε γξ́νδενε τε ρενθαρατ' (γερμάδατε) ε ατί κυτέτι, εδέ νγά κετό μέρετε βέσ̈ σᾶ ι μάθ, ε σᾶ ι βθκβρε, ε σᾶ ι τσ̈σδίτσ̈μ. νδε γίθε βότενε πάτ κξ́νδρ' αύ κυτέτ. Νδε κετξ́ κυτέτ γξ́νδετε τέμπσλι ι Καρνάκσ̈τ κε κᾶ 134 σ̈τύλα τε γβρτα νδε 16 σξ́ρε, εδέ γίθε-σε-τσίλα ξ́σ̈τε 43 κξ́μβε

ε λάρτε, ε νέντε κέμβε ε τράϋε, πό νδε σέρετ τε μέσεμε ϋτύλατε jáνε 72 κέμβε τε λάρτα, ε 11 $^{1}/_{2}$ κέμβε τε τράϋα, εδέ τε ýíθα ϋτύλατε jáνε μbθλδαρε μέ ϋκρόνα ýιερογλιφίκε. Κετό ξϋτε ϋκρδαρε φιγδρεja ε τέμπδλιτ Δενδεράχεσε.

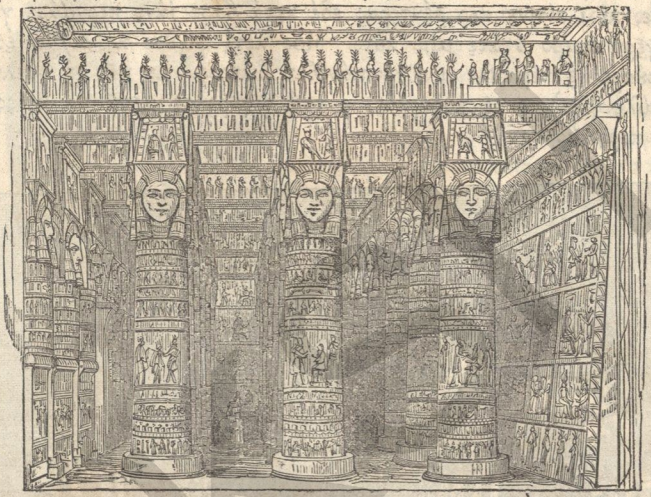

Εγίπτι πάτ κένδρε μέ έμερε περ δεν' ε μίρε, ε περ κδάjτ, ε περ κέρετ, ε περ πδνετ' ε dδαρετ κε béντε, ε περ dιτδρίνε κε κᾶ πάτδρε. Ϋκρόνα ε Ξϋντερδαρε περμέντ λδφτερατε κε κᾶ bέρε Εγύπτι μέ Βαβυλόνεν' ε μέ Νινεβίν' ε μέ Εθιοπίνε, σικδνdρε εδέ μέ Ισραϊλίτετ.

Μbερέτεριτ' ε Εγίπτιτ διέτερε ϊjδϋεσινε Φαραόνε, κε dό μέ θξνε ρίγε α μbερέτρε, εδέ κάνε πάσε μbερετερδαρε νγέρ νδε κόχε τε Αλεκσάνδριτ μάθ, 330 διέτ περπάρα Κρϊστιτ. Παστάϊ Εγίπτι ρᾶ νd' δρδερε τε Ρομάνεβετ, νδε dίττ τε περανdόριτ Ισλίδτ Καϊσάριτ; πασανdάϊ ρᾶ νδε dόρε τε Χαλίφεβετ 640 διέτ πάς Κρϊστιτ, εδέ κε ατέ ϊχέρε ε νγέρ μbε σότ κᾶ μbέτρε νδε dόρετ τε Αράπεβετ ε τε Τδρκεβετ Μδχαμετάνεβετ.

Τε κετίλε γξνdεje κᾶ πάτδρε Εγίπτι, κε Περσνdία dεργöϊ λαδσν' ε τί Ισραΐλνε τε ρίνινε νδερ ατά. Εδέ νδκ' ξϋτε περ τε τϋδdίτδρε, σεπσέ Ιοσίφι dξϋ τε bελέζεριτε τε ρίνινε νδε δε τε Γεσένιτ, κε

τε μός κίϋινε ϋοκερῖ μέ ατά ιδθλλάτρε: εδέ περαvdáï Ιακόβι εδέ Ιοσίφι τε dύ λάνε φjάλε τε bίχενε vde bάρ vde δε τε Χαναάνιτ.

Κετό dū φιγθρε ίδθλαϋ τε μεδᾶ γεvdεv' áφερε Θίδεσε: νγά κετό κθπετόjμε τϋ' φάρε πθνεραϋ τε τράϋα ε τε ρεvda πθνόνιν' Εγuπτιάνετ' ε διέτερε.

Εγúπτι ζίχετε ν'γόjε ϋθμε χέρε vde Ϋκρόνετ τε Ϋεντερθάρε, εδέ προφίτεριτε κάνε φόλθρε κε περπάρα περ ϋθμε πθνερα, σικθvdρε περ bεκίμ. ε περ μαλεκίμ., εδέ ϋθμε φjάλε τ'ατύρε κάνε dálθρε, εδέ περ τσά φjάλε τε τιέρα πο πρέσεμε μέ ϋπερέσε κε τε μbθϋενε.

27. Μοϊσίθ. 1571-1531 Π. Κ.

Τανί νά πο ζεμε ιστορίν' ε τε bíjbet Ισραΐλιτ.

Φεμίjτ' ε τε dυ-μbε-δίετε bελέζερετ θϋτθαν' ε θϋθμθάνε κάκε φόρτ, σᾶ πάς τσά bρέζαϋ Ισραΐλίτετ' θbένε νέ λαθς ι μάθ νγά ατό τε dυ-μbε-δίετε φάρρα: Πό πάς bdέκejεσε Ιοσίφιτ σ' ίϋινε γíθ' άκε μíρε σι περπάρα. Ισραΐλι κέρ σbρίτι vde Μισίρ, Περενδία ι κέ ζοτθαρε, σε «Δοτε bε̄ν τῦ νέ λαθς τε μάθ»: εδέ Περενδία σ' dόλι νγά φjάλα ε τί. Πό ατά σι θϋτθαν' ε θbένε τε φόρτε, μbερέτεριτ' ε Μισίριτ κίϋινε φρίκε νγά ατά. Νde Μισίρ χίπι νέ μbερέτ ι ρῖ, κε νθκε νγίχτε Ιοσίφνε, εδέ aύ μέρτε νdεπερ κέμbε

Ισραϊλίτετε ποσί ϑερϐετόρε, εδέ ι νδσιτόνινε μϐε πένε τε ρένδα περ μϐερετερίνε. Νέ τιάτερε μϐερέτ ϑρδερõϊ τε ϐρίτενε γíϑε σã μέϑκϑj λíνδινε νγά Εϐρéjτε, ϰε τε μϐέσινε ϐέτεμε φéμερατε. Αύ ϑρδερõϊ Εγυπτιάνετε τε ρεμϐένινε γíϑε μέϑκϑjτε ϰε λíνδινε πρéϊ γρãϐετ Εϐρένετ, ε τ' ι χíδινε νδε λýμετ.

Νδ' ατé κόχε νé γρδα Ισραϊλíτε πóλι νé διáλε τε ϐϰϑρε. Αjó ε μπεϑέχϑ ατé τρé μϑαj: εδέ πασσί σ' μýντ τα μπεϑϊχτε με ϑýμε, αjó ϐérι νé ϑπóρτε, εδέ ϐϑρι διáλενε νδ' ατé, εδέ ε χóδι νδε λýμετ. Ατεχére érδι ε ϐíja ε Φαραóνιτ τε λáχεϊ νδε λýμετ τε Νílιτ: εδέ κýρ πã ϑπóρτενε τϑκε λϑνδρϑαρε μϐí éjετ, ϑρδερõϊ νé ϑερϐετóρε τα μáρε. Εδέ κýρ ε χáπνε, πáνε νé διáλε τε ϐϑκϑρε ϐρénδα τϑκε χjáρε. Εδέ αjó ε μϑαρ, ε θá, «Κũ éϑτε νγά djémτ' ε Εϐρéνετ». Ατεχére ϑαφρϑα ε μótερα ε φóϑνεσε ϰε ρϑάντε διáλενε περ σε λáργϑ, ε ι θá, «Α dοτε ϐέτε τε θερéε νé γρδα νγά Εϐρéjτε, ϰε τ' ι άπε σíσε διáλιτ;» Ε'τσε, ι θótε ζóνα. Εδέ ϐáϑεζα ϐάτε μé ϐράπ, ε πρõ τ' έμενε. Κεϑτé ε ξμα ε διáλιτ ϑϐξ μενδéϑα ε σε ϐíjεσε μϐερétιτ. Εδέ ζóνα παστáϊ μóρι διáλενε νδε παλάτ τε σãϊ, εδέ σι ϑρíτ, ι μεϑõϊ γíϑε διτσρĩν' ε Εγυπτιάνεϐετ. Αjó ια ϐρι έμερινε Μοϊσί, ϰε dó μé θένε «νδσιέρε νγά éjετε». (Τε Dáλετε. 2.. 5-10.)

Νδ' ατé κόχε Ισραϊλíτετε γíϑε-νé ϑτρενγόνεϑινε νδε πéνε. Μοϊσíϑ κýρ ϑϐξ ϐρε, νéκ' ε ϐέντε ϐέτεχενε περ Ισραϊλíτ, πó περ τε ϐĩριν' ε σε ϐíjεσε Φαραóνιτ. Πó ατí ι ϐíντε κéϰ κýρ ϑíχτε γξνδεjεν' ε τí νδε μσνδíμ ε νδε ϑτρενγíμ. Νé dítε aú

dθal jäötę, eδé kθr pã vę Eγuptiãn ke ṙíχte vę Israïlít, aú βáte t' i vdíχνę Israïlítit, eδé βrás Eγuptiánivę. Aú kęjtóntę se tę βęlézęritę dot' e mérivę béš, se Perεvdía kíšte pęr tę šptεθar' atá mé ánę tę dórεš' atí: pó atá vθk' e mθarę béš. Kθr vdiγõi mβęréti kętę, Moïsís ikθ, e βáte vdę dẽ tę Maδiánęβet, andéj vgá íšte Aβraámi, eδé ṙíntę vdę škretętírεt áfęrę Dętit Kθk. Ndę vę pθs vdę kętę škretętírę aú θ dóli zót štátę tę bíjaβet Ragθílit a Ioθóriт, príftit Maδiánęβet, kθvdrę tsá βarírδe, ke vθk' i líninvę tę vdsírinvę šję. Nγá kęjó pθvę aú θvγóχ mé Ioθórvę, tánę e βášęzaβet, i tsílι íšte i pári i Maδiánęβet, eδé príftι i Perεvdísę. Aú i δá pęr γrθa Sepfórεvę, vę vgá tę bíjat' e tí, eδé e βθri tę rθavę dẽntę. Kętś i bíri vę zóνe mβęretęréše θbẽ βarí vdę dẽ tę χθaj, posí átęrit' e atí, ke kíšinę kénθrę vεχére. Aú rθantę dẽnt' e tę biéχęrit, eδé s' kíšte mãl pęr. paláτet e Misïrit.

Létę vdiγójmę kúš θótę Diáta e Ré pęr Moïsínę: eδé dotę vá dęftónę pęr tš' pθvę aú sγóδi kętẽ jétę tę θvγętę. «Mé ánę tę βésęsę Moïsís si θbẽ i máθ, moχõi t' i θónę i bïri sę bíjęsę Faraónit, sepsé sγóδi mẽ tépęrę tę χékę kék mé laθsn' e Perεvdísę, se te kétę fitím fáji pęr pákęzę χére: tške kθjtθarę δθvεn' e Kriötit pęr mẽ tę máδe pášęje, se θesárętę vdę Eγúpt: sepsé βęštrónte mβę štpagímin' e págęsę». (Eβr. 11.. 24-26.)

Moïsís kíšte kénę męsθarę vgá e émа ke i pát δénę jθmęštę, tę βęštrónte pęr vdęjésεn' e fájeβet, eδé pęr štpętím' e špírtit, mé ánę tę máδit eδé tę laβdθarit Špęrbúyes ke kíšte pęr t' árδθrę: eδé aú i βesóntę tę zotθarit Perεvdísę, se Mesía kíšte pęr tę línδθrę vgá fára e Aβraámit. Pęrandáï aú sγódi tę jétę vę Israïlít i βobék e i pęrbúzθr' e i vdiékrę, se vę zotęrï Eγuptiãn mé γẽ e mé vdẽr vdεn' θrδęrę tę tï.

28. Moïsís pęrpára Faraónit. 1531-1491 Π. K.

Moïsís íšte δuzét βiétš kθr ikθ vgá Misïri: aú rθaïti δénte δuzét βiét vdęr mést tę Maδiánęβet: pó mvδimi i Israïlítęβet eδé s' íšte mβarθarę. Nẽ díte kθr íšte tške kθlótθrę δénte vdę škretętírεt vdáj málin' e Χorívit, aú pã vę férę te po

dĭγeï vdᵹ φλάκᵹτ, ε ζιάṛμι vθκ' ε ẏάντε. Aύ κθṛ θκᵹθύε ᵹ τᵹ ὅόẏᵹ, *dόλι* νέ ζᵹ νγά φέṛα, εδέ ε θĭṛι, «Moϊσί, Moϊσί.» Εδέ aύ θά, «Κᵹτθ *jάμ.*» Zᵹṛι *bᵹṛτίτι*, «Mός θαφρό κᵹτθ: σbάθ κᵹπθτσᵹτᵹ πρέϊ κέμbᵹϋ τθα, σεπσέ νd' ατᵹ δᵹ ᵹ ὅκέλ τί, ᵹ̈ότᵹ bᵹ̈ντ ι μίṛᵹ». Aνί θά «Ὅνᵹ *jάμ.* Περᵹνdία ι τ'υτ-έτ Περᵹνdία ι Aβραάμιτ, Περᵹνdία ι Ισαάκθτ, εδέ Περᵹνdία ι Ιακόbιτ. Εδέ Moϊσίθ μπᵹϋέẏᵹ φάκεν' ε τϊ: σεπσέ κίϋτε φρίκᵹ τᵹ ὅτίντε σῦτᵹ τε Περᵹνdία. Εδέ Zότι θά, πάϋᵹ μθνdίμν' ε λαθζιτ τ'ίμ ᵹ ᵹ̈ότᵹ νdᵹ Μισϊṛ, εδέ *sbṛίτα* τᵹ ὅπᵹτόν ατά νγά *dθαṛτ'* ε Eγuπτιάνᵹbετ, εδέ τ' ι νdσίεṛ νγά aύ δᵹ, ε τ' ί ὅπίε νdᵹ νέ δᵹ τᵹ μίṛᵹ ε τᵹ ẏᵹṛᵹ, νdᵹ νέ δᵹ ᵹ̈ ṛιέθ κjθμᵹϋ' ε μιάλτᵹ. E'ja πρᾶ κᵹτθ, εδέ *dότᵹ* τᵹ *dᵹṛγόν* τε Φαṛάνι, εδέ *dότᵹ* νdσιέṛτὅ νγά Μισϊṛι λαθσνᵹ τ' ίμ, τᵹ *bíjτ'* ε Ισṛαΐλιτ.» (Tᵹ Dάλᵹτᵹ 3.. 1-10.)

Kᵹjό κέ νᵹ πᾶν' ε μάδε. «Εδέ Moϊσίθ ι θπᵹṛγέẏ Περᵹνdίσᵹ, Kθ̈ *jάμ.* θνᵹ, ᵹ̈ τᵹ δέτε τε Φαṛάνι, ε τᵹ νdσίεṛ τᵹ *bíjτ'* ε Ισṛαΐλιτ νγά Μισϊṛι; Εδέ Περᵹνdία θά, Μέ τᵹ *bᵹṛτέτᵹ* θνᵹ *dότᵹ jέμ. bάϋκᵹ* μέ τῦ.» Πό Moϊσίθ θά, «Ατά σ' *dότᵹ* μᵹ ζᵹνᵹ *bέσᵹ*, άς νθκᵹ *dότᵹ* νdιγόνᵹνᵹ ζᵹνᵹ τ'ίμ: σεπσέ *dότᵹ* θόνᵹ, Zότι νθκ' θdθκ τε τί. Εδέ Zότι ι θά ατϊ, Tᵹ' ᵹ̈τ' *ajó* ᵹ̈ κᵹ̆ νdᵹ *dόṛᵹ*; Εδέ aύ θά, Ὄκόπ. Εδέ Zότι θά, Χίδ-ε πᵹṛ δᵹ. Εδέ aύ ε ẏόδι πᵹṛ δᵹ, εδέ θbᵹ̈ ẏάṛπᵹṛᵹ: εδέ Moϊσίθ ίκθ πᵹṛπάṛᵹ πṛέϊ ατϊ. Εδέ Zότι ι θά Moϊσίθτ, *vdéj dόṛᵹνᵹ* τᵹ̈νdᵹ, εδέ ζᵹṛ-ε πᵹṛ *bíϋτι*: εδέ aύ *vdέθ dόṛᵹν'*, εδέ ε ζθ, εδέ θbᵹ̈ ὅκόπ νdᵹ *dόṛᵹ* τ' ατϊ. Πασανdύ Zότι ι θά ατϊ, Bέṛᵹ *dόṛᵹνᵹ* νdᵹ ẏϊτ τ'ᵹ̈ντ. Εδέ aύ *bθṛι dόṛᵹνᵹ* νdᵹ ẏϊτ τᵹ τϊ: εδέ κθṛ ε νdσόṛι, *já dόṛ'* ε ατϊ τεκ θbᵹ̈ ε κṛομόσθṛᵹ ποσί *bόṛα*. Εδέ Zότι θά, Bέṛᵹ πᵹṛ-σᵹ-ṛί *dόṛᵹνᵹ* νdᵹ ẏϊτ τ'ᵹ̈ντ. Εδέ aύ *bθṛι dόṛᵹνᵹ* νdᵹ ẏϊτ τᵹ τϊ: εδέ κθṛ ε νdσόṛι νγά ẏϊṛι τϊ, *já* τεκ θbᵹ̈ ποσί μίϋι ι ατϊ. Εδέ Zότι θά, Nάᵹ μός τᵹ ζᵹ̈ντϋτίνᵹ *bέσᵹ* τῦ, άς νdᵹ μός νdιγόφϋτίνᵹ ζᵹ̈ν' ε ϋέ̈νᵹσᵹ πάṛᵹ, *dότ'* ι *bᵹσόν*ᵹνᵹ ζᵹ̈ṛιτ ϋέ̈νᵹσᵹ *dύτᵹ*: εδέ νdᵹ μός θ *bᵹσόφϋτίνᵹ* κᵹτύṛᵹ *dῦ* ϋέ̈νᵹbᵹ, άς νdᵹ μός *dᵹγόφϋτίνᵹ* ζᵹ̈νᵹ τᵹ̈ντ, τᵹ μάṛτὅ *θjᵹ* νγά λθμι, εδέ τα *dέṛθτὅ* πᵹṛ δᵹ: εδέ *θjᵹτᵹ* ᵹ̈ τᵹ μάṛτὅ νγά λθμι, *dότᵹ bᵹ̈χᵹτᵹ* ẏάκ μbι δᵹτ. Εδέ Moϊσίθ ι θά Zότιτ, Tᵹ λθτεμ, Zότ: θνᵹ σ' κάμ ẏόjᵹ τᵹ φλάς, άς ᵹ̈ *dιέ*, άς ᵹ̈ παṛdιέ, άς ᵹ̈ μb' ατᵹ̈ χέṛᵹ κθṛ ι φόλε ὅᵹṛbᵹτόṛιτ τ' ύτ: πό *jάμ.* ι *bέλbᵹṛ'* ε ẏjϋχᵹ-ὅκθṛτᵹṛᵹ. Εδέ Zότι ι θά ατϊ: Tϋϊλι ι κᾶ δᵹ̈νᵹ ẏόjᵹ

ѵерíѕт; а тсíӀи е кӑ бӗр�comb тӗ па-гój̆ин', а тӗ ӧрдерин', а атӗ ӄӗ ӧéӽ, а тӗ бéрберине; а ѵӧкӗ јáм ӧѵӗ Зóти; Ӟкó прӑ тани, едé ӧѵӗ дотӗ јéм бáӧкӗ мé гój̆ӗнӗ тéѵде, едé дотӗ тӗ мӗсӧ̆ тӧ' кӗ пӗр тӗ фóӀдрӗ.» Ани Зóти θá, «Нӧк' ӗ̆ӧт' ут-бӗлӑ Аарóн Ӂебíти; já те по тӗ дéӀ̆ перпáра: тí прӑ дот' и фӀáтӧ̆ ати, едé дот' и бӗ̆ӧ̆ фjáӀӗтӗ ѵдӗ гój̆ӗ: едé а́ӳ дот' и фӀáсӗ лаӧ̆ӡит ѵдӗ бӗ̆нт тéjе.» (Тӗ ДáӀӗтӗ 4.. 1-17.)

Едé кӗӧтӧ̆ ӧбӗ̆. Моїсíӧ едé Аарóни мьбӗӀóθнӗ пӀéӄт' е ИсрайӀит, едé ӧ θáнӗ атýре, се Перѕндíа дот' и ѵдсиéрӗ ѵгá Мисíри. Пастáї̆ атá бáнӗ те мьбӗрéти, е и θáнӗ, «Кӗӧтӧ̆ θóтӗ Зóти Перѕндíа и ИсрайӀит, Дергó лаӧ̆снӗ т'íм, ӄӗ тӗ кремтерóѵӗнӗ пӗр мӧа ѵдӗ ӧкретӗтíрӗт. Едé Фараóни θá, ТсíӀи ӗ̆ӧтӗ Зóти, т' и ѵдиг̆óѵ̆ ӡӗнӗ, ӄӗ тӗ дергóѵ̆ ИсрайӀнӗ; Нӧкӗ ѵг̆ó̆ Зóнӗ, ас с' кáм пӗр тӗ дергӧар' ИсрайӀнӗ».

Едé ӄӗ атӗ дíтӗ Фараóни ӧрдерӧ̈и т' и бӗ̆нӗ ИсрайӀит бáрӗ мӗ̆ тӗ рӗ̆ндa се перпáра. Едé θá, «Мóс и éпни кетї лаӧ̆зи мӗ̆ кáӧтӗ посí дié е пардié, ӄӗ тӗ бӗ̆ѵӗнӗ пӗӄíса: Ӏéтӗ бéнӗ бéтӗ атá, едé Ӏéтӗ мьбӗӀéбӗнӗ кáӧтӗ: пó т' и бíри атá тӗ бӗ̆ѵӗн' áӄӗ пӗӄíса, сӑ бéнинӗ перпáра». (Тӗ ДáӀӗтӗ 5.. 1-9.) Моїсíӧ мé тӗ бертéтӗ бӗ̆ри тӧӧдí мé ӧкóпн' е тї перпáра Фараóнит: пó атї нӧк' и ӧдӧкнӗ пӗр пӧнӗ тӗ мӗдӑ, сепсé бӗ̆нӗ тӗ тíла пӧнӗ едé маг̆истáрӗт' е Мисíрит. Фараóни пассí с' дóнтӗ тӗ ѵдиг̆óнтӗ, атӗ̆ӽéре Перѕндíа бӗ̆ри тӧӧдí тӗ фрíкӗӟимӗ ѵдӗ Мисíр мé áнӗ тӗ Моїсíӧт, едé дергӧї̆ пӀáгӗ мьбí лаӧ̆снӗ ѵéрӗнӗ пáс jáтрӗсӗ.

Аарóни ѵдéjти ӧкóпн' е тї мьбí Ӏӧмӗт тӗ НíӀит, едé ӧjӗт' ӧбӗ̆ ѓák. Ӟтáтӗ дíтт Ӏӧмьи рíθтӗ ѓák: кáӄӗ сӑ с' мӧнт тӗ пíнтӗ ӧjӗ асѵнерї, едé ѓíθӗ пíӟкет' е Ӏӧмит ѵгóрθнӗ. Аjó кé пӀӑг' е пáрӗ. Пó Фараóни с' Ӗ̆ӟóнтӗ лаӧ̆снӗ тӗ ӧкóнинӗ.

Пасандáї̆ Аарóни ѵдéjти дóрӗнӗ мьбí ӧjӗрат е Мисíрит: едé дӧалнӗ бретӗкóса, едé мьбӧӀӧанӗ дĕн' е Мисíрит, едé рýнӗ ѵдӗпӗр ӧтӗпíт е атýребе, е ѵдӗпӗр ӧтрáтерат е атýребе, е ѵдӗпӗр фӧрат е атýребе, е ѵдӗпӗр мáгет е бӧкӗсӗ. «Атӗ̆ӽéре Фараóни θíри Моїсíн' е Аарóнӗ, е θá, I ӧӀӧтни Зóтит тӗ ѵгрéрӗ бретӗкóсатӗ прéї̆ мéjе, едé прéї̆ лаӧ̆зит т' íм: едé дотӗ дергóѵ̆ лаӧ̆зӗ, ӄӗ т' и бӗ̆ѵӗнӗ кӂрбáн Зóтит». (Тӗ ДáӀӗтӗ 8.. 9-15.) Едé Моїсíӧ и ӧӀӧт Зóтит, едé ѓíθӗ бретӗкóсатӗ ѵгóрθнӗ пӗр ѵӗ̆ дíтӗ, едé и мьбӗӀóθнӗ

ἀιπΐ (γρϑμϐϑλε) κάἀε ϑϔμε, σᾶ ϑἀέλπ δἔϑ νγά ατό. Πό Φαραόνι αϑπερῦϊ ζέμερεν' ε τΐ, ε νϑἀε λεϑόντε τε ϐίjτ' ε Ισραΐλιτ τε ϑκόνινε.

Ατεχέρε Ααρόνι νdέjτι ϑκόπν' ε τΐ, εδέ γίθε πλϔχϑρι ι δἔϑτ ϑϐξνε μόρα, ἀε πλαγόσινε νέρες ε ϑτέζε. Μαγιστάρετε θάνε, «Κῦ ἔϑτε γίϑτι ι Περεvdίσε». Πό Φαραόνι αϑπερῦϊ ζέμερεν' ε τΐ εδέ μξ.

Πάς μόραϑ έρθνε μΐζα ἐξνϑ μϐί δἔτ, κάἀε σᾶ νγόρδε ϐαγετΐτ' ε φϑἔσε, κϑάjτ' ε γομάρετ' ε καμΐλατ' ε ἀἔτ' ε δἔντε. Πό ζέμερ' ε μϐερέτιτ μϐέτι πο ε άϑπερε.

Ατεχέρε Μοϊσίϑ μϐϑϊ dϔαρτε μέ χΐ, εδέ ε περvdάϑ vd' έρετ νdερ σῦ τε μϐερέτιτ: εδέ ϑμϐϑϊνε μέ dρέγεζα γίθε νέρεζιτ' ε ϊτέζετε.

Περχέρε Μοϊσίϑ dεφτόντε κόχενε, κϑρ κΐϑ περ τε ζξνε πλάγα, ε κϑρ ΐϑ περ τε μϐαρϔαρε: πό Φαραόνι περχέρε αϑπερόντε ζέμερενε, ποσᾶ ϑκόντε πλάγα.

Πάς κεσᾶΐ Μοϊσίϑ νdέjτι ϑκόπν' ε τΐ νdε κίελ, εδέ Ζότι λεϑΐ ϐετετίμερα ε νἓ ϐρέϑερε τε μάθ, ἀε σ'πάτ ρξνε κϑρε νdοϋἓ χέρε νdε δἔ τε Μισίριτ. ϐθύενε dρθρε, ε ϑϐράνε νέρε ε ϐαγετΐ νdεπερ φϑἄτ νγά ϐρέϑερι. Ατεχέρε Φαραόνι dεργῦϊ μέ ϐράπ περ Μοϊσίνε ε περ Ααρόνε, εδέ ϑθά ατύρε, «Κετἓ χέρε φεjέϐα. Ι ϑλϔτνι Ζότιτ ἀε τε πϑϔόνεvε ϐϑϐλίματ' ε μεδᾶ ε ϐρέϑερι». (Τε Dάλετε 9.. 28.) Εδέ Μοϊσίϑ dόλι jάϔτε κυτέτιτ, εδέ νdέjτι dϔαρτ' ε ι ϑλϔτ Ζότιτ: εδέ πϑϔάνε ϐϑϐλίματ' ε ϐρέϑερι. Πό Φαραόνι περ-σε-ρΐ αϑπερῦϊ ζέμερεν' ε τΐ ποσί περπάρα.

Ατεχέρε φρύϊτι νἓ έρε πρέΐ σε λίνdϔριτ dίελιτ, ε πρϐ καρτσαλέτσε, ε ϑμϐϑϔ γίθε δἔϑ, εδέ χένγρε γίθε τϔ' πάτ λἔνε ϐρέϑερι πα πρϊϔρε. Περ-σε-ρΐ Φαραόνι ι ϑλϔτ Μοϊσίϑτ ε Ααρόνιτ, Τε λϔτεμ, νdεjέ-με φάjνε ϐέτϔ κετἓ χέρε». Ατεχέρε Ζότι dεργῦϊ νἓ έρε τε φόρτε πρΐΐ σε περεvdϔαριτ dίελιτ, ε χόκι καρτσαλέτσετ, ε ι χόδι νdε Dἔτ τε Κϑϗ. Πό Φαραόνιτ νϑϗ' ι ϑσϐϔτ ζέμερα.

Μοϊσίϑ νdέjτι dόρενε νdε κίελ, εδέ ϐϐξ νἓ ερεσΐρ' ε μάδε μϐε γίθε δἔν' ε Μισίριτ τρΐ dίττ, κάἀε σᾶ σ'μϑντ τε ϔΐχτε νέρι τιάτρινε, εδέ ασνερΐ νϑϗ' ϑνγρίτ νγά ϐἔνdι ἀε κίϔτε νdέϔϑρε. Πό νdε δἔ τε Γεσένιτ, ατιέ κϑ ρίνινε Ισραϊλίτετε, ΐϔτε dρίτε.

Πό Φαραόνιτ εδέ σ' ΐϔτε σϐϔτϑρε ζέμερα, εδέ ι θά Μοϊσίϑτ,

«Ґкѣ прѣї мѣје: рѳај бѣтенѵѣ, тѣ мóс мѣ ѳóχтѳ мѣ сӳтѣ: сепсé атѣ́ дíтѣ кѣ тѣ мѣ ѳóχтѳ сӳтѣ, кѣ̆ пѣр тѣ бдéкѳрѣ». (Тѣ Дáлѣтѣ 10.. 28.)

29. Пáѳка едé тѣ íкѳритѣ ѵгá Еӳптι. 1491 П. К.

Пӗн' е Фараóнит ѳбѣ̆ фóрт е мáде танí. Атѣχéре Зóти ι Θá Моïсíѳт, «Дотѣ бíје едé ѵѣ̆ плáгѣ мбí Фараóнѣ едé мбí Мисíрѣ: паστáï дот' ѳ лѣ̆ѳóѵѣ јѳбе сѣ кѣтéјмι: дот' ѳ лѣ̆ѳóѵѣ јѳбе, едé мé тѣ бѣртéтѣ дот' ѳ дѣбóѵѣ јѳбе фáре сѣ кѣтéјмι: сепсé дотѣ дѣргóѵ ѵѣ̆ ѣ́ѵгѣлѣ прíѳѣ̆с ѵдѣпѣр Мисíр, ι тсíлι дотѣ прíѳѵѣ гíθѣ дјéмт' е пáрѣ». Ѳрдѣрóï Ісраїлíтѣтѣ тѣ бѣ́ѵенѵѣ гатí пѣр ѳдѣ, едé тѣ бѣ́ѵѣнѵѣ ѵѣ̆ тѣ крéмте, е тѣ пιéкѣнѵѣ ѵѣ̆ кéѵѣ пѣр ѳтιпí: кéѵгι дѳχеї тѣ íѳте ι пáстѣрѣ: едé кѳр та θéринѵѣ, тѣ лýенинѵѣ мé ґáкнѵѣ тѣ дӳ ѳтýлат' е дéрѣсѣ, едé прáкн' е дéрѣсѣ ѵдѣпѣр гíθѣ ѳтѣпíт' е Ісраїлíтѣбет, кѣ кѳр тѣ ѳкóѵѣ ѣ́ѵгѣлι кѣ прíѳ̈ ѵдѣпѣр бѣт, тѣ капѣртсéѵѣ ѳтѣпíтѣ кѣ јáнѣ пικáтѳрѣ мé ґáк, едé тѣ̆ мóс бráсѣ атιé дјéмт' е пáрѣ. «Едé кѣ̈тѳ́ кíνι пѣр тѣ νгрѣ̆ѵѣ кéѵгívѣ», θóтѣ Зóти, «Νгéѳ̈ѳрѣ брéζатѣ тѳаї, е мбáθрѣ кѣпѳ́тсѣтѣ ѵдѣ кéмбѣт тѳаї, едé мé стáп ѵдѣ дóрѣ тѳаї: едé та χáνι атѣ́ мé ѵдсιтíм: ѣ́ѳтѣ пáѳка е Зóтιт. Едé ґáкѳ дотѣ јéтѣ тε јѳ̆ пѣр ѳéѵѣ мбí ѳтѣпíт тѳаї атιé кѳ рíνι: едé кѳр тѣ ѳ́ѳχ ґáкнѵѣ, дот' ѳ капѣртсéѵ јѳбе, едé пλáгα νѳ̆кѣ дотѣ јéтѣ пѣр јѳ, кѣ т' ѳ прíѳѵѣ јѳбе». (Тѣ Дáлѣтѣ 12.. 3-13.)

Кѳ̆р ѣ́рδι кóχа кѣ кé ѳрδѣрѳарε, Ісраїлíтѣтѣ тѣ гíθ' íѳινѣ бѣ̆рѣ гатí пѣр тѣ íкѳрѣ: Νдѣ мес-νáтѣ ѳкѳ̈ѵ ѣ́ѵгѣлι кѣ прíѳ̈те, едé бráѳ гíθѣ дјéмт' е пáрѣ тѣ Еӳптιáνѣбет, кѣ ѵгá ι бíрι Фараóнит νгéр мбѣ тѣ бíрѣ е тѣ бобéгѳт ѳ̈рбѣтѳар, едé гíθѣ кѣлӳ̈т' е пáрѣ тѣ баνгетíбет. Атѣχéре ѳбѣ̆ νѣ̆ бáјѣ е νѣ̆ тѣ ѣ̀јáрѣ νдѣр Еӳптιáνѣт: едé Фараóνι е гíθѣ ѳ̈рбѣтóрѣт' е атí дрíδеѳ̈ινѣ ѵгá фрíка. Едé Еӳптιáνѣтѣ дѣргѳ́ανѣ лаѳ́ѳнѣ јáѳ̈тѣ мé νдсιтíм тѣ мáθ: сепсé θóѳ̈ινѣ, ѳε «Тѣ гíθѣ дотѣ бдéѳѣмѣ». Кѣ̈тѳ́ Ісраїлíтѣтѣ íкνѣ ѵгá бѣ̆ι ѳ̈рбéѳѣѳε, едé мθáрѣ мé бéтѣχе миáфт аргѣ́нт е ăр, е éνѣ тѣ па-тѳ̈емθарѳ̈ímе, е рóба, тѣ тсíлат' ι пáтνѣ мáрѣ ѵгá Еӳптιáνѣтѣ. Гíθѣ-ѳε-тсíлι мóри брѳ̆мν' е бѳ́кѣѳε мé бéтеχе, сепсé ѳ' кíѳ̈ινѣ кóχѣ та пíкινѣ.

Тѳ' фáрѣ бáјε е тѣ бѣртíтѳрѣ дотѣ јéтѣ бѣ̆рѣ атѣχéре, кѳ̆р

ѕvгрít Фараóнι ε γíθε ѳερвετóρετ' ε ατí, ε γíθ' Εγuптιáνετε νдε μεσ-νáτε, ε πáνε σε, «Νѐκ' íѳτε νдοѵ̀ѣ ѳτεπí, ѫε σ' κíѳτε ѵѐ τε вдéкѳρε!» (Τε Dáλετε 12.. 30.) Εδé τѳ' γεζíμ τε μáθ dοτε κíѳινε πáτѳρ' Ισραϊλíτετε, κѳр πáνε σε γáκѳ ι κénγιτ ѫε πáτνε λúερε dúερτε μé ατé, ι ρѳ́αϊτι νγá бράзε)' ε éνγελιτ ѫε πρíѳτε! Djémθιτ' ε μí, aú γák dóντε τε дερτéντε γákν' ε Κénγιτ Περενдíзε ѫε ѕдéρθ περ νë. Τε Κρεѳτéρετ' ε бερτéτε μáντ τε θóνε, «Κρíѳτι πáѳκα jóνε ѳбε κѳрбáν περ νë». (Κορínθ. 5.. 7.) Εδé μé áνε τε бéзεзε éзτ' aú ι πα-τѳεμѳáρι γák ѫε dοτε ѳπερвлéνε ε dοτε ѳπετóνε ατá πρéï ατí ζεμερímιτ μáθ ѫε dοτε бιéρε μбí ατá ѫε σ' ѕπενдѳáν' ε σ' ι бεσѳáνε, ατé dítε κѳр τε γυκóνε Περενдία бóτενε μé dρεïτερï.

Ποσã νдιγõï Фараóνι σε Ισραϊλíτετε κíѳιν' íκѳρε. Aú θíρι ѳπéït ѳѳτερín' ε τí, εδé ι νдóк πράπα, εδé ι χаρïѳ νдε бѳζε τε Dëτιτ Κѳ́к. Ισραϊλíτετ' ѳφρικεσѳάνε, κѳр πάνε ѳѳτερín' ε Εγuптιáνετ νдεκ ι χаρínε. Εδé Μοϊσíѳ ѳ θá лаѳζιτ, «Μóς κíνι φρíκε: Ζóτι dοτε λѳφτóνε περ jѳ́: εδé jѳ́ dοτε πρëχι». Σа-dо-μóς ατá γëνдεëινε νдε νë бëντ φóρτ τε κéк: περπára ατúρε íѳτε dëτ' ι θéλε, ατëj ε περ κετëj ρëπírρα μáλεë, εδé πράπα ατúρεбε ѳѳτερía ε Εγuптιáνετ. «Εδé Ζóτι ι θá Μοϊσíѳτ, Περσé με θеρéτ μ́ба; θѳáï τε бíjετ Ισραѣ́лιτ τε πρíνενε». — Κѳ́; брéνда νдε dëτ; — Πó: «таѳтí dοτα μáρενε бéë Εγuптιáνετε σε ѳνε jáμ. Ζóτι, κѳр τε λабdóνεμ. μбí Φараóνε, ε μбí кéрат ε ατí, ε μбí калерín' ε ατí».

Ατεӯ́ερε Ζóτι бëρι τε φρúνε ѵë ër' ε φóρτε γíθ' ατé νáτε, ѫε

кεθëѳ πράπε ѳjерατε, εδé θáѳ dëτνε νγér νдε φѳ́нт. Εδé νдερ μéст τε dũ ѳѳτερíабет aú бѳрι νë ѳτúлε ρëje, ѫε νдрíѳτε πρéï áνεσ' Ισραϊλíτεбет, ε ѳ бéντε дрíτε, εδé πρéï áνεσε τιáτερ' ι φѳ́ïχτε ατá νγá Εγuптιáνετε. Κεѳτѳ

νάτεν' ατά ὄκδανε νδεπερ μές τε dĕτιτ, εδέ ǯjερατ' ίὅινε bĕρε ποσί μδρ μbε τε διάθτε ε μbε τε μĕνγερε τ' ατύρε.

Εδέ Φαραόνι δlεᵹδa πάς ατύρε: εδέ κδρ δσbαρδελύε, Ισραΐλίτετε κίὅινε καπερτσύερε dĕτνε μb'-ατ'-άνε, πό Εγυπτιάνετ' ίὅινε νδε μέστ τε dĕτιτ. Ατεχέρε Ζότι περζιέδ Εγυπτιάνετε μέ ζιάρ νγά ρĕja, κάκε σᾶ bερτίτνε νγά φρίκα, «Λέτ' ίκεjμε πρέϊ σῦᵹ Ισραΐλιτ: σεπσέ Ζότι πο λδφτόν Εγυπτιάνετε περ ατά». Εδέ Ζότι ι θά Μοϊσίδτ, «Νdéj dόρενε τĕνde μbί dĕτ»: εδέ ǯjερατ' δdέρθνε μbί Εγυπτιάνετ, εδέ δμbύτνε τε γίθε bρένda νδε dĕτ, ε νδκε ὅπετõϊ ασνĕ νγά ατά. (Τε Dάλετε 14.. 10-28.)

Ατεχέρε Μοϊσίδ εδέ γίθε λαδζι ι Ισραΐλιτ ι κενδδανε Περενdίσε νĕ κĕνκε λαbdίμι.

Ιεχοbάχδ ĕᵹτε φδκία ίμε εδέ κĕνκα ίμε,
Εδέ aὐ δbĕ ὅπετίμι ίμ:
Aὐ ĕᵹτε Περενdία ίμ, εδέ dοτ' ε λαbdόν:
Περενdία ι τ'ιμ-ét, εδέ dοτ' ε λαρτόν.

Εδέ Μαριάμα προφιτερέᵹα, ε μότερ' ε Μοϊσίδτ εδέ ε Ααρόνιτ, μόρι νε dαδλε νδε dόρε: εδέ γίθε γρᾶτε bĕνε bάλε πάς ασάϊ μέ dαδλε, ε ια θερίτνε κĕνκεσε, ε θάνε,

Κενdόνι Ζότιτ: σε δlαbdδa μέ λαbdίμ:
Χόδι νδε dĕτ κᾶλεν' εδέ καλόρεσινε.

Κεᵹτδ δμbαρδα πδνα, εδέ Ζότι bĕρι τε μίρεϊ bέᵹ, σε bέτεμε Περενdία ι Ισραΐλιτ ίᵹτε νĕ Περενdί ι bερτέτε εδέ ι ᵹάλε, εδέ σε περενdίρρατ' ε Εγυπτιάνετ ίὅινε τε κότε, εδέ σ' μδνdινε τ' δ νdίχινε ατύρε κε ε λδσινε. Τõ' τε dενδαρε κέ κετά περ ιδδλ-λατρίνε ε περ τε κέκενε νδερ γίθε κόμbετ ε νδερ γίθε μότετ!

30. Ισραΐλι νδε ὄκρετετίρετ. 1491 Π. Κ.

Ὅδα πρέϊ Μισίριτ περ τε bάτερε νδε δĕ τε Χαναάνιτ bíje νδεπερ ὄκρετετίρε. Ατιέ σ' κίᵹτε ᾶρα, ας δĕ νδεν' ǯjε, ποσί νδε Μισĭρ: κάκε dίττ δδε σ' κίᵹτε ασγĕ, bέτõ ρĕρε: σ' κίᵹτε κρόνε — σ' κίᵹτε bᾶρ τε νγόμε — σ' κίᵹτε ας νĕ γδρμε κĕμbε — σ' κίᵹτε ας νĕ ὅτεπί νερίδ. Πάς τρί dίτõ δδε πρέϊ Dĕτιτ Κδχ, Ισραΐλίτετε γέτνε νĕ πδς μέ ǯjε: πό ǯjετ' ίᵹτε ι χίδδρε, ε σ' μδνdινε τα πίνινε. Ατεχέρε λαδζι ι ερεκδα Μοϊσίδτ. Εδέ Μοϊσίδ ι θίρι Ζότιτ: εδέ Ζότι ι dεφτõϊ ατί νĕ dρδ, τε τσίλεν'

αύ ε χόδι νά' ȷ̈je, εδέ sδē ι ḗmbēlę. «Σεπσέ ȷ̈vę ȷ̈ám Zótι xę tę ëqeróv tŭ», ι θά Zótι laéζιτ. (Tę Dáletę 15.. 23-26.)

Atá pęr-sę-rî ζδvę tę xjáχenę se s' kîtin' oς bδxę aς míë. Atexére Pęrendía bḗri tę bíjenę trθmba ëxértęζaë: edé nésęret ndę męnyés leëtöi mbí dét vę́ fáre ȳéje tę rθmbδlákęt' e tę ímętę posí brúmę. Të' fáre ȳéje íštę ajó prã; Israïlítęt' ια δδnę émęrinę Të' fáre ȳéje — Eboaíët Mánna: sepsé vδx' e

nyíχinę se të' íštę. Atexére Moïsís θá, «Kę́jó ḗštę bîka xę ι δá jδbe Zótι tę ȷ̈ájni». (Tę Dáletę 16.. 13-15.) Ajó íštę e bógęlę posí kóke gręri, e émbęlę posí miáltę, edé e ëïmę posí míel ι χólę.

Atúre pęr-sę-rî sëtër ȷ̈ętę: edé ζδvę pęr-sę-rí tę reχónesëtinę. Moïsís ι θíri Zótit, edé Zótι e ręrdęróï tę máre stápn' e tí, e t' ι bíere ëkémbit gëritę. Moïsís ι rã ëkémbit gëritę, edé ëkémbi gëritę ndsóri ȷ̈ę. (Tę Dáletę 17.. 6.) Sã rãl' e díne pęr tę míre vérezitę xętę tę pa-tësemsáręę dërátęn' e Pęrendísę xę bḗn tę dálę ȷ̈ę ι xęθiélętę prêi ëxembénë gëri!

Páς pák kóχe érθnę Amalíkętę tę lęftónine kóndre Israïlit. Moïsís dęrgöi Isδn' e Nabíst kóndre atúre, edé aú bétę bátę e ndḗni ndę máję tę vę́ kódre, edé ndéjti dáętę tę Pęrendía e fálei. Edé Moïsís sã mbánte dáętę χápętę pęrpiétę, Israïlítętę mbnine, pó kër lęëónte dáętę tatępiétę, Amalíkętę mbnine. Atexére Aaróni edé Xëri ι mbánine dáętę Moïsíst xę tę mós lódętę: edé kętëtë Israïlítętę mbntę Amalíkętę.

Pó taëtí lŭpsętę tę dęrtéïme, sí gínte Moïsís ëdęnę ndępęr ëxretętíręt; Réja ȷ̈e ziári xę ëkónte pęrpára Israïlítębet kër ëtínę Dëtn' e Këk vóxę pát ndálęrę kḗrę: edé Pęrendía ι χíkte ëdęnę laéζit ȳíθę móne, sepsé dítęnę príntę pęrpára atúre vę́ ëtúlę réje, edé nátęnę vę́ ëtúlę ziári.

31. Tę dęnęt' e Ląjęsę. 1491 P. K.

Mbę tę kátrętinę mąaj, si íknę ngá Misïri, laą́zi Israïlit érθ ndę ökretętírętę tę mą́lit Sináït. Nd' ató fθäa tę bθkθra plót mé bäp tę ngómę ndę rę́zę tę kętí mą́li, atú atá ndénę né bít tę tę́rę bą́äkę mé grí'gerat. Atę́ bít bθnę ndę sę́rę fárrat' e fęmíjt' e Israïlit, nθmęrθ́anę laą́snę, edé bθnę mbí atá krérę e tę párę e ngukátęse. Nθmęri i néręzet Israïlit íötę afęrró gą́ötę kínt míję: edé nθmęr' i tę́rę bą́äkę mé grą́t e mé djémt dotę kíötę kę́nθrę afęrró tré miliθ́n. Kętú Pęręndía 8 dą́ atúre lí'gęnę (nómnę), sí kíötinę pęr tę pθnθ́arę, e sí kíötinę pęr tę bę́rę ndę jétęt tę tũre: edé kętú Israïlítęt' θbθnę bétö, kę tę jénę pęr laą́sn' e Pęręndísę.

Israïlítętę posą́ ngθ́lnę θötęrín' atú, Moïsís ḉípi ndę mą́l tę Sináït. Edé Zótí i θá atí, «Lętę bę́nętę gatí laą́zi pęr tę trétęnę dítę: sepsé tę trétęnę dítę Zótí dotę sbrésę mbę mą́lt tę Sináït, pęrpára ḉíθę laą́zit: edé kę́ pęr tę bę́nę sinθ́ar pęr kárk laą́zit: sepsé kθ́ö t' i pęrkásę mą́lit, dotę britętę fárę». (Tę Dą́lętę 19.. 10-13.)

Kθ́r érdi e trétą dítę, mą́li θmbθlθ́a mé rę́ tę dę́ndθra, edé ęmóninę bθbθlímą e betętímą, e né zę́ i mą́θ trθmbétę. Edé ḉíθę mą́li i Sináït íötę plót mé túm, edé zę́r' i trθmbétęse są́ bínte, klíθtę mę́ fórt. Moïsís ndéni ndę mą́lt pęrpára Pęręndísę, edé ḉíθę laą́zi ndéni pęrpóö mé róba tę pástra, tθkę frikę́sθarę e tθkę drídθrę.

Tę Díętę Θrdęrímętę.

Edé Pęręndía fólí ḉíθę kętó frjálę, tθkę θę́nę,

Θnę jám Zótí Pęręndía út, kę tę kám ndsiérę ngá dę́θ i Misïrit, ngá ötępía e ę́rbésęse.

1. Mós kę́ö tę tiérę pęrendírra, bétö mé́je.

2. Mós bę́jö pęr bétęχenę tę́ndę íθθlę, as tę ömbęlúerę ndonę́ ḉę́je kę ę́ötę lárt ndę kíel, a kę ę́ötę póötę ndę dę́t, a kę ę́ötę ndęr θjęrat pęrpóö dę́θt: mós i adθrójö, as t' θ lθ́tęö: sepsé θnę Zótí Pęręndía út jám Pęrendí ziliтár, kę paγ́aν fájęt' e átręβet mbę djémt, ngér mbę tę trétinę edé tę kátrętinę

*b*ρές ατύρεβε ϰᾳ μᾳ μᾳρζίτν̈ᾳνε, εδέ *b*ᾔ̈ πᾳρᾳλίμ μ*b*ᾳ μί*j*ᾳρα *b*ρέζαϑ ατύρεβε ϰᾳ μᾳ *d*ϑανᾳ εδέ ρϑαν̈ᾳνε ποροσίτ' ε μία.

3. Μός μάρτϑ έμᾳριν' ε Ζότιτ Περᾳν*d*ίσᾳ τᾔ̈ντ μ*b*ᾳ τᾳ ϰότᾳ: σεπσέ Ζότι ν*b*ϰε *d*οτᾳ ν*d*σιέρᾳ πα φά*j* ατᾔ̈ ϰᾳ μέρ έμᾳριν' ε ατί μ*b*ᾳ τᾳ ϰότᾳ.

4. Κ*b*ί*j*τό *d*ίτᾳν' ε Σα*bb*άτᾳσᾳ, πᾳρ τᾳ ϑᾔ̈ντᾳρϑαρ' ατᾔ̈. Ỳάϑτᾳ *d*ίττ πν*ó*, εδέ *b*ᾔ̈ν ỳίθᾳ πν̈ᾳρατ' ε τϑα: πό ε ϑτάττα *d*ίτᾳ ᾔ̈ϑτᾳ Σα*bb*άτ' ε Ζότιτ Περᾳν*d*ίσᾳ τᾔ̈ντ: ν*d*' ατᾔ̈ *d*ίτᾳ μ*ó*ς *b*ᾔ̈*j*ϑ ας ν*d*ονᾔ̈ πν̈ᾳ, ας τί, ας υτ'-*b*ίρ, ας *j*οτ-*b*ί*j*ᾳ, ας ϑᾔ̈ρ*b*ϑτόρι ύτ, ας ϑᾔ̈ρ*b*ϑτόρᾳ*j*α *j*ότε, ας *b*αγᾳτία *j*ότε, ας ι ỳϑα*j*ι ύτ, ϰᾳ ᾔ̈ϑτε πᾳρ*b*ρᾔ̈ν*d*α *d*ύερετ τϑα: σεπσέ πᾳρ ỳάϑτᾳ *d*ίττ Ζότι *b*ᾔ̈ρι ϰίελνᾳ εδέ *b*ένᾳ, *d*ᾔ̈τνᾳ, εδέ ỳίθᾳ σᾶ *j*ánᾳ ν*d*' ατό. εδέ τᾳ ϑτάττᾳνᾳ *d*ίτᾳ πϑϑöï: πᾳρανdáï Ζότι *b*ενöï *d*ίτᾳν' ε Σα*bb*άτᾳσᾳ, εδέ ε ϑᾔ̈ντᾳρöï.

5. Νάερό τᾳτ-ᾶτᾳ ε τᾳτ-ᾔ̈μᾳ, ϰᾳ τᾳ *b*ᾔ̈νεϑ *j*ετᾳ-ỳάτᾳ μ*b*í *b*ᾔ̈τ, ϰᾳ τᾳ έπ Ζότι Περᾳν*d*ία ύτ.

6. Μός *b*ράτϑ.

7. Μός ϰ*b*ρ*b*ερό*j*ϑ.

8. Μός *b*ιέθτϑ.

9. Μός *b*ᾔ̈*j*ϑ *d*εϑμῖ μ*b*ᾳ τᾳ ρέμ. ϰάν*d*ρᾳ τᾳ άφᾳρμιτ τᾔ̈ντ.

10. Μός *d*ᾔ̈ϑερό*j*ϑ ϑτᾳπῖν' ε τᾳ άφᾳρμιτ τᾔ̈ντ: μός *d*ᾔ̈ϑερό*j*ϑ γρϑαν' ε τᾳ άρᾳρμιτ τᾔ̈ντ: ας ϑερ*b*ᾔ̈τόριν' ε ατί, ας ϑερ*b*ᾔ̈τόρεν' ε ατί, ας ϰᾶν' ε ατί, ας γομᾶρν' ε ατί, ας τϑ' *d*ό ỳᾔ̈ ϰᾳ ᾔ̈ϑτ' ε τᾳ άφᾳρμιτ τᾔ̈ντ. (Τᾳ Dάλᾳτᾳ 20.. 1-17.)

Εδέ ỳίθᾳ λαϑ̈ζι πᾶ *b*ετᾳτίματᾳ, εδέ μάλᾳ τϑϰε ν*d*σιέρᾳ τύμ: εδέ ν*d*ιỳϑανᾳ *bb*ϑ*b*λίματᾳ, εδέ ν*d*έννᾳ λάρϰ. Εδέ ι θάνᾳ Μοϊσίϑτ, «Τί να φόλᾳ νέ*b*ε, εδέ *d*οτᾳ τᾳ ν*d*ιỳό*j*μᾳ: εδέ λέτᾳ μός να φλάσᾳ Περᾳν*d*ία, ϰᾳ τᾳ μός *b*ά*j*σμᾳ». (Τᾳ Dάλᾳτᾳ 20.. 10.) Εδέ Ζότι ι θά Μοϊσίϑτ, «Πάτϑινᾳ νᾔ̈ τᾳ τίλᾳ ζέμᾳρᾳ, ϰᾳ τᾳ μᾳ ϰένᾳ φρίϰᾳ ε τᾳ ρϑαν̈ᾳνᾳ ϑρ*b*ερίμετ' ε μῖ, ϰᾳ τᾳ *b*ᾔ̈χετᾳ μίρᾳ πᾳρ ατά, εδέ πᾳρ *d*j*é*μτ ε τῦρε πᾳρ ỳίθᾳ μόνᾳ».

Εδέ Μοϊσίϑ ỳίπι ν*d*ᾳ μάj*ᾳ* τᾳ μάλιτ ν*d*ᾳ μέστ τᾳ ρᾔ̈*b*ετ, εδέ ν*d*έν̈ι ατιέ *d*υζᾔ̈τ *d*ίττ ε *d*υζᾔ̈τ νέτ. Εδέ Ζότι σι μ*b*αρöï τᾳ φόλϑριτᾳ μέ Μοϊσίνᾳ, ι δά *d*ῦ ράσα τᾳ ỳ*b*ρτα πᾳρ διάτᾳ, ϑϰρϑαρᾳ μέ ỳίϑτιν' ε Περᾳν*d*ίσᾳ.

Παστάï Μοϊσίϑ σ*b*ρίτι νỳά μάλι, τϑϰε μ*b*άϊτᾳρᾳ ν*d*ᾳ *d*όρᾳ τᾳ *d*ῦ ράσατ' ε διάτᾳσᾳ, ϰᾳ ι πάτ ϑϰρϑαρᾳ Περᾳν*d*ία. Πό μ*j*έρᾳ, σε

τə̈' πᾶ Μοϊσίs, κə́ρ ə́ρδι áφɛ̈ρ' sə̈τɛ̈ρίσɛ̧! Λαə́ζι κίə̈τɛ δɛ̈ρɛ̧ νɛ̧ ίδslɛ̧ δίτə̈ι, ɛδɛ́ ίə̈ινɛ̧ τsκɛ καρτσύɛρɛ̧ ρέθ ɛ ρə̈τslʼ ατῖ μέ λόdρα ɛ μέ κɛ̈νκɛ̧. Ατɛ̧χέρɛ Μοϊσίs sζɛμɛρδα φόρτ, ɛδɛ́ χόδι τɛ̈j ράσατ' ɛ γδριτ νγά dsαρτɛ̧, ɛδɛ́ sθύɛνɛ̧ πɛρπόə̈ μάλιτ. Ɛδɛ́ αύ ι θά Ααρόνιτ, «Τə̈' τɛ̧ δɛ̈ρι τῦ κῦ λαə́ς, κάκɛ̧ σᾶ τɛ̧ δíjɛə̈ μδί ατά νɛ̧ φáj τɛ̧ μάθ; Ɛδɛ́ Ααρόνι ι θά, Ἀέτɛ̧ μός νdíζɛτɛ̧ ζɛμɛρίμι ι τ'ιμ-ζότ: τί ɛ νγέχ λαə́ζɛ̧, σɛ κᾶ ρɛ̧νɛ̧ νdɛ̧ τɛ̧ κέκɛτ: σɛπσέ μɛ̧ θάνɛ̧, Να δɛ̧ν πɛρɛ̧νdíρρα, κɛ̧ τɛ̧ πρίνɛ̧νɛ̧ πɛρπάρα νέə̈: σɛπσέ κῦ Μοϊσίs, αύ νɛρίs κɛ̧ να νdσόρι πρέϊ δɛ̈στ Ɛγύπτιτ, νθκɛ̧ dίμɛ̧ σɛ τə̈' sδɛ̧̈: ɛδɛ́ θν' s θάə̈' ατύρɛ, Κθə̈ τɛ̧ κɛ̈τ' ᾶρ, λέτα χέκɛ̧: ɛδɛ́ ατά μα δάνɛ̧, ατɛ̧χέρɛ θν' ɛ χόδα νdɛ̧ ζιάρμ., ɛδɛ́ dόλι κῦ δίτə̈».
(Τɛ̧ Dάλɛτɛ̧. 32.. 19-24.)

Ɛδɛ́ Μοϊσίs μόρι δίτə̈νɛ̧ κɛ̧ πάτνɛ̧ δɛ̈ρɛ̧, ɛδɛ́ ɛ dόκ νdɛ̧ ζιάρμ., ɛδɛ́ ɛ θɛ̧ρμə̈ι ɛδɛ́ ɛ δɛ̈ρι πλθχθρɛ, ɛδɛ́ ɛ χόδι νdʼ θjɛ̧, ɛδɛ́ sα δά τɛ̧ δíjβɛτ Ισραΐλιτ τα πíjνɛ̧». Ɛδɛ́ Μοϊσίs ι θά Περɛνdίσɛ̧, «Κῦ λαə́ς κᾶ δɛ̈ρɛ̧ νɛ̧ φáj τɛ̧ μάθ, ɛδɛ́ δɛ̈νɛ̧ πɛρ δέτɛχɛ τɛ̧ τύρɛ περɛνdίρρα τ' ᾶρτɛ̧: πό ταə̈τί νdʼ sα νdɛjέφə̈ ατύρɛ φájτνɛ̧: — πό νdɛ̧ μός, τɛ̧ λθτɛμ, ə̈θαϊ-μɛ̧ νγά βιβλία jότɛ κɛ̧ ə̈κρόβɛ». Ɛδɛ́ Ζότι ι θά Μοϊσίst, «Κθə̈ τɛ̧ κέτɛ̧ φɛjύɛρɛ̧ κθνdρɛ̧ μέjɛ, κɛτɛ̧ dοτα ə̈θαν νγά βιβλία íμɛ: πɛρανdάϊ ταə̈τί έτσɛ̧, s dɛφτέ θδɛνɛ̧ λαə́ζιτ ατιέ κs τɛ̧ θάə̈ɛ̧: νά ɛ̧νɛ̧λι íμ dοτɛ̧ πρίνɛ̧ πɛρπάρα τéjɛ: πό νdɛ̧ dίτɛτ τɛ̧ ə̈παγίμιτ τ' íμ, κάμ πɛρ τɛ̧ ə̈παγθαρ' ατύρɛ φájτνɛ̧ μδί ατά». (Τɛ̧ Dάλɛτɛ̧ 32.. 20, 31-34.) «Ɛδɛ́ Ζότι ι θά Μοϊσίst, Πρέ πɛρ δɛτɛβέτɛχɛνɛ̧ dῦ ράσα τɛ̧ γδρτα, ποσί τɛ̧ πάρατɛ̧: ɛδɛ́ κάμ πɛρ τɛ̧ ə̈κρθαρɛ̧ μδί ράσατ ατό φjάλɛτɛ̧ κɛ̧ ίə̈τνɛ̧ μβɛ̧ ράσατ τɛ̧ πάρα κɛ̧ θέβɛ: ɛδɛ́ δɛ̈νs γατῖ νdɛ̧ μɛνγές, ɛδɛ́ χíπɛ̧ νdɛ̧ μɛνγές μβɛ̧ μάλτ τɛ̧ Σινάϊτ, ɛδɛ́ ρί ατιέ πɛρπάρα μέjɛ νdɛ̧ μάjɛ̧ τɛ̧ μάλιτ». (Τɛ̧ Dάλɛτɛ̧ 34.. 1, 2.)

Κɛ̧ə̈τs Μοϊσίs κέ πɛρ-sɛ̧-ρῖ dυζέτ díττ ɛ dυζέτ νέτ δάə̈κɛ̧ μέ Ζότνɛ̧ νdɛ̧ μάλτ: ɛδɛ́ γί0' ατɛ̧ κόχɛ̧ αύ ας χɛ̈νγρι ας πís. Ɛδɛ́ Ζότι ə̈κρə̈ϊ μδί dῦ ράσατ φjάλɛτʼ ɛ διάτɛσɛ̧ — τɛ̧ δίετ' sρδɛρίμɛτɛ̧.

32. Λíγα ϰυτɛτόρɛ. 1491 Π. Κ.

Περɛνdία κə́ρ ə̈πɛτə̈ϊ λαθσν' ɛ Ισραΐλιτ νγά Φαραόνι, ɛδɛ́ ι νdσόρι νγά Μισῖρι, νγά δɛ̈s ι ə̈ɛρβέsɛσɛ̧, ατῖ ι πɛλκέs τɛ̧ jέτɛ̧ αύ δέτɛ̧ μβɛρέτι ι ατύρɛ: ɛδɛ s δά ατύρɛ νɛ̧ λíγɛ̧ (νόμ) σί

dă̈χeï περ ατά, περ τε *bε̈νε νdε̈* σέρε πă̈νετ' ε *jétεσ'* ατύρε. Λίγα *νdερμέστ* τε τιέρα πă̈νεσ̈, 8 μεσόντε *νέρεζετ* σί τε *ρă̈νινε jétεν'* ε *κă̈ρμιν'* ε *γε̈νε*, 8 μεσόντε *detύρενε bă̈ραβετ* ε *γρă̈βετ*, περίντβετ ε *djémβετ*, *ζοτερίβετ* ε *ă̈ερβετόρεβετ*, 8 μεσόντε Ισραϊλίτεβετ τε *νγρε̈νετ'* ε τε *bέă̈ριτε*, 8 μεσόντε σί τε *πνόνινε bε̈νε*, εδέ σί τ' ι *μbάjινε κάφă̈τ'* ε *γάλα*.

Δοτε *ζε̈νε ă̈βμε bε̈ντ νdε̈ κετε̈ biβλί* τε *bόγελε* τε *dεφτέjμε* περ *γίθε πă̈νερατ* ε *κεσαϊ̈ λίγε κε̈ ă̈κρβάντε*: πό *κάκε* τε *τβρπεă̈ιμ* ε τε *μέντă̈ιμ* ε τε *dρέϊτε ίă̈ιν'* ατά *νdε̈ πă̈νετ*, εδέ *κάκε φόρτ νdάνιν'* ατά *νγά λίγατ'* ε ατύρε τε *τιέρεβετ κόμbεβετ biέτερε*, *κε̈ Μοϊσίs μbă̈ρεϊ τ'* ι *θόă̈τε λαβ̈ζιτ*, «Τσϊλι *κόμπ ε̈ă̈τε κάκε* ι *μάθ*, *κε̈ κα̃ 8rδεράτα* ε *γῦκε* τε *dρέϊτα*, *ποσί γίθε κεjό λίγε*, *κε̈ πο 8 bε̈ περπάρα jβă̈ σότ*;» (*Λίγ'* ε *dύτε* 4.. 8.)

Ισραϊλίτετ' ε *biέτερε κίă̈ινε νε̈ νόμ φόρτ* τε *ă̈ενβαρă̈ιμ* περ ατε̈ *κε̈* τε *bρίστε νdονε̈ νερϊ πα dáă̈ρ'* ε *πα dítρ'* ε *πα πάσ8ρε* μερϊ ατϊ περπάρα, τε *ίκτε* μέ *βράπ*, ε τε *χύντε bρένda μbε νdονε̈ νγά* ατά σε *ă̈τάτε κυτέτετε*, *κε̈ κjβ̈γεă̈ινε κυτέτετ'* ε τε *dálβριτ ζότ*. Σεπσέ *νd'* ατε̈ *κόχε* ε *κίă̈ινε ζακόν*, *κă̈ρ bρίτεϊ νdονε̈ νερϊ*, *με̈* ι *áφερμι φίς* ι ατϊ *dότε bρίστε γακετόρινε*, ε τε *μίρτε γάκνε*: πό *ă̈βμε χέρε bρίσιν'* εδέ *νέρες πα φάj κε̈ νθκ' ίă̈ινε γακετόρε*, *κă̈ρ bρίτεϊ*

νdονε̈ νερϊ πα dáă̈ρε. Περανdáï *κă̈ρ κοdíστε* (*γάντε*) *νε̈* ε *κετίλε πă̈νε*, *aú κε̈ κίă̈τε bε̈ρε γάκ ίκενε μέ βράπ* τε *χύντε bρένda μbε νdονε̈ νγά* ατά τε *γάă̈τε κυτέτετ'* ε τε *dálβριτ ζότ*, *κε̈* τε *ă̈πετόνε νγά dβαρτ'* ε ατϊ *κε̈* ε *νdίκτε μb' δδε* τα *ζίντε* περ τε *μάρε γάκνε*: εδέ *νdε̈* ε *χαρίντε* ε *χύντε bρένda νd'* ατε̈ *κυτέτ*, *αρεμίκ8 σ' μθντ* τα *bρίστε με̈* ατε̈, *περbέτă̈ γυκάτεσεβετ* ε ατϊ *κυτέτι*, *κă̈ρ* τα *γυκόνινε*, ε τε *μέρινε bέă̈*, *σε μέ* τε *bερτέτε*

κίϋτε βράρε τιάτερινε τϑκε dáϋϑρε. Τρέ κυτέτε, Βασόρα ε Ραμόϑα ε Γολάνα, ίϋτινε μb'-ατ'-άνε λϑμιτ Ιορδάνιτ νγά λën dίελι, εδέ Κεδέσα ε Συχέμα ε Χεβρόνα, μbε-κετ'-άνε λϑμιτ Ιορδάνιτ νγά περενdόν dίελι. Ρϑγατ' (δρόμετ') ε κετύρε κυτέτεbετ ίϋτινε νaερτϑαρε μίρε, εδε κίϋτινε νγρέχρε ϋτύλα τε γϑρτα bέντ μbε bέντ περ ϋενε, κε τε γένιν' ϑδεν' ατά κε κίτινε ρënε μbε γάκ.

Κεϋτϑ εδέ νά φαjτόρετε, σã χέρε τε φεjέϊμε μbε Περενdίνε, τε ίκεϊμε μέ δράπ, ε τ' ι bíjεμε νdερ κέμbε Κρίϋτιτ, πεrπάρα σε τε να ε χαρίνε ι dρέϊτι γϋκ ι Περενdίσε, ε τε να μϑνdόνε. (Εbρε. 6.. 18.)

33. Λίγα ε λϑτεjεσε.

Τε bερτέτετε λϑτεσιτ' ε Περενdίσε, κε κρε σε ρã πόϋτε ι πάρι περίνdι úνε, ε κίϋτινε πάσρε ζακόν γίθε μόνε τε bένινε κϑρbάν περ φάjετ ε τύρε, εδέ περ ϋπερέσενε κε κίϋτινε μbε περdελίμ τε Περενdίσε, μέ άνε τε Σπετιμτάριτ κε 8 κέ ζοτϑαρ' ατύρε. Ατά ε bένινε κετέ μέ ϑρδερε τε Περενdίσε, πό νά νϑκ' ε γέjμε ϋκρϑαρε γεκδνdι, σε κίϋτινε κένε ϑρδερϑαρε κόχερα ε bένdε bετö-άνε περ κϑρbάνετ. Μbε τö' dó bέντ κε ρίνιν' ε πϑνόνινε, ατιέ νγρίχινε θερόρε περ Περενdίνε, εδέ bένινε κϑρbάν: εδέ Περενdίσε ι πελκέντε bέσα ε ατύρεbε. Ι ãτι φεμíjbετ bέντε κϑρbάν περ bετεbέτεχεν' εδέ περ φεμíjετ ε τί, σικάνdρε εδέ φεμíjετε κάρ dónινε, μϑντ τε bένινε κϑρbάν περ bετεbέτεχενε, ποσικάρ πάτ bέρε εδέ Αbέλι, κάρ ίϋτε γάλε Αδάμι.

Πό ταϋτί λαβζι ι Περενdίσε κε κιϋτε περ τε κένδρε νέ κόμπ ι νdάρε bέτö, νdενε νέ κυbερνί τε ρε, Περενdία dέö τε bένε λίγε, περ τε bένε νdε σέρε κϑρbάνετ' εδέ δϑράτατ' ε τιέρα κε κίϋτινε περ τε bέρε. Φάρα ε Λεβίϑτ, κε νγά αjó κίϋτε dálε Μοϊσίϑ, ϑbϑ bέτö νγά φάρρατ' ε τιέρα, εδέ κεσãϊ φάρε ι ϑδάνε

τε τιέρα πθνερα ε τε τιέρα θερβίμε περ τε βερε. Τε βίjτ' ε Μοϊσίθτ νθκε μθαρε ας νdονε πθνε περ τε βερε βέτθ νγά τε τιέρατε φάρρα. Πό Αdρόνιτ τε βελαϊτ, εδέ τε βίjβετ ατϊ ι θδά πριφτερία: εδέ πρέϊ φάρεσε Λεβίθτ dϊλινε μιέθτριτ' ε μιέκεσιτ' ε κρέρετ' ε λαθζιτ.

Αdρόνι βέτε θβajθα (θλύε μέ βάj) περ κρυε-πρίφτ, εδέ θβέθ μέ ρόβα πριφτερίε: εδέ θνdερτθα νε τένdε ε βθκθρε κε τ' ι φάλενε Περενdίσε. Νdε άρκε τ' ατε, κε ίθτε βενε βρένdα νdε καμάρε τε τένdεσε, κε θϑχεϊ Σεν-βένdι, ίθινε βενε τε dũ ράσατ' ε γβρτα, κε κίθτε θκρθαρε Περενdία λίγεν' ε τί μbί ατό.

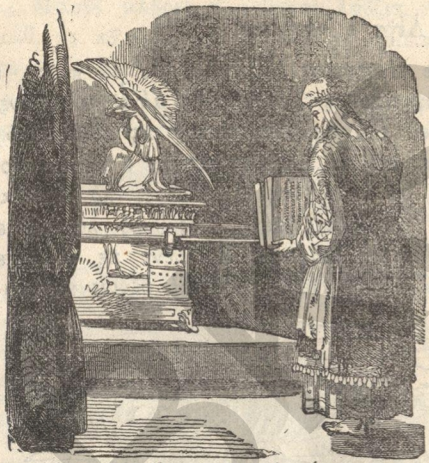

Νdε κετέ φιγβρε dθκετε Αdρόνι βέθβρε μέ ρόβατ ε πριφτερίσε, τθκε βενε τε dũ ράσατ' ε γβριτ νdε άρκετ τε διάτεσε. Μbθλέσα ε ασάϊ άρκε ίθτε πρέϊ άρι τε νγρίρε, εδέ κjθγεϊ Σπερbλίμ. Περμbί ατέ μbθλέσεν' ε άρκεσε ίθινε βερε dύ Χερθβίμε μέ φλέτετ χάπθρε, τθκε βεθτρθαρε νdερ σũ νέρι jάτρινε. Περμbί κετέ μbθλέσεν' ε άρτε dοτε dέρδεϊ πάκεζε γάκ κθρbάνι τε κρέμτεν' ε σε Μάδεσε Dίτεσε Νdεjέσεσε. Νdε κάμαρετ περjάθτα κε θϑχεϊ Βενdι-μίρε, κρυε-πρίφτι bίντε κέμ (θυμιάμε) bάθκε μέ τε φάλθρα περdίτα πεπάρα Περενdίσε.

Νdε κετέ φιγβρε jάνε θενθαρε γίθ' ατό ένε κε γένdεθινε νdε καμάρετ περjάθτα τένdεσε, κε θϑχεϊ Βενdι-μίρε. Ατό ίθινε κανdίleja ε άρτε μέ θτάτε dρίτα, τρθβέζα ε περαρθαρε μέ dυ-μbε-δίετε bθκε, θτέμba ε άρτε κε κίθτε bρένdα Μάννενε, τρθμbέτατ' ε αργένττα κε 8 bίνινε περ τε κρέμτε, εδέ τε πέσε biblíat' ε Μοϊσίθτ. Κετό έθτε θενθαρ' πλάκα μέ dυ-μbε-δίετε γβρε τε πα-τθεμθαρε κε ε βάρτε νdε κραχαρθαρ κρυε-πρίφτι, εδέ λεγένι ι ράμτε περ τε λάρε, εδέ θερόρεja κε dίγεθινε κθρbάνετε μbί ατέ. Ρέθ ε ρότλε τένdεσε ίθτε νε χοbόρ ι μάθ, νd' ατε ίθτε

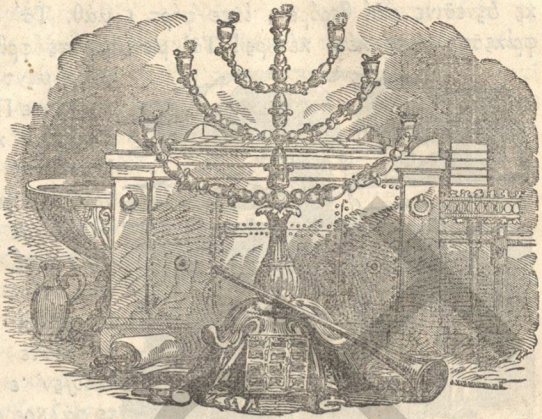

θερόρεjα ҳε dí-
γινε ҳврбάнετ' е
бвράτατε, ҳετά
прíртεритε бíринε
ҳврбάнετε: εбέ
ατύ бέтεмε μ́нт
τε бένεӧинε ҳвр-
бάнετε.

Пεр μενγές е
пεр μвρέμα бένεï
ҳврбάн νέ кéнă:
εбέ пεр τε ӧετ́нε
бένεï дӯ χέре
áҳε. Σепсé пεр
тӧ' дó диáлε ҳε τε лíнттε νдε Ισраíлε, дот' ι бένεӧинε дú ҳврбáне Пεрνдíсε — νέ ҳврбáн пεр τε дιέгвре, εбέ νέ ҳврбáн пεр фáj. Пεр тӧ' дó τε ҳрóмбóтвре ҳε τε ӧендбӧеï, прíрти дотε бέнтε ҳврбáн дú кéнгера, пó νдε íӧинε фóрт τε бобéгε, се пáкε дотε бέнеӧинε ҳврбáн дú ζóк тбртвjӧ. Пεр тӧ' дó фáj ҳε бέнеï

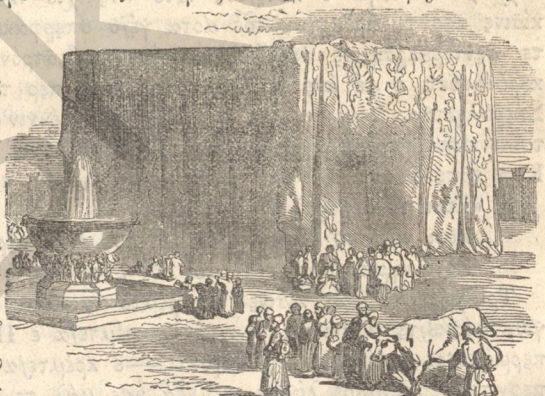

па дíтвре, дотε бέнеï νέ ҳврбáн пεр фáj, пáс фвкíсε ҳε τε кíӧтε аú νерíв ҳε бърι фájинε. Пεр тӧ' дó фáj ҳε бέнеï мé τε дíтвре бέτε, е пεр тӧ' дó фáj τε тиéрεӧ ҳε νвк' ι дεфтéнте, е пεр τε тиéра фájε квндре лíгεсе лвтεjесе, íӧтε пεр τε бέре νέ ҳврбáн. Iербéтӧ кетúре, дотε бέнеӧинε ҳврбáне кáфӧаӧ τε ґáла пεр диáлεн' е пáре ҳε лíнттε: εбέ дотε бέнеӧинε τε тиéре ҳврбáне пεр дíтт τε крéмтеjе е пεр дíтт τε ӧенвáра. Кáкε сă νмéри ι ҳврбáневет

ᵏᵩ ᵭᶍnεᵴᵻnᵩ μᵭí θερόρεnᵩ íᵴᵵε φόρᵵ ι μάθ. Tᵴ' φάρᵩ ᵵᵩ πάρᵩ ᵵᵩ φρíᵏᵩᵴᵵμ. ᵭοᵵᵩ κέᵵᵩ ᵏénθρᵩ! Tᵴ' μεnᵭíμε ᵵᵩ φρíᵏᵩᵴᵵμ ᵭοᵵ' ι ᵭíȷnᵩ nᵭᵩρ μέnᵵ ᵛερíθᵵ! Bάλ' ι πᵩλᵏέnᵵε Περᵩnᵭíᵴᵩ βράᵴᵩȷa ε ᵏᵵύρε κάφᵴαβε ᵵᵩ ᵞάλα; Mθnᵵ ᵵᵩ ᵞíᵏᵵε φάȷεᵵ' ε νέρᵩζεᵵ ᵞάᵏθ ι κάφᵴαβεᵵ ᵞάλα; A νθᵏ' ε μέρᵵε μέ μέnᵵ ᵏᵵέ nαονέ Iθᵭ̄ βεᵴᵩᵵᾱr; Πό μέ ᵏᵵό ᵏθrβάνε Περᵩnᵭía ᵭᵩφᵵέnᵵε μερínᵩ ᵏᵩ κíᵴᵵε πᵩr φάȷínᵩ, εᵭέ nεβόȷᵩν' ε ᵴπᵩrβλímᵵ, πᵩr ᵵᵩ φάλθρᵩ φάȷεᵵᵩ. Περᵩnᵭía ᵭᵩφᵵέnᵵε ᵭρᵩíᵵᵩρín' ε ᵵí ᵴε νθᵏᵩ λínᵵε φάȷ πα ε μθnᵭθᵭᵩρᵩ, εᵭέ πᵩrᵭᵩλímnᵩ ᵏᵩ κíᵴᵵε πᵩr ᵵᵩ ᵏθrᵴúᵩrᵩ ᵴπírᵵᵩrᵩᵵᵩ μέ ᵏθrβάnᵩᵵ ε ᵵᵩ ᵵíᵩrέβᵩᵵ.

Kᵩnᵭό, o ᵭíάλᵩθι íμ ι ᵭάᵴθrᵩ, κάrᵵᵩnᵩ μᵭᵩ Eβrέȷᵵ, εᵭέ ᵭοᵵᵩ ᵴόχᵵᵴ, ᵴε λíγa ε λθᵵᵩȷᵩᵴᵩ íᵴᵵε «nᵭᵩ χíε πθnᵩᴓ ᵵᵩ μíra ᵏᵩ κíᵴínᵩ πᵩr ᵵᵩ árᵭθrᵩ», εᵭέ ᵭοᵵa γέȷᴓ ᴓπᵩrφάᵏθrᵩ μírᵩ, ᴓε ᴓí ᵵᵩ ᴓᵩᵛᵵᵩrθάrᴓᵵᵩμíᵵᵩ νέρᵩζíᵵ' ε μόᵵᴓμ. βᵩᴓᵵrónínᵩ μέ άnᵩ ᵵᵩ ᵏθrβάnᵩβᵩᵵ ε μέ άnᵩ ᵵᵩ λíγᵩᵴᵩ λθᵵᵩȷᵩᵴᵩ πᵩr ᵵᵩ λaβᵭθrᴓᵵᵩμínᵩ ᵴπᵩrβλímᵵᾱr, κrᵩε-πrίφᵵín' ε λaθζíᵵ ᵵí, Kénγín' ε Περᵩnᵭíᵴᵩ, ι ᵵᴓílι κíᵴᵵε πᵩr ᵵᵩ nγríᵵθrᵩ φάȷεᵵᵩ μέ ᵏθrβάnín' ε βεᵵᵩβέᵵᵩχεᵴᵩ. Kᵩᵵό ᵩᵴᵵᵩ βᵩᵏímι ᵏᵩ ι ᵭά λaθζíᵵ πrίφᵵι Aαrón, εᵭέ ᵵᵩ βíȷ' ε αᵵí:

«Zóᵵι ᵵᵩ βᵩᵏóφᵵ' ε ᵵᵩ rθáïᵵᵵᵵ:
Zóᵵι nαrίᵵᵵᵩ φάκεn' ε ᵵí μβí ᵵῡ, ε ᵵᵩ πᵩrᵭᵩλéφᵵᵩ:
Zóᵵι nγrίᵵᵩ ᵴῡᵵ' ε ᵵí μβí ᵵῡ, ε ᵵᵩ ᵭάᴓᵵᵩ πακᵵíμ».

Trῑ χέρᵩ nᵭᵩ βíᵵ κíᴓínᵩ ᵵᵩ κrέμᵵε ᵵᵩ μεᵭᾱ, nᵭᵩρ ᵅᵵό ᵭíᵵᵵ γíθᵩ μέᴓᵏθȷᵵᵩ ᵭθχεῖ ᵵᵩ βínínᵩ. E κrέμᵵεȷa ε Πάᴓᵏᵩᴓᵩ, πᵩr ᵵᵩ πᵩrμénᵭθrᵩ ᵵᵩ íᵏθrᵵᵩ nγά Eγúπᵵι,— ε κrέμᵵεȷa ε Πεnᵭíκοᴓᵵíᴓᵩ, πᵩr ᵵᵩ πᵩrμénᵭθrᵩ λíγᵩnᵩ χᵩ ᵭβά nᵭᵩ μάλ ᵵᵩ Sínáïᵵ, — εᵭέ ε κrέμᵵεȷa ε ᵵénᵭaβεᵵ. Kᵩᵵό ᵵrῑ ᵵᵩ κrέμᵵε ζínínᵩ n'γάȷᵩ εᵭέ ᵵᵩ πθnᵭaρᵩᵵ' ε ᵭᾱᵴᵵ, πaᴓᴓí nγθλnᵩ nᵭᵩ Xaναάν. Πᵩr Πάᴓᵏᵩ ᵭοᵵᵩ βíχᵩᵴínᵩ μβí θερόρεnᵩ ᵭόρᵩζa καλíᴓ' élβι χᵩ πíχᵩᴓínᵩ μᵩ πᵩrπára: ᴓεπᴓέ ᵭíᵵ' ε κᵩᴓáï ᴓᵩ κrέμᵵεȷe βínᵵε nᵭᵩ κόχᵩ ᵵᵩ κόθrᵩᵵ élβᵵ.

Пастáï бíje е мáдеjа Дíт' е Nдеjéсесе мбе ẗете дíтт те ötáттит мбаj. (Те Мáдене Дíтен' е Nдеjéсесе круе-прíфти доте ẋýнте нде Ẋен-бéндине те дéрθте ґák кърбáни пер фájет е тï едé пер фájет е лаẍзит: мé кетé дефтéнте те бétемен' ẍден' е öпетíмит мé áне те ґákет Крiötит кe кiötе пер те árдъре.) Е крéмтеjа е Пентикостíсе кjẍґеï е крéмтеjа е се ẕénит те кóрит, сепсé атеẋéре мбарóнеï те кóрет' е élбит, е ẕýеï те кóрет' е грẍрит. Едé се пастáïми iötе е крéмтеjа е Тéндабет мбе катрембе-дíете дíтт те öтáттит мбаj, е тсíла iötе едé е крéмтеjа е те фáлẍрит ндéрсе пáс те биéлẍрит. Ндер дíтт те крéмтебет нẍке бéнине пẍне, бétö те пáрен' едé те пастáïмене дíтен' е се крéмтесе пẍнóнине. Iẍдéнте мбáне кетó те крéмте нýер мбе сót. Кетó те крéмте е кетó ърдерíме те лíґесе и кiötе бéне Перендíа ке те ндáнте лаẍзи и Исраíлит нґá лаẍзерет' е тиéре, си нé лаẍс и öентерθарöим., едé си нé кiöе е Перендíсе ке iötе ндe бótет, едé пер те дефтúерс мé фórме е мé öембелéсе пẍнен' е Ẍперблимтáрит, едé лабдíне едé бекíмн' е внґíлит.

34. Мáли и Синáït едe Ẍкрететíра.

Ẍкрететíра ке ríнине Исраíлítетс нд' ате кóґе нẍк' iötе нé фööс мé рéрс, пó iötе нé бéнт мé öкémбе гъреö, е мé мáле, е нé бéнт и θáтс: пó мбе тсá бéндe кiötе едé фööа те бöкъра мé бар те нýóме. Ẋöндa е мáлит Синáït ẋün ндермéст дü грúкабет Дétит Кöк, едé éöт' афрó дú кínт míла и ґáтс, е нé кínт е песе-дíетс míла и ґéрс. Прéï áнесе бóресе бéнди éöт' и бнґет' е öéö, пó прéï áнесе мес-дítесе кã öмбе мáле те медéн, едé тсá мáле jáне нéнтс míjс кémбе те лáртс. Кöдó éötе öкрететíрс, бар и нýóме е дрö ґéндене мбе пáк бéндe, атиé кö ріéдене крóне е перéн, едé атиé мбелíдене барíнтс е öдетáрстс. Сót мбе кетé дíтс нẍке ґéндене мé тéперс се ґáötс míjс бétс ндер кетá бéндe, пó нде нé кóґе мẍнт те кéне кéнърс мé тéперс.

А'с ндонé мáли таötí нẍк' и θóне Синá а Ẋорíб, едé нẍке дíẋетс мé те бертéтс тсíлит мáл и пáтне θéне Синá нде нé кóґе. Öбе нéрес кjитóнене се éöт' аú мáли кe е кã емерине сót Себél Мöсá, а Рас-ес-Сфсáр и нéресе мájесе мáлит, едé Ẋорíб и θóöин' асаï фáкесе мáлит ке нгрíẋетс дрéïтс перпиétс нé

μíjε ε πέσε ẍínt κémbε. Ndε ρẽζετ τε κετî μáli ẽ̈τ' εδé νẽ φθöε, atú κθ dοτε κένε ẍénε μbε̈lédθr' Ισραïlítετε περ τε νdiγθαρε ζẽν' ε Περενdίσε, εδé σε ανdéjmi dοτε κένε πάρε bετετímat' ε öκρεπετîρατε νdε μájε τε μáliτ. Πό öθμε νérε̈ς τε dítöιμ ẍε ι κάνε κερκθαρ' ατά bẽνde, κθjτόνενε σε μáli ι Σινáιτ dοτε κέτε ẍénρε aú μáli ẍε ι Θónε σót Σεbél Σερbál, ι τσîli dθκετε τε jétε μé τε bερτέτε páς öκρóναö ẍε κενdójμε, εδé μája ε κετî μáli ẽ̈τε πlót μé öκρóνα τε biétερα νdεπερ γbρετ.

Ρẽζατ' ε κετúρε μálebε jánε πlót μé öκρóνα τε biétερα öκρθαρε νdεπερ γbρε ε νdεπερ öẍémbε: εδé τθκε bẽρ θδε νdερμéστ τε κετúρε μálebε, κθdó dοτε öóγτö κεσój öκρóναö: πεcανdöï ι Θónε νẽ bẽνdι atú Bádι Μοκαττéb, ẍε dó μé Θénε, Πöl ι Σκρθαρε. Κετθ ẽ̈τε νẽ φιγbρε μé ασój öκρóναö. Τσá

νérε̈ς τε dítöιμ bεσónενε σε ι κάνε öκρθαρ' Ισραïlítετε, κθρ ρínινε νdεπερ öκρετετîρατ, εδé κθjτónενε σε κάνε μθνdθρε τ' ι κεθénενε ató öκρóνα: tó τσá τε tiérε νθκε ζẽνε bésε, pó Θónε σε ι κάνε öκρθαρε Ναbαθeánετε, νẽ φáρε γẽνdεjε νγá Αραbía, ẍε κάνε ẍénρε κátρε ẍínt biét páς Κríöτιτ. Πό νdονεσε κετó μενdíμε jánε νdárε μbε düö, μθντ τε θémι, σε ι κάνε öκρθαρ' Ισραïlítετε.

Σã τöσdí ε μáde dοτε κέτε ẍénρ' ατεẍére, κθρ pát νdénρε κáẍε biét νẽ kómp ι μáθ νdερμéστ κετúρε μálebε, τθκε νγρẽνε bθκε préï ẍíelιτ, ε τθκε píρε θjε préï γbριτ, ε τθκε γẽẍθρ' θδεν' ατî νẽ ötúlε rẽje díτενε, ε νẽ ötúlε ζiárμι νátενε! Πá deγónι taötí κετó dü θráta ẍε θóötε Μοïsíz, κθρ νγρíχεï lárτ rẽja, εδé laθζι nísεï τε bẽντε θδε:

«Νγρές, ο Ζότ, εδέ ѕπερνdάφѣτιν' αρεμίκτ' ε τδ, εδέ ίκѣτινε
πρέϊ φάκεсε σ'άτε ατά ѫε τε κάνε μερϊ τῦ!»
εδέ κδρ ѕνγεϊ ρεjα, εδέ λαδζι ρίντε τε πρέχεϊ, αύ θόδτε:
«Κεθέχѕ, ο Ζότ, μbε ѳδμε μίjε бέτε τε Ισραΐλιτ!»
(Νδμερ. 10.. 35, 36.)

35. Βάρετ' ε ατύρε ѫε dεѳερδανε τε νγρεν. 1490 Π. Κ.

Ισραΐλίτετε πασσί νdέννε νέ бίτ άφερε μάλιτ Σινάϊτ, εδέ κρεμτερδάνε dίτεν' ε бίτιτ ѫε πάτνε ѳπετδαρε νγά ѳερбέσα ε Εγύπτιτ, ѳτύλα ε ρεѕε ѕνγρίτ περπιέτε πρέϊ Τένdεѕε Δεѳμίμιτ, εδέ λαδζι πο бένεϊ γατί περ τε ίκѕρε. Ατεχέρε γίθε λαδζι γεζόνεϊ, σεπσέ κίѳινε περ τε бάτδρε νdε νέ бέντ ѫε ρίθτε ѫjδμεѳτ' ε μιάλτε. Πό γάϊτνε τσά πδνερα τε τιέρα νdερμέστ τε κετύρε.

Ισραΐλίτετε ποσᾶ бένε τρϊ dίττ δδέ, εδέ ѳρτόχ ζέμερα ατύρε. Γένdεjα dεѳερόντε περ τε νγρένε γέλε τε τιέρα: ατά ѫjάjιν' ε θόѳινε, «Κδѳ dοτε να άπε μίѳ περ τε νγρένε; Бίjεμε νdερ μένт πίѳκετε, ѫε χάνιμ δδρετί νdε Μισίρ, ε τράνγѕjτε [κρασταбέτσατ'] ε πιέπεριτ' ε κέπετ' ε χδδρατε: πό ταѳτί να ѳθᾶ ѳπίρτι: σ' κέμι (τιάτερε γᾶ) νdερ σῦτ τ'άνε, бέτѳ κετέ μάννε». (Νδμερ. 11.. 4-6.) Εδέ Ζότι ι θά λαδζιτ, Σενтερόνι бέτεχενε περ νέσερε, εδέ dοτε χάjνι μίѳ: — νδκε dοτε χάjνι νᾶ dίτε, ας dῦ dίττ, ας πέσε dίττ, ας νεζέτ dίττ: (πό dοτε χάjνι) νέ μδαj τε τέρε, νγέρ σᾶ τ' ѕ dάλε περ χδνdεѳ, ε τ' ѕ νdύχετε: σεπσέ νδκ' ε ζδτε περ γᾶ Ζόνε ѫε έѳτε νdερμέστ jδѳ, πό ѫjάτε περπάρα ατί, τδκε θένε, Περσέ τε ίκεjμε νγά Μισίρι; Εδέ Μοϊσίѕ θά, Λαδζι, ѫε jάμ ѕνε νdερμέστ τ' ατύρε, jάνε γάѳτε κίντ μίjε καμbεσόρε, εδέ τί θάε, σε dοτ' ѕ άπ ατύρε μίѳ περ τε νγρένε νέ μδαj τε τέρε.» «Εδέ Ζότι ι θά Μοϊσίѕτ, Σός ѕбογελδάε dόρα ε Ζότιτ;» (Νδμερ. 11. 18-23.) Κεѳτά Μοϊσίѕ περμbελόθ τε бίjτ' ε Ισραΐλιτ.

«Εδέ φρѳϊτι νέ έρε πρέϊ Ζότιτ, εδέ πρδ ѳκδρ-εζα νγά dέτι, εδέ ι χόδι νdε ѕѳτερίτ [νdε φѕѳάτετ] (ѫε ίѳτε) αφρό νέ dίτ' δδε μbε-κετ'-άνε, ε νέ dίτ' δδε μb'-ατ'-άνε, ρέθ ε ρότελ' ѕѳτερίσε: εδέ ίѳτιν' αφρό dύ κδτ περμbί φάκετ τε бέѕτ. Εδέ ѕνγρίτνε γίθε λαδζι, γίθ' ατέ dίτ' ε γίθ' ατέ νάτε, εδέ γίθε dίτενε τιάτερε, εδέ μbελόθνε ѳκδρτεζατε. Εδέ κδρ κίѳινε μίѳνε νdερ бέμbετ πα περτύπδρε, ѕνdές ζεμερίμι ι Ζότιτ κδνdρε λαδζιτ, εδέ Ζότι ι

ḷɛ̈s̈ö̈ḷ laȧ̈ẓit ṿɛ̈ pḷáŋɛ̈ fóṛt tɛ̈ máde». (Nȧ̈mɛṛ. 11.. 31-34.) Edɛ́ s̈ȧ̈mɛ̈ bɛ́tɛ̈ ḳɛ̈ ẋɛ́ṅŋɔ̀ɛ̈, bdíḳṿɛ̈ edɛ́ ɪ baṛȧ̈áṅ' [ɪ ȧ̈tíṅɛ̈ ṿdɛ̈ bɛ̈t] atú: pɛṛaṅdáï ɪa bȧ̈ṿɛ̈ émɛṛiṅ' atï bɛ́ṅdɪ "Bȧ́ṛɛt' ɛ atúṛɛ ḳɛ̈ dɛ̈s̈ɛṛbáṅɛ̈ tɛ̈ ṅgṛɛ̈ṅa».

36. Pɛṛɣónɛ̈sɪtɛ̈. 1490 Π. K.

Kȧ́ṛ ɛ́ṛdɪ laȧ̈ẓɪ ṿdɛ̈ s̈ḳṛɛtɛtíṛɛt tɛ̈ Faṛáṅɪt, Moïsís dɛṛgōï ṿɛ́ṛɛ̈s tɛ̈ pɛṛɣónɪṿɛ̈ bɛ́ṅdɪṅ' ɛ Ẋaṅaáṅɪt, — ṅgá ṿɛ́ bȧ́ṛɛ̈ pṛéï tɔ̈' dá fáṛɛ. Kɛtá s̈ḳȧ́ṿɛ̈ pɛṛ mɛ́s bɛ̈st pṛéï áṅɛ̈sɛ̈ bóṛɛ̈sɛ̈ ṅgɛ́ṛ mb' áṅɛ̈ tɛ̈ mɛs-dítɛ̈sɛ̈. Edɛ́ ɪ̈stɛ ṿdɛ̈ kóẋɛt kȧ́ṛ kís̈ɪṿɛ̈ ẓɛ́ṿɛ̈ tɛ̈ píẋɛäɪṿɛ̈ ṛȧ́s̈tɛ: edɛ́ atá kɛpȧ́tṿɛ̈ ṿɛ́ ẋaṛdí mɛ́ pȧ́pa ṛȧ́s̈ɪ, edɛ́ ɛ ṅgṛítṿɛ̈ dú bɛ́tɛ̈ mbɛ̈ kṛáẋa báṛɛ̈ṛɛ̈ mbɛ̈ stáp: pṛȧ́ṿɛ̈ mɛ́ bɛ́tɛẋɛ edɛ́ s̈ɛ́gɛ ɛ fíẋ ɛ tɛ̈ tɪɛ́ṛa pɛ́mɛ̈ t' atí bɛ́ṅdɪ. Pȧ́s dɣzɛ́t dítä atá ɛ́ṛθṿɛ̈ pṛápɛ̈ ṿdɛ̈ s̈ɔ̈tɛṛí, edɛ́ θáṅɛ̈, «Bȧ́m ṿd' atɛ̈ bɛ́ṅt ḳɛ̈ ṿa dɛṛgóbɛ, edɛ́ ɛ̈́stɛ mɛ́ tɛ̈ bɛṛtétɛ̈ ṿɛ́ dɛ̈ ḳɛ̈ ṛiɛ́θ ẋjȧ́mɛ̈s̈t' ɛ miáltɛ: edɛ́ já pɛ́ma ɛ atï (bɛ́ṅdɪ): pó laȧ̈ẓɪ, ḳɛ̈ ṛï ṿd' atɛ̈ dɛ̈, ɛ̈́s̈t' ɪ fóṛtɛ, edɛ́ ẋutétɛtɛ já́ṅɛ ṛɛθáṛɛ mɛ́ mȧ́ṛ, (edɛ́ já́ṅɛ) fóṛt tɛ̈ mɛdɛ́ṅ: Edɛ́ atɪɛ́ pǟm ɣɪgáṅtɛtɛ, tɛ̈ bíjt' ɛ Anákst: edɛ́ ṅá dȧ́ḳɛ̈sɪm ṿdɛṛ sū̄ (t' atúṛɛ) pɔsí ḳaṛtsaléttsa, edɛ́ atá ḳɛ̈s̈tó ṿa sɪ̈ẋɪṿɛ̈ ṿébɛ». (Nȧ́mɛṛ. 13.. 27, 28-33.)

Edɛ́ ɣíθɛ̈ pɛṛmbɛ̈lédɛ̈ja ṅgṛítɪ ẓɛ̈ṅ' ɛ bɛṛtítɪ: edɛ́ laȧ̈ẓɪ ẋjáś ɣíθ' atɛ̈ ṅátɛ. Edɛ́ ɣíθɛ̈ tɛ̈ bíjt' ɛ Isṛaḯlɪt mɛṛmɛṛísɪṿɛ̈ ḳȧ́ṿdɛṛɛ̈ Moïsís ɛ ḳȧ́ṿdɛṛɛ̈ Aaṛónɪt, edɛ́ ɣíθɛ̈ pɛṛmbɛ̈lédɛ̈ja ɛ θá atúṛɛ, Tɛ̈ dóṅtɛ Zótɪ, tɛ̈ kíɔ̈ɪm bdékṿɛ̈ṛɛ ṿdɛ̈ Eɣúpt! a tɛ̈ dójɛ̈ Zótɪ, tɛ̈ bdésɛmɛ̈ ṿdɛ̈ ḳɛtɛ̈ s̈ḳṛɛtɛtíṛɛ! ɛ pɛṛsé ṿa pṛθ Zótɪ ṿdɛ̈ ḳɛtɛ̈ dɛ̈ ḳɛ̈ tɛ̈ bíjɛmɛ̈ ṿdɛ̈ṿɛ θíḳɛt, ɛ tɛ̈ ṿa ṛɛmbɛ́ṅɛṿɛ̈ gṛāt' ɛ djémtɛ; ṿȧ́ḳ' (ɛ̈́s̈tɛ) mɛ̈ míṛɛ̈ pɛṛ ṿɛ́ tɛ̈ ḳɛθéṅɛmɪ ṿdɛ̈ Eɣúpt; Edɛ́ ɪ θóstɛ ṿɛ́ṛɪ já́tṛɪt, Áétɛ bɛ̈mɛ̈ ṿɛ́ tɛ̈ pá́ṛɛ, edɛ́ létɛ ḳɛθéṅɛmɪ ṿdɛ̈ Eɣúpt.

Atɛ̈ẋɛ́ṛɛ Moïsís edɛ́ Aaṛónɪ ṛáṅɛ mɛ́ fáḳɛ pɛṛ dɛ̈ pɛṛpáṛa ɣíθɛ̈ pɛṛmbɛ̈lédɛ̈jɛsɛ tɛ̈ bíjbɛt Isṛaḯlɪt. Edɛ́ Iɪsɛ̈ɪ ɪ bíṛɪ Naḃíst, edɛ́ Ẋalébɪ ɪ bíṛɪ Iɛfoṅṅíst, atá ḳɛ̈ pɛṛɣ́ṿáṅɛ bɛ́ṅdɪṅɛ, ɣṛísṅɛ ṛóḃat' ɛ túṛɛ, edɛ́ ɪ θáṅɛ ɣíθɛ̈ pɛṛmbɛ̈lédɛ̈jɛsɛ tɛ̈ bíjɛt Isṛaḯlɪt, Aú dɛ̈s̈ ḳɛ̈ bámɛ̈ pɛṛ tɛ̈ pɛṛɣ́ṿáṛɛ, (ɛ̈́s̈tɛ) fóṛt ṿɛ́ dɛ̈ ɪ míṛɛ̈, ṿdɛ̈ ṅa pɛ̈lḳéftɛ Zótɪ, atɛ̈ẋɛ́ṛɛ dɔtɛ̈ ṅa bɪéṛɛ̈ ṿd' atɛ̈ dɛ̈, edɛ́ dɔtɛ̈ ṅa ɛ ápɛ̈ atɛ̈ dɛ̈ ḳɛ̈ ṛiɛ́θ ẋjȧ́mɛ̈s̈t' ɛ miáltɛ: bétä́ mós ṅgṛíṅɪ ḳrúɛ ḳȧ́ṿdɛṛɛ Zótɪt, as mós kíṅɪ fṛíḳɛ pɛṛ laȧ́s̈ṅɛ ɛ atí dɛ̈s̈: sɛpsé

ατά *j*άνε *b*ǎκε περ νĕ: μ*b*ǎλέσα ε ατύρε ǎχόκ σίπερ' ατύρε, εδέ Ζότι (ĕτε) *b*άǎκε μέ νĕ: μός ǎ κίνι φρίκε ατύρε. Εδέ γίθε περμ*b*ελέδε*j*α θά τ' ι *b*ράσενε μέ γĕρ' ατά.

Ατεχέρε ǎδǎκ λα*b*δία ε Ζότιτ μ*b*ί Τένδετ τε Δεǎμίμιτ, εδέ μ*b*ε γίθε τε *b*ί*j*τ ε Ισραΐλιτ. Εδέ Ζότι ι θά Μοϊσίτ, νγέρ κǎρε *d*οτε με ζεμερόνε κŭ λαǎς; εδέ νγέρ κǎρε νǎκε *d*οτε με *b*εσόνενε, μέ γίθ' ατό ǎ̈ένε κε κάμ. *b*ĕρε νδε μέστ τ' ατύρε; — Σικǎνδρε με κίνι φόλǎρε νδε *b*ĕǎ̈, κĕǎ̈τǎ μέ τε *b*ερτέτε *d*οτ' ǎ *b*ĕν *j*ǎ*b*ε: — μĭǎ̈ρατε τǎαϊ *d*οτε *b*ί*j*ενε νδε κετĕ ǎ̈κρετετίρε: εδέ *b*ί*j*τε τǎαϊ *d*οτε σίλενε ανδĕ*j* ε κετĕ*j* *d*υζέτ *b*ιέτ νδε ǎ̈κρετετίρετ». (Νǎμερ 14.. 1-28. 32, 33.)

Κĕǎ̈τǎ πρᾶ γίθε λαǎζι κε κίǎ̈τε κένδρε νĕζέτ *b*ιέτǎ̈ κǎρ *d*ǎλνε νγά Εγύπτι, κίǎ̈ινε περ τε *b*δέκρε νδε ǎ̈κρετετίρετ, περ*b*έτǎ̈ Ισǎ̈ιτ εδέ Χαλέ*b*ιτ: εδέ τε *b*ί*j*τ' ε Ισραΐλιτ κίǎ̈ινε περ τε μ*b*έτǎ̈ρε νδε ǎ̈κρετετίρετ εδέ τρι-δίετ' ε νĕντε *b*ιέτ.

Μĕ τε ǎ̈ǎμενε κόχε ατά κίǎ̈ινε νγǎλǎρ' ǎ̈τĕρίνε νδε ǎ̈κρετετίρατ τε Σινάϊτ, ε νδε ǎ̈κρετετίρατ τε Καδίσιτ, ε νδε Φαράν, ατιέ κǎ νδέννε ǎ̈ǎμε *b*ιέτ. Ατά πάτνε νγǎλǎρ' ǎ̈τĕρίνε μ*b*ε νĕζέτ *b*ĕνδε, κǎρ ίǎ̈ινε μ*b*' ǎδε *d*υζέτ *b*ιέτ.

37. Μǎρμĕρίμι ι Ισραΐλιτ. 1471 Π. Κ.

Πό κε*j*ό νǎκε κέ ε πάρα χέρε κε νγρίτνε κρύε Ισραΐλίτετε. Νĕ πρέϊ τε πάρε̈ǎ̈ φεμί*j*εδετ φάρε̈ε Λε*b*ίǎτ, Κορέǎ, ι κǎ̈ĕρίρι Μοϊσίǎτ, ǎ*b*ĕ *b*άǎκε μέ Δαθάνε ε μέ Α*b*ιρόνε, κε ίǎ̈ινε κρέρετ' ε φάρε̈ε Ρǎ*b*ίνιτ, εδέ νγρίτνε κρύε κǎνδρε Μοϊσίǎτ ε κǎνδρε Ααρόνιτ. Ατά Θόǎ̈ινε περ Μοϊσίνε ε περ Ααρόνε σε *j*άνε μαδε̈ǎ̈τόρε, εδέ λύπενινε πρέϊ ατύρε γίθε περμ*b*ελέδε*j*α τε κέτε πιέσε νά' ǎρδε̈ρ' ε νδε πριφτερϊ. Εδέ Μοϊσίς θά, Ε'τσενι νέσερε μέ κέμνε [θυμιάμενε] τǎαϊ περπάρα Ζότιτ, εδέ Ζότι *d*οτε *d*ε̈φτένε ατε̈ κε τε κέτε σγέδǎρε.

Εδέ Κορέǎ περμ*b*ελόδι γίθε λαǎζε περπάρα τένδε̈σε. Εδέ Μοϊσίς ι θά λαǎζιτ, «Νδάχι πε̈ρνε̈χέρε νγά τένδατ' ε κετύρε νέρε̈ζε̈*b*ε τε πα-*b*έσε, εδέ μός ι πρέκνι ας νδανε̈ γε̈*j*ε κε ε̈̆ǎ̈τ' ε ατύρε, κε τε μός χǎμ*b*άσνι νδε μέστ τε φά*j*ε*b*ετ ατύρε». (Νǎμερ. 16.. 26.) Εδέ ǎχάπ δĕǎ̈, ε περπĭǎ̈ Κορένε ε Δαθάνε ε Α*b*ιρόνε, εδέ γίθ' ατά κε ίǎ̈ινε *b*άǎκε μέ ατά: εδέ *d*όλι ζιάρ πρέϊ Ζότιτ, εδέ χε̈νγρι τε *d*ύ κίντ ε πεσε̈-δίετε *b*ĕτε̈τε κε̈ πρδνε κέμνε»

(Νάμερ. 16.. 35.) Πό μέ γίθε κετέ, λαΐζι μπρμπρίστε κάνδρε Μοϊσίστ ε κάνδρε Ααρόνιτ, εδέ ι περφλίσινε σε κετά δένε τε βρίτενε ατά νέρες. Ατεγέρε Ζότι ι λεϊ λαΐζιτ νε πλάγε, εδέ δλίνε κατρε-μπε-δίετε μίε ε ϊτάτε κίντ δέτε.

Λαΐζι σ' κίϊτε ήε νάε Καδίς: εδέ ατά εζδνε μέ Μοϊσίνε. Εδέ Ζότι θά, «Μέρ ϊκόπνε, εδέ θίρε δάϊκε περμπελέδεμενε, τί εδέ Ααρόνι υτ-δελά, εδέ φόλ-ι γδριτ περπάρα ατύρε: εδέ δοτε άπε ήεραt' ε τί. — Εδέ Μοϊσίς ε Ααρόνι θερίτνε δάϊκε περμπελέδεμενε περπάρα γδριτ: εδέ s θά ατύρε, Πά δεγόνι ταϊτί, jś ο τε πα-νδιγδαρϊιμ, τ' s νδσιέρμε jδδε ήε πρέϊ κετί γδρι: εδέ Μοϊσίς νγρίτι δόρεν' ε ι ρα γδριτ dū γέρε μέ ϊκόπνε: εδέ δόλι ϊδμε ήε: εδέ πίς περμπελέδεja εδέ χάρϊατ' ε γάλα. Εδέ Ζότι ι θά Μοϊσίστ ε Ααρόνιτ, Σεπσέ νδκε με δεσδατε, κε τε με ϊεντερόνι περπάρα Ισραΐλιτ, περανδάϊ jś σ' κένι περ τε πρέρε κετέ περμπελέδεje νά ατέ δέ κε s δάϊ' ατύρε». (Νάμερ. 20. 7-13.) Ατϊ δένδι ια δδνε έμερινε Μεριβά, κε dó μέ θένε, ήετ' ε τε περκέϊδριτ.

38. Γάρπερι ι ράμτε. 1452 Π. Κ.

Μδε τε dυζέττινε δίτ, κέρ ίϊτε τδκε δέρ' δδε λαΐζι περκάρκ δέϊτ Εδομίτεβετ, λαΐζι μπρμπρίσι περ-σε-ρί, ε θά, «Σ' κά δάκε ε σ' κά ήε, εδέ ϊπίρτιτ τ'ύνε ι νδύχετε πρέϊ κεσάϊ δάκε τε λέχτε (τε μάννεσε). Εδέ Ζότι dεργέϊ γερπέν φλάκε μδί λαΐζε, εδέ ϊδμε λαΐς πρέϊ Ισραΐλιτ δλίκ. Εδέ

λαΐζι έρθνε τε Μοϊσίς ε ι θάνε, Φεγύεμ, σεπσέ φόλεμ κάνδρε Ζότιτ εδέ κάνδρε τέje: — Λδτ-ι-s Ζότιτ τε νγρέρε γερπέντε πρέϊ νέϊ. Εδέ Μοϊσίς δλδτ περ λαΐζε. Εδέ Ζότι ι θά Μοϊσίστ,

Bə̃n pərp bétəɣenə tə̃ndə ŋə̃ ɣárpərə pə̃lákə, edə́ bə̃r-ə atə̃ mbí dərə̃t: edə́ tsílinə ta kapə̃ónə̃ (ɣárpəri), edə́ tə ətiérə sə̃tə mb' atə̃, dotə ɲónə, edə́ Moïsís bə̃ri ŋə̃ ɣárpərə tə ɾámtə edə́ ə bə̃ri mbí dərə̃t: edə́ ɣárpəri kə̃r kapə̃ónte ndonə̃, edə́ kə̃ ətínte sə̃tə mbí ɣárpərin' ə ɾámtə ɲónte». (Nəmɛr. 21.. 5-9.)

Kə̃r ké ndə dət̃ Zótə únə Isə̃-Krióti, ə dɛrtə̃ɣ ɣápətə pə́nən' ə kətí ɣárpəri. sə sbə̃ pərp sénə tə bdékəjesə tí ndə krúkt, si Spətmatár ə nérəzet, Edə́ aj θá, «Posí Moïsís kə ŋgrítə lárt ɣárpərinə ndə əkrətətírət, kəötə́ dəɣétə tə ŋgríɣétə lárt edə́ ə bîn' ə nerístə: kə tə mós bdírətə ɣíθə-kə́ə t' ə besónə, pó tə kétə jétə tə pa-sósərə». (Ioánnə. 3.. 14, 15.)

39. Bdékəja ə Aarónit.—Balaámə. 1452 P. K.

Mbə tə mbarə́arit tə dyzét biétet zə̃nə tə pə́ətónə̃nə Xanaánə. Israïlítətə prísnə Arádinə mbərétin' ə Xanaánit ndə Ormá, árərə Bir-saBéésə.

Tə́kə ə́kárə mə̃ tə́tie prəí ánesə bórəsə, edə́ tə́kə kerθəlárə ɣíθə bə̃n' ə Edómit ə tə Moábit, kə́r érdi pərmbəlédəja ndə mál tə O'rit, ndə bə̃ tə Edómit, Zótə sərdərdi Moïsínə tə biérə ndə májə tə málit Aarónə edə́ tə bîrin' ə atí Eleazárinə, sepsé atié Aarónə dotə bdístə pərp fájinə ŋə̃ bə̃ri ndə Meribá. Kə̃ötə́ prə̃ tə tré bétətə ɣípnə bánkə. Edə́ Moïsís passí ə sbéti rób̃at' ə priərtərísə tə bəlátit, edə́ ia béti Eleazárit, Aarónə bdík atié. Edə́ ɣíθə ətəpía ə Israïlit mbáitə ɣí tri-dietə dítt pərp Aarónə. Kə̃ötə́ Aarónə bdík sí nerí ŋə̃ ké, pó si prífət nə́kə bdík, edə́ pərp kətə́ aj ístə ŋə̃ ə̃mbəlés' ə Messísə, ŋə̃ ə̃ötə prírt ndə jétət tə jétəbet.

Israïlítətə bránə Siónə, mbərétin' ə Amorítəbet, edə́ O'gənə, mbərétin' ə Basánəsə: edə́ atá ngə́lnə sə̃tərínə ndə fə̃ə̃at tə Moábit, ə ndəpər bə́ɣat tə Iordánit. Pó Balákə, mbərétə ə Moabítəbet dərgə̃ï nérəs tə ŋə̃ maɣistár, ŋə̃ ə kíə émərinə Balaám, t' ə θótə, «Etsə ə mə̃ malekó kətə́ laə́s, sepsé atá jánə sə̃mə mə̃ tə fórtə sə ənə». Balákə ə dərgə̃ï nérəs pərsə-rî Balaámit: edə́ ə dərgə̃ï nérəs mə̃ tə mədéi sə tə párətə, edə́ ə sə̃otə́a Balaámit t' ə éptə sə̃mə dərətí. Tanî Balaámi ə díntə fórt míərə sə s' dóntə Pərəndía tə díntə atié: sepsé

Zότι ι πάτ θξν' ατί τξ bεκόντε Ισραΐλινξ: πό Βαλαάμι dόντε τξ bίντε, πξρ δθρξτίτξ κξ ι κίστε ζοτθαρξ Βαλάκ8: εδέ Περξνdία ε λά ατξ τξ bέjξ. Εδέ ξνγξλ' ι Zότιτ ι dόλι πξρπάρα μb' θδξ, εδέ γομάρεjα κθρ πᾶ ξνγξλιν' ε Zότιτ μέ νξ ϑπάτξ νdξ dόρξ, θκξθύε πράπξ πρέϊ θδξσε, ε σ' dόντε τξ έτσεντε. Βαλαάμι νθκ' ε ϑΐχτε ξνγξλινξ, πό νγίστε γομάρενξ τξ έτσεν: ατεχέρε γομάρεjα ρᾶ μbξ γθνξ, πό Βαλαάμι μξ φόρτ ε νγίστε τξ έτσεν. Ατεχέρε Zότι ι τϑέλι γόjξνξ γομάρεσε, εδέ αjό φόλι μέ γόjξ ποσί νερί, "Τϑ' τξ κάμ bξρ' θνξ τῦ κξ μξ bέϊ;" Ατεχέρε Zότι ι τϑέλι σῦτε Βαλαάμιτ, εδέ πᾶ ξνγξλινξ. Εδέ ξνγξλι ι θά ατί, "Σκό bάϑκξ μέ έρεζιτ: πό τϑ' τξ θέμ τῦ, ατξ κξ πξρ τξ φόλθρξ." (Nθμερ. 22.. 5-35.)

Εδέ Βαλαάμι έρδι τε Βαλάκ8, εδέ bξρι κθρbάν bάϑκξ μέ ατξ μbξ νέ bέντ τξ λάρτε: ατεχέρε αύ ζθρι τξ φλάσε, ε θά, "Κύϑ τξ μαλξκόν ατξ κξ σ' μαλξκόν Περξνdία; α κύϑ τξ νέμ ατξ κξ σ' νέμι Zότι; Νά τε jάμ θρδερθαρξ τξ bεκόν: εδέ ε κᾶ bεκθαρε: εδέ θνξ σ' μθντ τα κξθέν." Εδέ αύ ι bεκῖ ατά τρῖ χέρξ. Εδέ Βαλάκ8 ι θά Βαλαάμιτ, "Θνξ τξ θίρα τξ μαλξκójϑ αρεμίκτ' ε μῖ: εδέ τί νά τε ι bεκόbε ατά τρῖ χέρξ νγέρ τανί. Θνξ θάϑξ σε κάμ πξρ τξ νdερθαρξ τῦ μέ νdξρ: πό νά Zότι τε τξ κᾶ λξνξ πράπα νγά νdξρι." (Nθμερ. 24.. 10, 11.)

Εδέ Βαλαάμι θκξθύε πράπξ νdξ dξ τξ τί. Πό αύ ι μεσσϊ Μοαβίτξτε ε Μαδιανίτξτε τξ bξϑνξ λαθσν' ε Ισραΐλιτ τξ φεjένε, τθκε θερίτθρ' ατά νdερ τξ κρέμτε ιδθλλατρίε, ε μbξ τξ τιέρα πθνερα τξ λίγα: περανdάϊ Περξνdία θ λξϑϊ νξ πλάγε, εδέ bdίκνξ ϑθμξ bέτξ.

40. Bdέκεja ε Μοϊσίθτ. 1451 Π. Κ.

Πρέϊ γίθ' ατύρε νέρεζεbετ κξ νdτόρι Μοϊσίθ νγά Εγύπτι, κθρ ε χαρίνξ νd' ατξ dξ κξ θ κέ ζοτθαρ' ατύρε Zότι, bέτεμξ dύ bέτξ κίϑινε μbέτθρξ τξ γάλε, Ιισθι εδέ Χαλέbι: γίθ' ατά πλέκτ' ε λάϑτξ κίϑινε bdέκθρξ μb' θδξ. Σξ παστάϊμι Zότι ι θά Μοϊσίθτ,

"Χίπε νδε κετέ μάλ τε Αβαρίμιτ, νδε μάλτ τε Νεβόϊτ, κε ξότε νδε δε τε Μοάβιτ, κθνδρέλ Ιερχόσε: εδέ βέρε ρε δεν' ε Χαναάνιτ κε πό 8 άπ τε bíjet Ισραΐλιτ περ τε πθτθάρε: — (σεπσέ) τί σ' κε περ τε χύρε νδ' ατέ δε κε πό 8 άπ τε bíjet Ισραΐλιτ.» (Λίγ' ε Δύτε 32.. 49-52. 34.. 4-10.)

Ατεχέρε Μοϊσίθ ι λά σενδέτ λαθζιτ, εδέ 8 πρθ νδερ μέντ ατύρε γίθε τε μίρατ' ε Περενδίσε: ε 8 ζθ ν' γόje ατύρε γίθ' θρδερίμετ' ε ατί: bεκθϊ ατά κε τ' ι ρθανινε, ε μαλεκθϊ ατά κε τ' ι πρίσινε: παστάϊ 8 πρθ νδερ μέντ ατύρε ατέ φjάλεν' ε μάδε κε 8 κέ ζοτθαρ' ατύρε Περενδία περπάρα νδε μάλ τε Σινάϊτ: "Ζότι Περενδία jθκϊ dοτ' 8 νγρέρε jθδε νδερ bελέζερit τθαϊ νέ Προφίτ ποσί μθα, ατί dοτ' ι νδιγόνι.» Πό τθκε dίτθρε μέ άνε τε Φρύμεσε Περενδίσε, σε λαθζι dοτε χαρόντε Ζότνε, ε dοτε νγρίντε κρύε κθνδρε ατί τθκε bάτθρε πάς ιδθλλατρίσε, ε τθκε bέρε, τε τιέρε φάje τε μεδέν, εδέ σε dοτε bίντε μbί κρύε τ' ατύρε ζεμερίμν' ε Περενδίσε, περ πθνε τε διάτεσε κε dοτα πρίσινε, περανδάϊ Μοϊσίθ φόλι κετό φεjάλε τε μεδᾶ ε φόρτ τε bθκθρα, κε γένδενε νδε Λίγε τε Δύτε, Κρύε 32.

«Μbά bέθ, ο κiελ, σε dοτε φλάς,
Εδέ νδιγό, ο δε, φjάλετ' ε γόjεσε σ' ίμε.
Μεσίμι ίμ dοτε πικόνε ποσί θϊ8,
Φjάλα ίμε dοτε σbρέσε ποσί bέσα,
Ποσί θϊ8 ι χόλε μbί bᾶριν' ε νγόμε,
Εδέ ποσί πίκατ' ε θϊ8τ μbί γέθετ ε bᾶριτ:
Σεπσέ dοτε λαbδόν έμερiν' ε Ζότιτ:
Επνι μαδερί Περενδίσε τθαϊ.
Σκέμbι γbριτ! πθνετ' ε ατί jάνε τε κθλθαρα:
Σεπσέ γίθ' θδετ' ε ατί jάνε γῦκε (τε dρείτε):
Περενδία έθτε bεσετᾶρ, τέκ αύ σ' κᾶ τε θτρέμbερε:
Αύ έθτ' ι dρείτ' ε ι μbάρε.»

Κεjό κένκ' ε μίρε ίθτε νέ προφιτί περ λαθσνε κε dοτε νγρίντε κρύε νδε δε τε τί, εδέ περ μθνδίμνε κε dοτε μέρτε, εδέ σε παστάϊμι dοτε περνδάχεθινε νδεπερ γίθε κόμbετ, ε dοτ' ι νδίκινε γίθε bότα. Νδε σέρε 21 προφιτέπσ σε Ισραΐλι dοτε χίδεϊ τέj περ θθμε κόχε, εδέ σε Περενδία κίθτε περ τε σγέδθρε νέ τιάτερε λαθς νγά κόμbετ. Πό νδε φθντ 8 έπ bεκίμ Ισραΐλιτ εδέ γίθε

bótɛsɛ. Moïsís s μɛsón tɛ *bíjet* Israẽlit kɛtɛ̃ kɛ̃nkɛ, kɛ tɛ *jétɛ* nɛ̃ *dɛ̈mĩ* pɛr Pɛrɛndínɛ μbɛ tə' *dó* χérɛ kə́ndɔs atúrebe kɛ tɛ ngrínine krúe, edé kɛ̃tə́ s kã̀ kɔdítər' atúre ngér μbɛ kɛtɛ̃ *dítɛ* tɛ sórme.

Atɛχére Moïsís χípi ndɛ μálɛ, edé *bdík* atié: edé Zótɛ ɛ *bə́ri* ndɛ̃ dɛ̃t, edé asnɛrĩ nə́kɛ *dí* se kə́ ɛ̃ətɛ *bárɛ* ɛ atĩ. Moïsís kɛ́ nɛ̃ kínt ɛ nɛ̃zét *biétə* plák, kə́r *bdík*.

Moïsís ə̈krɔ̈ĩ pésɛ *bibliát'* ɛ pára tɛ Diátɛsɛ Biétɛrɛ, kɛ kjə́χene ngá Isbɛ́ntɛ Áiga (Nómi), kɛ *jáne* μɛ̃ tɛ *biétera* se *gíθɛ* istoriát' ɛ *bótɛsɛ*. Moïsís ə̈krɔ̈ĩ edé nɛntɛ-díetɛ psálμe, edé tsá nérɛs kə*j*tónɛnɛ se aú kã̀ ə̈krə́ar' edé *bibl*ĩ́n' ɛ Iɔ́bit.

41. Iisɛ̈ĩ, edé tɛ ə̈kɛ́lə́rit' ɛ Ierɨχósɛ. 1451-1426 Π. K.

Sikə́ndɛrɛ Pɛrɛndía kɛ *bá*ə̈kɛ μɛ́ Moïsínɛ, kɛ̃tə́ aú pasandáï ísɛte *bá*ə̈kɛ edé μɛ́ Iisə̃nɛ. Sikə́ndɛrɛ Moïsís s χókɛ sdɛ̃n' Israẽlítɛbet ndɛpɛr Dɛ̃t tɛ Kə́k, kɛ̃tə́ edé Iisɛ̈ĩ s χókɛ sdɛ̃n' atúre ndɛpɛr lə́μɛt tɛ Iorbánit. *Ójɛrat'* ɛ lə́μit sə̈kɛpə́tnɛ: tɛ ɛtsə̈rit' ɛ lə́μit *ndalɔ̃ĩ* prɛ́i ángɛsɛ sípɛrμe, edé *ójɛrat'* sμbɛ̨lɔ́θnɛ posí μə̃r. nɛ̃gér sã̄ ə̈kɔ̃ĩ laə̃zi *μb'*-at'-ánɛ lə́μit.

Pó Israẽlítɛtɛ kíə̈ine pɛr tɛ *márɛ* Ierɨχónɛ, kɛ ísɛte nɛ̃ kutétɛ ɛ fórtɛ. Zótɛ θá, "Sɨ́χ, tɛ *dáə̈*ɛ ndɛ *dórɛ* Ierɨχónɛ, edé *ríγɛn'* ɛ asáï." Pás *ə́rdɛrit* Zótɛit, prípɛrɛritɛ ə̈kə́anɛ pɛrkárɛ kutétit, tə̈kɛ *μbáitər'* árkɛn' ɛ Diátɛsɛ, edé μɛ́ trɔμbéta tɛ *brĩ́rit* ndɛ *dórɛ*: edé *bə̃rat'* armatósərɛ ə̈kónine pɛrpára ɛ prápa atúrebe. Kɛ̃tə́ *bɛ̃*nɛ *γáə̈*tɛ *dítt*. Mbɛ tɛ ə̈tátɛnɛ *dítɛ* prípɛrɛrit' s ránɛ trɔμbétabet, edé Iisɛ̈ĩ ɛ θá laə̃zit, «Broχorínɛ: sepsé Zótɛ s dá *jə̃*bɛ kutétnɛ.» (Iisɛ̈ĩ ɛ Nabíst 6.. 1-16.) Edé laə̃zi posã̄ ndɛ*j*ɛ̈ĩ ζɛ̃n' ɛ trɔμbétabet, *broχorítɛ* μé ζɛ̃ tɛ μáθ, edé ránɛ μə̃rɛt' ɛ kutétit prɛ́i *bɛtí*s, edé atá χɨ̈nɛ *brénda* ndɛ kutét: «edé ə̈kə́anɛ ndɛpɛr *γójɛ* tɛ θíkɛsɛ *bə̃rat'* ɛ γrã̄t' ɛ tɛ *ríjt'* ɛ plɛ́kt' ɛ kɛ̃t' ɛ dɛ̃nt' ɛ gomárɛtɛ kɛ ísɛtnɛ ndɛ kutét.» (Iisɛ̈ĩ ɛ Nabíst 6.. 20, 21.)

Nγá kɨ̈ fát ɛ kɛ́k kɛ ɛ *γétɛ* *bɛ̃ndɛsit'* ɛ kutétit Ierɨχósɛ, ə̈pɛtɔ̈ĩ *bétɛmɛ* nɛ̃ γrə́a *bá*ə̈kɛ μé nérɛzit' ɛ sãï, Raába μé tánɛ ɛ μé t'ɛ̃mɛnɛ ɛ μé tɛ *bɛ*lɛ́zɛrit ɛ μé *γíθɛ* nérɛzit ɛ ə̈tɛpísɛ, ɛ μé *γíθɛ* tɔ' kísɛte: sepsé *ajó* *φɛ́χ*s *dú* *bétɛ* kɛ pát *dɛrγ*árɛ Iisɛ̈ĩ pɛr tɛ pɛrγ́árɛ kutétn' ɛ Ierɨχósɛ. Kɛtɛ̃ *ajó* ɛ *bɛ̃ri*, sepsé

ι πάτ bεσθαρε Περενδίσε Ισραΐλιτ, εδέ ι ίστε μbθθrρε μένδια, σε αύ dοτε λθφτόν-ε περ λαθσν' ε τί, εδέ κίστε περ τε μάνdθρε γίθ' αρεμίκτ' ε α-úρε. (Ισθϊ ι Ναbίθτ 6.. 25. 2.. Εbρέντε 11.. 13.)

42. Γαbαονίτετε. 1451 Π. Κ.

Mb' ατό άνε ρίνιν' εδέ τε τιέρε νέρες κε κίστνε φρίκε νγά Ισραΐλίτετε. Κετά έρθνε, ε λίθνε φjάλε μέ Ισθνε, κε τε θπετόνινε πρέϊ bίκεσ' Ισραΐλίτεbετ. Ατά ίστνε bένdεσιτ' ε Γαbάονεσε, "Τε τσίλετε κθρ νdιγδανε σε τθ' ι bêρι Ισθϊ Ιεριχόσε ε Γαΐσε, bένε πθνε μέ dινακερϊ, μθάρε θάσε τε διέτερε μbί γομάρετ ε τύρε, τσαλίκε bέρε τε διέτερ' ε τε γρίσθρ' ε τε θθρθρε, εδέ μbάθνε κεπθτσε τε διέτερα ε τ' ανερθάρα, εδέ bέθνε ρόbα τε διέτερα: εδέ γίθε bθκα κε κίστνε μάοε περ θδε ίστε ε θάτε εδέ ε θερμθάρε.» (Ισθϊ ι Ναbίθτ 9.. 3-15.) Εδέ ατά έρθνε τε Ισθϊ, ε ι θάνε σε κάν' άρδθρε πρέϊ νε bε8 τε λάργε, κάκε σα jάνε γρίσθρε ρόbατε, ε έστε θερμθάρε bθκα πρέϊ θδεσε λάργε. Εδέ ατά θάνε, σε κάν' άρδθρε τε λίθνεσε φjάλε μέ Ισθν' ε μέ Ισραΐλίτετ, κε τε jένε μίκ, ε τε κένε πακτίμ νdερμέστ τ' ατύρε. Ισθϊ 8 bεσθϊ φjάλεbετ ατύρε, εδέ πα πύετθρε Περενδίνε, λίδι φjάλε μέ Γαbαονίτετ τε κένε πακτίμ νdερμέστ τ ατύρε.

Πάς τρϊ dίτθ 8μθαρ bέθ γενέθτρα. Ισραΐλίτετε πάνε σε Γαbαονίτετ' ίσινε φεκίνε, εδέ σε ρίνινε νdερμέστ τ' ατύρε. Ατεγέρε Ισθϊ νθκε dέθ τ' ι πριθνε ατά, σεπσέ 8 πάτ δενε bέσενε, πό 8 μόρι ατύρε κυτέτετε, εδέ Γαbαονίτετ «ι bêρι τε πρέσενε dρ8 ε τε μbάνεν' θjε περ Ισραΐλίτετ ε περ θερόσεν' ε Ζότιτ.» Εδέ κεθτθ ατά μbέτνε θερbετόρετ' ε Ισραΐλίτεbετ bρές πάς bρέζι. (Ισθϊ ι Ναbίθτ 9.. 27.)

43. Τε πθτθαρετ' ε Χαναανίτεbετ.

Περενδία ι νdίχτε Ισθϊτ νγέρ σα πθτθϊ ε bρα8 τρι-δίετ' ε νε μbερέτερε, κε κίστνε μbρετερίρρα τε bόγελα νdε δε τε Χαναάνιτ. Κθρ 8bε νε λθφτ' ε μάδε νdε φθσε τε Αϊαλόνιτ, dίελι εδέ χένα νdαλδϊ μέ φjάλε τε Ισθϊτ, νγέρ σα Περενδία bρα8 Αμορίτετε μέ γbρε ρθφέje.

Πάς πάκ διέτθ Ισθϊ πθτθϊ γίθ' ατε δε, εδέ ζ8 τ' 8 νdάνε δένε τε dυ-μbε-δίετε φάρραbετ Ισραΐλιτ. Φάρεν' ε Ρθbίνιτ εδέ

φάρεν' ε Γάδιτ εδέ ỳúμεσεν' ε φάρεσε Μανασσῖ8τ ι νγδ̀ι μb'-ατ'-άνε λ̀8μιτ Ιορδάνιτ, εδέ τε τιέρατε νέντε φάρρατ' ε ỳúμεσε ι νγδ̀ι νdερμέστ τε Ιορδάνιτ ε dẽτιτ. Φάρεσε Λεβῖ8τ νδκ' ι δά δẽ φάρε: πό ι δά ẋυτέτε περ τε νdέν8ρε νdερμέστ ỳίθε φάρραβετ τιέρα. Τένda εδέ Ξεντερόρεja, bάσκε μέ άρκεν' ε Διάτεσε, 8δδνε νdε Σιλό.

Ισσῖ πασσί 8bẽ νε̃ κίντ ε δίετε διέτσ̈ πλάκ, εδέ μbαρσῖ ỳίθε πδνετε, μbελόθ bάσκε ỳίθε Ισραῖλινε νdε Συχέμ, κε τ' 8 λίντε σ̈ενdέτ, σε κίσ̈τε περ τε bdέκρε. Ατεχ̃έρε aύ 8 πρδ̃ νdερ μέντ ατύρε περdελίμν' ε Περενdίσε, εδέ 8 θά ατύρε τε jένε bεσετάρε ε τε νdιγ̈αρσ̈τμ. «Κίνι φρίκε Ζότιτ, εδέ λ̀8τνι ατε̃ μέ ζέμερε τε κεθιελετ' ε τε bερτέτε. — Εδέ νdε μός 8 πε̃λκέφτε jδδε τε λ̀8τνι Ζότνε, σγίθνι σότ ατε̃ κε τε dójνι τε λ̀8τνι: — πό 8ν' εδέ σ̈τεπία íμε, dοτε λ̀8σεμε Ζόνε.» Ατεχ̃έρε ỳίθε λαδζι 8περỳέκ ε θά, «Κόφτε λ̀άρκ, τε λ̃εμε Ζότνε, ε τε λ̀8σεμε περενdίρρα τε τιέρε!» (Ισσῖ ι Ναβῖ8τ 24.. 14-16.)

Jδ μδντ τε μενdόνι κέκ, περ τσ̈' πδνε Ζότι 8ρδερσῖ Ισραῖλίτετε τε bρίσινε ỳίθ' ατά κόμbε, ε τ' 8 πδσ̈τόνιν' ατύρε δ̃εν' ε ẋυτέτετ' ε ỳ̃ένε κε κίσ̈ινε. Περενdία bẽρι κετε̃ κεσ̈τδ, σεπσέ ỳίθ' ατά κόμbε κίσ̈ινε μοχ̃αρε φάρε τε bέτεμιν' εδέ τε bερτέτινε Περενdί, εδέ κίσ̈ινε bẽρε περενdίρρα τε τιέρε περ bέτεχ̃εν' ε τύρε, τε τσῖλετ' ι λ̀8σιν' ε 8 σ̈ερbένινε: εδέ μbε ỳίθ' δδετ ε μbε ỳίθε πδνετ ίσ̈ινε bẽρε κάκε φόρτ τε κεχ̃ίν, σã μ̃ε σ' μδντ τ' ι dδρόντε Περενdία. Μbε τε τιέρα κόχ̃ερα, Περενdία κδρ dέσ̈· τε bέντε ỳσ̈κιν' ε dρέϊτε, ε τε μδνdόντε bότενε περ τε κεχ̃ίατ, aύ ι πάτ μδνdάρε μέ περμbύτεje ẽji, ποσί νdε κόχ̃ε τε Νόεσε, ε μέ σ̈ῖ ζιάρμι, ποσί Σοδόμεν' ε Γομόρενε: πό τανί aύ bδρι λαbσν' ε Ισραῖλιτ τε σκόν̈ε νdεπερ γόje τε θίκεσε κετά ιδδλλάτρε, εδέ κεσ̈τδ τε μbαρόνε φjάλενε κε 8 πάτ ζοτδαρ' άτερεbετ ατύρε περ δ̃ενε κε dοτ' 8 έπτε νdενε πδσ̈τέτ.

44. Ὑκάτεσιτε. — Ἑδεόνι. 1249 Π. Κ.

Πασσί βάϊκ Ιισθϊ, Ισραΐλίτετε νθκε ἐενάρθανε νάε βέσετ. Ατά θθμε χέρε βάνε πάς περενδίρραθ τιέρε, δό μέ θξνε πάς ίδθλαθ ατύρε κόμβεβετ ἐε ίθτινε περκάρκ ατύρε. Ατεχέρε Ζότι ι ἐεθθϊ νάε δόρε τ' αρεμίκετ. Εδέ σᾶ χέρε πενάδνεθτινε νγά φάjετε, Ζότι ι θπετόντε ατά μέ άνε κρέρεθ ε ὑκάτεσιθ ἐε βίντε μβί ατά, τε τσίλετε μβερετερόνινε μβί νξ φάρε α μβί θθμε φάρρα.

Νξ χέρε, Μαδιανίτετε χῦνε νάε δε τε Χαναάνιτ, εδέ πρίθνε άρατ' ε βερέθτερατε, ε ρεμβύενε γίθε γξν' ε γάλε. Ἔτάτε βιέτ κεθτθ βξνινε μότ περ μότ, εδέ σ' γξνδεϊ νερί τ' ι δεβόντε ατά. Ατεχέρε Περεδία νασόρι Ἑδεόνε, νξ διάλε τε ρί νγά φάρα ε Μανασσϊθτ. «Εδέ ξνγελ' ι Ζότιτ ι θdθκ ατί, ε ι θά, Ζότι ξθτε βάθκε μέ τῦ, ο ι φόρτε μέ φθκϊ. Εδέ Ἑδεόνι ι θά ατί, ο ζότι ίμ. νάε ἀφτε Ζότι βάθκε μέ νε, περσέ πρᾶ να γένεγε γίθε κετό (τε κεκία); εδέ κθ jᾶν' ατό τθdίτ' ε ατί, κε να δεφτύεν' άτεριτε τάνε; — Εδέ Ζότι θτϊθ σῦτε μβ' ατξ, ε θά, Ἀκό μέ κετξ φθκίνε τξνδε, εδέ δοτε θπετόντθ Ισραΐλνε νγά dθαρτ' ε Μαδιανίτεβετ: α νθκε τε κάμ δεργθαρε τῦ θνε; Εδέ αῦ ι θά ατί, ο ζότι ίμ, μέ σέ δοτα θπετόν Ισραΐλνε; jά θτεπία ίμε τεκ ξθτε μξ ε βοβέκετα νάεμέστ (φάρεσε) Μανασσϊθτ, εδέ θνε jάμ μξ ι βόγελι νάε θτεπί τε τ'ιμ-ét. Εδέ Ζότι ι θά ατί, Πό θνε jάμ βάθκε μέ τῦ, εδέ τί κε περ τε ράνε Μαδιανίτεβετ ποσί νξ βθρι.» (Ὑκάτεσιτε 6.. 12-16.)

Ατεχέρε Ἑδεόνι ρεζῦϊ πόθτε θερόρεν' ε ίδθλεσε Βαάλιτ, κε ε κίθτε νγρέχθρ' ι ἄτι, εδέ πρέθ δρθτ' ε πῦλιτ άφερε Θερόρεσε. Κεjό ίθ νξ τριμερῖ ε μάδε περ Ἑδεόνε, σεπσέ γίθ' ατά κε λθσιν' ίδθλατε, κερκόνινε τα βρίσιν' ατξ: πό ι ἄτι Ἑδεόνιτ θά, «Βάλε δόνι jθ τε μίρνι θπαγίμ περ Βαάλνε; — αῦ νάε ἀόφτε περενδῖ, λέτε μάρε θπαγίμ περ βετεβέτεχένε.»

Πό Ἑδεόνι λύπι νξ θένε νγά Περενδία, κε τε βερτετόνετε, σε ε κίθτε βξνε Ζότι περ τε θπετθαρ' Ισραΐλνε. Αῦ θά, «Jά θνε τε δοτε βξ λέμθιν' ε λέθιτ νάε λέμετ: νάε ράφτε βέσα βέτεμε μβί λέμθιτ τε λέθιτ, εδέ γίθε δέθ τε jέτ' ι θάτε, ατεχέρε δοτα νγόχ, σε δοτε θπετόντθ Ισραΐλνε μέ δόρενε τ'ίμε.» Εδέ κθρ θνγρίτ νέσερετ μέ νάτε, «ρόκθ λέμθιν' ε λέθιτ, εδέ

ӧтрýдι бέсεнε прέї λέмӧιт λέӧιт, (εδέ μбдӧι) νέ λεγέν πλόт μέ ӡjε.» Пастáї Гεδεóνι ι λýпι Περεnдíсε εδέ νε ӂέрε тιáтερε, «Тε λдтεм, λέтε προбóν εδέ κεтέ ӂέрε λέмӧιν' ε λέӧιт: λέтε бε̨νετε танí ι θáтε бέтεмε λέмӧι ι λέӧιт, εδέ ӷíθε δε̨ λέтε λáгετε μέ бέсε.» Εδέ Περεnдíα κεӧтд бε̨рι атε̨ νáтε: εδέ дбε̨ ι θáтε бέтεмε λέмӧι ι λέӧιт, εδέ ӷíθε δε̨ íӧтε λáгдрε̨ μέ бέсε.» (Гукáтεсιтε 6.)

Εδέ πáс ядὸεрит Περεnдíсε, Атε̨ӂέре Гεδεóνι ядгрít, ε μбε̨лóδι три-δíет' ε дū μíjε̨ дӧтε̨тóре прéї фáрраӧ Ісраїлíтε̨бет. аӯ ι θá дӧтεрíсε, «Кдӧ тε̨ кéтε фрíкε̨. λέтε̨ кεθéнετε прáпε̨, ӽε̨ тε̨ мóс дӧтιέре̨ фрíкεн' εδέ тε̨ тιέре̨бет.» Мé кεтε̨ фjáλε̨ ӽε̨ фóλι аӯ, νε̨ζέт ε дū μíjε̨ бέтε ядкε̨θýενε̨ прáпε̨, ε íкνε̨. Εδέ Зóти ι θá Гεδεóнит, «Кӯ λаδ̣ ε̨̈ӧтε̨ ӧдмε̨: ѕбрít-и атá νа̀' ӡjет, εδέ атιέ дот' ι сγέθ пεр тӯ.» Кε̨ӧтд аӯ ѕбрíти лаδ̣снε̨ νа̀ ӡjет. Εδέ Зóти ι θá Гεδεóнит, «Гíθε̨-кдӧ тε̨ лáпνε̨ ӡjε̨тε̨ μέ ӷíjӽεн' ε тї, посí кéн, та бε̨ӧ бέтӧ атε̨: εδέ ӷíθε̨-кдӧ т' ядгετε̨ μбε̨ ӷдνε̨ пεр тε̨ пíрε̨.» «Εδέ νдмε̨ри ι атýре ӽε̨ лáпνε̨ μέ дδарт ν'ӷójε̨, íсινε̨ трé ӽíнт бдра: пó ӷíθε̨ тε̨ тιέре̨тε̨ ядгγνε̨ тε̨ пíνε̨νε̨ ӡjε̨. Εδέ Зóти ι θá Гεδεóнит, Мé кεтá трé ӽíнт бдра ӽε̨ лáпνε̨ ӡjε̨тε̨ дот' ѕ ӧпε̨тóν jбδε, εδέ дотε̨ т' áп νдε̨ дóрε̨ Маδιанíтε̨тε̨, пó ӷíθε̨ тε̨ тιέре̨тε̨ лéт' íкε̨νε̨νε̨ ӷíθε̨-сε-тсíλι νдε̨ бε̨нт тε̨ тї.» Кε̨ӧтд Гεδεóнι μбáїти бέтεмε̨ трé ӽíнт бέтε̨, εδέ тε̨ тιέрт' ι λε̨ӧбї тε̨ íкε̨νε̨νε̨, ӽε̨ тε̨ мóс θóνε̨ пастáї Ісраїлíтε̨тε̨, се ӧпε̨тдам μέ дδарт т'óна.

Гεδεóнι νдаδ тε̨ трé ӽíнт бέтε̨тε̨ трї тдфаӧ, εδέ ӷíθε̨-се-кдїт и δá νгá νε̨ трδμбέтε̨ νдε̨ дóрε̨: εδέ кε̨ӧтд си δбε̨νε̨ гатї тε̨ ӷíθε̨, érθνε̨ νдε̨ мес-нáтε̨, па πáрε̨ атá дӧтερíа ε Маδιанíтε̨бет, пастáї ζдνε̨ т' ѕ бíjενε̨ трδμбéтаδет, πεр ӧéνε̨ тε̨ лéфтε̨сε̨, тдке θε̨νε̨, «Ӧпáта ε Зóтит, εδέ ε Гεδεóнит.» Атá кдр пáνε̨ арεμíӽтε̨ μέ ӽдν пíӧε тε νдрíсινε̨ νа̀' éрε̨т, ε μέ дтдрíμν' [бдтӧíμν'] ε

τρѳμbéταbετ, ε μé ζξν' ε ötémbaбет bálte téx ι θúενινε, ѳνγρíτνε νγá ÿѳμι μé φρíxε τε μáδε, εδé κáxε φórt íötνε τρѳbѳλѳár' ε ÿαbítѳρε, σã xѳjtónνε öóxετ' ε túρε περ αρεμíx, εδé bρísνε öóxѳ öóxѳν' ε τï. Ατεÿére Ισραïlítετε σbρítνε πρéï μálιτ Γαλαáδιτ ε νdóxνε αρεμíxτε, εδé bránε ÿíθε Μαδιανítετε, εδé μѳárε öбμε πlátöεκα. (Ÿκάτεσιτε 8.. 22, 23.)

45. Ρѳθα. 1322-1312 Π. Κ.

Πάς öбμε λéφτεραö xε κοδíντε, πό δερτéιμε πéνετ' ε νé ötεπíε νδε νé φötát. Νδε κóÿε τε Ÿκάτεσετ, íötε νé ötεπï νδ' ατé δë. Né bórε νγá Βιθλεémα bátε báöxε μé τε öóxενε Ναομíνε εδé μé dú τε bíjτ νδε Μοáбε, εδé νγélι ατιé. Κετá τε dú τε bíjτε μѳárε ατιé dũ γρã Μοαбιτéöα, Ορφáνε εδé Ρѳθενε. Ι ătι ατúρε bdíx: παστáï bdíxνε εδé τε dú τε bíjτε: εδé Ναομía déö τε κεθénεï νδε δë τε Ισραïlιτ ποσí νé πlák' ε bë xε íötε: déönε τ' ι νγítεötνε πράπα εδé τε dũ τε ρăτ' ε ασăï. Ajó 8 θá ατúρε τε ρínινε νδε δë τε τúρε: εδé κεötѳ Ορφája μbétι, «πό Ρѳθα θá, Μός με νγѳτ τε lë tũ, α τε κεθénεμ πράπε πρéï téje: σεπσé ατιé xѳ τε bétö τí, dοτε bétε εδé ѳνε: εδé ατιé xѳ τε μbétεö τí, dοτε μbétεμ εδé ѳνε: ÿéνdεja jótε ÿötε ÿéνdεja íμε, εδé Περεndía út ÿötε Περεndía íμ: ατιé xѳ τε bdétö, dοτε bdés, εδé dοτε baρónεμ.» (Ρѳθα 1.. 1-18.)

Κѳρ érδι Ναομía νδε Βιθλεémε. μεζí ε νγóχνε ÿéνdεja. «Κejó ÿötε Ναομía; Θóötνε (γρãτε): εδé ajó 8 θóötε ατúρε, Μός με θójνι Ναομí, (xε dó μé θënε ε πεlхúερε,) πό με θójνι Μαρã, (xε dó μé θënε ε ÿíδѳρε.) — Σεπσé íκα πlót (σε. κετéjμι), εδé Zóτι με κεθés σbráζετε.» (Ρѳθα 1.. 19-22.) Γötε νδε κóÿε τε κóριτ élbιτ, εδé Ρѳθα bátε νδεπερ árat τε μbεlíθτε καlív. Εδé Περεndía κεötѳ πάτ ѳρδερѳárε xε τε öκóντε νδεπër árετ τε νé τε πάσθρι xε ε κíötε émερινε Βοóζ, ι τσíli íötε φísι ι τε öóκιτ Ρѳθεσε xε πάτ bdéκѳρε. Βοízι κѳρ érδι νδ' árε, πúετι κórεσιτε, τσíla ëötʼ ajó. Παστáï aú érδι, ε ι φólι μé τε μírε Ρѳθεσε, εδé ι θá ασăï, «Ënε κám μárε bë φórt μírε, σε tã' ι κë bërε σ'ατ-bιéÿere πάς bdéκεjεσε τ'υτ-öóκ. Zóτιτε öπαγóφτε πénενε, εδé πágα jótε κóφτ' ε πlótε πρéï Zótιτ. Περεndíσε Ισραïlιτ, xε érδε τε μbѳlονεö νδενε φlétετ τ'ατíτ'. Παστáï 8

TIRANË

θά djémbet ta márenz mé tz míre, edé tz lénz tz bíenz tsá kóke grõri ke t' i mbzlédz ajó. (Rθa 2.. 3-12.)

Rθa i θá sz biéhrzsz se tõ' i θá Boóζi. «Edé Naomía i θá asãï, aú nerí ézõte físi únz ngá mz tz áfzrmit' e físrabet t'ónz: kóftz bekθarz Zóti ke nθke lá mbz-n'-ánz perdzlímn' e tï ngá tz gálet' e ngá tz bdékθritz.» (Rθa 2.. 19, 20.)

Boóζi kθr pã ndz gíθz kóhz tz kórit, se Rθa íõte nz grθa e θrtz, e déõ atz. Pó ndzr Israïlítet íõte nz ζakón, kθr bdíste ndonz nerí pa lénz bíj, dθhëï ta mértz pzr grθa tz bénz mz i áfzrmi físi i atï. Pzrandái e biéhzra i dzftén sz rõsz. gíθz se sí íõte pθna, edé Rθa i rã ndzr kémbz Boóζit, pás ζakónit bénditz, edé aú e móri pzr grθa, pasní 8 mbarθa tz kórzetz.

Kzjó Moabitëõz e bárfzrz 8bz e gúëzja e mbzrétit Dabíd, pzr tz tsílinz kémi pzr tz ökrθarz öθmz pastái. Perznlía i fáli asãï nz diálz, ke ia θóën' émzrin' Obíd. «Edé Obídit i líndi Iessés,» ke íõte i ãti mbzrétit Dabíd.

Kzõtθ Rθa kã kénz ngá pzríntz e tz hierθarõimit Bírit Dabídit, Zótit Iis-Krist, ke Isdéntz e Ghntártz 8bznz nz mé ánz tz bdékzjes' atï: edé pzrdzlími i atï 8õtrï mbz gíθ' atá ke i besθan' émzrit atï: edé mé ánz t' atï dotz õpztónenz öθmz bétz ke s' kánz tz nmerθarz ngá gíθz kómbet' e gzndzjet' e laθzet' e gjëhzratz.

46. . Ilefs edé Samsíli. 1171-1095 P. K.

Pás öθmz gukátzsiõ, Ilefs krue-príftı 8bz gukátzs ndz Israíl. Kzõtθ dθhëï tz bzndï gíθz móns pás líhzse Moïsíst. Téndа íõte ndz Silό, edé Israïlítzts mbzlídeën' atié pzr dítz tz krémtseõ. Ilefs nz dítz pã nz grθa tz pó fálëï brénda ndz

τένдɛт: аŭ ɛ пᾶ атᾰ̓ тɛ кíŏтɛ νгэ́lзрɛ сŭтɛ, ɛдɛ́ тɛ по ι lэ́анинɛ бэ́ζɛтɛ, по́ ζᾰ̓ри νэ́х' ι νдиγóнеї, сɛпсэ́ аjо́ флíстɛ νдɛр бɛ́тɛ̓жɛ мɛ́ ζэ́мɛрɛ тɛ сэ̄ї. Ɛдɛ́ Ілеíз ια бᾰ̓ри па здɛ̆ асэ̄ї γрэ́асɛ мjɛ́рɛ. Аjо́ ι лэ́теї Перɛνдíсɛ т' ι фа́лтɛ νᾰ̓ диа́лɛ: сɛпсэ́ аjо́ кíŏтɛ ŏзмɛ̆ бιɛ́т жɛ íŏтɛ мартэ́рɛ, ɛ с' кíŏтɛ пιɛ́лɛ кэ́рɛ. Ілеíз кэ́р ɛ мо́ри бɛ́ŏ кɛтᾰ̓ νгá γрэ́аjа, ι θа́ асэ̄ї, «Ѣкó νдɛ пакʼтíм: ɛдɛ́ Перɛνдиа ι Ісраíлит тɛ фа́лтɛ тŏ' лýпɛν.» Ɛдɛ́ А'нна íкэ сɛ анdɛ́jми, ɛдɛ́ фа́кенɛ νэ́х' ɛ кíŏтɛ мᾰ̓ тɛ брᾰ̓рɛтɛ, сɛпсэ́ аjо́ иа тŏɛ́лι ζэ́мɛрɛнɛ Перɛνдíсɛ. Зо́ти иа νдиγŏї лэ́тɛjɛн' асэ̄ї, ɛдɛ́ ι фа́лι асэ̄ї νᾰ̓ диа́лɛ, ɛдɛ́ иа бŏ́ ɛмɛрínɛ Самʁíл, ѯɛ дó мɛ́ θᾰ̓нɛ, Лýпэрɛ νгá Перɛνдиа. (1. Самʁíл. 1.. 9-20.)

Па́с тсá бιɛ́тŏ, пɛрíнтɛ прŏ́νɛ мɛ́ бɛ́тɛ̓жɛ диа́лɛ̓нɛ νдɛ Сιлó пɛр дíтɛ тɛ крɛ́мтɛ, ɛдɛ́ ɛ ɛ̄мα иа бá νдɛ дóрɛ прíфтит т' а кɛ́тɛ кэjдɛ́ѯ. Мо́т пɛр мо́т, кэ́р бíнинɛ ата́ пɛр дíтɛ тɛ крɛ́мтɛ, ŏї̆жинɛ диа́лɛ̓нɛ. Ɛдɛ́ па́с па́к ко́ѯjɛ, Перɛνдиа бɛ́тɛ ι фо́лι диа́лит, ɛдɛ́ ɛ бᾰ̓ри профíт. Тɛ бíjт' ɛ крυɛ-прíфтит Офнеíз ɛдɛ́ Финеéси, íŏинɛ фо́рт тɛ пра́пɛ ɛ тɛ кɛ̓кíj, тɛ тсíлɛтɛ νдýринɛ Ѯɛν-бɛ́νдин' ɛ Перɛνдíсɛ мɛ́ пэ́νɛра тɛ кɛ̓кíа жɛ пэνóнинɛ. Ілеíз ŏзмɛ̆ ɛ̓жɛ́рɛ 8 θа́ тɛ бíjет, сɛ мбɛ̆ кɛтᾰ̓ мɛνдýрɛ жɛ пэνóнин' ата́, ι бɛ́νинɛ фа́j Перɛνдíсɛ: по́ аŭ íŏтɛ ι бэ́тɛ, ɛ νэ́х' ι ŏтрɛнγóнтɛ ас νэ́х' ι мɛνдóнтɛ ата́ сикэ́νдрɛ дэ̆ɛ̓ї т' 8а бɛ́нтɛ, посí пɛрíнт ɛдɛ́ посí ɣукáтɛ̓с жɛ íŏтɛ.

Ѯɛ́ нáтɛ, Зо́ти θíри, «Самʁíл». Диа́лι эνгрíт ɛ бáтɛ тɛ Ілеíз, сɛпсэ́ кэjтŏ̈ї сɛ ɛ θíри Ілеíз. Кɛjо́ 8бɛ̆ кɛŏтэ́ трї ɛ̓жɛ́рɛ: атɛ̓жɛ́рɛ Ілеíз ɛ мо́ри бɛ́ŏ сɛ íŏтɛ Зо́ти, ɛдɛ́ ι θа́ атї, «Νдɛ тɛ θɛрíттɛ пɛр-сɛ-рї. т' ι θ8аэ̄, Фо́лɛ, Зо́т, сɛпсэ́ ŏɛрбɛто́ри ýт νдиγóн.»

Пɛр-сɛ-рї эνдиγ̆а ζɛ̆р' ι Зо́тит, «Самʁíл, Самʁíл»: ɛдɛ́ Самʁíли θа́, «Фо́лɛ, Зо́т, сɛпсэ́ ŏɛрбɛто́ри ýт νдиγóн.» Атɛ̓жɛ́рɛ Зо́ти θа́, «Já ɛ̄нɛ тɛ дотɛ бɛ̆ѵ̈ жɛ пɛ̄нɛ νдɛ Ісраíл, ѯɛ кɛ̆ŏ та νдиγóнɛ̓с атɛ̆ дот' ι ɛтрíнɛнɛ [бɛтŏї́нɛнɛ] бɛ́ŏтɛ. — Дотɛ бɛ̆ѵ̈ кɛ̆νдрɛ Ілеíѕт γíθ' ато́ ѯɛ ι фо́ла пɛр ŏтɛпíн' ɛ ати́: сɛпсэ́ ι дáŏɛ̓ ζɛ̆ ати́, сɛ ɛ̄нɛ дотɛ ɣукóν ŏтɛпíн' ɛ ати́ γíθɛ мóнɛ пɛр па-8дɛрíнɛ: сɛпсэ́ тɛкɛ дíтɛрɛ сɛ тɛ бíjт' ɛ ати́ прŏ́νɛ малɛ̓кíм мбɛ̆ бɛтɛ̓бɛ́тɛ̓жɛт, ɛ νэ́х' ι пɛрмбɛ̓лóдι ата́.» (Самʁíл. 3.. 2-14.)

Нéсɛрет Ілеíз пýɛти Самʁíлνɛ, «Тŏ' фjа́лɛ тɛ фо́лι Зо́ти тŭ; тɛ лэ́тɛм, мóс фɛ̈́ɛ̓хтŏ (γɛ̆) прéї мéjɛ.» Ɛдɛ́ Самʁíли ι дɛфтéв

τę ɣiθa Ilei8t. Eδé Ilei8 θá, «Aú (ę̈̄tę) Zót: λétę bę́νę tə̈' t' ι πęλκéνęνę sūt' ε tí.»

Φjálα ε Περęνdísę ẋę fóλι νθκę pā́ pó̈tę πα μbαρθαρę. Πάς πάκ kóχęje θbę̈ νę̈ λθftę. Φiλιστínętę μθντνę Ισραïλítętę: εδé πλέλτ' ε Ισραïλítębετ νdę bę́ντ ẋę τę λκφτónινę τριμęρíτ, ατά νdσθαρ̈ę νdę θτ̈ęρít árκęν' ε Περęνdísę. Dú príftęritˇ ε ρī μbánιν' árκęνę. Ilei8, νęντę-δíετ' ε τέτę διέτə̈ πλάκ, νdéνι νdę dérętˇ τę ẋυτέτιτ πęρ τę μáρę bę́ə̈ σε τə̈' dοτę bę́νεï. Νę́ ι λáïμ érδι μé ρóbα τę γρίσθρα ε μé φáλε τę bρę́ρętę Ilei8 ε púετι τə̈' θbę̈ νdę̈ λθftę. I λáïμι θπęργέκ. «Ισραïλι θθύε νγά Φiλιστínętę: τę dú bíjt' ε τθ̈ θbράνę: εδε árκα ε Περęνdísę θζθ̈.» Ilei8 κθ́ρ νdιγöï κętę́, ρā πράπętę νγά bę́νdι, εδέ ι θκęπθτ ẋáρα, ε bdíẋ. (1. Σαμθήλ. 3.. 17, 18: 4.. 13-18.)

Φiλιστínętę πρθ̈ν' árκęν' ε Περęνdísę νdę Αζότę, εδέ ε bθ̈νę νdę ötępī τę íδθλęσ' ατύρε Δαγόνιτ. Τę dútęνę díτę νdę μęνγές Δαγόνι θγę́ντ ρę́ζθαρę περ bę̈ πęρπάρα árκęσę, θύερę κρύετ' ε dθαρτę. Ατę̈́ρε ατά πρθ̈ν' árκęν ε Περęνdísę νdę Ακκαρόν, πό εδέ ατιέ bę̈ρι tə̈θdī τę φρíκęə̈ιμε. Πάς ötátę μθajə̈ ατά κęθύενę πράπę árκęν' ε Περęνdísę νdę bę́ντ τę σāï. Πό Φiλιστínętę κíə̈ινę νdęν' θrδęρę Ισραïλινę νę̈zét διέτ. Εδέ ɣíθ' ατę́ κóɣ̈ę Ισραïλι χóκι κéẋ.

Κętθ ę̈́ötę ökρθαρ' íδθλα ε Δαγόνιτ, ɣúμęσα πéə̈κ ε ɣúμęσα νερī, ẋę ρā̄ πęρμbúς ε θθύε νdę τέμπθλę τę tí, πęρπάρα árκęσę Περęνdísę Ισραïλιτ.

Πό Σαμσΐλι πασσί ι πρθ ατά πράπε τε Περενδία ι άτεπρεβετ τύρε, Περενδια θα βέρι μβάρε ατύρε, τε μάρενε πράπε κυτέτετε κε θα πάτνε πθϋτθάρε Φιλιστίνετε. Σαμσΐλι θθ νέ γθρ περ κθφϊ [σινόρ] νάε δε τε Φιλιστίνεβετ, εδέ σκρόϊ μβί ατέ, «Έβεν-έζερ» [Γθρ ι νάϊχμεσε], κε άό μέ θένε, «Νγέρ κετά να νάϊχ θ Ζότι.» Σαμσΐλι θρδερόϊ μέ θρτεσϊ ε μέ άρεϊτερι, εδέ κέ με ι μίρι νγά τε γίθε γυκάτεσιτε κε πάτνε θρδερθάρε νάε Ισραΐλ.

47. Σαμσΐλι εδέ Σαθλι. 1095-1079 Π. Κ

Κθρ θπλάκ Σαμσΐλι, θ δά θρδερε τε βίjετ τε γυκόνενε λαθζε: πό ατά ράνε πάς λακεμίμιτ, ε νθκ' έτσνε μίρε, εδέ ι πριϋνε πθνενε τ'έτ. Ατεχέρε θμβελόθνε γίθε πλέκτ' ε φάραβετ Ισραΐλιτ, εδέ έρθνε τε Σαμσΐλι νάε Ραμά, τ' ι θδν ατϊ, σε ατά νθκε άόνινε με τ ι θρδερόνενε γυκάτεσιτε, πό δεϋερόνινε τε κένε νε μβερέτ. Σαμσΐλιτ νθκ ι πελκέθ κεjό: τό Περενδία ι θά ατί, «Ναιγό-ι ζένε λαθζιτ περ γίθε τϋ' τε θόνε τϋ: σεπσέ νθκε τε κάνε χέδρε τέj τϋ, πό με κάνε χέδρε τέj μθα κε τε μός μβερετερόν μβί ατά.» (1 Σαμσΐλ 8. 1-7.)

Νά' ατέ κόχε νέ νερί νγά φάρα ε Βενιαμίνιτ, κε ια θόϋιν' έμέρινε Κείς, χθμβι τσά γομάρε: εδέ α δεργϋϊ τε βίρε Σαθλινε, βάϋκε μέ νέ ϋερβετθαρ, περ τε κερκθαρ' ατό. Κθρ έρθνε ατά άφερε κυτέτιτ Ραμάσε, ατιέ κθ ρίντε Σαμσΐλι, ι ρα νάερ μέντ ϋερβετόριτ τε πύεσε προφίτνε τ' θ δερτέντε βένδινε κθ ίϋινε γομάρετε. Γότε ατέ dίτε κε ι θσβελθά προφίτιτ, «Jά αύ νερίθ κε τε θάϋε περ ατέ: κϋ dοτε θρδερόνε λαθσνε τ'ίμ.» Σαμσΐλι ι θά Σαθλιτ, «εδέ περ γομάρετ κε τε κάνε χθμβθρε τανί τρϊ dίττ, μός κί κθjdές περ ατό, σε θγένντνε: εδέ μβε τσίλιν' έτε γίθε δεϋερίμι ι Ισραΐλιτ; ας πο νθκ' έτε μβε τϋ, εδέ μβε γίθε ϋτεπίν' ε τ'υτ-ét;» Σαθλι νθκε μόρι βέϋ περσέ φλίστε κεϋτά: πό νέσερετ μέ νάτε, προφίτι dόλι βάϋκε μέ ατέ, εδέ ε μόρι ατέ μβε-ν'-άνε, εδέ μόρι νε κθπε μέ βάj, εδέ ια dέρδι μβί κρύετ, παστάϊ ε πθθι ε ι θά, «Α νθκε τε κά βajθαρε [λύερε μέ βάj] Ζότι περ τε πάρε μβί τραϋιγίμν' ε τϊ;» Σαθλι πασταϊ βάτε νάε ϋτεπί: εδέ νθκ' ι dερτέθ γε ασνερίθ, νγέρ σά τα νάσίρτε περ φάκε Σαμσΐλι βέτε

Πάς πάκ κόχεje, Σαμσΐλι μβελόδι γίθε λαθζε, εδέ θ νάσόρι

πεrπάρα ατύρε μbερέτν' ε ρῖ. Εδέ ατά κ8ρ ε πάνε, bερτίντε τε γίθε μέ νε̈ ζε̈, «Ρόφτε μbερέτι!»

Ἔπείτ πασανάύ Σαβλι bε̈ρι λ8φτε, εδέ μ8νάι Αμμονίτετε, εδέ ἔπετõϊ Γαλαάδινε πρέϊ π8ἔτέτιτ ατύρε, εδέ κε̈τ8 γίθε κόμbι ι 8φάλ νάέρσε ατῖ περ τριμερίνε. Πό Σαβλι νθκε ρ8αϊτι 8ρδερίμετ' ε Περε̈νάίσε. Μbε νε̈ λ8φτε κ8ρ μ8νάι Αμαλίκετε, νθκ'-ι bράθ τε γίθε, σικ8νάρε ίστε 8ρδερι ι Περε̈νάίσε, πό ι φάλι jέτενε μbερέτιτ εδέ γίθε γε̈σε γάλε, εδέ dέë τε bέντε κ8rbάν πρέϊ ατύρε κάφëaβετ γάλα κε̈ πάτ 8ρδερθάρε Ζότι τ' ι βρίστε. Εδέ Σαμ8ΐλι έρδι τε πίκετε μέ ατε̈, εδέ ι θά, «Σός ι πελκένενε Περε̈νάίσε (κ8rbάνετε) τε dιέγ8ρε τε γίθε, εδέ κ8rbάνετε, με̈ τέπερε σε τ' ι νάιγόντë ζε̈νε Ζότιτ; já τε νάιγ8άρετε (τεκ ε̈ë̈τε) με̈ τε μίρε, σε κ8rbάνι: τε νάιγ8άρετε (ε̈ë̈τε με̈ τε μίρε,) σε τε μάjτ8ριτ' ε dέë̈bετ: σεπσέ τε πα-νάιγ8άρετε (ε̈ë̈τε ποσί) φάjι ι μαγίσε: εδέ δθνα (ε̈ë̈τε ποσί) πα-bεσερία ε (ποσί) ιδθλλατρία: εδέ σικ8νάρε τί γόδε τε̈j φjάλεν' ε Ζότιτ, εδε aύ τε κα̈ γέδ8ρε τε̈j τũ νγά μbερετερία.» (1 Σαμ8ΐλ. 9.., 10.. 1-24: 15.. 22, 23.)

48. Δαβίδι κ8ρ ίστε bαρῖ. 1063 Π. Κ.

Σαμ8ΐλι bάτε νάε Βιθλεέμε, τε Ιεσσέ8 ι bῖρ' ι Οβίδιτ, dιάλιτ ασάϊ Ρ8θεσε μjέρε: σεπσέ Ζότι ι θά ατί, «8νε κάμ γέτ8ρε περ bέτεχενε ·'ίμε νε̈ μbερέτ νάερ τε bíjτ' ε Ιεσσέ8τ.» Σαμ8ΐλι θίρι Ιεσσένε bάëκε μέ τε̈ bíjτ νε̈ dίτε τε κρέμτε περ κ8rbάν, κε̈ τ' ι σῖχτε ατά, εδέ τε βαjόντε φσέχραζι ατε̈ κε̈ τε σγίθτε Περε̈νάία. Τε ëτάτε τε bíjτ' ε Ιεσσέ8τ ëκδάνε πεrπάρα ατῖ: εδέ Σαμ8ΐλιτ ι πελκύενε φορτ: πό ας νδονε̈ νγά ατά σ' κίστε σγέδ8ρε Ζότι. Σαμ8ΐλι πύετι Ιεσσένε, νάε κίστε εδέ τε τιέρε djém. Ιεσσέ8 θά, κα̈ μbέτ8ρ' εδέ με̈ ι bόγε̈λι jάë̈τε νάε̈περ φ8ëατ τ8κε κ8λότ8ρε δε̈ντε, περ ατε̈ νθκε να ρα̈ νάερ με̈ντ. Δεργάνε φjάλε μέ bράπ τε bίντε: εδέ κ8ρ έρδι, ε πάνε σε ίστε νε̈ διαλόë «κιμε-κάκ, ε σũ-bθκ8ρε, ε φακε-γίεëιμ. Εδέ Ζότι θά, Νγρέ8, ε βαjό ατε̈: σεπσέ κũ ε̈ë̈τε.» (1 Σαμ8ΐλ. 16.. 12.) Ατε̈γέρε Σαμ8ΐλι μόρι bρίνε μέ βάj, εδέ βαjëϊ ατε̈ νάε μέστ τε βε̈λέζερετ.

Κε̈ μb' ατε̈ dίτε Φρύμα ε Ζότιτ έρδι ε μbέτι μbί ατε̈. Πό Φρύμα ε Ζότιτ ίκ8 νγά Σαβλι, εδέ aύ σ' κίστε τε πρε̈jτ8ρε.

Aú dónte ndonḛ̈ ṅerï t' i bínte χárpεsε, e tε kεndónte, kár bínte frũm' e kéṅe mbí atḛ̈. Nḛ̈ ngá ërbεtórεt' e atï i θá, se i bïr' i Iessétr, ṅḛ̈ diãl' i árte e tríṁ, i bíje fórt míre χárpεsε. Spéït dεrgöï e prúnε Dabídε: edé Saúli e bínte t' i biérε χárpεsε.

Múnt tε jétε, se Dabídi kε kár se íštε tškε kθlótrε gríγεn' e dḛ̈net ndεpεr kódrat tε Biθleémεsε, dotε kíštε ngóχrε Zótnε pεr Perεndí tε perdεlúërïṁ kε fál fájetε, edé dota kíštε sgédrε pεr Perεndín' e tï, kε t' i ërbéntε e ta dónte mé gíθε zémεrε. Perandáï smεsθa tε kεndónte: —

Zótι ḛ̈štε barïs ím: s' dotε mε štérετε γḛ̈.
Mε bárι tε rï ndε kθlóta tε nγjóma:
Mε χókι ádεnε ndε ájera tε prḛ̈ítrι.
Mε prúrι špírtinε ndε bḛ̈nt.
Mε χókι ádεnε ndεpεr rúga dreïtsríe, pεr púnε tε émεrit tï.
Sepsé edé ndε škófëa pεr més χíesε bdékejesε,
Núkε dotε kém. oríkε pεr ndonḛ̈ tε kéṅe, se tí jḛ̈ báënε mé mba:
Prtéka jóte edé škópι út, ató mε nγdëθlónεnε. (Psálmε 23.)

Múnt tε jétε pεr-sε-rï, se Dabídi dotε kíštε kεndárε kεtḛ̈ kḛ̈nkε, kár kã rdaïtrε gríγεn' e dḛ̈net nátεnε: —

O Zót Zótι únε, sã i tëdítιm ḛ̈štε émεri út mbε γíθε dḛ̈nε!
Se θlar-θa madería jóte pεrmbí kíejt.
Kár bḛ̈trón kíejtε, púnε' e gíštrεbet tẽ,
Χḛ̈nεnε edé újtε, kε θemelóbe tí!
Të' ḛ̈štε ṅerís, kε t' e kθjtóntë;
A i bïr' i ṅeríst, kε t' e bḛ̈tróntë; (Psálmε 8.)

Posí Samθíli, kḛ̈tú edé Dabídi sgóθ profít ngá Perεndía kε kár íštε diãl' i rï. Ládm. atá kε ngóχεnε Perεndínε kε mbε tε bóγεlε, edé e kánε pεr ãtε e pεr θdε-χékεs!

49. Δαβίδι εδέ Γολιάθι. 1063 Π. Κ.

Πάς τσά κόγ̣ε̨ περ-σε̨-ρῑ λθρτθάνε̨ μέ Φιλιστίνε̨τ. Ατε̨χ̣έρε Δαβίδι ίστε κεθύερε̨ νδε̨ Βιθλεέμε̨: πό τε̨ βελέζεριτε̨ με̨ τε̨ με̨δέντε̨ βάνε̨ μέ θστερῑν' ε Σαβλιτ. Ι ᾱτι δεργῡ̈ Δαβίδε̨ νδε̨ θστερῑτ τε̨ σόγ̣ε̨ τε̨ βελέζεριτε̨. Κθρ έρδι αύ νδε̨ θστερῑτ, πᾱ θστετόρετε̨ τε πό λθρτόνινε̨. Εδέ κίστε δάλε̨ νγά θστερια ε Φιλιστίνε̨βετ νε̨ γιγάντ [bάρε̨ ι γάτε̨] ι αρματόσρε̨, ι τσίλι θε̨ρίστε, κθσ̈ τε̨ jέτε̨ τριμ νδε̨ρ Ισραϊλίτε̨τ λέτε̨ δάλε̨ τε̨ λθρτόνε̨ νε̨ μέ νε̨ μέ μθα. Μbε̨ρέτι Σαβλ ι ζοτόνεϊ ατῑ νερίθ κε̨ τε̨ βρίστε γιγάντινε̨, τ' ι έπτε τε̨ bίjε̨νε̨ πε̨ρ γρθα, εδέ ϋτε̨πία ε τ' ι ᾱτιτ ατῑ τε̨ jέτε̨ ε λίρε̨ νδε̨ Ισραΐλ. Τανί Δαβίδι ε νδιγ̈ῑ κε̨τε̨: εδέ αύ νθκε̨ βίντεϊ νδε̨ρ μέντ ατό κε̨ κίστε ζοτθαρε̨ τ' άπε̨ μbε̨ρέτι, πό ατῑ ι βίντε κέκ̈ ϋθμε̨, σί τε̨ μός γ̈ένδεϊ νδονέ̨ Ισραϊλίτ κε̨ τε̨ βίντε ϋπερέσε̨νε̨ μbε̨ Ζότνε̨, ε τε̨ λθρτόντε μέ Φιλιστίνε̨τ. Ατε̨χ̣έρε αύ ι δεργῡ̈ φjάλε̨ μbε̨ρέτιτ, σε δοτ' ι δάλε̨ περπάρα γιγάντιτ. Μbε̨ρέτι νθκ' ε λίντε, πό ι θόϋτε, «τί jε̨ τϋθν ι bόγελε̨, ε αύ ε̨ϋτε̨ νε̨ bάρε̨ λθρτετᾱρ κε̨ πρέϊ διελμερίσε̨ τί.» «Εδέ Δαβίδι θά, Ζότι κε̨ με̨ ϋπετῡ̈ πρέϊ γόjε̨σε̨ λεόνιτ, εδέ πρέϊ γόjε̨σε̨ αρίθτ, κῡ̈ δοτε̨ με̨ ϋπετόνε̨ εδέ πρέϊ δόρε̨σε̨ κετί Φιλιστίνιτ.» Σαβλι ε αρματόσι ατε̨ μέ άρμετ ε τία, ε ι θδ μbε̨ κρύε νε̨ περκρενάρε τε̨ ράμτε̨, ε ι bέϋι νε̨ θράκε, ε ι νγέϋι ϋπάτε̨νε̨: πό Δαβίδι χ̣όκ̈ άρμετε̨, σεπσέ σ' ίστε με̨σθαρε̨ μέ ατό, ε ι βίνινε̨ τε̨ ρε̨νδα, ε σ' μθντεϊ τε̨ έτσε̨ντε: εδέ αύ μόρι στάπνε̨ νδε̨ δόρε̨, εδέ σγ̈όδι πέσε̨ γϋρε̨ τε̨ ρθμbθλάκε̨τε̨, εδέ νε̨ χ̣obε̄, εδέ κε̨ϋτθ ι δόλι περπάρα γιγάντιτ μέ χ̣obε̄ ε μέ στάπ νδε̨ δόρε̨.

Γιγάντι κθρ πᾱ κε̨τε̨ τϋθν τε̨ bόγελε̨ κε̨ ι δόλι περπάρα, ε ϋᾱθ ατε̨, ε θά, «Κέν jάμ ένε̨, κε̨ bιέν τεκ ένε̨ μέ στάπ; Ε'jα τέκ ένε̨, εδέ δοτε̨ άπ μίϋερατ' ε τθα ϋπέσετ κίελιτ, ε bίϋαbετ πϋλιτ.» Εδέ Δαβίδι ι θά Φιλιστίνιτ, «Τί bιέν κθνδρε̨ μέjε μέ ϋπάτε̨ ε μέ ϋτίjε̨ζε̨ ε μέ μbθρόνε̨: πό ένε̨ bίν κθνδρε̨ τέjε μb' έμερε̨ιτ τε̨ Ζότιτ φθκίbετ, Περε̨νδίσε̨ θϋτερίbετ Ισραΐλιτ, τε̨ τσίλατε̨ τί νθκ' ι ζϋρε πε̨ρ γ̈ε̄.» Εδέ Φιλιστίνι κθρ ι ϑαφερθα Δαβίδιτ, κῡ̈ χ̣όδι νε̨ γϋρ μέ χ̣obε̄, ε ια μbε̨ρθέθ bρένδα νδε̨ τρθτ, εδέ αύ ρᾱ μέ φάκε πε̨ρ δε̄ ι bδέκθρε̨: Ατε̨χ̣έρε Δαβίδι μόρι ϋπάτε̨ν' ε Φιλιστίνιτ, εδέ ι πρέθ κρύετε̨ μέ ϋπάτε̨ν' ε ατῑ. (1 Σαμθίλ. 17.. 32-51.)

Φιλιστίνετε κδρ πάνε σε τσ' δδξ, ι μόρι φρίκα, ε ίκνε: εδέ Ισραϊλίτετ' ι νδόκνε πράπα νγέρ νδε κυτέτετ τ' ατύρε.

Σαδλι πύετι Δαβίδε, "Ι δίρ' ι κδϊτ jέ, ο διάλε; Εδέ Δαβίδι σπεργέκ, Ι δίρ' ι σέρβετόριτ τ'ύτ Ιεσσέτ Βιθλεεμίτιτ." (1. Σαμ.δίλ 17.. 57, 58.) Εδέ Σαδλι κδρ μβαρϊ σε φόλδρι, ζέμερα ε Ιοναθάνιτ τε δίριτ Σαδλιτ δνγίτ πάς ζέμερσε Δαβιδιτ, εδέ Ιοναθάνι ε dέσ ατέ ποσί σπίρτιν' ε τί." (1 Σαμ.δίλ 18.. 1.) Εδέ Ιοναθάνι, ι δίρ' ι μβερέτιτ, ι φάλι Δαβίδιτ ρόβατ' ε τία, ε σπάτεν' ε τί, ε χάργδν' ε τί, ε βρέσν' ε τί: εδέ Σαδλι νδκ' ε λά Δαβίδε τε κεθένετε μξ νδε ότεπί τε τ' ét, πό ε μβάϊτι μέ βέτεχε, εδέ ε δξρι τε πάρε μδί δότετόρετ.

50. Τε νδιέκδριτ' ε Δαβίδιτ. 1063-1056. Π. Κ.

Ισραϊλίτετε κδρ κεθένεσινε νδε σπεπί πρέϊ λδφτεσε, σι μδντνε Φιλιστίνετε, γράτε dέλινε περπάρα τδκε καρτσύερε ε τδκε κενάδαρε, "Σαδλι βράδ νξ μίjε βέτε, ε Δαβίδι δίετε μίjε βέτε".

Κδρ νδιγδϊ κετέ μβερέτι δχιδερδα φορτ, ε θά, "Τσ' (ι λύπσετε) μξ ατϊ, βέτσ μβερετερία;" Μβερέτι κδρ σίχτε, σε λαδζι ε dόντε φορτ Δαβίδε, κάκε μξ φόρτ ε κίστε τσμίρ: νγέρ σᾶ σε παστάϊμι κερκόντε τα βρίστε. Νξ dίτε Δαβίδι κδρ πο ι δίντε χάρπεσε περπάρα ατϊ, Σαδλι σόλι μέ στίjεζε μδ' ατέ. Παστάϊ dεργδϊ νέρες τα βρίσινε νδε ότεπί: πό ε σόκεja Μιχάλα, κε ίστε ε bίja ε Σαδλιτ, ε σβρίτι νγά παραθίρεja, εδέ aύ σπετσϊ ε ίκδ.

Ιοναθάνι σμε χέρε ι λδτεϊ τ' ét, τε μός ε νδίκτε ατέ: πό Σαδλι ι θά τε δίριτ, σε ε κᾶ δξνε νδερ μέντ τα βράσε Δαβίδε. Ιοναθάνι ι θά Δαβίδιτ, τε ίκενε πρέϊ κετί δξνdι. Δαβίδι ατεχέρε βέτε τε μβερέτι Φιλιστίνεβετ, εδέ μόρι μέ βέτεχε σπάτεν' ε Γολιάθιτ, πό τε πάρετ' ε Φιλιστίνεβετ ε σικόνινε μέ σῦ τε κέκ, εδέ μεζί σπετσϊ κρύετε νγά ατά.

Δαβίδι τανί ρίντε νδεπερ σκρέπατ ε νδεπερ σπέλατ ε νδεπερ μάλετ ε Ιδδέσε. εδέ ίσινε μβελέδερε πάς Δαβίδιτ αφερό γάστε κίντ bδρα, bάσκε μέ πλέκτ ε μέ γρατ ε μέ djémt, εδέ σμε νγά κετά ίσινε μίκτ' ε φίσι ι Δαβίδιτ, εδέ περ κετέ πάνε ι νδίκτε ατά Σαδλι. Σεπσέ κάκε ζεμερίμ τε μάθ κίστε Σαδλι κδνάρε Δαβίδιτ, σᾶ νξ dίτε σρδερσϊ τε βρίτετε κρυε-πρίφτι bάσκε μέ τετε-δίετ' ε κάτερε πρίφτερε τε τιέρε, σεπσέ ι κίστε δξνε bάκε

Δαβίδιτ πα νγόχ8ρ' ατε̱. Πε̱рβέτθ̈ κε̱τύре аύ 8рδε̱рсїι τε̱ пріӟινε̱ ѫ8τέτιν' ε пріфτε̱рε̱бет, εδέ τε̱ θκόνε̱νε̱ νάε̱пε̱р γόје̱ τε̱ θіκε̱σε̱ б8рат' ε γрāτ' ε дјέмτ' ε баγε̱τіτε̱, εδέ κε̱θτά Περε̱νάіа мόрι θпаγіμ. пρέїι γіθε̱ φε̱міјбет Ілеївт, σικθνάρε̱ пάт θε̱νε̱ пε̱рпάра. Βέτε̱με̱ νε̱ νερї θпε̱τθїι, ε έрδι τε Δαβίδι, кθ̄ ї̈θτε Авіаθάрι, ι τσїлι паστάїι 8бε̱ κρуе-пρіфт.

Δαβίδι εδέ σιїκ8, ε кї̈θτε пερ μїк τε̱ μїрε̱ Іοναθάνε̱: εδέ σа-дό ѫε̱ νάїкеїι Δαβίδι пρέїι Σаѯлιт, пό аύ ε дόντε ατε̱, εδέ ε νγї̈χτε пερ μбε̱рέτν' ε τї ε пερ τε̱ бιέγ̈ε̱ιν' ε τї ε пερ τε̱ дάӟ8ριν' ε τї.

Πάк кόχε̱ пασσί 8бράνε̱ пρіфτεριτε̱, Σаѯлι дόлι мέ τρї μїје̱ бέτε̱ ѫε̱ τε̱ ζε̱̄νε̱ Δαβίδε̱ νάε̱пε̱р μάλετ ε Ізδέσε̱. Εδέ νε̱ дїτε̱ Σаѯлι χύρι νάε̱ νε̱ θпέλε̱ ѫε̱ τε̱ пρε̱̄χеї, атіέ кθ їθτε φθέγ̈8рε̱ бρένда Δαβίδι бάзκε̱ мέ νέρε̱ζιт ε τї. Εδέ νέρε̱ζит' ε Δαβίδιτ кθр пάνε̱ Σаѯлνε̱ τε пο φлїντε бρένда νάε̱ θпέλε̱т, Θάνε̱, "Јά (τέк έрδι ајό) дїта ѫε̱ τε̱ пάт θε̱̄νε̱ Ζότι, Јά θνε̱ τε дοτε̱ άп тӯ νάε̱ дόρε̱ αρε̱μїкνε̱ τε̱̄нт, εδε бе̱̄н-ια ατї̈ σι τε̱ дθкετε̱ μїрε̱. Ατε̱χέре Δαβίδι 8νγрїт ε ι пρέ8 φθέγ̈8раζι пε̱ѫїн' ε рόбε̱σε̱ Σаѯлιт. Εδέ пастάїι ι рї̈χτε ζέμε̱ра Δαβίδιт, σεпσέ кї̈θτε пρέрε̱ пε̱ѫїн' (ε рόбε̱σε̱) Σаѯлιт. Εδέ 8 Θά νέρε̱ζет τї, Кόфτε̱ λάрк пρέїι μέје, о Ζότ, т' ι бе̱̄ν θνε̱ ѫε̱τε̱ пθνε̱ τ'ιμ-ζότι, τε̱ λθеριτ Ζότιτ, τε̱ бе̱ дόρε̱νε̱ т'їме μбї ατε̱: σεпσέ е̱̄т' ι λύеρι Ζότιτ. Εδέ Δαβίδι νάλι νέρε̱ζит' ε τї μέ (ѫε̱τό) φјέλε̱, εδέ νθх' ι λά τε̱ νγрї̈χενε̱ кθνάρε̱ Σаѯлιт. Εδέ Σаѯлι σι 8νγрїт пρέїι θпέλε̱σε̱, μόрι 8δε̱н' (ε τї). Пкστάїι 8νγрїт εδέ Δαβίδι, ε дόлι пρέїι θпέλε̱σε̱, εδέ ι бе̱ртїτι пράпа Σаѯлιт, ε Θά, Ζότι їμ, о μбε̱рέт. Εδέ Σаѯлι кθр кε̱θέ8 кρύετε̱ пράпа τε̱ σό̈χε̱, Δαβίδι ρā μέ φάѣе пερδέ, εδέ ι 8φάλ νάέрσε̱. Ανί Δαβίδι ι θά Σаѯлιт, Περσέ νάιγόν φјάλε̱т' ε νέρε̱ζет ѫε̱ Θόνε̱, Јά Δαβίδι ѫε̱ дό τε̱ кέѣενε̱ τε̱̄νде; Јά ѫε̱τε̱ дїτε̱ пάνε̱ σӯт' ε μї̈ μέ тӯ' με̱νдύρε̱ τε̱ δά Ζότι νάε̱ дόρε̱т т'їме σότ νάε̱ θпέλε̱т: εδέ (τσά με̱) Θάνε̱ τε̱ бράс тӯ: пό θνε̱ τε̱ кθрσέ8а: εδέ Θάӟε̱, Σ'дοτε̱ бе̱ дόρε̱νε̱ т'їме μбї т'ε̱μ-ζότ: σεпσέ е̱̄т' ι λύеρι Ζότιτ. Σї̈χ пρā, ā̈та їμ, σї̈χ ѫε̱τε̱ пε̱ѫїνε̱ ε рόбε̱σε̱ σ'ӓте νάε̱ дόρε̱т т'їме." Ατε̱χέре Σаѯлι Θά, "Τί ѫένε̱ѫε μе̱̄ ι дрέїτε̱ σε θνε̱." (1 Σαμ8ίλ 24.. 4-17.) Кε̱θτά Σаѯлι 8ѫе̱Θύε νάε̱ θτε̱пї̈ τε̱ τї μέ τ8рп.

Πό νθкε̱ θкоїι θ̄8με̱ кόχε̱, εδέ Σаѯлι дόлι пερ-σε̱-рї кθνάρε̱ Δαβίδιτ, εδέ νγ8лι 8θτε̱рїνε̱ νάε̱ кόдрε̱т τε̱ Εγ̈ελάσε̱. Ατε̱χέре

Δαβίδι εδέ Αβισάϊ χύνε νάτεν νδε μέστ τε 8ötερίσε, "εδέ Σαβλι πο φλίντε bρένδα νδε χενδέκ, εδέ κίötε νγβλßρε ötíjεζενε νδε δέτ άφερε κρέσε: εδέ Αβενίρι εδέ γένδεjα πο φλίνινε ρέθ ε ρότßλ' ατί. Ατεχέρε Αβισάϊ ι θά Δαβίδιτ, Περενδία τε κă λεötßαρε νδε δόρε αρεμίκνε τέντ σότ: ταöί πρă λέτ' ι bíjε ατί μέ ötíjεζενε." Πό Δαβίδι ι θά Αβισάϊτ, "Μός ε βρά ατέ: σεπσέ τσίλι έötˈ αύ κε βε δόρεν' ε τί μbί τε λύεριν' ε Ζότιτ, εδέ τε jέτε πα φάj;". Εδέ Δαβίδι μόρι ötíjεζεν' εδέ άνεν' ε ßjιτ άφερε κρέσε Σαβλιτ. Ατεχέρε Δαβίδι ίκß μbˈ-ατ-άνε, ε βάτε ε νδένι μbε νε μάjε μάλι περ σε λάργß, εδέ bερτίτι μέ ζε τε μάθ, «Αβενίρ! Αβενίρ!» Κρυε-8ötετόρι ι Σαβλιτ 8νγρίτ πρέϊ γßμιτ, ε θά, «Κßö jε τί, κε θερέτ μbερέτνε;» Δαβίδι ι θά ατί, «Α νßκε jε τί νε bßρε τρίμ; ε κßö έötε σι τί νδερ Ισραΐλ; περσέ πρă νßκε ρßαν τˈετ-ζότ μbερέτνε; σεπσέ χύρι νε νερί πρέϊ γένδεjεσε περ τε βράρε μbερέτνε τˈετ-ζότ. — Εδέ ταöί, öίχνι κß έötε ötíjεζα ε μbερέτιτ, εδέ άνα ε ßjιτ, κε ίötε άφερε κρέσε ατί.» Εδέ Σαβλι νγόχß ζεν' ε Δαβίδιτ, εδέ θά, «Α ζέρι ύτ έötˈ, ο bíρι ίμ Δαβίδ;» Εδέ Δαβίδι θά, «Ζέρι ίμ έötε, ζότι ίμ ο μbερέτ. — Περσέ νδιέκ κεötß ζότι ίμ öερbετόριν' ε τί; σεπσέ τöˈ τε κάμ bέρε 8νε; α τöˈ ε κέκε γένδετε νδε δόρετ τˈίμε; — Μbερέτι ι Ισραΐλιτ κă δάλßρε τε κερκόνε νε πλέöτ, ποσί αύ κε νδιέκ θελέζενε νδεπερ μάλετ» Ατεχέρε Σαβλι θά, «Φεjέβα: κεθέχß, ο bíρι ίμ Δαβίδ: σε σˈ κάμ περ τε bέρε κέκ με τü, σεπσέ öπίρτι ίμ πάσεκα κένßρε ößμε ι νδέρöιμ σότ νδε σüτ τε τß.» Πό Δαβίδι νßκε ζίντε bέσε τ' ι διέρε νδε δόρε, σεπσέ ια νγήχτε ζέμερεν' ατί. Ανί Δαβίδι θά, «Jά ötíjεζα ε μbερέτιτ, λέτε bíνε νδονέ διάλε, εδέ λέτα μάρε.» Κεötß Δαβίδι μόρι 8δεν' ε τί, εδέ Σαβλι 8κεθύε νδε bέντ τε τί. (1 Σαμßίλ. 26. 5-25.) Κεjό κέ ε παστάϊμεjα χέρε κε 8πάνε νδερ σü Δαβίδι μέ Σαβλινε. Σαβλι νßκε ρöϊ ößμε διέτ πασανδύ.

51. Βάέκεϳ' ε Σαϑλιτ. — Δαβίδι βένετε μβερέτ. 1056 Π. Κ.

Ατεχέρε Δαβίδι ίκϑ μέ γάϋτε κίντ βέτε νάε δέ τε Φιλιστίνεβετ: σεπσέ κίϋτε φρίκε, σε μός διέρε νάε δόρε τε Σαϑλιτ νδονέ δίτε. Εδέ Αγχϑσι, μβερέτι ι Γάθεσε, ι δά Δαβίδιτ κυτέτν' ε Σικλάγεσε, εδέ νδένι ατιέ βάϋκε μέ τε ϋόκετ ε μέ φεμίϳτ τε τϊ αφρό νέ βίτ ε γύμεσε.

Εδέ τε πάρετ' ε Φιλιστίνεβέτ πόκνε ϑϋτερίατε βάϋκε κε τε λϑρτόνινε κϑνάρε Ισραϊλίτεβετ: εδέ Αγχϑσι ι Θά Δαβίδιτ, "Τί δοτε βέτϋ βάϋκε μέ μϑα νάε λϑρτε". Κεϋτϑ Δαβίδι βάτε βάϋκε μέ Αγχϑσνε. Πό ατά τε τιέρετε τε κάτερε τε πάρετ' ε Φιλιστίνεβετ πάτνε φρίκε πρέϊ ατί: εδέ Δαβίδι ϑκεΘϑέ πράπε νάε ϋτεπί. Πό τϋ' τϋϑδί τε φρίκεϋιμε πᾶ αύ τε τρέτενε δίτε, κϑρ έρδι νάε Σικλάγε, γέτι κυτέτνε ρεζϑαρ' ε διέγθρε φάρε! Αμαλίκετ' ε κίϋινε ρεζϑαρε, εδέ κίϋινε ρεμβύερε γρᾶτ' ε φεμίϳτ' ε γίθε γένε. Νδονεσε νέρεζιτ' ε Δαβίδιτ ίϋινε λόδθρε πρέϊ ϑδεσε λάργε, πό ατά ϑ ράνε πράπα ε νδόκνε διέδεσιτε, εδε γίθε νάτενε έτσνε νδεπερ ϋκρετετίρετ, εδέ πα σβάρδθρε δρίτα ϑα χαρίνε ατύρε. Ατά ίϋινε περνδάρε μδ'-ατ'-άνε ε μβε-κετ'-άνε τϑκε νγρένε ε τϑκε πίρε ε τϑκε καρτσύερε: σεπσέ κίϋινε μάρε ϋβμε πλάτϋεκα νγά δέϑ ι Φιλιστίνετ ε νγά δέϑ ι Ιϑδέσε. Εδέ Δαβίδι ϑ ρᾶ ατύρε, ε ι βράϑ, εδέ μόρι πράπε γίθε πλάτϋεκατε κε κίϋινε ρεμβύερε.

Πό νάερ γίθε κετέ κόχε τϋ' ίϋτε βέρε νάε Γελβδέ; Ισραϊλίτετε ίϋινε μδνάθρε νγά Φιλιστίνετε, Ιοναθάνι ίϋτε βράρε, εδέ τε δύτε τε δίϳτ' ε τιέρε τε Σαϑλιτ ίϋινε βράρε, εδέ Σαϑλι ρᾶ μδί ϋπάτετ τε τϊ, ε βράϑ βέτεχένε.

Δαβίδι ποσᾶ ϑκεΘύε πρέϊ λϑρτεσ' Αμαλικίτεβετ νάε Σικλάγε τε ρεζϑαρε, αύ νδιγϋϊ πρέϊ νέ Αμαλικίτι μόρτεϳεν' ε Σαϑλιτ, εδέ τε πρίϋθριτ' ε ατί. Αύ νερίθ κίϋτε δάλε ϳάϋτε νάε φθϋετ τε λϑρτεσε, εδέ γέτι κθρμν' ε μβερέτιτ βράρε, εδέ μόρι ρόβεν' ε μβερετερίσε εδέ κθρόρενε πρέϊ κρύεσε ατϊ, εδέ ια πρθ Δαβίδιτ, ε ι Θά σε ε βράϑ αύ βέτε. Ι μϳέρι νερϊ κθϳτϋϊ σε δοτε μίρτε νδονέ πάγε τε μάδε μέ κετέ γενέϋτρε. Πό Δαβίδι γρίσι ρόβατε, ε βέρι βάϳε τε μάδε, εδέ ι Θά ατί. "Κύϋ νθκε πάτε φρίκε τε βέϋ δόρενε τένδε μδί ατέ, ε τε βράτϋ τε λύεριν' ε Ζότιτ; — Γάκϑ ύτ κόφτε μδί κρύετ τ'άτ: σεπσέ γόϳα ϳότε δεϋμϋϊ κθνάρε

τέϳε". (2. Сαμѳΐλι 1.. 2-16.) Εδέ Δαβίδι ѳρδερῦϊ τα βράσεν' ατέ. Δαβίδι ταῦί ѳκεθύε νδε δε̈ τε τῖ βάϋκε μέ νέρεζιτ ε τῖ, εδέ έρδι νδε Χεβρόνε. Αύ ѳ δεργῦϊ δѳρετί γίθε πλέϰεβετ δε̈ѳτ Ιѳδε̈ϭε πρεῖ πλάτϋεκαβετ ϰε κίϋτε μάρε νγά Αμαλικίτετε. Νέρεζιτ' ε Ιѳδε̈ϭε ε σγόθνε ατε̈ περ μβερέτ. Πό Αβενίρι βε̈ρι μβερέτ περ Ισραΐλνε, Ισβοσθένε, τε βίριν' ε Σαβλιτ. Κε̈ϋτθ Ισραΐλι κίϋτε δύ μβερέτερε, πό κεϳό ϰέ πε̈ρ πάκ κόχε. Ισβοσθέѳ ѳβρᾶ νγά ϋε̈ρβετόριτ' ε τῖ, εδέ σγόθνε Δαβίδε περ μβερέτ περμδί γίθε Ισραΐλνε.

Δαβίδι δόντε τε βε̈ντε Ιερѳσαλίμενε πέρ κρυε-ϰυτέτ τε μβερετερίϭε τῖ: πό Σιόνι, ᾶν' ε σίπερμε ε κε̈τῖ ϰυτέτι, ίϋτε νδεν ε πѳϋτέτ τε Ιβѳσέβετ, εδέ ѳα μόρι ατύρε. Ατεχέρε αύ νγρέχѳ ϰυτέτνε, εδέ νδερτῦϊ ατιέ νε̈ παλάτ πε̈ρ τε νδέν̈ѳρε βέτε. Κε̈ϋτθ αύ μαδῦϊ εδέ νδρέκι άνεν' ε πόϋτερμε τε ϰυτέτιτ.

Παστάϊ Δαβίδι βε̈ρι βε̈ντ εδέ περ άρκεν' ε Περεvδίϭε, ϰε κίϋτε μβέτθρε πεϭε-δίετε βιέτ νδε Κιριάθ-ιαρεΐμ, νδ' ατε̈ βε̈ντ ϰε κθρε ϭε ε πάτνε κεθύερε πράπε Φιλιστίνετε. Ατεχέρε ε πρθνε μέ γεζίμ τε μάθ νδε Ιερѳσαλίμε, εδέ ε бθνε νδε νε̈ βέντ ϰε πάτ βε̈ρε Δαβίδι περ ατε̈. Πό Τένδα ε Βιέτερε εδε θερόρεϳα μβέτνε νδε Γαβαόν: εδέ ατιέ βε̈νεϋτνε ϰθρβάνετε περ δίτε, εδέ μβάχεϋτνε γίθε τε κρέμτετ' ε μεδᾶ νγέρ σᾶ ѳ νδερτθα Τέμπθλα πρεῖ Σολομόνιτ.

Δαβίδι βε̈ρι ϋθμε λε̈φτερα, εδέ ϋτρίѳ σινόρετ' ε μβερετερίϭε τῖ ϰε πρεῖ Δε̈τιτ Βάρδε νγά περεvδόν δίελι, νγέρ νδε λε̈θμ τε Εφράτιτ νγά λε̈ν δίελι, εδέ πρεῖ Δαμάσκεϭε νγά ᾶν' ε βόρεϭε, νγέρ νδε Μισῖρ νγά ᾶν' ε μες-δίτεϭε. Εδέ μέ γίθε κετό λε̈φτερα τε πα-νθμερθαρα ϰε̈ βε̈νεϋτνε, λαθζι ϋκόντε με̈ μίρε νδεν' ѳρδερε τ' ατί, ϭε κθρ ίϋτε νδεν' ѳρδερε τε ϔυκάτεϭετ: κεϋτθ εδέ γίθ' ατά κόμβε ϰε κένε πѳϋτθαρε — Συριάνετ' ε Εδομίτετ' ε Μοαβίτ' ε Φιλιστίνετ' — ίϋτινε τε λε̈μѳρε, σᾶ κόχε κένε νδεν' ѳρδερε τε Δαβίδιτ.

52. Βρία ѳβρᾶ. 1035 Π. Κ.

Νδ' ατε̈ κόχε Δαβίδι βε̈ρι φάϳ μέ Βιθ-σαβεένε, τε ϋόκεν' ε Βρίϭε κρυε-ѳϋτετόρινε ε ѳϋτερίϭε τῖ: εδέ περ κετε̈ πθνε αύ ѳρδερῦϊ Ιοάβινε κρυε-ѳϋτετόρινε ε μάθ, κθρ τε λεφτόνινε τε βένε Βρίνε νδε βάλε τε λε̈φτεϭε, ϰε τε βρίτεϊ νγά αρεμίκτε. Δότ' ι κίϋτε ρε̈νε νδερ μέντ Δαβίδιτ, ϭε κε̈ϋτθ ια πάτ βε̈ρε Σαβλι εδέ

ατί, πό Περενδία ε πάτ ρδαϊτδρ' ατέ. Πό αὺ σ' μενδöϊ ας πάκ περ κετέ, σεπσέ δαöδρία ε Βιθ-σαβέσε ι κίöτε δερδδαρε σῦτε, εδέ Περενδία λά ὄρίνε τε δρίτετε. Περ νέ δίτ τε τέρε, Δαβίδι νδκ' δπενδδα περ φάjινε.

Ατεχέρε Περενδία δεργῦϊ προφίτνε Ναθάν τεκ αὺ τ' ι θότε, "Γöινε δύ νέρες νδε νέ κυτέτ, νέρι ι πάσδρε ε τιάτερι ι δοβέκ. Ι πάσδρι κίö φόρτ öδμε γρίγερα δένö ε δαγετί. Πό ι δοβέγδ σ' κίö τιάρετε γέ δέτöε νέ δέλε τε δόγελε, τε τσίλεν' ε πάτ δλέρε, εδέ ε δöκέντε: εδέ δρίτ δάöκε μέ ατέ, εδέ δάöκε μά djέμτ ε ατί: χάντε πρέϊ δδκεσ' ατί, ε πίντε πρέϊ κέφτιτ ατί, ε φλίντε νδε γίτ τ' ατί, εδέ ε κίöτεποσί bíjε. Εδέ έρδι νέ δδετάρ τέκ ι πάσδρι, εδέ ατί ι δκδρσύε τε μάρε πρέϊ γριγεραö δένδετ τί, ε πρέϊ δαγετíδετ τί, κε τ' ια γατόνε δδετάριτ κε έρδι τέκ αύ, πά μόρι δέλεν' ε τε δοβέγδτ, εδέ ε γατöϊ περ ατέ νερίνε κε έρδι τεκ αύ. Εδέ Δαβίδιτ ι δνδές ζεμερίμι φόρτ κδνδρε ατί νερίδτ: εδέ ι θά Ναθάνιτ, Ρόν Ζότι, αύ νέρϊ κε δέρι κετέ έötε περ τε δράρε: εδέ δότ' ια παγδάνε δέλενε κάτρε περ νέ, σεπσέ δέρι κετέ πδνε, εδέ νδκ' ι δδέμπ. Εδέ Ναθάνε ι θά Δαβίδιτ, Τι (jē) αύ νερίδ. Κεötέ θότε Ζότι Περενδία ι Ισραΐλιτ: ὄνε τε λέδα [τε δαjόδα] τῦ μbερέτ μbί Ισραΐλτ, εδέ ὄνε τε öπετόδα τῦ πρέϊ δόρεσε Σαβλιτ. —Περσέ χόδε πόöτε φjάλεν' ε Ζότιτ, εδέ πδνόδε τε κέκενε νδερ σῦ τ' ατί; δράβε μέ äπάτε Ὄρϊ Χετταΐνε, εδέ ι μόρε γρδαν' ατϊ περ δέτεχενε τένδε, εδέ ατέ ε δράβε μέ öπάτεν' ε τε bíjδετ Αμμόνιτ". (2. Σαμßίλι 12.. 1-14.)

Ατεχέρε Δαβίδι ε νδιές σε πάτ bέρε φάj, εδέ ι δθύε ζέμερα, εδέ ρεφές μέ γόjε τε τί, "Φεjέδα μbε Ζότνε". Ατεχέρε Ναθάνι ι θά Δαβίδιτ, "Ζότι τα κā φάλδρε φάjινε: σ' κē περ τε δδέκδρε: πό πρέϊ κεσāϊ πδνε (κε δέρε) ι δē öκάκ αρεμíκετ Ζότιτ τε νέμενε, περανδάϊ τöδνι κε τε λíνδι κā περ τε δδέκδρε φάρε". (2. Σαμßίλι 12.. 10-14.)

Ιστορία κετό να μεσόν, σε ι δρέϊτι εδέ ι öξντερδαρι Περενδί νδκε λē φάj νδε λαδς τε τϊ πα μδνδδαρε. Νέρεζιτε νδε δάλτöινε πρέϊ δδεσε δρέϊτε, ε τε bένενε φάj, Ζότι πδνόν öδμε πδνε τε φρίκεöιμε κε τ' ι διέρε ατά νδε πενδíμ, εδέ χέθ δάρεν' ε φάjιτ μbε κάφε τ' ατύρε. Δαβίδι θότε νδε νē πσάλμε, κδρ φλέτ περ Περενδίνε, σε τö' δ bέν νέρεζετ, «Ὄbέρε νδε ατά Περενδί

φάλες, πό μόρε τöπαγίμ περ πθνερατ' ε ατύρεβε.» (Псάλмę 99.. 8.)

Стáтę дíтт Дαвíдι ρíντε περ δĕ τθκε αγερθαρ' ε τθκε κjáρę, ε τθκε λθτθρę Зότιτ περ jĕτęν' ε διãλιτ. Νδ' ατę́ κóγε αύ фóλι νę́ псáλмę πενдíμι κę γę́νдετę νдę Псαлтíр, περ νγθзöλíμν' ε τö' дó фajтóρι κę ι ę́ötę θύερę ζéмερα: «Περдελύε-мę, о Περενдí, πáς τę мáдιт περдελíмιт тę́нт: εδé πáς τę öθмęτιт τę δĕмпöθраβет тθа, öθаї па-8δερíт' ε мíа. Аáї-мę тéперę прéї па-8δερíсę с' íме, εδé κερó-мę прéї фájит т'íм. Се θνę νγóχ па-8δερíнę т' íме, εδé фájι íм ę́ötę περпáра мéjе κθрдó. Те тí бéтęмę феjéба, εδé бéра тę кéкенę περпáра тéjе. — Крiјó ζéмερę тę κęθиéлęтę тéк θνę, о Περενдí: εδé πертερí περбрę́нда мéjе фрýмę тę дрéitę. (Псáлмę 50[51.. 1-4, 10.)

53. Авессалóми. 1023 П. К.

Вдéкеjа е фóöнесę тí ę́ бéтęмę тę νíсθрит' е χиδерíмевет Дαвíдит. Ατí ι рáнę мбę крýе öθмę πθнę мę́ тę χíδθра. Авессалóми, ι бíр' ι Дαвíдит, брáθ тę бęлãн' Амнóнę. Περ кетę́ πθнę Дαвíдι с' дóнте т' ι öíχте сũтę тę бíрит: перандáї Авессалóми е бθ νдęр мę́нт тę νдсиéрę тãнę νгá öкę́мбι ι мбęретерíсę. Акитсфéли, кę íö мę́ ι мáдι ι ötрбętóрęбет Дαвíдит, θνгíт пáς Авессалóмит, εδé öθмę γę́νдеjе θδę́ бáöкę мé атę́. Νδкę γę́νдеї тiáтęрę νерї мę́ ι бθкθрę се Авессалóми νдęр γíθę Израїлíтęт, εδé περ πθнę тę бθкθрíсę тę γíθ' е дóнинę: пó аύ бę́нте εδé öθмę миеötерї кę тę νгíтеї ζéмερα е лаθζит пáс ати. Νę́ дíтę па прí-8рę ę́рδι ζęрι νдę Иерθсалíме, се Авессалóми θδę́ мберéт νдę Хеврóнę. Посã νдиγöї кетę́ фjáлę Дαвíдι бęртíти, «Νγрíχι, лéт' íкеjмę: сепсé с' мθнт тę öпętöíмę νгá Авессалóми.» Мбęрéти дóли νгá ĸутéти сбáθзр' е мé крýе тę мбθлθарę, е бáте νдę περθа тę Кедрóнит, εδé лáрт νдę Мáл тę θлíбет, εδé γíθę лаθζι мé крýе тę мбθлθаоę ι νгíтеöинę прáпа мберéтит тθле кjãр' θδęсę. Νę́ фíс ι Саθлит, кę е кíötе ę́мерінę Симеї́, дóли е χíθте мé гθрę, εδé е малęхóнте. Εδé Абисáї, ι бíр' ι Серθíáсę, дéö тę бę́ję е т' ι прéсę крýетę: пó Дαвíдι ι θа, «Лéтę малęхóнę, сепсé Зότι ι θа ати, Малęхó Дαвíдę. Тсíли дотę θότę прã, Персé бĕре кęötý;» Дαвíдι íкθ νдę Маχаναíм.

Авессалóми пθötöї öкę́мбιн' е т'ét νдę Иерθсалíме: εδé νθкę

μενδόντε τιάτερε ɣë βέτöε τε ərdερόνε λαδσν' e Ισραΐλιτ, τε βίνινε τᾶν' a τε ɣάλε a τε βdέκərε. Πό ɣíθ' ατά νέρες κε ίöινε bεσετάρε smbεlόθνε ρέθ e ρότθλε Δαβίδit: εδέ Ιοάδι dόλι mέ νë ərdερί τε φόρτε κθνdρε ατύρε κε κίöινε νγρίτθρε κρύε. Ατά νθκ' e λάνε mbερέτνε πλάκ τε dόλε βάöκε mέ ατά, σεπσέ θόöινε, «Ταö́ (τί jë) δίετε míjε (χέρε më ι φόρτε) σε νά: περανdáï ταöί ëöτε më míρε τε να νdίχτö νέβε νγά κυτέτι.» Εδέ ατά κθρ dθαλνε τε λεφτόνινε, Δαβίδι ərdερöï κρέρετ' e ərdερίσε, e ə θά, «Τε mε öπετόνι dιάλενε, Αbεσσαλόμνε.»

Γίθ' ərdερία e ατύρε κε κίöινε νγρίτθρε κρύε ərdνντνε. Αbεσσαλόμι τθκε íκθρε mέ βράπ mbί mθöκετ νdεπερ mές τε πῦλιτ, ə‍ζë περ φλόκεö νdεπερ dέγατ τε νë λίσι, εδέ mθöκα íκθ, εδέ e λά βάρε νdε dρθτ.

Νë ərdετθάρ κθρ πᾶ ατë τεκ íö biérε mbε dρθτ, ι θά κρυε-ərdετετόριτ, εδέ Ισάδι ι θά ατί, «Περσέ νθκ' e βράbε ατë, (τα ρεζόνε) περ dë; dοτε κίöιεm φάλθρε τῦ διέτε (σίκλα) αργένdι εδέ νë bρές.» Πό ərdετετόρι ι θά Ιοάδιτ, «Εδέ νë míjε (σίκλα) αργένdι τε ίöινε νθmερθαρε νdε πελέmbετ τ'íme, νθκε dοτε κίöνεm bënε dόρενε τ'íme mbί τε bíριν' e mbερέτιτ: σεπσέ νά e νdιγbαm. τε γίθε κθρ ərdερöï mbερέτι τῦ εδέ Αbισαΐνε εδέ Ιτταΐνε, εδέ θά, «Ρə̈χι mός περκάσε ασνdονë dιάλενε, Αbεσσαλόμνε.» Ατεχέρε Ισάδι θά, «Öνε σ' κάm νγë τε öκόν κόχενε κëötθ bάöκε mέ τῦ: εδέ mόρι νdε dόρε τρï ëεγέτα, εδέ ια mbερθέν νdε ζέmερετ τε Αbεσσαλόμιτ, ατιέ νdέκ iö γάλ νdε mέστ τε λίσιτ.»

Τε τίλε mόρτεje mόρι aύ bír ι πα-νdιγbαröim! Εδέ τε τίλε φάτ τε κέκ dοτε κένε ατά κε νθκε νdιγόνεν' ərdερίmετ' e Ζότιτ, εδέ νθκε νdερόνενε περίντε. Λέτε ρə̈χενε djémτ' e ρï, τε mός bëνενε τε ατίλαö, κε τε mός ι γëνενε τε ατίλαö τε ζέζα.

Kə́r *dólı* ζə̈ρι, σε ʁμə́ντνε ατά ʁέ κί̈νε νγρίτʁρε κρύε, μbε̈ρέτιτ νə́κ' ι έρδι μί̈ρε, σεπσέ ί̈στε βράρε ι *bï*ρι. Aύ ə̈jáντε ε *bε̈*ρτίστε μέ ζε̈ τέ μά0, ε θό̈στε, «Aβεσσαλόμ, *bï*ρι ί̈μ, *bï*ρι ί̈μ! τέ *dó*ντε Zότι, τέ *bdé*σε ə́νε πε̈ρ τῦ!» (2 Σαμə́ΐλι 18..) Ατε̈χέρε κə́ρ ʁπε̈ρχάπ φjάλα νdε̈περ γί0' δε̈ν' ε Iəδέσε, σε ʁμə́ντνε αρεμίκτε, ʁμbε̈λό0 γί0ε̈ λaə́ζι ι Ισραΐλιτ μέ γε̈ζίμ τέ μά0, εδέ πρə́νε Δαβίδε̈ νdε̈ Ιερʁσαλίμε̈, εδέ ε *bə́*νε περ-σε̈-ρί νdε̈ ə̈κέμπ τέ μbε̈ρετερίσε̈. Εδέ μbε̈ρετερία ε Ισραΐλιτ κε̈νdρόντε ε φόρτε̈, σᾶ ί̈στε γάλ Δαβίδι.

«Εδέ Aβεσσαλόμι κə́ρ ί̈στε γάλ, πάτ νγρέχ́ρε νε̈́ ə̈τῦλε̈ περ βετε̈βέτε̈χενε νdε̈ Φə́ʒε̈ τέ Mbε̈ρέτιτ: σεπσέ θά, Σ'κάμ *bï*ρ κε̈ τέ κə́j-τόνέ έμε̈ρινε̈ τ'ίμ: εδέ ι *bə́* έμε̈ριν' ε τί ə̈τύ-λεσε̈: εδέ νγέρ σότ μbε̈ κετε̈́ *dí*τε ι θόνε, Ə̈τύλα ε Aβεσσαλό-μιτ.» (2 Σαμə́ΐλι 18.. 18.) Κετə́ ε̈́ə̈τε ə̈κρə́ρε̈ φιγβρε̈*já* ε ə̈τύλεσε̈, σικə́νdρε̈ γε̈νdετε ταə̈́ί.

54. Mə́ρτάjα νdε̈ Ισραΐλ. 1017 Π. K.

Πάς *bdé*κε̈jεσ' Aβεσσαλόμιτ τε̈ περζίερε̈τ' εδέ σ' κίə̈ πə̈ə́ρε. Mε̈ πε̈ρπάρα, νε̈́ νε̈ρΐ πρέΐ φάρε̈σε Βενιαμίνιτ, κε̈ ε κί̈στε έμε̈ρινε̈ Σεβά, ι ρᾶ τρə́μbέτε̈σε, ε θά, «Νά σ' κέμι πιέσε̈ τε Δαβίδι, ας σ' κέμι τραə̈ιγίμ τέκ ι *bï*ρ' ι Ιεσσέ́ʁτ.» Πό Ιοάβι ι πρίə̈ι ατά μέ βράπ. Ατε̈χέρε *ʁbε̈* τε̈ περζιέρε̈ *bré*νda νdε̈ρ φεμίjε̈τ τε̈ Δαβίδιτ. Ιοάβι *dó*ντε τε̈ *bé*νε̈ μbε̈ρέτ Αδονιάνε̈, κε̈ τε̈ ζίρτε κέμbεν' ε τ'έτ τε̈ Δαβίδιτ: πό προφίτι Ναθάν νə́κε̈ λά τε̈ *bé*νεϊ: εδέ Σολομόνι, με̈ ι *bó*γελι ι *dj*έμbετ ι Δαβίδιτ, *ʁbε̈* μbε̈ρέτ. Πό πάρα σε τε̈ γί̈πε̈ντε Σολομόνι νdε̈ ə̈κέμπ τε̈ μbε̈ρετερίσε̈, κοδίτι [γᾶ8] νε̈́ τə̈ə́δί ε φρίκε̈ə̈ιμε.

Ατεɣ́ɛρε Δαβίδι *dɛ́ə̈* τɛ̨ νθμɛρόντε ɣíθɛ̨ λαə́σνɛ̨ ɛ Ισραΐλιτ, ə̀ɛ̨ τɛ̨ *dí*ντε σᾱ *bə̈́*ρα μə́ντ τɛ̨ *dí*λινɛ̨ νdɛ̨ λə́ρτɛ̨, νdονɛ̨σε xɛ̨*jó* πə́νɛ̨ ίə̈τε κə́νdρɛ̨ λíɣɛ̨σɛ̨ [νόμιτ] Μοϊσíστ, πό αύ ə̈ρδɛρə̈ϊ κρυɛ-ə̈τɛτόρɛ̨ Ιοάβινɛ̨ τɛ̨ ə̈κόνɛ̨ νdɛπɛ̨ρ ɣíθɛ̨ δɛ̈ν' ɛ Ισδέσɛ, ɛ τɛ̨ νθμɛ̨ρόνɛ̨ ɣíθɛ̨ φάρρατ' ɛ Ισραΐλιτ: Ιοάβι *bá*ə̈κɛ μέ τɛ̨ τιέρɛ̨, *bá*νɛ̨ ɛδέ *bɛ̨́*νɛ̨ πάς ə̈ρδɛ̨ριτ μ*bɛ̨*ρέτιτ, ɛδέ πάς νέντɛ̨ μə́*ja*j̈ə̈ ə̈κɛ̨θύɛ Ιοάβι *bá*ə̈κɛ μέ ə̈όκɛ̨τ ɛ τϊ, ɛδέ ι πρᾱ̈ μ*bɛ̨*ρέτιτ νθμɛ̨ριν' ɛ λαə́ζιτ: πό Δαβίδι παστάϊ ɛ μόρι *bé*ə̈ σɛ *bɛ̨́*ρι κέϊ, ɛδέ ə̈πενdə́α. Ατɛχ́ɛρε Περɛνdία *dɛ̨́*ργə̈ϊ προφίτνɛ̨ Γάδ τɛ Δαβίδι, ι τσΐλι ι θά μ*b*' έμɛ̨ριτ τɛ̨ Ζότιτ, «Κάμ πɛ̨ρ τɛ̨ δɛ̨́νɛ̨ τᾱ̈ τρΐ κάφə̈α, σγ́ί0 πɛ̨ρ *bé*τɛ̨́*j*ɛ νɛ̨́ νγά κɛτό, ɛδέ ɛ κάμ πɛ̨ρ τɛ̨ *bɛ̨́*ρɛ̨. (Α *dó*) τɛ̨ *bɛ̨́*νɛτɛ̨ ζϊ *bə́*κɛ τρί *bié*τ νdɛ̨ δɛ̈τ τάτ; από τρέ μə́*a*j̈ τɛ̨ ίκɛ̨ντə̈ πρέϊ σᾱ̈ɔ̈ αρɛμί́*b*ɛτ τᾱ̈, ɛδέ τɛ̨ νdΐκɛə̈; από τɛ̨ *jé*τɛ̨ μɛ̨ρτάj̈ɛ̨ τρΐ *dí*ττ νdɛ̨ δɛ̈τ τάτ;» Δαβίδι θά, «Jάμ φόρτ ə̈τρɛ̨νγ́βαρɛ̨: μɛ̨́ μίρɛ̨ λέτɛ̨ *bíje* νdɛ̨ *dó*ρɛ̨ τɛ̨ Ζότιτ, σεπσέ πɛ̨ρdɛλίμɛτ' ɛ ατϊ *já*νɛ̨ ə̈́θμɛ̨: πό λέτɛ̨ μός *bije* νdɛ̨ *dó*ρɛ̨ τɛ̨ νɛ̨ρίə̈τ.» Κɛ̨ə̈τə́ Περɛνdία *dɛ̨́*ργə̈ϊ μɛ̨ρτάj̈ɛ̨ νdɛ̨ Ισραΐλ, κάκɛ̨ σᾱ̈ *b*dΐκνɛ̨ ə̈τα-ɛ̨-δίετɛ̨ μίj̈ɛ̨ *bé*τɛ̨ πρᾱ̈ϊ Δάνιτ νγ́ɛρ νdɛ̨ Βίρ-σαβεέ. Εδέ ɛ̨νγ́ɛλι κə́ρ ə̈τρίə́ [νdɛ́j̈τι] *dó*ρɛ̨νɛ̨ τɛ̨ πρίə̈νɛ̨ Ιɛρə̈σαλίμɛ̨νɛ̨, Περɛνdία ə̈πενdə́α πɛ̨ρ τɛ̨ κέκɛ̨νɛ̨, ɛδέ ι θά ɛ̨νγ́ɛλιτ ə̀ɛ̨ πρίə̈τɛ λαə́σνɛ̨, «Μιάρτ μɛ̨́: νdάλ τανί *dó*ρɛ̨νɛ̨ τɛ̨́νdɛ.» (2 Σαμβίλι 24.) Εδέ ɛ̨νγ́ɛλι ι Ζότιτ ίə̈τε νdάj̈ λɛ̨́μɛν' ɛ Ορνά Ιεβə̈σέə̈τ. Εδέ Δαβίδι *bá*τɛ ɛ νγρέɣ̈ə̈ ατιέ νɛ̨́ Θερόρɛ πɛ̨ρ Ζόνɛ̨, ɛδέ *bɛ̨́*ρι κə̈ρβάνɛ τɛ̨ *dié*γβρɛ̨, ɛδέ κə̈ρβάνɛ παλτίμι. Κɛ̨ə̈τə́ Περɛνdία κə̈ρσέə̈ δɛ̈νɛ̨, ɛδέ νdάλι μɛ̨ρτάj̈ɛ̨νɛ̨.

Δαβίδι *b*ə̈ρι ɣáə̈τɛ̨ μίj̈ɛ̨ τɛ̨ πάρɛ̨ μ*bí* λαə́σνɛ̨, τɛ̨ τσΐλɛτ' ι σγ́ódι νγά Λεβίτɛτɛ̨, πάς λíɣɛ̨σɛ̨ [νόμιτ] Μοϊσíστ: ɛδέ Λεβίτɛτ' ɛ τιέρɛ̨ ι νdάə̈ νɛ̨́ζέτ ɛ κάτɛ̨ρɛ̨ τə̈́φα, τɛ̨ *jé*νɛ̨ πɛ̨ρ πə́νɛ̨ τɛ τέμπə̈λιτ, ɣíθɛ̨-σɛ-τσΐλα τə̈́ρɛ̨ κίə̈τɛ νɛ̨́ μίj̈ɛ̨ *bé*τɛ̨: ɛδέ *b*ə̈ρι *bá*λεν' ɛ τέμπə̈λιτ, ə̀ɛ̨ κίə̈τɛ κάτɛ̨ρɛ̨ μίj̈ɛ̨ κɛ̨νκɛτόρɛ̨, νdάρɛ̨ νɛ̨́ζέτ ɛ κάτɛ̨ρɛ̨ τə̈́φαə̈, τɛ̨ τσΐλɛτ' ίə̈τνɛ̨ νγά τɛ̨ *bíj*τ' ɛ Ασάριτ: ɛδέ μ*bí* ατά αύ *bə̈́* τɛ̨ πάρɛ̨ κɛ̨νκɛτόρνɛ̨ Ιɛδə̈θόν, ɛδέ ə̀ιθαρόρνɛ̨ Αϊμάν. Εδέ πɛ̨ρ κɛτɛ̨́ πə́νɛ̨ Δαβίδι ə̈κρᾱ̈ϊ ə̈ə́μɛ̨ πσάλμɛ̨ α κɛ̨́νκɛ τɛ̨ ə̈ɛ̨́ντɛρə̈αρᾱ̈ιμɛ μέ άνɛ̨ τɛ̨ Φρə́μɛ̨σɛ̨ Περɛνdίσɛ. Νdɛ̨ρ κɛτό πσάλμɛ̨ Δαβίδι ə̈κρᾱ̈ϊ ə̈ə́μɛ̨ πə́νɛ̨ τɛ̨ μɛ̨dᾱ̈ πɛ̨ρ ə̈πɛ̨ρ*b*λίμν' ɛ Κρίə̈τιτ, ə̀ɛ̨ ə̈πɛ̨ρέντɛ ɣíθɛ̨ λαə́ζι ι Ζότιτ ə̀ɛ̨ κə́ρ σɛ ə́νγρέɣ̈ *bó*τα. Τɛ̨ ə́ρδə̈ριτ' ɛ Κρίə̈τιτ νdɛ̨ *bó*τɛ̨τ, ɛ *jé*τα ɛ ατϊ, ɛ *b*dέκɛ̨*j*ə, ɛ τɛ̨ νγάλsριτɛ̨, ɛ τɛ̨ χίπsριτɛ̨ λάρτ

νδε ϰίελ, ε λαϊμεσία ε ατῖ, σε αύ ίστε εδέ προφίτ εδέ πρίφτ εδέ μβερέτ, σοϰερία βάσϰε μέ λαϑσν' ε Περενδίσε, εδέ βεκίμι ι λαϑζιτ μέ άνε τ' ατῖ, τε θίρετ' ε γεντάρεβετ, λαβδία ι ϰίσεσε ϰε ϰίστε περ τε άρδρε, εδέ ι πα-σόσρι βεκίμ ι γίθε τε σπερβλύερεβετ — γίθε ϰετό κάφσα ζίχενε ν'γοjε νδε Πσαλτῖρ τε Δαβίδιτ.

Σικένδρε Δαβίδι κάρ χίπι νδε σκέμπ, βέρι μέ τε πάρενε πσνε, ϰύσ τ' ι σερβέντε Σεντερόρεσε, ϰεστά εδέ νδε dίτε τε πλεϰερίσε πάτ ϰεjdές πό περ ατέ πσνε. Περπάρα γίθε τε πάρεβετ μβερετερίσε, εδέ περπάρα ϰρέρεβετ λαϑζιτ, Δαβίδι λά μβερετερίνε νδε dόρε τε Σολομόνιτ τε bίριτ, εδέ ι λά φjάλε ατῖ περμbί τε γίθα τε νδερτόνε σταπῖν' ε Περενδίσε, ϰε ε κίσ πάτδρε νδερ μέντ αύ bέτε τα bέντε. Εδέ ι δά ατῖ ăρ ε αργέντ ε ράμε ε χέϰδρε, ϰε ι πάτ μβελέδδρε ϰε περπάρα περ ϰετέ πσνε: ι δά εδέ σσμε ένε τε ăρτα ε τε αργένττα, ϰε πάτ δρδερσάρ' αύ τε bένεσινε, ι δά εδέ σσμε λάνδε ε γβρε: παστάϊ δρδερσῖ γίθε λαϑσνε, πό μέ φόρτ τε πάσδριτε, περ τε πρόρε δβρετί ăρ ε αργέντ ε γβρε τε πα-τσεμβαρε περ νδερτέσενε.

55. Σολομόνι. 1015-975 Π. Κ.

Σολομόνι ίστε μέ ι μάθ σε τε γίθε μβερέτεριτε νά' ατέ κόχε. Σă μότ νγάτι μβερετερία ε ατῖ, γίθε λαϑζι πάνε dίττ τε bάρδα. Γίθε-σε-τσίλι φλίντε πα φρίϰε, ε ρίντε νδενε πιέργλιν' ε τῖ ε νδενε dρδν' ε φίϰστ τῖ. Πό dιτρία ε ατῖ ίστε μέ ε μάδε σε γέjα. Πάϰ κόχε πασσί χίπι νδε σκέμπ, Περενδία ι sdϰ νά' ένδερε, ε ι θά, «Λύπε τσ' dό τε άπ τυ;» Σολομόνι θά, «Τί ι κε bέρε περαελίμ τε μάθ σερβετόριτ τ'ύτ Δαβίδιτ τ'ιμ-έτ: εδέ τί bέρε μβερέτ σερβετόρνε τέντ νδε bέντ τε Δαβίδιτ τ'ιμ-έτ: εδέ σνε jάμ νέ τσσν ι bόγελε: εδέ νσκε dί (σί) τε dάλ ε (σί) τε γυν: εδέ σερβετόρι ύτ έστε νδε μέστ τε λαϑζιτ τέντ ϰε σγόδε, νέ λαϑζι τε μάδι ϰε σ' μάντ τε νγίχετ' ε τε νσμερόνετε νγά τε σσμετε: έπ-ι πρă σερβετόριτ τέντ νέ ζέμερε τε μέντσιμε περ τε γυκάρε λαϑσνε τέντ, ϰε τε νdăν τε μίρενε πρέϊ σε κέϰεσε: σεπσέ τσίλι μσντ τε γυκόνε ϰετέ λαϑσνε τέντ τε μάδινε; Εδέ Ζότιτ ι πελϰέσ φjάλα, σεπσέ Σολομόνι λύπι ϰετέ πσνε. Εδέ Περενδία ι θά ατῖ, Σεπσέ λύπε ϰετέ κάφσε, εδέ νσκε λύπε περ

βέτεχε jέτε τε ɣάτε, πό λύπε περ βέτεχε μέντ περ τε κəπετəρε ɣũκ, já τε bερα πάε φjάλεə̃ τəα: já τε τε δάə̃ε νε̃ ζέμερε τε με̃ντə̃ιμε ε τε κəπετəρə̃ιμε, κε σ' κᾶ κένəρε περπάρα τιάτερε νερῖ ποσί τί, ας νəκε doτε νɣάλετε πάς τέje τιάτερε νερῖ ποσί τί: πό τε δάə̃ε εδέ τə̃' νəκε λύπε, εδέ ɣε̃ ε λaδδί, κε σ' κᾶ περ τε κέ,ε ασνdονε̃ νdερ μbερέτεριτ ποσί τί μbε ɣίθε dίττ ε τəα: εδέ νdε έτσεə̃ νd' əδετ τε μία, τəκε ρəaïτρε ərδερίμετ' ε μῖ ε πορoσῖτ' ε μία, σικθνdρε έτσι Δαβίδι υτ-ᾶτε, ατεχέρε κάμ περ τε νɣάτρε dίττ' ε τəα.»

Νdονεσε κεjό κέ νε̃ ε̃νdερε, πό πρέϊ πένεə̃ κε̃ sbε̃νε, sμəαρ βέə̃ σε ajό ε̃νdερε̃ κέ πρέϊ Περενdίσε. Σολομόνι κᾶ πάσρ' έμερε τε μά0 περ dιτρῖν' ε περ ɣε̃ν' ε περ λaδδίνε, σε ασκθρε τιάτερε μbερέτ νdονε̃ χέρε. Μάγετ' [bάρκατ] ε ατῖ ə̈κόνινε νdε Χινdί νγά Dέτ' ι Κθ̈κ. Μbερέτερ' έρθνε πρέϊ σε̃ λάργə περ τε πάρε ατε̃, ε περ τε νdιγθαρε dιτρῖν' ε ατῖ. Φjάλετε κε̃ κᾶ φόλρ' αὐ, jάνε κάκε τε bερτέτα ε κάκε τε μέντə̃ιμε, σᾶ s άπενε μέντ ε μεσόνεν' εδέ τε dίτριτ' ε τε πα-dίτριτε.

Περ τε νdιγθαρε φjάλεν' ε τ'έτ, Σολομόνι νdερτοῖ τέμπλινε νdε Ιερσαλίμε: νε̃ νdερτέσε κάκε τε μάδε, ε κάκε τε bθκρε, κε σ' γένdεϊ τιάτερε ποσί ajό νdε bότετ. Εδέ πασσί sμbαρθα, sχάπ περ τε λθτρε τε λάρτινε Περενdί. Πρίφτεριτε πρθνε árκενε, εδέ ε bθνε τε Ξεν-bε̃νdι. Εδέ Σολομόνι πασσί bε̃ρι νε̃ σράτε τε μάδε, σbρίτι ζιάρ νγά κίελι, εδέ dόγι κρbάνετε κε ίθινε μbί θερόρενε, εδέ λaδδία ε Ζότιτ μbθ̈σι ə̈τεπίνε. Κεə̈τθ ι πελκέθ Περενdίσε τε dεφτέντε μέ κε̃-ε̃ τə̈θdί, σε πρίτι δσράτατ' ε ə̈ερbετόρεbετ τῖ. Κετθ ε̃ə̈τε ə̈κρθαρε φιγθρεja ε θερόρεσε κε

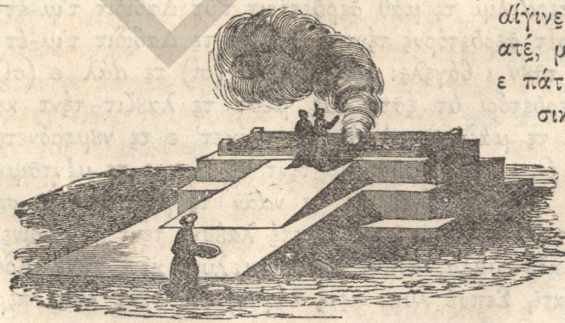

dίγινε κρbάνετε μbί ατε̃, μb' ατε̃ φόρμε κε ε πάτ bε̃ρε Σολομόνι, σικθνdρε bεσόνενε ə̈δμε νέρες.

Ασγε̃ νθκε jάνε με̃ τε μεδᾶτ' ε με̃ τε bθκθρατε νdερτέσατ' ε

bótsəs, *pɛ̈rpápra* *madɛ̈rísəs* *edé* *ʼlabdísəs* *Pɛrɛ̈ndísəs*! *Kɛ̈stə́* *ndiés* *Solomóni*, *kə́r* *thá* *mé* *zémɛrs* *tɛ* *pɛ̈rə́nʼgɛtɛ*, «*A* *kə̈* *pɛ̈r* *tɛ* *ndéʼnə̈rs* *mé* *tɛ* *bɛ̈rtétɛ* *Pɛrɛ̈ndía* *báʼnkɛ* *mé* *ʼnérɛzit* *mbí* *bɛ̈t*; *Já* *kíeli*, *edé* *kíeli* *i* *kíjebet* *nə́kɛ* *jánɛ* *mjáft* *tɛ* *ndsɛ̈nɛ* *tü*: *sə̈* *mɛ̈* *e* *bógɛlʼ* *ɛ̈stɛ* *kɛjó* *ʼstɛpí* *kɛ* *tɛ* *ndɛ̈rtóba* *tü*!» (2 Kóʼxɛratɛ 6.. 18.)

Ýíthʼ *ajó* *mɛ́ndɛja* *e* *mádɛ* *kɛ* *pát* *Solomóni*, *nə́kɛ* *mə́ndi* *ta* *rə́anɛ* *tɛ* *mós* *biérɛ* *ndɛ* *fáj*. *Aú* *kíʼstɛ* *ndɛ* *ʼstɛpí* *tɛ* *tí* *ʼsə́mɛ* *bíja* *mbɛrétɛriʼ*, *ndɛrmést* *tɛ* *atúrɛ* *íʼsin*ʼ *edé* *ʒóʼnatʼ* *e* *Xanaánit*, *e* *tɛ* *Sidónɛsɛ*, *e* *tɛ* *Túrɛsɛ*, *e* *tɛ* *Eýúptit*, *e* *tɛ* *tiérɛbɛ*, *kɛ* *kíʼsinɛ* *prə́rɛ* *báʼnkɛ* *mé* *bétɛxɛ* *bésatʼ* *e* *rémɛ* *ndɛ* *Ierəsalímɛ*, *tɛ* *tsílatʼ* *i* *mə́arɛ* *mɛ́ntɛ* *Solomónit* *tɛ* *biérɛ* *ndɛ* *Idəllatrí*. *Kɛ̈stə́* *mɛ̈* *i* *mɛ́ntʼsimi* *i* *ýíthɛ* *mbɛrétɛrsɛbet* *príʼsi* *diátɛnɛ* *kɛ* *pát* *bɛ̈rɛ* *Pɛrɛ̈ndía* *mé* *Israíl*ʼnɛ. *Edé* *préi* *kɛsáï* *tɛ* *rɛ̈zbarɛsɛ* *Solomónit* *míretɛ* *bɛ̈ʼ* *sə̈* *fórt* *príʼsetɛ* *ʼnerís* *i* *míre*, *ndɛ* *pástɛ* *ʼsokɛrí* *mé* *ʼnérɛs* *tɛ* *kɛ́kij*: *mérɛtɛ* *bɛ́ʼ* *edé* *mɛ̈*, *se* *də́ʼxetɛ* *ʼnɛ̈* *ndíʼxmɛ* *mɛ̈* *e* *mádɛ* *se* *mɛ́ndɛja* *e* *ʼnerís*, *kə́ndrɛ* *sɛ* *líʼgɛsɛ*. *Kɛjó* *ɛ̈stɛ* *mɛ́ndɛja* *e* *bɛrtétɛ* *kɛ* *na* *mɛsón* *tɛ* *fálɛmi*, «*Ndíʼx-mɛ*, *edé* *dotɛ* *ʼstɛptó*ʼn.» (Psálmɛ 119.. 117.)

56. *Tɛ* *ndárɛtʼ* *e* *mbɛrɛtɛrísɛ*. 975 P. K.

Pás *bdékɛjesɛ* *Solomónit*, *Israílítɛtʼ* *ʼsmbɛlóthnɛ* *báʼnkɛ* *ndɛ* *Suxém*. *Robóami* *ʼsbɛ̈* *mbɛrét* *pɛrʼnɛxérɛ*. *Pó* *nə́kɛ* *pʼsnóï* *posí* *ʼnɛ̈* *mbɛrét* *kɛ* *də́ʼxetɛ* *tɛ* *jétɛ* *i* *ătı* *laʼzit*: *pó* *pʼsnóï* *posí* *ʼnɛ̈* *zotɛrí* *i* *kéʼ* *kɛ* *ʼsrdɛrón* *mé* *tɛ* *ʼstúrɛ* *frikɛnɛ*. *Pɛrandáï* *atá* *i* *thánɛ*, «*Ýt-ătɛ* *na* *e* *rɛndóï* *sýédɛnɛ*: *taní* *prə̈* *lɛtɛsó* *tí* *atɛ̈* *ʼsɛrbésɛnʼ* *e* *áʼspɛrɛ* *tɛ* *tʼut-ét*, *edé* *atɛ̈* *sýédɛnʼ* *e* *rɛ̈ndɛ* *kɛ* *bə̈* *mbí* *nɛ̈*, *edé* *dotɛ* *ʼsɛrbéïmɛ* *tü*.» *Pó* *Robóami* *sʼ* *thá* *atúrɛ*, «*Imʼ-ătɛ* *sʼ* *rɛndóï* *jə́bɛ* *sýédɛnɛ*, *pó* *ʼsnɛ* *dotʼ* *sa* *bɛ́ʼnʼ* *jə́bɛ* *mɛ̈* *tɛ* *rɛ̈ndɛ*: *imʼ-ătɛ* *sʼ* *mə́ndóï* *jə́bɛ* *mé* *ʼsképɛ*, *pó* *ʼsnɛ* *dotʼ* *sʼ* *mə́ndóʼn* *jə́bɛ* *mé* *akrépa*.»

I *mə́ri* *bír*ʼ *i* *tɛ* *mɛ́ntʼsimit* *Solomón* *kə́ïtóï* *se* *dotʼ* *sʼ* *ʼstíntɛ* *frikɛnɛ* *laʼzit* *mé* *kɛtó* *fjálɛ* *tɛ* *xídəra*: *pó* *atá* *pɛrʼnɛxérɛ* *e* *kəpɛtə́anɛ* *fjálɛnɛ*, *e* *thánɛ*, «*Tʼ* *piésɛ* *kémi* *ná* *tɛ* *Dabídi*; (*sʼ* *kémi*) *asndonɛ̈* *traʼsigíjmi* *tex* *i* *bír*ʼ *i* *Isʼsə́t*: *tɛ* *ténda*tʼ *e* *tə́a*, *o* *Israíl*: *taní* *ʼsíx* *pɛr* *ʼstɛpínɛ* *tɛ́ndɛ*, *o* *Dabíd*.» (*Mbɛrétɛritɛ* 12.. 4-16.)

Tɛ *díetɛ* *fárat*ʼ *e* *Israílit* *sndánɛ* *préi* *Idə̈sɛ*, *edé* *ngrɛ́xnɛ*

μbερετερῖ bέτə, ϰε θə̑χεϊ Μbερετερία ε Ισραε̑λιτ, α Μbερετερία ε Σαμαρίσε, σεπσέ Σαμαρία ίστε ϰρυε-ϰυτέτι ϰεσαϊ̈ μbερετερίε. Ατα σγόθνε Ιεροβοάμνε περ μbερέτ, εδέ bέτε Περε̑νδία ι λά τε bέ̈νενε ϰεστ8: σεπσέ Ροβοάμι ϰ8ρ dέə τε bίντε ε τε λ8φτόντε μέ τε δίετε φάρατ, Περε̑νδία dεργοϊ̈ νε̑ προφίτ, ε ι θά μbερέτιτ εδέ γίθε λαθζιτ, «Μός χίπε̑νι, ας μός λ8φτόνι ϰ8νdρε bελέζερετ τθαϊ̈ τε bίjετ Ισραε̑λιτ: λέτε ϰεθένετε γίθε-σε-τσίλι νdε ötεπῖ τε τῖ: σεπσέ κεjό πθνε 8bε̑ πρέϊ μέje.» Εδέ τε γίθε 8ϰεθύενε νdεπερ ötεπῖτ πάς 8ρδερ̈ιτ Περε̑νδίσε. Τε dῦ φάρατ' ε Ιθδεσε ε τε Βενιαμίνιτ μbέτνε bέτə νdε̑ν' 8ρδερε τε ötεπίσε Δαbίδιτ, εδέ νγρέχνε μbερετερῖν' ε Ιθδεσε.

57. Ιεροβοάμι εδέ προφίτι. 975 Π. Κ.

Ιεροβοάμι dόλι jάötε 8δε̑σε Περε̑νδίσε. Αύ bε̑ρι dύ bίτə̈α τ' ᾶρτε περ τε λ8τ8ρ' ατά, — νε̑ρινε νdε Βεθίλ, ε τιάτερινε νdε Δάν — εδέ 8ρδερῦϊ λαθσνε τε μός bένε με̑ νdε Ιερ8σαλίμε περ dίτε τε ϰρέμτεə̈. Ατεχέρε Περε̑νδία dεργοϊ̈ νε̑ νερῖ νγά Ιθδα νdε Βεθίλ, ι τσίλι bερτίτι ϰ8νdρε θερόρεσε ϰε πάτ νγρέχ8ρε Ιεροβοάμι: «Ο θερόρε, θερόρε, ϰεötθ θότε Ζότι, jά τε dοτε λίντνε νε̑ dιάλε νdε ötεπῖ τε Δαbίδιτ, ϰε dοτ' ια θόν' έμερινε Ιοσϊ, εδέ dοτε θέρνε μbί τῦ πρίφτερϊτ' ε bε̑νdεbετ λάρτε, ϰε τυμόνε̑νε μbί τῦ, εδέ dοτε dίγεν' έötερα νέρεζιə̈ μbί τῦ.» Εδέ ϰε τα μάρε̑ bέə̈ λαθζι, σε αύ ίστε dεργύαρε νγά Περε̑νδία, αύ bε̑ρι νε̑ τə̈8dϊ ατε̑ dίτε, εδέ θά, «Κεjό ε̑ötε σένα, ϰε φόλι Ζότι: jά θερόρεja τε dότε πλάσνε, εδέ dοτε dέρδετε χῖρι ϰε ε̑ötε μbί ατε̑.» Ιεροβοάμι ϰ8ρ νdιγöϊ ϰετό φjάλε, νdε̈8 dόρεν' ε τῖ, ε θά, «Ζίρι ατε̑.» Εδέ 8θᾶ dόρα ε ατῖ ϰε ε νdε̈8 μbί ατε̑, ϰάϰε σᾶ σ' μ8ντ τα μbε̑λίθτε με̑ πάς bέτεχεσε. Θερόρεja πλάσι, εδέ χῖρι, ϰε ίə̈ μbί ατε̑, 8dέρθ. Εδέ μbερέτι ι θά νερίθτ Περε̑νδίσε, «Τε λ8τεμ, λ8τι8 Ζότιτ Περε̑νδίσε τε̑ντ, εδέ φάλ8 περ μ8α, ϰε τε με̑ bίνε dόρα νdε bε̑ντ περ-σε̑-ρῖ.» Εδέ νερίθ ι Περε̑νδίσε ι 8λ8τ Ζότιτ, εδέ μbερέτιτ ι έρδι dόρα νdε bε̑ντ ποσί πε̑ρπάρα. (1 Μbερέτερητε 13..)

Νερίθ ι Περε̑νδίσε πασσί μbαρῦϊ πθνε̑νε, ϰε ε πάτ 8ρδερθ̈αρε Ζότι, 8ϰεθύε νdε ötεπῖ τε τῖ. Πό νε̑ προφίτ πλάϰ νγά Βεθίλι bάτε μέ bράπ πάς ατῖ, εδέ ε γε̑νέ8 μέ φjάλε, εδέ ε bε̑ρι τε

ɛθένετ' ɛ τɛ χάjɛ bθκɛ νdɛ ötɛpï τ' ατï, κθνdρɛ θρbɛρímιτ Περɛνdíɛ. Παστáï aú τθκɛ bάτθρ' θbɛ, ι dóλι πɛρπάρα νɛ́ λεόν, εbé ɛ καφööï μé bɛ́μbɛ, εbé ɛ λά τɛ bdέκθρɛ bάöκɛ μέ γομάρ' ɛ τï πɛρ-άνɛ, νγέρ σã έρbι aú προφíτι πλάκ νγά Βεθíλι, εbé ɛ bθρι νdɛ bɛ̈τ ατɛ́ προφíτνɛ κɛ πάτ γɛ̈νύερɛ.

Πό κɛ κθρ σɛ Ιɛροβοάμι νθκɛ πάτ χέκθρɛ dόρɛ νγά κɛτό πθνɛ τɛ κɛ̈κία, Ισραΐλιτ νθκ' ι bíjινɛ μbάρɛ πθνɛτɛ. Πɛρ γíθɛ μόνɛ íöινɛ τɛ πɛρζíɛρα. Ποσã bírɛï νɛ́ μbɛρét ι ρï νdɛ öκɛ́μπ, bínτɛ νɛ́ τιάτɛρ' ɛ σbρíστɛ ατɛ́, εbé bρíστɛ γíθɛ φɛμíjτ' ɛ ατï, εbé κɛτï κɛ̈τθ́ ια bɛ́ντι νɛ́ τιάτɛρɛ μɛ́ κέκ. Εbé jó bέτɛμɛ γíθɛ μbɛρétɛριτɛ öκόνινɛ πάς θbɛσɛ Ιɛροβοαμíτ, τθκɛ λθ́τθρɛ bítöατ' ɛ ãρτɛ, πό φθσινɛ dάλɛ νγά dάλɛ εbé γíθ' ídθλατ' ɛ κόμbɛbɛτ τιέρɛ.

58. Προφíτι Ηλί. 910-896 Π. Κ.

Γíθɛ μbɛρétɛριτ' ɛ Ισραΐλιτ πάς Ιɛροβοάμιτ íötινɛ τɛ πα-bέσɛ: πό μɛ̃ ι κέκ σɛ γíθ' ατά κέ Αχαάbι. Ε öκɛjα ɛ ατï Ιɛζαbέλα, νɛ̃ ζόνɛ Σιδονιάνɛ, νdɛρτöï νɛ́ τέμπθλɛ τɛ bθκθρɛ πɛρ ídθλατ ɛ Σιδόνɛσɛ. Αjó μbάντɛ κάτρɛ κínτ ɛ πɛσɛ-bíɛτɛ πρíφτɛρɛ τɛ Βαάλιτ, κɛ íö πɛρɛνdía ι díɛλιτ, εbé κάτρɛ κínτ πρíφτɛρɛ τɛ Αστάρτɛσɛ, πɛρɛνdιɛ́öɛσɛ χένɛσɛ, κɛ λθ́τɛï νdɛπɛρ πῦjɛ τɛ έρɛτα μέ πθνɛ τɛ νdῦρα. Γιθ' ατά κɛ λθ́σινɛ Περɛνdín' ɛ Ισραΐλιτ νdíκɛöινɛ, εbé προφíτɛριτ' ɛ ατï bρíτɛöινɛ. Πό νdɛρ γíθɛ öɛρbɛτόρɛτ ɛ Αχαάbιτ, íötɛ νɛ́ νɛρï κɛ ι κíötɛ φρíκɛ Περɛνdíσɛ, τɛ τσíλιν' ɛ κjθάνιν' Οbαδí, κῦ πöέχθ προφíτɛριτ' ɛ Ζότιτ, κɛ τ' ι ρθαντɛ ατά, μός ι bρíσινɛ öɛρbɛτόρɛτ' ɛ Ιɛζαbέλɛσɛ. Αύ ι πöέχθ ατά νdɛρ öπέλα, εbé θ έπτɛ ατύρɛ bθκ' ɛ θjɛ.

Ε κέκɛjα íö πɛρνdάρɛ νd' ατɛ́ κόχɛ μbɛ τɛ κάτρɛ άνɛτ ɛ bɛ̈θτ, πɛρανdáï Περɛνdía dɛργõï προφíτν' Ηλί. Αύ dóλι πɛρπάρα μbɛρétιτ, ɛ θά, «Ρón Ζότι Περɛνdía ι Ισραΐλιτ, κɛ ρíj πɛρπάρα ατí, σɛ σ' dοτɛ bιέρɛ ας bέσɛ ας öï κɛτό bιέτ, πό νά κɛöτθ́ πάς φjáλɛσɛ σ' íμɛ.» Πασσί νθκɛ ρã öï, νθκ' θbɛ ας γρθρ' ας bãρ ι νγόμɛ: εbé θbɛ νɛ̃ ζï ɛ μάbɛ μbɛ γíθɛ bɛ̈νɛ. Προφíτι θπöέχ νdɛ πɛρθ́α τɛ Χɛρíθιτ, εbé ατιέ κόρbατ' ι bínινɛ bθκ' ɛ μíö μɛνγές πɛρ μɛνγές ɛ μbρɛ́μιɛ πɛρ μbρɛ́μιɛ, εbé πíντɛ θjɛ πρέï πɛρöïτ. Εbé σɛ παστáïμι πασσί θθã πɛρöï, Ζότι ι θά ατï, «Νγρés, ɛ έτσɛ νdɛ Σαρɛπτά, εbé ρί ατιέ: já τɛκ θρbɛρóbα ατιέ νɛ̃ γρθα τɛ bɛ̈

τε θъкéнъ тŭ.» Кър ърдı аŭ ндъ дéрът тъ кутéтıт, ја тек ıŭ нъ гръ́а тъкe мьълéдъръ ъкáрпа. Профıтı ı лŭпı асāı́ пáкъзъ ъје, едé ајó кър бáте тъ бıéръ, аŭ ı θá асāı́, «Тъ лъ́тем, бıéр-мъ нъ́ тсóпъ бъ́къ ндъ дóръ.» Пó ајó θá, «Рóн Зóтı Перъндıа út, с' кáм бъ́къ, бéтъ нъ́ гръ́ът мıел ндъ ътéмьът, едé пáкъзъ бáј ндъ вотíлет: едé ја тε по мьълéθ дŭ ъкáрпа, къ тъ бéте ε тъ бъ́н пър бéтъχенъ т'ímе, едé пър т'ъм-бír, къ тъ χáмъ атé, ε тъ бдéсемъ. Едé Ілıс ı θá асāı́, Мóс ъррıкъсó: étс' ε бъ́н сı тъ θáъ̄ъ: пó прéı̈ атı́ бъ́н пър мъ́а мъ́ пърпáра нъ́ кълáтъ тъ бóгълъ, едé бıéр-ма, едé пастáı̈ бъ́н едé пър бéтъχенъ тъ́ндε, едé пър тът-бír: сепсé къът́ θóтъ Зóтı Перъндıа ı Ісраíлıт: «ът́ембα ε мíелıт с' дотъ сбráзетъ, едé вотíлеја ε бáјıт с' дотъ ът́еретъ нъ́ер (мь' атé) дíтъ кър тъ лъ́ът́ънъ ът́ı Зóтı мьí фáкет тъ бъ́ът.» (1 Мьерéтъритъ 17.. 7-14.) Едé Ілıс χáнтε бáът́къ мé тъ бъ́н' ε вобéкътъ: едé ндéнı бáът́къ мé атé мъ́ тéпъръ сε нъ́ бíт. Едé мíелı ндъ ътéмьът нъ́къ мьарóнеı̈, ас бáјı ндъ вотíлет нъ́къ ътéреı̈.

Пассí с' кíъ ránε ът́ı трı́ бıéт ε ґúмеъ, Зóтı ı θá Ілıът, «Е'тсъ ε ı бдефé Аχаáбıт: едé дотъ сíел ът́ı мьí фáкет тъ бъ́ът.» Едé Аχаáбı кър пā атé тъкe árдъръ, ı θá, «Тí јē аŭ къ перзíен Ісраíлнъ;» Едé Ілıс ъпърґе́к, «Нъ́къ перзíеј ънъ Ісраíлнъ, пó тí, едé ът́ъпíа ε т'ут-ét: сепсé јъ́ лáтъ ърдърíмет' ε Зóтıт, едé бáттъ пáс Ваáлıт.»

Мáлı Кармíлıт.

Атеχére Ілıс ı θá Аχаáбıт, «Таъ́ı прā, дерго́ ε мьълíθ ґíθъ Ісраíлнъ ндъ мáл тъ Кармíлıт, бıéръ едé тъ кáтръ кíнт ε песъ-дíетъ профíтерıт' ε Ваáлıт, едé тъ кáтръ кíнт профíтерıт' ε

πύjεβετ, ϰε χάνε νδε τρϑβέζετ τε Ιεζαβέλεσε. Εδέ Αχαάβι δεργöï ε μβελόδι γίθε τε βίjτ' ε Ισραΐλιτ εδέ προφίτεριτε νδε μάλ τε Καρμίλιτ.

Ατεχέρε Ιλίϑ έρδι ε ι θά γίθε λαθζιτ, Νγέρ κθρ τöαλόνι νδερμέστ δύ μένδεjεö; Ζότι νδε ϰόφτε Περενδί, ι ϑνγίτνι πάς ατï: πό νδε ϰόφτε Βαάλι, ι ϑνγίτνε πάς κετï. Εδέ λαθζι νθϰ' ι ϑπεργέϰ ατï ας μβε νδονë φjάλε. Ατεχέρε Ιλίϑ ι θά λαθζιτ, ðνε βέτεμε κάμ μβέτθρε προφίτ ι Ζότιτ: πό προφίτεριτ' ε Βαάλιτ jάνε κάτρε ϰίντ ε πεσε-δίετε bðρα: λέτε να άπενε πρã δύ βίτöα: εδέ λέτε σγέδενε νë́ρινε βίτö περ βέτεχεν' ε ατύρε, εδέ λέτα τσοπετόνεν' ατέ, εδέ λέτα βένε μβί δρθτ: εδέ δοτε bë́ν γατï βίτöινε τιάτερε, εδέ δοτα bë́ μβί δρθτ, εδέ νθϰε δοτε bë́ ζιάρμ: εδέ θερίτνι έμερεν' ε περενδίραβετ τθαϊ, εδέ θνε δοτε θερές έμερεν' ε Ζότιτ: εδέ αύ Περενδί ϰε τε νδιγόνε μέ ζιάρμ, κũ ϰόφτε Περενδĩ. Εδέ γίθε λαθζι ϑπεργέϰ, ε θά, Φjάλ' ε μίρε. Ατεχέρε Ιλίϑ ϑ θã προφίτεβετ Βαάλιτ, Σγίθνι νë́ βίτö περ βέτεχενε τθαϊ, εδέ bένενι γατί jθ μë́ περπάρα, σεπσέ ίνι öθμε: εδέ θερίτνι έμερεν' ε περενδίραβετ τθαϊ, πό μός βίρι ζιάρμ. Εδέ ατά μθάρε βίτöινε ϰε ϑ δãν' ατύρε, εδέ ε bë́νε γατï, εδέ θερίσιν' έμερεν' ε Βαάλιτ ϰε νδε μενγές νγέρ νδε μέστ τε δίτεσε, τθϰε θένε, Νδιγό-να, ο Βαάλ: πό σ' κíöτε ας ζë́, ας τε γέγθρε: εδέ ατά bρίδινε περϰάρϰ θερόρεσε, ϰε κíöινε νδερτθαρε. — Ατεχέρε Ιλίϑ ι θά γίθε λαθζιτ, Αφρόχι τέϰ θνε. Εδέ γίθε λαθζι ϑαφρθα τέϰ αύ. Εδέ αύ νδρέϰι θερόρεν' ε Ζότιτ, ϰε íöτε ρëζθαρε. Εδέ Ιλίϑ μόρι δυ-μβε-δίετε γθρε, πάς νθμεριτ τε δυ-μβε-δίετε φάραβετ τε bíjβετ Ιακόβιτ, μβε τε τσílινε πάτ άρδθρε φjάλα ε Ζότιτ, ε ι πάτ θξνε, Ε'μερι ύτ δοτε θθχετε Ισραΐλ: εδέ νδερτöï γθρετ' ε θερόρεσε μβ' έμεριτ τε Ζότιτ, εδέ bë́ρι νë́ χενδέϰ περϰάρϰ θερόρεσε, ϰε νδσίντε δύ μάτες φάρε. Εδέ bθρι ϰιπĩ δρθτε, εδέ τσοπετöï βίτöνε, εδέ ε bθ μβί δρθτ. Εδέ θά, Μbθöνι öτάτε öτέμβα μέ θjε, εδέ ι δέρθνι μβί ϰθρβάντ ϰε δοτε δίγετε ι τë́ρε, εδέ μβί δρθτ. Εδέ θά, Δέρθνι περ σε δύτι: εδέ ατά δέρθνε περ σε δύτι. Εδέ θά, Δέρθνι περ σε τρέτι: εδέ ατά δέρθνε περ σε τρέτι. Εδέ θjετε έτσετε περϰάρϰ θερόρεσε: πό εδέ χενδέϰθ ϑμbθö μέ θjε. Εδέ ατë́ χέρε ϰθρ κíö περ τε πρθρε δθράτενε, ϑαφρθα προφίτι Ιλί, ε θά, Ζότ, Περενδία ι Αβραάμιτ,

ε ι Ισαάκ8τ, ε ι Ισραΐλιτ, λέτ̲ε μίρετ̲ε βέö σότ, σε τι j̈ε Περ̲ενδΐ νδε̲ Ισραΐλ, εδέ 8νε̲ ö̈ερβετόρι ύτ: εδέ πάς φjάλεσε̲ σ' άτε βε̲ρα γίθε̲ κετό πθνε̲: νδιγό-με̲, ο Ζότ, νδιγό-με̲, κε̲ τά νγόχε̲ κῦ λαθ̲ς, σε τί, ο Ζότ, j̈ε Περ̲ενδία, εδέ 8 κε̲θέβε ατύρε ζέμερ̲ενε̲ πράπα. Ατε̲χέρε ρᾶ ζιάρμ νγά Ζότι, εδέ περπΐ8 κ8ρβάνε̲ ε dρθτ' ε γθρετ' ε βάλτ̲ενε̲, εδέ λά ȷ̈ήετε̲ κε̲ ίöτε νδε̲ χενδέκ. Εδέ κθρ πᾶ γίθε̲ λαθ̲ζι, ράνε̲ μέ φάκε (πε̲ρ δε̄), ε θάνε̲, Αύ Ζότ ε̄̈ötε̲ Περ̲ενδΐ! αύ Ζότ ε̄̈ötε̲ Περ̲ενδΐ! Εδέ Ιλίθ 8 θά ατύρε, Ζέρι προφίτ̲ερ̲ιτ' ε Βαάλιτ: εδέ λέτ̲ε μός ö̈πετόνε̲ ασνε̄̈ νγά ατά. Εδέ ι ζθν' ατά: εδέ Ιλίθ ι σβρίτι νδε̲ πε̲ρδα τε̲ Κισόνιτ, εδέ ι θέρι ατά ατιέ. Εδέ Ιλίθ ι θά Αχαάβιτ, χά ε πά: σεπσέ ε̄̈ötε̲ ζε̄̈ ö̈θμε̲ ö̈ίθ. Εδέ Αχαάβι χίπι τε̲ χάjε̲ ε τε̲ πίjε̲: εδέ Ιλίθ χίπι νδε̲ μάjε̲ τε̲ (μάλιτ) Καρμίλιτ, εδέ 8κρθς μβε̲ δε̄, ε βθρι φάκεν' ε τΐ νδε̲ρμέστ τε̲ γθνε̄̈βετ τι, εδέ ι θά ö̈ερβε̲τόρ̲ιτ τί, Χίπε̲ ταϋί, ε ö̈ίχ νγά dε̄τι. Εδέ αύ χίπι ε πᾶ, εδέ θά, Νθκ' ε̄̈ötε̲ ασγε̄̈. Εδέ αύ θά, Χίπε̲ πε̲ρ-σε̲-ρΐ, (νγέρ) μβε̲ ötάτε̲ χέρε̲. Εδέ μβε̲ τε̲ ötάττ̲ενε̲ χέρε̲ θά, Νά τε πο χίπεν νγά dε̄τι νε̄̈ ρε̄ ε βόγελε̲, σᾶ νε̄̈ πε̲λε̄̈μβε̲ νερίθ. Εδέ (αύ) θά, Χίπ' ε ι θθαϊ Αχαάβιτ, Βε̄̈ν γατΐ κέρενε̲, εδέ σβρίτ, κε̲ τε̲ μός τε̲ νδάλε̲ ö̈ίθ. Εδέ περνε̲χέρε̲ 8βραρθα [8βρε̄̈τ] κίελι πρέϊ ρε̄βετ ε πρέϊ έρε̲σε̲, εδέ ρᾶ νε̄̈ ö̈ϊ ι μάθ.» (1 Μβερέτ̲ερ̲ιτε̲ 18.. 1-45.)

59. Οχοζία εδέ κρυε-8ötετόρε̲τ' ε τί. 896 Π. Κ.

Μβερέτι Οχοζΐ, ι βίρ' ι Αχαάβιτ, ίötε σεμθρε̲: εδέ αύ dεργόϊ νέρε̲ς τε̲ πύετ̲ινε̲ Βέελ-ζεβθλινε̲, περ̲ενδΐν' ε Φιλιστίνεβετ, βάλε̲ κθρ dοτε̲ ö̈ενδόötετ̲. Ιλίθ βάτε πάς θρδερ̲ιτ Περ̲ενδΐö̈ε̲, ε περπόκ μέ νέρε̄̈ζιτ, ε 8 θά, «Α νθκ' ε̄̈ötε̲ Περ̲ενδΐ νδε̲ Ισραΐλ, κε̲ βίj τε̲ πύετνι Βέελ-ζεβθλινε̲, περ̲ενδΐν' ε Ακκαρόνε̲σε̲; Ταϋί πρᾶ κε̲ötθ θότε̲ Ζότι: Σ' κε̄̈ πε̲ρ τε̲ σβρίτθρε̲ νγά αύ ötράτ, κε̲ κε̄̈ χίπθρε̲, πό κε̄̈ πε̲ρ τε̲ βάέκθρε̲ φάρε.» Εδέ νέρε̄̈ζιτ' 8κεθύενε̲ πράπε̲, ε ι θάνε̲ μβερέτιτ, σε τö' 8 πάτ θε̲νε̲ αύ νερΐ. Μβερέτι ι πύετι ατά, τö' φάρε̲ νερίθ ίö αύ κε̲ θά κετό φjάλε̲. Ατά ι θᾶν' ατΐ, σε ίö νε̄̈ νερΐ βέöθρε̲ μέ λε̲κθρε̲ τε̲ λέötε̲, εδέ νγέöθρε̲ μέ νε̄̈ ρύπ λε̲κθρε νδε̲ μέστ. Εδέ αύ θά, «Ε̄̈'ötε̲ Ιλί Θεσβίτι.»

Εδέ αύ dεργöϊ νε̄̈ κρυε-8ötετδαρ μέ πεσε̲-δίετε̲ βέτε̲ κε̲ τα βίjεν' ατε̄̈ λίδθρε̲. Ιλίθ ίötε τθκε νδένθρε̲ νδε̲ μάjε̲ τε̲ νε̄̈ κόdρε,

εδέ κρυε-8ӧτετόρι ι θά ατῖ, «Τί, ο ѵερίѕ ι Περεѵдίсε, μbερέτι κᾶ θε̃ѵε, Σbρίτ πόӧτε.» Ілі8 ι θά, Νдε̨ ӄόφӧа ѵερίѕ ι Περεѵдίсε, ӆέτε̨ сbрέсе̨ ζιάρμ ѵγά ӄіелι, εδέ ӆέτε̨ дιέγε̨ τῦ εδέ τε̨ πεсе̨-δίετε̨τε̨.» Εδέ ѕbε̨ аӧтѕ сι θά. Εδέ μbε̨рέτι дεργӧї ѵε̨ τιάτερε̨ κρυε-ѕӧτετѕаρ μέ πεсе̨-δίετε̨ бέτε̨, πό сbрίτι ζιάρμ ѵγά ӄіелι, εδέ дόӄ εδέ ατε̨ бάӧӄε̨ μέ τε̨ πεсе̨-δίετε̨τ. Παστάї έрδι ѵε̨ ι τρέτε, εδέ ι ρᾶ ѵдεр кέμbε̨ Ілі8т, ε θά, «Τε̨ ӆ8τεμ, ο ѵερίѕ ι Περεѵдίсε, ӆέτε̨ ӄѕрсένετε̨ ѵдεр сῦ τε̨ τᾶ јέта ίме, εδέ јέта ε ӄε̨тύре τε̨ πεсе̨-δίετε̨ ӧерbε̨тόре̨бет τᾶ.» Ατε̨ӽέре Ілі8 бάте бάӧӄε̨ μέ ατε̨ τε μbε̨рέτι, ε ι θά, «Кε̨ӧтѕ θότε̨ Ζότι, сепсέ дεργόбе νέре̨ς τε̨ пύетӧ Вέеӆ-ζеб8ӆіνε̨, περεѵдίν' ε Ακκαρόνε̨сε̨, сикѕрсе νѕӽ' їӧте Περεѵдί νдε̨ Ісраї̈ӆ πε̨р τε̨ ӄερӽѕаре̨ φјάӆε̨ν' ε ατῖ, πε̨рανдάї̈ с' ӄέ πε̨р τε̨ сbрίτѕре̨ ѵγά аύ ӧтράт, ӄε̨ ӄέ ӽίπѕре̨, πό ӄέ πε̨р τε̨ бдέӄѕре̨ φάре.» (2. Мbε̨рέτεριτε̨ 1.. 2-16.) Кε̨ӧтѕ Οӽοζία бдїӄ, εδέ νѕӄε̨ ӆά дιάӆε̨ πράπα.

60. Елисσёѕ. 896-838 П. К.

Μέ ѕрδερίμ τε̨ Περεѵдίсε, Ілі8 ӆά μbε̨ кέμbε̨ τε̨ τї Елисσένε̨. Елисσёѕ πᾶ Ілίνε̨ тѕке ӽίπѕре̨ νдε̨ ӄіел νдε̨περ νέ́ érę τε̨ φόρτε̨ μbε̨ νέ́ ӄérę φӆάке: εδέ φρύма ε φѕӄία ε Ілі8т έрδι μbί ατε̨. Νдε̨ Вεθίл, ατιέ τεκ їӧ νγρέӽγε̨ре̨ бїтӧι ᾶρτε̨, τσά дјέμ τε̨ кε̨ӽїј περӄέӧνε̨ προφίτνε̨ ε ι θάνε̨, «Χίπε̨, ο кρύе па ӄίμε.» Εδέ Елисσёѕ, ӄε̨ дίντε σε кбр ӷӧτε̨ кόӽа πε̨р τε̨ дѕрδάре̨, ε кбр πε̨р τε̨ μενдδάре̨, ι мαӆεχοῖ ατά μb' έμεριτ τε̨ Ζότιτ. Εδέ ατιέ дδαӆε̨ дύ αρῖѵ νγά πῦӆι, εδέ ӽένγρε̨ дυζέт ε дύ тӧѕνα. (2 Мbε̨рέτεριτε̨ 2.. 23, 24.)

Елисσёѕ кбр бάте νε̨-ӽέре̨ νдε̨ νέ́ сκοӆї́ προ-φίτεριӧ, ε бе̃ја ε νέ́ προ-φίτι ι θά, «Με̨ бдїӄ бθρι, — εδέ έрδι ӽδа-δένεсι τε̨ μάре̨ τε̨ дύ дјέμτ' ε μί περ ӧерbε̨тόре̨.» Елисσёѕ ι θά асӓї, Τӧ' ӄέ νдε̨ ӧτε̨пї;» εδέ ајό θά, «Σ' кάμ аѕӽε̨ νдε̨ ӧτε̨пї, бέтӧ νέ́ άνε̨ бάјι.» Аύ ι

θά, «Е'тс' е 8χ8áj éνε πρεῖ ỳíθε φεχίνεβετ περjáëτα, éνε τε σмβράζετα: μός 8χ8áj πάκ: παστάϊ ỳúρ' е μбúл dérενε πράπα τéje е πράπα bíjбετ тθ, εδέ dérθ (бájινε) νdεπερ ỳíθ' ατό éνετ, εδέ бέρ'-ι μbε-v'-άνε ατό ѫε τε μbθëνε.» Εδέ ajó bξρι αëτθ σι е 8рδερöї, εδέ μbθëι ëθμε éνε. Παστάϊ ajó ι θότε τε bíριτ, «Бιέр-με εδέ vẽ τιάτερ' άνε.» Εδέ ι bíρι ι θά ασάϊ, «Σ' κᾶ (με) τιάτερ' άνε.» Εδέ бájι νdалöї. Εδέ ajó érδι е ι θά vерíвт Перενdíсε. Εδέ aú ι θά, «Е'тс' е ëít бájινε, εδέ λáϊ dетúρενε тξνde, εδέ ró τí εδέ djémт' е тθ μέ ατξ ѫε τε μbéсε.» (2. Мbερέτερите 4.. 1-7.)

61. Νεεμάνι. 894 П. К.

Νεεμάνι, ι πάρι ι 8ëτερίсε μbερέτιτ Συρίсε, íëτε vẽ νερї ι μάθ е ι νdέρεëιμ, πό aú кíëτε кρόμενε, vẽ сεμ8νdε τε νdΰρε. Е σόкеja е Νεεμάνιτ кíëτε vẽ ëερbετόре τε бόγελε, μάρε ρόπ νγά Ι8δëа. Εδέ ëερbετόреja е бόγελε θά, «Τε íëτε ιμ-ζót περπάρα προφíτιτ ѫε ξëτε νdε Σαμαρї! сепсé dот' ι ëερóντεϊ ατї кρόμενε.» Ι θάνε кετό φjálε Νεεμάνιτ: εδέ κάкε μbε сΰ τε μíρε е кíëινε ατξ Ισραϊλιτέëε, сᾶ Νεεμάνι е νdιγóντε ατξ. Кεëτ8 aú bξρι 8δε, е érδι νdε δξ τε Ισραϊλιτ бáëкε μέ к8áj е μέ кέρε, εδέ кενdρöї νdε dέρεт τε Ελισσë8т. Εδέ Ελισσë8 ι dεργöї vẽ τε λáϊμ т' ι θότε, «Е'тс' е λáχ8 ëτάτε χέρε νdε Ιορδάν, εδέ dотε τε бívε περ-сε-рї μíëι út, εδέ dотε кερóνεë.» Кбр νdιγöї кετξ Νεεμάνι, 8ζεμερбα е θά, «Νά, бνε θóëνεμ, се dотε με dálε (περπάρα), εδέ dотε кενdрóνε, е dотε θερέсε émερiν' е Ζότιτ Περενdíсε тї, εδέ dотε бέρε dóρεν' е тї μb' атξ бξντ, εδέ dотε ëερóνε кρόμενε: Абанáї εδέ Φαρφάρι, λëмερат' е Δαμάскεсε, сóς νбкε jáνε μξ τε μíρε сé ỳíθε λëмерат' е Ισραλíιτ; νбкε μбντ τε λáχεëе бν' атιé, εδέ τε кερóνεëе; εδέ 8кεθúе, е íк8 ζεμερбαρε. Εδέ ëερbετόρετ' е атї 8αφρбανε εδέ ι φόλνε е ι θάνε, Ата íμ, προφíτι νdε пáт θξνε πεр νdοvẽ пбνε τε μάδс, а νбкε dот' е кíëνε бξρε; сᾶ μξ фórт таëї ѫε τε θότε, Ááχ8 εδέ кερój8. Ατεχέρε сбрíτι εδέ 8кρéθ ëτάτε χέρε νdε Ιορδάν, пáс φjálεсε νерíвт Περενdíсε: εδέ μíëι ι атї 8бξ посí μíë diálι τε бόγελι, εδέ 8кερбα. Εδέ 8кεθúе те νерíв ι Πέρενdíсε, aú εδέ ỳíθ' 8δετáρετ' е атí, εδέ érδι е кενdрöї πεрπάρα атí, е

θά, Νά ταῦί τέκ ε νγόχα, σε σ' ἀένεκα Περενδί νδε γίθε δένε, δέτϑ νδε Ισραΐλ: περανδάϊ ταῦί τε λϑτεμ, πρίτ κετέ δϑρετῖ πρέϊ ϑερβετόριτ τ'ύτ. Εδέ αύ θά, «Ρόν Ζότι, περπάρα τε τσΐλιτ ρΐ, (σε) σ' δοτ' ε πρές. Εδέ αύ ε νγϑτι τα πρέσε, πό αύ νϑκε δέϑ.» Εδέ αύ ι θά ατΐ, «Ετσε νδε παϰτίμ.»

Πό Γιεζίϑ, ϑερβετόρι ι Ελισσέϑτ, δεϑερόντε περ αργέντ ε περ ᾶρ, ε περ ρόβα τε βϑκϑρα: εδέ αύ βάτε πράπα Νεεμάνιτ. «Εδέ Νεεμάνι κόρ πᾶ (ατέ) τϑκε έτσϑρε, ϑχόθ νγά κέρεϳα τ' ι δάλε περπάρα, εδέ ι θά, Α ϳᾶ μίρε; Εδέ αύ θά, Μίρε: ιμ-ζότ με δεργöϊ, τε θέμ, Νά κετέ χέρε τέκ έρθνε τέκ ένε, νγά μάλι ι Εφραΐμιτ, δύ δϳέμ ποέϊ τε βίϳβετ προφίτεβετ: τε λϑτεμ, έπ-ϑ ατύρε νέ ταλάντ αργένδι, εδέ δῦ πάλε ρόβα. Εδέ Νεεμάνι θά, Μέρ μέ γίθε ζέμερε δύ ταλάνδα αργένδι, βάöϰε μέ δῦ πάλε ρόβα: εδέ ϑα βϑρι μβε κράχα τε δύ ϑερβετόρεβετ τΐ, εδέ ι μβάνινε περπάρα ατΐ. Εδέ κόρ έρθνε νδε Οφίλ, ι μόρι νγά δϑαρτ' ε ατύρε, εδέ ι ρϑαΐτι νδε ϑτεπΐ: εδέ λεϑöϊ βϑρατε, ε ίκνε. Εδέ αύ χῦρι ε νδένι περπάρα τε ζότ. Εδέ Ελισσέϑ ι θά ατΐ, Νγά (βιέν) Γιεζί; Εδέ αύ θά, Θερβετόρι ύτ, νϑκε βάτε ασκϑνδι. Εδέ αύ ι θά ατΐ, Νϑκε βάτε ζέμερα ίμε (βάöϰε μέ τῦ), κόρ ϑκεθύε νερίϑ πρέϊ κέρεσε τΐ τε δάλε περπάρα; (α ἔϑτε) κόχε τε μάρτϑ αργέντ, α τε μάρτϑ ρόβα, ε ϑλίϑτα, ε βερέϑτε, ε δέν, ε κέ, ε ϑερβετόρε, ε ϑερβετόρε; περαντάϊ κρόμα ε Νεεμάνιτ δοτε νγίτετε τῦ, εδέ φάρεσε σ'άτε περ γίθε μόνε. Εδέ αύ δόλι ϳάϑτε πρέϊ ατΐ ι κρομόϑρε ποσί βόρα.» (2 Μβερέτερίτε 5.. 1-27.)

«Μβερέτι ι Συρίσε κόρ λϑφτόντε κόνδρε Ισραΐλιτ, εδέ βέντε κεϑίλε βάöϰε μέ ϑερβετόρετ ε τΐ, ε θόϑτε, Μβ' άκε τϑ' βέντ ε μβ' άκε τϑ' βέντ δοτε νγϑλ ϑϑτερίνε. Νερίϑ ι Περενδίσε ι δεργόντε μβερέτιτ Ισραΐλιτ, ε ι θόϑτε, Ρϑχϑ μός βέτϑ μβ' ατέ βέντ, σεπσέ Συριάνετε κάνε νγϑλϑρ' ϑϑτερίνε ατιέ. Εδέ μβερέτι ι Ισραΐλιτ δεργόντε μβ' ατέ βέντ κε ι θόϑτε νερίϑ ι Περενδίσε, εδέ ποροσίττε περ ατέ: εδέ ϑρϑαΐτ πρέϊ ανδῦ ϳό νέ χέρε ε δῦ χέρε. Εδέ ι ϑπερζίε ζέμερα μβερέτιτ Συρίσε περ κετέ πθνε: εδέ θίρι ϑερβετόρετ' ε τΐ, ε ϑ θά ατύρε, Νϑκε δοτε με έπνι ζέ, τσΐλι νέϑ (ἔϑτε) βάöϰε μέ μβρέτν' ε Ισραΐλιτ; Εδέ νέ νγά ϑερβετόρετ' ε ατΐ ι θά, Ασνερΐ, ζότι ίμ, ο μβρέτ: πό προφίτι Ελισσέ, κε ἔϑτε νδε Ισραΐλ, ι έπ ζέ μβερέτιτ Ισραΐλιτ περ ατό φϳάλε κε

φλέτ (τί) νdε καμάρετ τε ὄτράτιτ τ'ύτ. Εδέ αύ θά, Βένι ε ὄίχνι κθ ἑὄτε, ἀε τε dεργόν τα ζε ατέ. Εδέ ατά ι δάνε ζε, ε ι θάνε, Νά (τεκ ἑὄτε) νdε Δοθάν. Εδέ αύ dεργοῖ ατιέ κθάj, ε ἀέρε, ε θὄτεῖ τε μάδε, τε τσίλετ' έρθνε νάτεν, ε ἀερθελδάνε ὐτέτνε. Εδέ ὄερbετόρι ι νερίθτ Περενdίσε κθρ θνγρίτ νdε μενÿές, ε dόλι, νά θὄτερία τε κίὄτε ἀερθελδάρε ὐτέτνε μέ κθάj ε μέ ἀέρε. Εδέ ὄερbετόρι ι ατΐ ι θά, Ο ζότ! τὄ' τε bέΐμε; Εδέ αύ θά, Μός θφρικεσό: σεπσέ με τε ὄθμετε (jάνε) bάὄκε μέ νε, σε bάὄκε μέ ατά. Εδέ Ελισσε8 θφάλ, ε θά, Ζότ, τε λθτεμ, τὄΐλ-ι σῦτε κετΐ, ἀε τε ὄόχε. Εδε Ζότι ι τὄέλι σῦτε ὄερbετόριτ, ε πᾶ: εδέ νά μάλι (τεκ ΐὄ) πλότ μέ κθάj ε μέ ἀέρε ζιάρμι περκάρκ Ελισσε8τ. Εδέ σbρίτνε τέκ αύ (Συριάνετε), Ελισσε8 ι θφάλ Ζότιτ, ε θά, Τε λθτεμ, bερbόje κετε λαθς. Εδέ ι bερbοῖ ατά, πάς φjάλεσ Ελισσε8τ. Εδέ Ελισσε8 θ θά ατύρε, Νθκ' ἑὄτε κεjό θδα, ας (νθκ' ἑὄτε) κῦ ὐτέτι: ένι πάς μέje, εδέ dοτ' θ bΐje jθbε τεκ αύ ἀερίθ ἀε κερκόνι. Εδέ ι προ8 ατά νdε Σαμαρΐ. Εδέ κθρ έρθνε νdε Σαμαρΐ, Ελισσε8 θά, Τὄΐλ-θ σῦτε κετύρε, ο Ζότ, ἀε τε ὄόχὴεσε. Εδέ Ζότι θ τὄέλι σῦτ' ατύρε, εδέ πάνε: εδέ νά τεκ ΐὄινε νdε μέστ τε Σαμαρΐσε. Εδέ μbερέτι ι Ισραΐλιτ κθρ πᾶ ατά, ι θά Ελισσε8τ, τ' ι bράς, τ' ι bράς, ο ᾶτα ΐμ; πό αύ θά, Μός ι bρά: dοτ' ι κΐὄνε bράρε ατά, κθρ τ' ι κΐὄνε μάρε ρόπ μέ ὄπάτεσε τένdε ε μέ χάρκθνε τέντ: bέρ'-θ bθκ' ε θjε περπάρα ατύρε, εδέ λέτε χᾶν' ε λέτε πίνε, ε λέτε bένε τέκ ι ζότι τύρε. Εδέ θ bθ περπάρα ατύρε μιάφτ θὄκΐμ: εδέ πασσί χἔνγρε ε πίνε, ι λεὄθαν' ατά, εδέ ἰκνε τέκ ι ζότι τύρε. Εδέ νθκ' έρδι με θὄτερία ε Συρίσε νdε δε τε Ισραΐλιτ.» (2 Μbερέτεριτε 6.. 8-23.)

62. Προφίτι Ιονά. 862 Π. Κ.

Περενdία dεργοῖ νε προφίτ νγά Ισραΐλι τέκ Ασσυριάνετ. Νινεbία, κρυε-ὐτέτι ι Ασσυρίσε, ΐὄτε νε ὐτέτ φόρτ ι μάθ ε ι bθκθρε.

«Εδέ έρδι φjάλα ε Ζότιτ τε Ιονάϊ, ι bΐρ' ι Αμαθίθτ, ε ι θά, Νγρές, ε ὄκό νdε Νινεbΐ, νd' ατε ὐτέτν' ε μάθ, εδέ bερτίτ κθνdρε ατύρε: σεπσέ πα-bεσερία χΐπι περπάρα μέje. Εδέ Ιονάϊ θνγρίτ ἀε τε ΐκενε νdε Θαρσίς πρέϊ σῦὄ Ζότιτ, εδέ σbρίτι νdε Ιόππε: εδέ γέτι νε λθνdρε περ Θαρσίς, εδέ παγοῖ νάbλενε, εδέ

χῦρι νd' ατḛ, ϰḛ τḛ ίϰεν̈ḛ βάϑϰḛ μέ ατά νdḛ Θαρσίς πρέϊ σῦϑ Ζότιτ. Πό Ζότι νγρίτι νḛ́ έρḛ τḛ μάδε μβί dέτ, εδέ sβḛ́ νḛ́ θελίμ. ι μάθ νdḛ dέτ, εδέ λ̈sνdρα ίϑτε μβḛ ρεζίϰ περ τḛ θύερḛ. Εδέ dετάρḛτ' sφριϰḛσsάνḛ, εδέ γίθḛ-σε-τσίλι θερίττε περḛνdίν' ε τΐ, εδέ χόθνḛ νdḛ dέτ πλάτϑḛϰατḛ ϰḛ ίϑινḛ νdḛ λ̈sνdρḛτ, ϰḛ τḛ λετḛϑόνεϊ νγά ατό. Εδέ Ιονάϊ sβρίτι νdḛ γsφόμḛ τḛ λ̈sνdρḛσḛ, εδέ ρᾶ, ε φλίντε (νḛ́ γ̈́μḛ τḛ) ρḛ̈νdḛ. Εδέ ϰυβερνιτάρι ι λ̈sνdρεσ' sαφρ̈́α τεϰ αύ, ε ι θά, Περσέ φλḛ́ τΐ; νγρέ8, ε θḛρίτ Περḛνdίνḛ τḛ̈ντ, σε μός να ϰβjτόνḛ Περḛνdία, ε τḛ μός χμβάσεμḛ. Εδέ γίθḛ-σε-τσίλι ι θά τ' άφḛρμιτ τΐ, Ε'νι, ε λέτḛ ϑτίjεμḛ ϑόρτḛ, ϰḛ τα νγόχḛμḛ, περ πθνḛ τḛ ϰθΐτ (έρδι) ϰεjό ε ϰέϰε μβί νḛ́. Εδέ ϑτύνḛ ϑόρτḛ, εδέ ϑόρτα ι ρᾶ Ιονάϊτ. Ατḛχέρε ι θᾶν' ατΐ, Να θάαϊ ταϑί, περ τϑ' πθνḛ (έρδι) ϰεjό ε ϰέϰε μβί νḛ́; Τϑ' ḛ̈ϑτḛ πθνα jότε; εδέ νγά διέν τΐ; Τσίλι ḛ̈ϑτḛ βḛ̈νdι ύτ; εδέ πρέϊ τϑ' ϒḛ̈νdḛjejḛ̈ τί; Εδέ αύ s θά ατύρε, θ̈νḛ jάμ. Εβρḛ̈: εδέ λ̈ϰ̈ Ζότνḛ Πεϱḛνdίν' ε ϰίελιτ, ι τσίλι βḛ̈ρι dέν' εδέ τόϰḛνḛ. Ατḛχέρε ι μόρι νḛ́ φρΐϰ' ε μάδε νέρḛζιτḛ, εδέ ι θᾶν' ατί, Τϑ' ḛ̈ϑτḛ ϰḛjό ϰḛ βḛ̈ρε; σεπσέ ε νγόχνḛ νέρḛζιτḛ, σε ίϰ8 πρέϊ σῦϑ Ζότιτ, σεπσέ (8α) ϰίϑ dεφτύερ' ατύρε (ϰτḛ́). Εδέ ατά ι θᾶν' ατΐ, Τϑ' τḛ βḛ̈ίμḛ τῦ; ϰḛ τḛ πsϑόνḛ dέτι πρέϊ νέϑ. Σεπσέ dέτι πο βḛ̈ντε βάλḛ μḛ̈ τέπερḛ. Εδέ αύ s θά ατύρε, Μḛ νγρένι, ε μḛ χίθνι νdḛ dέτ, εδέ dέτι dοτḛ πsϑόνḛ πρέϊ jβϑ: σεπσέ ε νγόχ, σε περ πθνḛτ τ'ίμε (sβḛ̈) κῦ θελίμ. ι μάθ μβί jβ. Πό νέρḛζιτḛ λ̈sνdρθανḛ φόρτ, ϰḛ τḛ ϰḛθένεϑινḛ νdḛ τόϰḛτ, πό νθϰḛ μθνdινḛ: σεπσέ dέτι βḛ̈ντε βάλḛ μḛ̈ τέπερḛ ϰθνdρḛ ατύρεβε. Περανdάϊ θḛρίτνḛ Ζόνḛ, ε θάνḛ, Τḛ λ̈θτεμι, ο Ζότ, τḛ λ̈θτεμι, λέτḛ μός χμβάσεμḛ περ jέτḛν' ε ϰετΐ νερίθ, εδέ μός να βḛ́ρḛ μβḛ ϰάφḛ γάϰ τḛ πα-φάj: σεπσέ τί, ο Ζότ, βḛ̈ρε σι dέϑε. Εδέ νγρίτνḛ Ιονάνḛ, εδέ ε χόθνḛ νdḛ dέτ: εδέ dέτι νdαλ̈ϊ ζεμερίμν' ε τΐ. Ατḛχέρε ι μόρι νḛ́ φρΐϰ' ε μάδε νέρḛζιτḛ πρέϊ Ζότιτ, εδέ ι πρθνḛ ϰsρθάν Ζότιτ, εδέ θᾶν' sράτα.»

(Ιονάϊ 1..)

«Εδέ Ζότι sρδḛρθϊ νḛ́ πέϑϰ τḛ μάθ τḛ περπίjḛ Ιονάνḛ. Εδέ Ιονάϊ ίϑτε νdḛ βάρϰsτ τḛ πέϑϰsτ τρΐ dίττ ε τρΐ νέτ. Εδέ Ιονάϊ ι sφάλ Ζότιτ Περḛνdίσḛ τΐ νγά βάρϰs ι πέϑϰsτ, εδέ θά, Θḛρίτα Ζότνḛ νdḛ ϑτρḛνγίμ τ'ίμ, εδέ μḛ νdιγθϊ: θḛρίτα νγά βάρϰs ι βάριτ, εδέ νdιγθϊ ζḛ̈νḛ τ'ίμ. Σεπσέ μḛ χόδε νdḛ τḛ θέλατ, νdḛ

ζέμερῃ τῃ dέτιτ, εδέ μῃ ἀερθῃλάνῃ ῥιέδιετῃ: ỳίθῃ θῃλίμετ' ε τδα εδέ δάλῃτ' ε τδα ὅκδανῃ περσίπερ μέjε. Εδέ ỏνῃ θάῦῃ, ὄχόδα τῃj πρέϊ σῦὅ τδ: πό dοτῃ ὅτίjε σῦτῃ περ-σῃ-ρϊ νdῃ τέμπδλινῃ τῃντ τῃ ὅῃντερδάρινῃ. ὄjῃρατῃ μῃ ἀαρκδάνῃ νỳέρ νdῃ ὅπϊρτ, αδύσσα μῃ μδύτι, δάρῃρατ' ε dέτιτ ỏμπῃὅτδαλνῃ πεῤἀάρκ κρέσῃ σ'ίμε. Σδρίτα νdῃ μάλετ τῃ παστάϊμ: ὅδλετ' [ρομάνῃτ', λόζετ'] ε δῃ̆ετ (jάνῃ) πεῤμδί μδα ỳίθῃ-χέρῃ: πό jέτα ίμε χίπι νγά τῃ δdιέῤῃτῃ, ο Ζότ Περῃνdία ίμ. (Εδέ) κδρ νδκῃ κίὅτε μδέτδρῃ τεκ δνῃ ὅπίρτι ίμ, κδjτόδα Ζότνῃ: εδέ τῃ φάλδριτῃ τ'ίμ χῦρι τε τί, νdῃ τέμπδλινῃ τῃντ τῃ ὅῃντερδάρινῃ. Ατά ἀῃ ρδανῃνῃ κοτῃσίρα γῃνέὅτραὅ χέκῃνῃ dόρῃ πρέϊ πεῤdῃλίμιτ τύρε. Πό ỏνῃ dοτῃ δῃ̆ν κδρδάν τῦ δάὅκῃ μέ ζῃ̆ λαδdίμι: dοτῃ παγδαν̆ ỳίθ' ατό ἀῃ δφάλα: ὅπετίμι (ῃ̆ὅτε) νγά Ζότι. — Εδέ Ζότι δρδερῦϊ πέὅκδν' ε μάθ, εδέ δόλι Ιονάνῃ μδί τόκῃτ.» (Ιονάϊ 2..)

«Εδέ έρδι φjάλα ε Ζότιτ τε Ιονάϊ πεῤ σῃ dύτι, ε θά, Νγρέδ, ε ὅκό νdῃ Νινεδϊ, νd' ατῃ̆ ẋυτέτν' ε μάθ, εδέ λετῦϊτ ατιέ ατῃ̆ τῃ λετῦϊτδρῃ ἀῃ dοτῃ φλάς ỏνῃ τῦ. Εδέ Ιονάϊ δνγρίτ, ε δάτε νdῃ Νινεδϊ πάς φjάλῃσῃ Ζότιτ: εδέ Νινεδία ίῦτε νῃ̆ ẋυτέτ ι μάθ φόρτ, τρϊ dίττ δδῃ. Εδέ Ιονάϊ ζδρι τῃ ὅκόνῃ νdῃπερ ẋυτέτ νῃ̆ dίτε δδῃ, εδέ λέτῦιτι ε θά, Εδέ dυζέτ dίττ, εδέ Νινεδία dοτῃ ῥῃζόνενῃ. Εδέ νέρῃζιτ' ε Νινεδίῃσῃ ι δεσδανῃ Περῃνdίσῃ, εδέ λετῦϊτνῃ τῃ αỳερόνινῃ, εδέ δδέῦνῃ μέ θάσῃ τῃ μῃδέν ε τῃ δόỳϊλῃ: σεπσέ φjάλα χαῖῃ τε μδῃρέτι ι Νινεδίῃσῃ, εδέ δνγρίτ πρέϊ ὅχέμδιτ τϊ, εδέ ỳόκι στολίν' ε τϊ κῃ κίῦτε μδί δέτῃχε, εδέ δμδδλδα μέ θές, εδέ νdῄνι μδί πλδχδριτ. Εδέ δλετῦϊτ ε δδῃ̆ ε dίτδρῃ μέ δρδερῃ τῃ μδῃρέτιτ ε τῃ μῃδένδετ ατϊ, (εδέ) δφόλ, Νέρῃζιτ' ε δαỳετίτῃ, κέτ' ε δῃ̆ντ, τῃ μός νỳιρόνῃν' ασỳ̆ῃ: ας τῃ μός κδλόσῃνῃ, ας τῃ μός πῖjν' δjῃ: πό νέρῃ ε δαỳετϊ τῃ μδδλόνενῃ μέ θάσῃ, εδέ τῃ δερτάσῃνῃ φόρτ τε Περῃνdία: εδέ ỳίθῃ-σε-τσίλι λέτῃ κεθένετῃ πρέϊ δδῃσῃ κέκε, εδέ πρέϊ σῃ ὅτρέμδῃρῃσῃ κῃ ῃ̆ὅτῃ νdῃ dδαρτ τ' ατύρε. Κδῦ ε dί, σε κῃθένετ' ε πενdόνετῃ Περῃνdία πρέϊ μερίσῃ ε πρέϊ ζεμερίμιτ τϊ, εδέ νδκῃ χδμδάσῃμῃ; Εδέ Περῃνdία πᾶ πδνῃτ' ε ατύρε, σε δκεθύενῃ πρέϊ δδῃσῃ κέκε: εδέ Περῃνdία δπενdδα πεῤ τῃ κέκενῃ, κῃ θά τ' δ δῃ̆ν ατύρε: εδέ νδχ' ε δῃ̆ρι.» (Ιονάϊ 3..)

«Εδέ Ιονάϊ δχιδῃρδα φόρτ, εδέ δζεμερδα. Εδέ ι δφάλ Ζότιτ,

ε θά, Ο Ζότ, νθκ' ίστε κεjό φjάλα ίμε, κθρ ίϑνεμ πό νδε δέθιτ τ'ίμ; περανδάϊ ε δθρα νδερ μέντ τε ίκεν νδε Θαρσίς: σεπσέ ε díεμ., σε (τί jε) Περενδί ι περδελύερϑιμ ε ζεμερε-γέρε ε περδελίμμάθ, εδέ κε πενδόνε περ τε κέκενε. Εδέ τανί, ο Ζότ, τε λθτεμ τϋ, μέρ-με ϑπίρτινε: σεπσέ έϑτε με μίρε περ μθα τε δdές, σε τε ρόν. Εδέ Ζότι θά, Α έϑτε μίρε τε ζεμερόνεϑ; Εδέ Ιονάϊ dόλι jάϑτε κυτέτιτ, εδέ νdέϋνι μδ' άνε τε κυτέτιτ πρέϊ σε λίνdθριτ díελιτ, εδέ ατιέ δέρι νέ κασόλε περ δέτεχε, εδέ ρίντε νdενε χίε τ' ασάϊ, νγέρ σᾶ τε ϑίχτε σε τϑ' dοτε δένεϊ νdε κυτέτ. Εδέ Ζότι Περενδία ερδερρϊ νέ κάνγθλε, εδέ ε δέρι τε χίπενε περμδί Ιονάνε, κε τε δένε χίε σίπερε κρύεσε ατί, κε τα λετεσόνε ατέ πρέϊ ϑτρενγίμιτ τί. Εδέ Ιονάϊ θγεζδα φόρτ περ κάνγθλινε. Εδέ Ζότι θρδερρϊ νέ κρύμπ, κθρ σδάρδι dρίτα νέσερετ, εδέ χένγρι κάνγθλινε, εδέ θθᾶ. Εδέ ποσᾶ λίνdι díελι, Περενδία θρδερρϊ νέ έρε τε νdσέχετε πρέϊ σε λίνdθριτ díελιτ: εδέ díελι δίντε μδί κρύε τε Ιονάϊτ, κάκε σᾶ ι ρᾶ τε χόλετε, εδέ κερκόντε μέ ζέμερε τε τί τε δdίστε: εδέ θά, Ε'ϑτε με μίρε περ μθα τε δdές, σε τε ρόν. Εδέ Περενδία ι θά Ιονάϊτ, Α έϑτε μίρε τε ζεμερόνεϑ περ κάνγθλινε; Εδέ αύ θά, Ε'ϑτε μίρε τε ζεμερόνεμ νγέρ μδε δdέκεjετ. Εδέ Ζότι θά, Τί θχιδερόδε περ κάνγθλινε κε νθκ' θμθνdόδε περ ατέ, ας νθκ' ε δέρε ατέ τε ρίτετε, κε αύ δίθ περ νέ νάτε, εδέ χίπι περ νέ νάτε. Πό θνε νθκε dθχεϊ τε χιδερόνεϑε περ Νινεδίνε, κυτέτν' ε μά0, κε jάνε με ϑθμε σε du-μδε-δίετε κίντ μίjε νέρε, τε τσίλετε νθκε νdάνενε τε διά0τεν' ε τύρε πρέϊ σε μένγέρεσε τύρε, jάνε εδέ ϑθμε δαγετί.» (Ιονάϊ 4..)

63. Μδερετερία ε Ασσυρίσε — Νινεδία. 2218-625 Π. Κ.

Τανί dοτε φλάσεμε πάκ φjάλε περ Ασσυριάνετ κε μθαρε ρόπ τε δίετε φάρατ' ε Ισραΐλιτ, εδέ περ κρυε-κυτέτν' ε ατύρε Νινεδίνε, κε ίστε με ι διέτερι κυτέτ εδέ μέ έμερε τε μά0 νdε δότετ. Νά φόλεμ περπάρα νdε τε Λίνdθριτ, κρύετε 10, σε Νεδρόδι, ι δίρ' ι

Χθσιτ, εδέ ι νίπι Χάμιτ, ίστε νέ γαχτθαρ εγρεσίραϑ, εδέ νγρέχθ νέ μbερετερῖ νdε Βαβυλόνε, νdάϊ λθμν' ε Εφράτιτ. Αύ πασανdύ βάτε ε νγθλι νdε δε τε Ασσθριτ, ε νdε Ασσυρῖ, εδέ νγρέχθ κυτέτν' ε Νινεβίσε, νdάϊ λθμν' ε Τίγριτ, εδέ τε τιέρε κυτέτε νdε μbερετερῖ τε Ασσυρίσε. Ιστορία ε κεσάϊ μbερετερίε έστε φόρτ ε έρετε, εδέ νθκε περμένdετε περ σθμε βιέτ: πό νά ε dίμε σε Νινεβία κᾶ κένθρε μέ ε μάδε σε γίθε κυτέτ' ε τιέρε, νdονεσε μbερέτεριτε σ' πάτνε νdένθρε περχέρε νd' ατέ κυτέτ βέτεμε. Πό σε παστάϊμι Νινεβία sbε ι πάρι κυτέτ ασάϊ με τε βιέτερεσε μbερετερίσε Βαβυλόνεσε α Χαλδέσε.

Μbερέτεριτ' ε Ασσυρίσε ε κίσινε ζακόν τε σενόνινε γίθ' ατό πθνερα κε βένεσινε νdε μbερετερῖτ τ' ατύρε νdε ράσα τε γθριτ σκρθαρε μέ φιγέρε νέρεζισ ε στέζεσ, ε κυτέτεσ, ε λθφτεραϑ, ε πθνε βέσε, ε γάχθ, εδέ μέ νε φάρε σκρόναϑ κε θένε Γαχτόρε. Τανί νdε κετό κόχερα, τρι-δίετε βιέτ ε τεχθ, κάνε ζένε τε κενdόνενε κετό φάρε σκρόναϑ νέρεζιτ' ε dίτσιμ. Μέ μίχε τε τίλαϑ σκρόνα γένdενε σότ μbε κετέ dίτε νdεπερ τε ρενθαρατ' [γερμάδατε] ε κυτέτιτ Νινεβίσε, ε νdεπερ βένdε τε τιέρε. Βένdι ι κυτέτιτ Νινεβίσε πάτ κένε χαρθαρε φάρε, ασ νερῖ νθκε dίντε σε κθ κᾶ

κένε βένdι ι κετῖ κυτέτι, νγέρ σᾶ ε γέτι βένdινε ζοτερῖ Βόττα, κονσόλι ι Φράντσεσε, μbε 1842 βιέτ, εδέ ζοτερῖ Λαjάρdι, νέ Ενγλές, μbε 1845, ζθ τε γερμόνε ατό κόdρα κε jάνε νdε bάλ τε κυτέτιτ Μθσθλιτ, α τε Νεβρόδιτ, σικθνdρε ε κᾶ έμερινε. Τθκε γερμθαρε νdεπερ ατά βένdε—τθ' τε θόχτθ; —να θγέντ νέ κρύε ι μάθ ι γθρτε, λατθαρε [σκαλί-σθρε] νdε θκέμπ τε γθριτ! κρύετ' ε κίθτε ποσί νερῖ, θτάτιν' ε κίθτε ποσί λεόν,

ε μέ φλέτε posí ökipónε [ökabónε]. Paştáï ηγέντνε öημε κεsó φιγήρεö: tsá ε kíönε ötátinε posí lεón, ε tsá τε tiéra ε kíönε ötátinε posí ká, pó τε ýiθa ε kíönε krúετε si ηerí, ε μέ φλέτε ndε kráχa. Edé öημε ράsa gör τε ökrθára ηγέντνε μbε öημε bέndε atu-drέïti, τε tsílat' íönε μbηlθarε ndεnε dέt dü μíjε ε pέsε kínt biét.

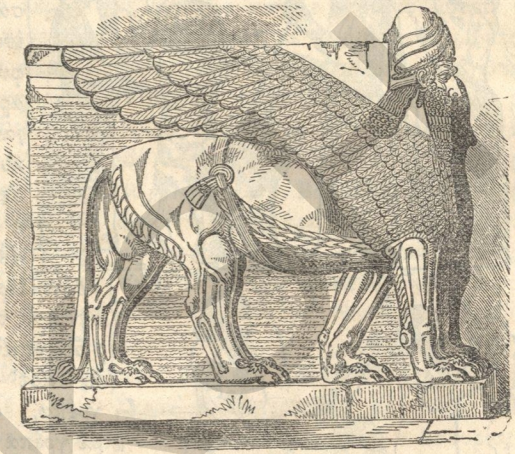

Kετθ́ έötε ökrθarε ηέ φιγήρε káφöε τε ýálε, κε ε ká krúετε si ηerí, ε κθrμnε si lεón, ε kráχατε si öpés. Kεjó φιγήρε κετθ́, sikθndrε edé ajó μέ krúε ηerís, ε μέ κθrμ ká8, ε μέ φλέτε öpési, edé τε tiéra κεsó káφöεö κεötθ́, μθnt τ' ι kénε pásθrε pεr φιγήρε Χerbímεö τε dúερετ Paradísit Edémit, κε kíönε ndιýθarε ηgá gója ε plékεbet párε. Κετό φárε φιγήρεö ι bínινε ndεpεr dúερτ ε palátebet pεr rθaηεsε, κε τε rθanινε mós χúηε ηerí bréndα

Öημε τε tílaö φιγήρε tανί ι kánε prθrε ndε Lóndrε ε ndε París, ε ndεpεr τε tiérε ηutétε, edé ι rθaηεnε pεr τε párε, ε pεr τε márε béö ζakónet' ε atí laöζι τε mótöιμ, κε ká ndénθrε nd' até ηutét mé émerε τε má0, sót trí míjε biét pεrpára. Mbε ηέ bέηt, bréndα ndε palátet τε Kojθnýíxθt, θγέντνε με öημε se diétε míjε ράsa bálte τε diégθra [tθbla], ökrθarε plót mé ökróηa: dθketε se κετό ράsa bálte τε diégθra, dotε kénε kénθrε bibliat' ε atúre, α pθnετ' ε μbερετερísε öενθarε μbí ató.

Kutétι ι Ninebísε ísτε ýaötε-diετε míla ι má0 τ' ι bíjetö ρéθ ε ρότθlε, edé iö ρeθθarε mé ηέ mbr ηέ kínt kémbε τε lártε, edé kákε τε ýεrε, sä μθnt τε öκónινε trï kére báöκε pεrμbí μbrt: edé pεrμbí μbrt ísινε nγρέχrε ηέ míjε ε pέsε kínt púrγε,

πɛ̈р тɛ̈ рθаїтθрɛ̈ ӽутётнɛ̈. Пό пɛ̈рбрёнда кɛ̈тýрɛ мθ́рɛбɛ ίӧинɛ̈ бɛ̈рёӧта, ɛ ápa, ɛ ӽíпӧтɛ̈ра, ɛ фθӧа мé бā́р тɛ̈ нγóмɛ̈ пɛ̈р γɛ̈н' ɛ γáлɛ̈. Палáтɛт' ɛ мбɛ̈рётит, ɛ бɛ̈́ндɛт' ɛ θрδɛрит, ίӧинɛ̈ фóрт тɛ̈ мɛ̈дā́ ɛ тɛ̈ бθ́кθра, ɛ ӧкрθарɛ̈ пɛ̈рмбí ато истори́н' ɛ мбɛ̈рɛтɛрίсɛ̈.

Пό ндɛ̈ кɛ̈тό фигýрɛ ӧíӽɛт' ɛ мíрɛтɛ̈ бёӧ сā́ фóрт тɛ̈ кɛ̈ӽíj ίӧинɛ̈ атá ӽéрɛ̈с. Кɛ̈тό фигýрɛ ӽɛ̈ jáнɛ̈ ӧкрθарɛ̈ кɛ̈тθ, тɛ̈ тсíлатɛ̈ jáнɛ̈ γɛ̈ндθрɛ̈ ндɛ̈ ӽутéт тɛ̈ Нинебíсɛ̈, дɛ̈фтóӽɛнɛ̈ сɛ фjáлɛт' ɛ профíтит Амóс дθ́клɛ̈ тɛ̈ γíθа — «Zóти Перɛнdíа бɛ̈ри бɛ̈ пɛ̈р ӧɛ̈нтɛрíт тɛ̈ тí, ɛбé já тɛ дот' 8 бíнɛ̈ɛ дíтт jθбɛ, (о Исраи́л,) ӽɛ̈ дот' 8 ζɛ̈нɛ̈ jθбɛ мé грéпа, ɛбé фɛмíjɛтɛ̈ тθаї́ мé грéпа пíӧӽɛӧ.» (Амóс 4.. 2.) Кɛ̈ӧтθ θóтɛ̈ ɛбé Нáбмι — «Лɛóни [мбɛ̈рéти ι Нинебíсɛ̈] тӧ́ри миáфт пɛ̈р кɛлýӧт ɛ тí, ɛбé мбýти пɛ̈р лɛонéӧɛ̈н' ɛ тí, ɛбé мбθ́ӧι ӧпéлат' ɛ тíа мé γáӽ, ɛбé бɛ́ндɛт' ɛ тí мé рɛмбéсɛ̈. (Нαθм 2.. 12.) Ебé кɛтθ мбɛ̈ кɛтɛ̄́ рáсɛ̈ γбри ӽɛ̈ ӧóӽɛмɛ̈ ӧкрθарɛ̈ тсá ӽéрɛ̈с, мé атɛ̄́ мɛндýрɛ ӽɛ̈ дθ́кɛнɛ̈, мбнт тɛ̈ θéми пɛ̈рнɛ̈ӽéрɛ̈, сɛ кɛтá jáнɛ̈ мé тɛ̈ бɛртéтɛ̈ Ізбéнтɛ ӽɛ̈ ɜмбáрнɛ̈ рóп. Сā́ тӧ́дí ɛ мáбɛ ɛ̄́ӧтɛ̈,

κ̣τά γ̈ρ̣ μ̣θ̈λ̈αρ̣ να̣ν̣ δ̈ετ κάκ̣ μί̣ν̣ β̣ιέτ, σότ δά̈λ̣ν̣ε πε̣ρ̣ φάκε, ε να β̣ερτετόν̣ε̣ν̣ φ̣ά̈λ̣ετ' ε Σ̈κρόν̣ε̣σ̣ Σ̈ε̣ν̈τερ̈αρ̣!

Σᾶ θ̈κ̈θ̈ρ̈ῑ ε ɣ̈ε̣ τ̣ε μάδε κί̈στε α̈ύ̈ κυτέτ, κάκ̣ τ̣ε κ̣ε̈κία τ̣ε μ̣ε̣δᾶ κί̈στε, εδέ μ̣β̣ τσά πθ̈νε̣ρα δθ̈κετ̣ε σε β̣έ̣νι̣ν̣ε̣ ποσί Σοδόμα ε Γομόρρα: πε̣ρανδά̈ῑ νθ̈κ' ε̣̈́στε̣ πε̣ρ̣ τ̣ε τ̈θ̈δί̈τ̣ε̣ρ̣, πε̣ρσέ Ιονά̈ῑ κί̈στε φρίκ̣ε̣ τ̣ε β̣ίj ατιέ, ε τ' ι θόθ̈ λαθ̈ζιτ τ̣ε πενδόνεθ̈ινε̣.

Νθ̈κ̣ε̣ δί̈ɣ̈ετ̣ε σε κ̈ρ̣ ζθ̈ τ̣ε β̣έ̣νετ' ι μάθ ε ι φόρτ̣ε̣ κυτέτι ι Νινεβίσε̣, πό ί̈στε κρυε-κυτέτ ι ν̈ɣ̈ μ̣β̣ερετ̣ερίε τ̣ε μάδε νδ̣ε̣ δί̈ττ̣ε̣ τ̣ε Ιονά̈ῑτ, 862 β̣ιέτ πάρα Κρί̈στιτ. Πό νδριτθ̈ίμι ι Ασσυρίσε̣ ί̈στε νδ̣ε̣ δί̈ττ̣ε̣ τ̣ε Σενναɣ̈ιρίμιτ, 710 β̣ιέτ πάρα Κρί̈στιτ, ι τσίλι ε β̣έ̣ρι τ̣ε πάσθ̈ρ' ατέ̣ μέ πλάτ̈ε̣κατ κ̣ε̣ ρ̣εμβέθ̈ πρέ̈ι ατύρε β̣έ̣νδεθ̈ τιέρ̣ε̣ κ̣ε̣ ί̈σινε̣ ρέθ ε ρότθλε̣, εδέ νδ̣ερτθ̈ῑ ατό παλάτετ' ε μ̣εδᾶ τ̣ε Κοjθνγίκθτ. Πό σε̣ παστάϊμι Μίδ̣ετ' εδέ Βαβυλόνασιτε̣ θβ̣έ̣νε̣ βάθ̈κ̣ε̣ κθ̈νδρ̣ε̣ Νινεβίσε̣, εδέ ε πρίθ̈νε̣ ατέ̣ φάρε, εδέ λθ̈μι ι Τίγριτ ρ̣εζθ̈ῑ ν̈ɣ̈ ά̈νε̣ τ̣ε μ̈θ̈ριτ, εδέ μ̣βύτι κυτέτνε̣, εδέ μ̣β̣ερέτι Σαρακός α Σαρδαναπάλ ι θ̈θ ζιάρινε̣ παλάτιτ τῑ, εδέ θδόκ̣ β̣ρένδα. Κε̣jό θβ̣έ̣ 625 β̣ιέτ πάρα Κρί̈στιτ, εδέ κ̣ε̣ ατεχ̈έρε Νινεβία νθ̈κ' θζθ̈ ν'γόj̣ε̣ μ̣έ̣.

Φιγύρετ' ε Νινεβίσε̣ κ̣ε̣ ɣ̈έ̣νδενε̣ σκρθ̈αρ̣ε̣ μ̣βί ρ̣άσατ β̣ερτετόν̣ε̣ν̣ σθ̈μ̣ε̣ πθ̈νε̣ρα κ̣ε̣ ζέ̣ ν'γόj̣ε̣ Σκρθ̈ν' ε Σ̈ε̣ν̈τερ̈αρ̣ε̣: πό νδ̣ερ ɣ̈ί0' ατό, ατά λαβδόν̣ε̣ν̣ μ̣β̣ερέτερ̣ιτ' ε τύρε ε περ̣ε̣νδίρατ' ε Ασσυρίσε̣. Σᾶ τ̈θ̈δί ε μάδε έ̣στε̣, σε Περ̣ε̣νδία ι β̣ερτέτε̣, ι μάδι jέτε̣σε̣, νδ̣σόρι νδ̣ε̣ δρίτετ νγά δ̈θ̈ ατό πθ̈νε̣ρα τ̣ε μότ̈ϊμε, κ̣ε̣ ί̈σινε̣ χ̣ορθ̈αρ̣ε̣ κάκ̣ε̣ μί̣ν̣ε̣ β̣ιέτ, πε̣ρ̣ δε̈ϊμῑ τ̣ε σε̣ β̣ερτέτε̣σε̣ φ̣ά̈λ̣ε̣σε̣ τῑ.

64. Ροβ̣ερία ε τ̣ε δίετ̣ε φάραβετ Ισραΐλιτ. 771-740-721 Π. Κ.

Πάς Αχ̣ααθ̈ιτ, δυ-μ̣β̣ε̣-δίετ̣ε μ̣β̣ερέτερ' θρδε̣ρθ̈ανε̣ νδ̣ε̣ μ̣β̣ερετερῑτ τ̣ε δίετ̣ε φάραβετ Ισραΐλιτ, πό μ̣β̣ερετερία ε ατύρε κέ ε θκθ̈ρτε̣ρ̣ε̣. Νέρι β̣ρίστε τιάτερινε̣, ε β̣έ̣νεϊ μ̣β̣ερέτ νδ̣ε̣ β̣έ̣ντ τ' ατῑ. Μιέρ' ατῑ β̣έ̣νδι κ̣ε̣ νδ̣ερόνενε̣ θπέϊτ κρέρετε̣! Ε'ρθνε̣ Συριάνετ' ε πλατ̈ε̣κίτνε̣ β̣έ̣νδιν' εδέ ε θκρετθ̈ανε̣. Πό ɣ̈έ̣νδε̣jα νθ̈κ̣ε̣ β̣ίντε μ̣έ̣ντ. Προφίτεριτε̣ ɣ̈ιθε̣-νέ̣ ι χ̣αρτόνινε̣: πό ɣ̈έ̣νδε̣jα ρ̣ᾶ μ̣έ̣ θέλε̣ νδ̣ε̣ ιδ̈λλατρῑ ε νά' ερ̣εσίρε̣. Σε̣ παστάϊμι Ασσυριάνετε̣, ν̈ɣ̈ κόμπ λ̈θ̈ρτετ̈ᾶρ̣ ε ι φόρτε̣, έρθνε̣ ε πθ̈τθ̈ανε̣ β̣έ̣νδινε̣, εδέ β̣έ̣νε̣ ɣ̈έ̣νδε̣jενε̣ τ̣ε παγθ̈ανε̣νε̣ τ̣ε δ̣έ̣να. Οσιέθ, μ̣β̣ερέτι ι Ισραΐλιτ, λίδι φ̣ά̈λ̣ε̣ μέ Σαλμανασάρινε̣, μ̣β̣ερέτν' ε Ασσυρίσε̣, πό παστάϊ α̈ύ̈ δόλι νγά φ̣ά̈λ̣α. Ατεχ̈έρε

Σαλμανασάρι ἐρδι νδε δε̄ τε Ισραΐλιτ μέ 8ötερῖ [φ8ötάτε] τε μάδε, εδέ πρίöι Σαμαρίνε, εδέ μόρι μέ βέτεχε öθμε ẏε̄νδεje, e ι περνδα̃8 νδεπερ Αρμενῖ, e νδεπερ τε τιέρε βε̄νδε τε μbερετερίσε τῖ. Λά πάκ ẏε̄νδεje βέτεμε τε ρίνε νδε δε̄ τε τύρε: εδέ νδε βε̄ντ τ' ατύρε κε öκθλι πρεῖ δε̄8τ ατύρε, Σαλμανασάρι dεργöῖ τε τιέρε νέρεε νγά Συρία, e νγά Μεσοποταμία, e νγά τε τιέρε βε̄νδε, εδέ ι νγθλι νδ' ατε̄ βε̄ντ κε öκρετöῖ. Εδέ κε νδε κρύε τε χέρεσε κθρ νγθλνε ατιέ, ατά νθκ' ι πάτνε φρίκε Ζότιτ. Περανδάῖ Ζότι λεσöῖ λεόνε νδερ ατά, e χε̄νγρε öθμε βέτε πρεῖ ατύρε. Ατεχε̄ρε ατά dεργθανε τε μbερέτι ι Ασσυρίσε τ' e πύετινε περ κετε̄ πθνε: εδέ μbερέτι 8ρδερöῖ, τε βε̄jε νε̄ πρίφτ; κε e κίö πρθρε νγά Σαμαρία, e τε ρίjε ατιέ, e τ' ι μεσόνε ατά τ' ι κένε φρίκε Περενδίσε. Μέ ẏίθε κετό, ατά ẏίθε-νε̄ λθσινε περενδίρατ' e τύρε, πάς μενδύρεσ' ατύρε κόμbεβετ κε ίöινε ρέθ e ρότθλ' ατύρεβε.

Κεöτθ 8μbαρθα μbερετερία e τε δίετε φάραβετ Ισραΐλιτ. Ατά Ισραΐλίτετ' e πάκε κε πάτνε μbέτθρε, 8περζίενε μέ ατά κόμbε ιδθλλάτρε κε νγθλνε ατιέ, εδέ κε ατεχέρε dόλι κῦ κόμb' ι Σαμαριτάνεβετ.

65. Mbερέτεριτ' e χέρεöιμ τε Ιθδεσε. 975-698 Π. Κ.

Πασσί 8νδᾶ μbερετερία, νδένε νδε öκε̄μπτ τε Δαβίδιτ νεζέτ μbερέτερε νδε Ιερθσαλίμε περ τρέ κίντ e öτατε-δίετ' e dύ βιέτ: εδέ μbερετερία e Ιθδεσε νγάτι νε̄ κίντ βιέτ πάς ατύρε τε δίετε φόραβετ. Πό εδέ πάς Δαβίδιτ μbερετερθανε με̄ öθμε μbερέτερε τε πα-bέσε e τε κεκίj, σε τε μίρε. E'μερατ' e τε τίλεβε νέρεζιö τε μίρε, σι Ιοσαφάτι e σι Εζεκία, νδρίτνενε νδε ιστορῖτ ποσί ύje τε ράλε νδε μέστ τε ερεσίρεσε.

Αχάζι νγρέχ8 θερόρετ' e Βαάλιτ νδεπερ 8δετ τε Ιερθσαλίμεσε, εδέ αύ μbύλι dύερτ' e öτεπίσε Ζότιτ: κεöτθ τέμπθλι ι Περενδίσε ίöτε περ τσά κόχε ι öκρέτε, ποσί νε̄ öτεπί κε ι κα̃ bdέκθρ' ι ζότι.

Εζεκία νε̄ bīr bεσετα̃ρ ι τε πα-bε̄σιτ Αχάζ, χάπι περ-σε-ρῖ dύερτ' e τέμπθλιτ, εδέ κερöῖ Ιερθσαλίμενε νγά ίδθλατε. Αύ θε̄8 εδέ ατε̄ χάρπεριν' e ράμτε, κε πάτ νγρίτθρε λάρτ νδε dρθτ Μοϊσί8, κθρ ίöτε νδε öκρετετίρετ, σεπσέ κέ ρθαϊτθρε νγέρ μb' ατε̄ κόχε. (2 Mbερέτεριτε 18.. 4.) Σεπσέ Ισραΐλίτετ' ι bίνινε κέμ.

[θυμιάμε] κεσᾶϊ τσόπε τε ράμτε, εδέ ε λήσινε περ γᾷ τε ᾱεντερήαρε: ατά κᾱϊτόνινε σε γάρπερι ι ράμτε 8 ᾱερόντε πλάγεν' Ισραϊλίτεβετ, ε jó aŭ Ιεχοβάχ8 βέτε. Πασσί bᾱρι κετᾷ πήνε τε μίρε ε τε νεβόjεᾱιμε, Εζεκία dεργοϊ κάρτε, ε θερίτι τε δίετε φάρατ' ε Ισραΐλιτ τε κεθένενε πράπε νdε bᾱσετ τε Περενδίσε άτεραβετ ατύρε, εδέ τε βίνενε τε κρεμτερόνενε πάᾱκετε. Κejó πήνε κodίτι [γάs] νdε dίττ τε κετί μbερέτι, κήρ 8bᾱνε ρόπ τε δίετε φάρατ' ε Ισραΐλιτ πρεϊ Ασσυριάνεβετ: εδέ μέ μίjε Ισραϊλίτε έρθνε νdε δᾱτ τε Ι8δᾱσε, ε 8πᾱέχνε νdε μbερετερῖτ τε Εζεκίσε. Εζεκία, τ8κε ᾱπερύερε μbε φ8κῖτ τε Περενδίσε Ισραΐλιτ, νγρίτι κρύε κήνdρε Ασσυριάνεβετ, εδέ νήκε dέᾱ τ' 8 παγδαντε τε δᾱνα ατύρε. Περανdάϊ, μbε τε κατρε-μbε-δίεττινε βίτ τε μbερετερίσε Εζεκίσε, Σενναχιρίμι μbερέτι ι Νινεβίσε, dεργοϊ νᾷ 8ᾱτερῖ τε μάδε, εδέ π8ᾱτοϊ γίθε κυτέτετ' ε Ι8δέσε, εδέ κερθ8λοϊ Ιερ8σαλίμενε. Πό aŭ κήρ φόλι κέκ κήνdρε Περενδίσε γάλε, Εζεκία γρίσι ρόbατ' ε τία, εδέ ι 8λ8τ Περενδίσε Ισραΐλιτ. Ατεχέρε ένγελι ι Ζότιτ ρᾶ νdε 8ᾱτερῖ τε Ασσυριάνεβετ, εδέ bρά8 περ νᾷ νάτε νᾷ κίντ ε τετε-δίετ' ε πέσε μίjε βέτε: εδέ τᾱ' τε ᾱόχτᾱ! νdε μενγές ίᾱινε ᾱτρίρε περ δᾱ τε γίθε τε bdέκ8ρε.

Νdε κετᾷ φιγήρε κετά ᾱόχεμε Ασσυριάνετε τε κάνε κερθ8λήαρε νᾷ κυτέτ, εδέ λ8φτόνενε τ' ε π8ᾱτόνενε. Γί0' ατό φρίκα κε γάϊτνε ατεχέρε νd' ατᾷ δᾱ, εδέ σε σί ι ᾱπετοϊ Ζότι νγά dήαρτ' ε αρεμίκετ, ι κᾶ ᾱκρήαρε φόρτ bήκ8ρε προφίτι Ισαΐ. (Ισαΐα 10.. 5-34.) Νdεπερ γβρετ τε Νινεβίσε γένdνενε ᾱκρήαρε γί0' ατό λ8φτερα κε bᾱρι Σενναχιρίμι νdε δᾱτ τε Ισραΐλιτ, πό σε σί ε πριᾱι Περενδία, κετᾷ νήκ' ε κάνε ᾱενήαρ' Ασσυριάνετε. Α νήκ'

ḗs̈tʂ kʂiór vḗ ɖeə̈mï e bʂrtétʂ, pʂr ýi0ʂ sã ə̈krʚan Ə̈krór' e Ə̈ʂvtʂrʚarʂ;

Kʂə̈tʚ Pʂrʂnɖía ə̈pʂtə̈ï mbʂretʂrïn' e Iɖəʂsʂ, eɖé mbʂrétn' e míʂ Eʒekínʂ, ʚʂ tʂ ɖefténtʂ tʂ mádenʂ fʚə̈ïn' e tï, eɖé príə̈ï ʚə̈tʂrïn' e maɖʂə̈tórit mbʂrétit Assurísʂ, ʚʂ tʂ ʂʒóntʂ iɖʚllatrínʂ. Psálm' e ɖuzét e kátʂrtʂ mʚnt tʂ jétʂ ə̈krʚarʂ kʚr ɖʂrgə̈ï krue-ʚə̈tʂtórʂt' e tï Senvaχirími ʚʂ t' i fʚlísinʂ kéʚ Zótit eɖé ə̈ʂrbʂtórit atï Eʒekísʂ, eɖé Psálmatʂ 73, 75, 76, ɖotʂ jénʂ ə̈krʚarʂ pasnsí ʚprísï ʚə̈tʂría e Assuriánʂbet.

Pʂrʂnɖía ḗʂt' i vgóχʚrʂ nɖʂ Iɖəʂrít: émʂr' i atï ḗʂt' i má0 nɖʂ Israḗl.

Eɖé ténɖ' e atí ḗʂtʂ nɖʂ Saḗlímʂ, eɖé tʂ nɖénʚrit' e atí nɖʂ Siónʂ.

Atié 0ʂs ə̈iʒétat' e χárʒʂbet, mbʚrónʂnʂ, eɖé ə̈pátʂnʂ, eɖé ḗʚftʂnʂ.

Tí jʂ fórt mʂ i nɖarítə̈rʂ sʂ máḗt' e ʂmbímit.

Zʂmʂr-áə̈pʂrʂt' ʚrópnʂ: fjétinʂ ýmʂn' e túre: eɖé asnḗ príï bʚráʂbʂt fórtʂ s'ʒéti ɖʚrt' e tï.

Prḗi ʚʂrtímit tʂ̄nt, o Pʂrʂnɖía i Iakóʂit, ránʂ nɖʂ ýmʂ eɖé ʚḗra eɖé ʚáḗi.

Tí jʂ i frikʂə̈m: eɖé ʚʚə̈ ɖotʂ ʚʂnɖrónʂ pʂrpára téje, ʚʚr tʂ zʂmʂrónʂə̈; (Psálmʂ 76.. 1-7.)

Kʂtʚ kám ə̈krʚarʂ fiýʚrʂn' e vḗ ʚə̈tʂtóri mé ə̈tíjʂzʂ e mé mbʚrónʂ, mé χárk e mé bʂr [mé ə̈ʂʒétʂ], posikʚr ʚʂftóninʂ nɖ' atḗ kóʒʂ pa ɖáḗʚr' árʂmʂt' e ziárit: ə̈íχ eɖé ʚḗrʂn' e ḗʚftʂsʂ: sʂpsé vʂχérʂ móti tríʂmat' e ḗʚftʂtárʂt' e mʂɖév pátnʂ ḗʚftʂarʂ χípʚrʂ mbí ʚḗrʂt.

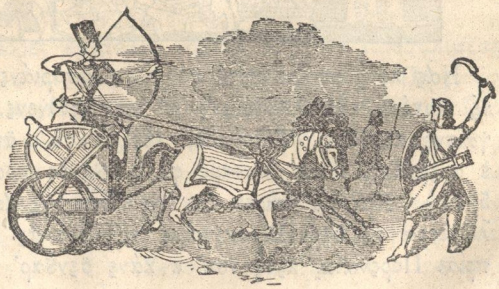

Nd' atę́ kóχę Eζekía 8semú̱r fórt: atę́χére érdi proφítі Isaí, e ι θá, «Bę́re μbę bę́nt pθnęt' e ötępíse s'áte, sepsé kę̄ pęr tę bdékąrę, edé s' kę̄ pęr tę ρθárę (μę̄).» Atę́χére Eζekía ι 8lθt Zótit mé lótt, t' ι nγάsę jétęnę. Edé Zóti ι θá Isaíse, tθke dáląrę nγá ötępía, «Kę̱θéχą, e θθaï Eζekíse, Kę̱ötθ́ θótę Zóti Perę̱ndía ι Daβídit t'ut-ét: ndiγóba tę lętąritę t'át, edé pá̈ę̄ lótt' e tθ: ná te kám pęr tę ötθar' edé pesę-μbę-díetę biét ndę jétęt tę́ndę.» Edé Isaía e μęsöï tę bę́re φíx μbí plágęt, edé pás trï dítö 8örθá, edé bátę ndę témpθlę̱ xę t' ι φálęï ndérsę Perę̱ndísę xę e örörï.

66. Tę paστáïμitę μbę̱rétęrit' e Iθ̈ę̱sę. 698-588 P. K.

Pás bdékę̱jesę Eζekísę χípi ndę örkémpt ι bírі Manassï8, nę́ μbę̱rét ι kék, ι tsílі μbę̱rętęrö̈ mę̄ tépęrę se pesę-díetę biét, edé prï̈ö γi0' ató pθnę tę míra xę pát bę̄r' ι át, edé kę̱θés γę̄ndę́jenę pęr-se-rï ndę iθ̈llatrï.

Kū bír ι kék atï fárę μbę̱rétі tę mírę μbθ̈ö γi0' θdęt' e Ierθsalímęsę plót mé γák fóö̈nęö pa fáj, tθke bę̄rę xrbán atá pęrpápara iθ̈lę̱sę Molóχ̱θt, perę̱ndísę Siδonіánę̱bęt: kę̱ötθ́ edé tę bírę̱ e tï e bę̄ri tę örkónę ndę̱pęr més tę ziárit. Kętθ́ ndę kętę́ φiγθre öθ̈χ̱emę tö fárę pθnęraö tę φríkę̱ötimę pθnónin' atá iθ̈llátręt' e mótöim. Pák kóχ̱ę pęrpápara δdékę̱jesę aú̱ θprȫ líδθrę ndę Baδulónę. Atié ι 80úe ζémęra atï, e ι 8lθt Perę̱ndisę bę̄rtétę, edé Zóti ι ndiγöï tę lθtθritę, edé 8δ8 pęr-sę-rï ndę μbęretęrí tę tï.

Aμónі, ι bír' ι Manassï8t, íötę μę̄ ι kék se γi0' atá xę pátnę μbę̱retęrθárę pęrpára atï: pó aú̱ nθxę nγáti öθmę, sepsé pás dú̱ biétö e θránę öę̱rbę̱tóręt' e tï. Ndę kę́mbę t' atï 8δ8 Iosía, nę́ diálę̱ tétę biétö ι bógę̱lę.

Εδέ Ιοσία bẽρι ατẽ ϰẽ ίϑτε ε πẽλϰύερẽ νdẽ σῦ τẽ Ζότιτ, εδέ έτσι πάς 8δẽσẽ Δαβίδιτ. Αύ ϰδρ ίϑτε diãλ' ι bόγẽλẽ, τέτẽ biέτ πάς μbẽρετẽρϊσ' ατϊ, ζ8 τ' ι biέρẽ πράπα πδνẽσẽ Περẽνdίσẽ: εδέ du-μbẽ-δίετẽ biέτ πάς μbερετερϊσ' ατϊ, αύ ϰερõϊ Ιερ8σαλίμενẽ εδέ γίθẽ Ι8δένẽ νγά ίδ8λατẽ, εδέ bẽρι τẽ νdερτόνετẽ περ-σẽ-ρϊ ϑτεπία ε Ζότιτ. Εδέ τ8ϰε ϰερδαρẽ τέμπ8λινẽ, γέτνẽ νẽ biβλί τẽ biέτερẽ, χαρδαρ' ε λẽνẽ μbẽ-ν'-άνẽ ϰẽ νdẽ κόχẽ τẽ Μανασσϊ8τ: αjό biβλί ίϑτε Σκρόνα ε Σẽντερδαρẽ, dό μέ θẽνẽ Νόμι ι Μοϊσί8τ. Κετẽ biβλί ε πρδνẽ εδέ ε ϰẽνd8ανẽ περπάρα μbερέτιτ, ι τσίλι κδρ νdιγõϊ σε τõ' ίϑτε σκρδαρẽ bρένda, κάϰẽ φόρτ ε μόρι φρίκα ε 8χαbίτ, σã γρίσι ρόbατ' ε τία. Εδέ αύ dεργõϊ νέρες τε Ο'λδα προφιτερέσα, ε 8 θά ατύρε, «Σκόνι, ε πύετνι Ζότνẽ περ μ8α, εδέ πẽρ ατά ϰẽ κάνẽ μbέτẽρẽ νdẽ Ισραΐλ ε νdẽ Ι8δẽ πẽρ φjάλẽτ' ε ϰẽσãϊ biβλίε ϰẽ 8γέντ: σεπσέ έẽτ' ι μάθ ζεμερίμι ι Ζότιτ ϰẽ 8dέρθ μbί νέ, σεπσέ άτẽριτẽ τάνẽ ν8ϰẽ ρ8αϊτνẽ φjάλẽν' ε Ζότιτ, ϰẽ τẽ π8νόνινẽ πάς γίθ' ατύρε ϰẽ jάνẽ σκρδαρẽ νdẽ ϰετẽ biβλί.» Εδέ αjό 8 θά ατύρε, «Κẽσẽτ8 θότẽ Ζότι Περẽνdία ι Ισραΐλιτ. Θόjνι ατϊ νερίσ8τ ϰẽ 8 dεργõϊ τεϰ 8νẽ, ϰẽσẽτ8 θότẽ Ζότι: Νά 8νẽ τε dοτẽ λẽσόν τẽ ϰẽϰία μbί ϰετẽ bẽντ, εδέ μbί bẽνdẽσιτ ε ατϊ, γίθ' ατά μαλεϰίμε ϰẽ jάνẽ σκρδαρẽ νd' ατẽ biβλί ϰẽ 8ϰẽνd8α περπάρα μbερέτιτ Ι8δẽσẽ: σεπσέ χόϰνε dόρẽ πρέϊ μέjε, εδέ 8 dόϰνε ϰέμ περẽνdίραbετ τιέρẽ, ϰẽ τẽ μẽ ζεμερόνẽνẽ περ γίθẽ πδνẽτ ε d8αρετ τύρε: πẽρανdάϊ dοτẽ dέρδετẽ ζεμεράτα ίμε μbί ϰετẽ bẽντ, εδέ ν8ϰẽ dοτẽ σẽχετẽ. Πό μbερέτιτ Ι8δẽσẽ, ϰẽ 8 dεργõϊ τẽ πύετνι Ζότινẽ, ϰẽστ8 τ' ι θόjνι ατϊ: ϰẽστ8 θότẽ Ζότι Περẽνdία ι Ισραΐλιτ, πẽρ ατό φjάλẽτ ϰẽ νdιγόbε: σεπσέ ζέμερα jότε 8σb8τ, εδέ 8περδνγ περπάρα Περẽνdίσẽ, ϰδρ νdιγόbε φjάλẽτ' ε ατϊ ϰ8νdρẽ ϰετϊ bẽνdι, εδέ ϰ8νdρẽ bẽνdẽσετ ατϊ, εδέ 8περδνγε περπάρα μέjε εδέ γρίσε ρόbατ' ε τ8α, εδέ ϰjάbε περπάρα μέjε, πẽρανdάϊ εδέ 8νẽ νdιγόbα, θότẽ Ζότι: νά 8νẽ τε dοτẽ μbẽλέθ τõ τεϰ άτẽρẽτ' ε τ8, εδέ dοτẽ μbẽλίdεõ νdẽ bάρ τẽντ μέ παϰτίμ, εδέ σῦτ' ε τ8 ν8ϰẽ dοτẽ σόχẽνẽ γίθ' ατό τẽ ϰẽϰία ϰẽ dοτẽ λẽσόν μbί ϰετẽ bẽντ, εδέ μbί bẽνdẽσιτ ε ατϊ.» (2 Κόχẽρατẽ 34.. 14–28.)

Τανί Ιοσία dεσẽρόντε μẽ φόρτ ϰẽ τẽ π8νόντε Ισραΐλι πάς νόμιτ Μοϊσί8τ. Θμbẽλόθ γίθẽ πλεϰẽσία ε γένdẽjẽσẽ, εδέ 8ϰẽνd8α

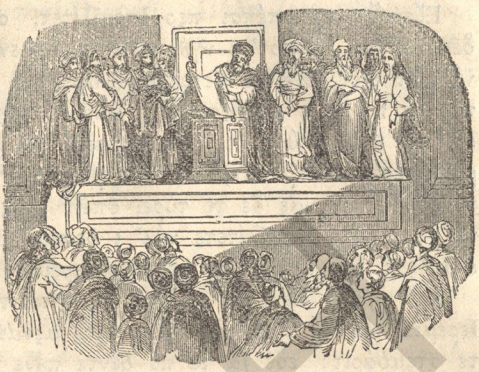

βιβλία πɛrπάρα ατύρε: εδέ μbɛρέτι λíδι φjáλɛ πɛrπάρα Zότιτ bάσκɛ μέ γíθɛ γένdɛjɛnɛ. Aύ dɛργõï σrδɛrɛ μbɛ γíθ' ánɛt ɛ Iσδέσɛ, εδέ ρɛζõï θɛρórɛnɛ κɛ íστɛ ndɛ Bɛθíl, εδέ ndσóρι ɛ̈στɛra τɛ bdέκσriə̈ νγά bárɛtɛ, εδέ ι dóγι μbí θɛρórɛnɛ, πάς φjáλɛσɛ Zότιτ κɛ πάτ θɛ̃νɛ μέ ánɛ τɛ νɛρíστ Περɛndísɛ ndɛ kóχɛ τɛ Iɛροβoάμιτ.

Πό πασσí bdík Iοσία, γíθɛ πθνɛρατɛ κɛ πάτ bɛ̃r' aύ σπρíə̈νɛ. Dύ τɛ bíjτ' ɛ ατï εδέ dύ τɛ νíπɛριτ' ɛ ατí χíπινɛ ndɛ ə̈κɛ̃μπ τɛ μbɛρɛτɛρísɛ, νɛ̈ρι πάς játɛριτ, ndɛρμές πάκ kóχɛjɛ: εδέ τɛ γíθ' ατά σρɛζθανɛ νγά ə̈κɛ̃μbι: εδέ ατɛχέρɛ kodítνɛ ə̈θμɛ πθνɛρα μέ ə̈ɛ́νɛ, τɛ τσílατɛ dɛφτένινɛ, σɛ íστɛ áφɛρɛ kóχa ɛ γũκιτ.

67. Προφíτɛριτɛ.

Γíθɛ κɛτó ə̈ɛ́νɛ ι σγídιν' ɛ ι dɛφτένινɛ προφíτɛριτɛ. Ə̈θμɛ φjáλɛ κɛ κánɛ fóλθr' ατά, γένdɛnɛ ə̈κrθarɛ ndɛ Bíβλɛτ. Πθna ɛ ατύρɛ íστɛ τɛ μɛσónινɛ γένdɛjɛnɛ τɛ νγíχινɛ Περɛndínɛ, εδέ τɛ ndáλινɛ τɛ κɛχíατɛ κɛ bɛ̃νɛə̈νɛ ə̈θμɛ χérɛ εδέ νγά μbɛρέτɛριτ' εδέ νγά πρíφτɛριτɛ. Περɛndía νγρíτι τɛ τíλɛ νérɛs ndɛ μbɛρɛτɛρít τɛ díɛtɛ φáραbɛτ Iσραĩλιτ ɛ τɛ Iθδɛσɛ, εδέ πρέï dórɛσɛ πárɛ εδέ πρέï dórɛσɛ dútɛ. Iσaía εδέ Δανiĩλι íə̈νɛ πρέï γák μbɛρɛτɛρíɛ. Iɛρɛμía εδέ Eζɛκiĩλι íə̈νɛ πρέï ρɛ́νɛσɛ πριφτɛρíσɛ. Ilís ɛ Eλισσɛ̃θ ɛ Ionáï ɛ Μιχaíθ íə̈νɛ πρέï dórɛσɛ μésɛμɛ. Aμósι íστɛ νɛ̈ λοπãρ.

Kθr íστɛ μbɛρɛτɛρía ɛ Bαbυλónɛσ' ɛ bógɛλ' εδέ πα émɛρɛ, Iσaía προφιτέπσι σɛ dοτɛ ötónɛï ɛ dοτɛ μαδónɛï ə̈πɛ̈ït, εδέ σɛ dοτɛ πθ̈ötóντɛ ə̈θμɛ bɛ̃ρα: εδέ σɛ παστáïμι σɛ dοτɛ πρíθɛï πρέï νɛ̈ bír μbɛρétι νγά Περσία, κɛ dοτ' ια θόθιν' émɛρινɛ Kýρο.

Iɛρɛμía προφιτέπσι πɛρ τɛ πρíθɛριτ' ɛ Iɛρθσαλímɛσɛ πρέï Xαλδεάνɛbέτ, εδέ dɛφτέθ περπάρα, σã bιέτ κíστɛ περ τɛ μbέτθr' ɛ ə̈κρétɛ Iɛρθσαλíμα: εδέ ötúντɛ γένdɛjɛnɛ ndɛ πενdímι, κɛ τɛ μός θ bíντɛ πríə̈jα.

Εζεκιΐλι προφιτέπσι περ Ισραϊλίτετ, σε *dot'* ι σκδλινε πρέϊ δεδτ ατύρε, ε *dot'* ι νγδλινε *nde* Αρμενί, ε *dote μbέσιν'* ατιέ νε̈ κίντ διέτ, εδέ αύ δετε, σικδ*nd*ρε εδέ γίθε Ιδδέντε, σπερένινε περ τε πρίσδριτ' ε *μb*ερετερίσε Βαβυλόνεσε πρέϊ άνεσε Περε*nd*ίσε: εδέ αύ 8 θά ατύρε, τε μός πρέσενε σε *dote* νγρίχετε περ-σε-ρϊ *μb*ερετερια ε Ισραΐλιτ, πό τε πρέσενε σε εδέ σᾶ νέρες κε τε κένε *μbέτ*ρε *nde* δε̈ τε τύρε, σπείτ κάνε περ τε άρδρε *nde* δε̈ τε χδ*aj*. Πό Ισραϊλίτετε νδκ' ι *δεσδαν'* Εζεκιΐλιτ, ποσί γένδ*eja* ε Ιδδεσε κε νδκ' ι πάτ *δεσδ*αρε Ιερεμίσε.

Ατό φjάλε κε κάνε φόλδρε προρίτεριτε *jάν*ε φόρτ τε μεδᾶ. Ιερεμία *nde* νε̈ δέντ φλέτ *μb*ε κετέ μενδῦρε: «Σδριτα *nde* στεπί τε στεμ*b*άριτ: εδέ *já* τε πό δέντε πδνε *μbί* ροτοδίλετ. Εδέ ι 8πρίσ ά*na* κε πο δέντε πρέϊ *bάλ*τε, *nde* *dόρ*ε τε στεμ*b*άριτ: εδέ περ-σε-ρϊ ε δεῦρι ατέ νε̈ τιάτερ' άνε, σικδ*nd*ρε ι πελκέδ στεμ*b*άριτ τα δέντε. — Ο στεπία ε Ισραΐλιτ, νδκε *μδ*ντ τ' 8 δεν δνε *jδδε* ποσί κῦ στεμ*b*άρι; θότε Ζότι, *Já* ποσί *bάλ*τα *nde* *dόρ*ε τε στεμ*b*άριτ, κεστά (ίνι εδέ) *jδ nde* *dόρ*ετ τίμε, ο στεπία ε Ισραΐλιτ.» (Ιερεμία 18.. 3-6.) Νε̈ χέρε αύ *bλε*δ νε̈ στέμ*b*ε *bάλ*τε νγά στεμ*b*άρι, εδέ ε θε̈δ περπάρα πλέκεβετ Ισραΐλιτ, ε περπάρα πρίρτεραβετ, εδέ θά, «Κεστά θότε Ζότι ι φδκίβετ: Κεστά *dote* θύεν κετε̈ γένδ*eje*, εδέ κετε̈ κυτέτ, ποσικδρ τε θύενε νερί άνεν' ε στεμ*b*άριτ, κε σ' μδντ τα *nd*ρέκνε με̈ περ-σε-ρϊ: — εδέ στεπίτ' ε Ιερδσαλίμεσε, εδέ στεπίτ' ε *μb*ερέτεραβετ Ιδδεσε *dote* *nd*ύχενε, *bάσκε* μέ γίθε στεπίτ κε κάνε *διέγ*δρε κέμ *μbί* κδλμιτ ατύρε γίθ' 8στερίσε κίελιτ, εδέ κε 8 κάνε πρδρε δδράτα τε πικάτδρι περε*nd*ίραβετ τιέρε.» (Ιερεμία 19.. 11-13.)

Πό με̈ τε μεδάτε προφιτί ίσινε περ τε άρδριτ' ε Σπετιμτάριτ. «Περ τε τσίλινε *bέ*νενε *deσμϊ* γίθε προφίτεριτε.» (Πδνετ 10.. 43: Σδλέσα 19.. 10.) Κίσινε προφιτέπσδρε, σε αύ *dote* *dί*λτε πρέϊ *bρέζ*ιτ Δαβίδιτ. (Ισαΐα 11.. 1: Ιερεμία 23.. 5.) Εδέ ίστε σδλδάρ' ε σπερφάκδρε. σε αύ *dote* ίστε εδέ Περε*nd*ί εδέ νερϊ. Ισαΐα φλίστε περ ατε̈ κεστά, «Περε*nd*ία ι φόρτε, ι Άτι *jέτ*ενε πασόσδρε, Κρύετ' ε πακτίμιτ.» (Ισαΐα 9.. 6.) «Ζότι *dρε*ϊτερία *jόν*ε.» (Ιερεμία 23.. 6: 33.. 16.) Έμερι ι ατϊ *dote* θδχεϊ Εμμανδίλ, α Περε*nd*ία *bάσκε* μέ νε̈: (Ισαΐα 7.. 14.) εδέ ατϊ ι δίρινε γίθ' έμερατ' ε χιερίσε. Αύ ι 8δδκ προφίτιτ Ισαΐ *μb*ε νε̈ τε πάρε, σικδρ ίστε

ποσί ѵερῖ, πό μέ μαδερῖ ποσί Περεѵдῖ. «Πάäε Ζόѵε τ8ке ѵдέѵ8ρε μ.бε ѵέ äκέμπ τε λάρτε ε ѵгρίτ8ρε λάρτ, εδέ πεκίρ' ι ατῖ μ.б8äτ τέμπ8λιѵε. Σίπερ' ατί ρίѵιѵι Σεραφίμε, γίθε-σε-τσίλι κίäτε ѵγά γάäτε φλέτε: μέ τε dῦjат μ.б8λόѵτε φάκεѵ' ε τῖ, εδέ μέ τε dῦjат μ.б8λόѵτε κέμ.бετ' ε τία, εδέ μέ τε dῦjат φλ8τ8ρόѵτε. Εδέ ѵέρι ι бερτίστε τιάτερит, ε θόäτε, Σέѵτ, äέѵτ, äέѵτ (έäτε) Ζότι Σαбаόθ [ι φ8κίбет]: γίθε δε8 (έäτε) πλότ μέ λаbdῖѵ' ε ατῖ.» (Ісаία 6.. 1-3.)

Προφιτέπσνε περ Μεσσίνε, σε dοτε λίνττε νдε Βιθλεέμε: ε σε dοτε бέѵτε τä8dῖ τε μεδᾶ, dοτ' 8 τäΐλτε σῦτε τε бέрберет, ε dοτ' 8 έπτε бέäετε τε äρδебет, εδέ σε «ι τäάλι dοτε χίδεῖ ποσί dρῆρι, εδέ γj8χа ε τε бέλбериτ dοτε κεѵдόѵτε:» (Ісаΐа 35.. 5, 6.) σε αύ «dοτ' 8 έπτε ζέѵ' ε μίρε τε бοбέκεбет, ε dοτε äερόѵτε ζεμερ-θύερετε:» (Ісаία 61: 1.) εδέ σε «dοτε κ8λόστε τ8φεѵ' ε τῖ ποσί барῖ: εδέ dοτε μ.бελίθτε κέѵγατε μέ κράχεѵ' ε τῖ, εδέ dοτ' ι μ.бάѵτε νдε γῖ τε τῖ.» (Ісаΐа 40.. 11.) Προφίτεριτε κάνε προφιτέπσρε περ πεσίμет ε περ бdέκеjеѵ' ε Σπετιμτάριτ, κάκε σ8λ8ар' ε κάκε κеθιέλετε, σᾶ κ8р κеѵdόῖμε ατό προφιτῖ, ѵа dδκενε σε πό φλάσεѵε περ τσά πδѵερα κε ίäτινε бέρε, ε jό περ ατό πδѵερα κε dοτε бέѵεäτινε παστάῖ. Κίäτινε φόλ8ρε περπάρα περ ατέ, σε αύ ίäτε «νέ ѵερί μέ äτρεѵγίμε, ε ι προб8арε μέ σεμδѵdеjе:» σε αύ «dοτ' ίäτε πλаγόσ8ρε περ φάjет τ'όνα, ε χέκ8ρε κέκ περ па-8δερῖτ τ'όνα:» «σε dοτ' έπτε äπίρτιν' ε τῖ ѵдε бdέκеjет, ε dοτε ѵѕμερόνεῖ μέ τε па-8δετ, εδέ αύ dοτε μ.бάѵτε φάjет' ε τε äμεбе, εδέ dοτε λаϊμεσόντε περ τε па-8δετ.» Μбε κετέ μενдύρε φλέτ περ бdέκеjеѵ' ε ατῖ: «8πρ8 ποσί κέѵκ μ.бε τε θέρετ, εδέ ποσί dάä πа ζέ περπάρα ατῖ κε ε κέθ, κеäτ8 ѵδκε χάπι γόjеѵ' ε τῖ.» (Ісаΐа 53..) Εδέ γίθ' ατό πδѵε κε κοdίτνε μ.бε бdέκеjет τ' ατί, ε μ.бε τε ѵγάλ8ριτ τ' ατί, ε μ.бε τε χίπ8ριτ μ.бε κίελ, jάνε φόλ8ρε φόρτ κεθιέλετε. Ζένε ν'γόjε εδέ περ Φρύμеѵ' ε Σέντερδарε κε κέ ζοτδарε, εδέ θόνε περμбί τε γίθа, σε κᾶ περ τε áρδ8ρε νέ κόχε, κε «δε8 dοτε μ.бδäετε μέ τε ѵγόχ8ριτ τε Ζότιτ, ποσί 8jерατε κε μ.бδλόѵενε dέτνε.» (Ісаΐа 44.. 3: Іоїλι 2.. 28, 29: Ісаΐа 11.. 9.)

Κεäτ8 ι πελκέ8 Περεѵдίσε τ' ι λεäόντε νέ ρέζε dρίτε γένdеjесε τῖ, περ ατό πδѵε κε dοτε бέѵεäτινε περ öπερбλίμν' ε μάθ. Εδέ

кѣӧтѳ́ бесѣтáрѣтѣ νγѳӧѳлóнеӧин' е форτсóнеӧинѣ νдѣ бéсѣт: пó тѣ па-бéсѣт' ѵӧтинѣ лѣ́нѣ μбѣ-ѵ'-áнѣ па-пѣрдѣлíм е па-νдѣjéсѣ.

68. Роπѣрíа е Ісраїлíтѣбет νдѣ Вабулóнѣ. 588 П. К.

Ґíθ' ато фjáлѣ кѣ проφитéпснѣ проφíтеритѣ кѳ́νдрѣ Ісраїлíтѣбет, дѳ́алѣ тѣ бѣртéта сѣ паστáїми, νдонѣсе атá с' пáтнѣ бесѳ́арѣ, а пáтнѣ бесѳ́арѣ. Е'рθнѣ Халбеáнѣтѣ — νѣ́ ґѣ́νдѣjе е кéкѣ — едé ρѣзíван' е ӧкретѳанѣ Ірѳсалíмѣнѣ, атѣ́ кутéт тѣ бѳкѳрѣ. Пó едé танí Перѣндíа бѣ́рі ґӱ́кнѣ дáлѣ νгá дáлѣ. Наббѣ́ходонóсори, μбѣрéти і Халбеáнѣбет, і бѳ́ тѣ бѣ́на бѣ́ст Ібдéсѣ, едé мóрі мé бéтѣχе μбѣрéтнѣ Іоакíм, едé дíетѣ μíјѣ бѳ́ра кѣ μбáнин' áрмѣ прéї бáлит ґѣ́νдѣjесѣ, едé ґíθѣ мієӧтрит' е пѳнѣтóрѣт' е бѣ́ндит. Аý бѳ́ νѣ́ тиáтѣрѣ μбѣрéт νдѣ Ібдé: едé кѣӧтѳ́ μбѣрѣтѣрíа νґáти едé дíетѣ биéт.

Мбѣрéти Седекї́ кѣркї́ νдíφмѣ прéї Єгуптиáнѣбет кѳ́νдрѣ Халбеáнѣбет: пó ѳӧтѣрíа е Халбеáнѣбет éрδі посí блéтѣ νдѣ бѣ́ тѣ Ібдéсѣ, едé керθѣлѳ́анѣ Ірѳсалíмѣнѣ. Ібдéнтѣ кѣνдрѳ́анѣ дý биéт кѳ́νдрѣ атýре. Кáкѣ ζї е мáдѣ пѣр бѳ́кѣ ѳбѣ́ брéνда νдѣ кутéт, сā е ѣмá брíстѣ тѣ бíрѣ, едé і ґáнтѣ мíӧнѣ. Сѣ паστáїми арѣмíктѣ ґӱ́нѣ брéνда νдѣ кутéт. Седекíа тѳкѣ лѣфтѳ́арѣ рā νдѣ дóрѣ тѣ арѣмíкет: едé танí дóлі е бѣртéтѣ проφитíа е Єζекиїлит кѣ пáт θѣ́нѣ пѣр атѣ́ — сѣ аý дотѣ ӧкóнтѣ νдѣ Вабулóнѣ, едé дотѣ бдíстѣ атиé, пó аý νѳ́кѣ дот' е ӧї́ҳтѣ бѣ́ндинѣ. Халбеáнѣт' і νдсѳ́арѣ сӱт' атї: аý νѳ́кѣ пā мѣ́ тиáтѣрѣ ґѣ́, бéтӧ кѳ́р і бráнѣ тѣ бíјтѣ νдѣр сӱ т' ати, пáра сѣ т' е бѣрбóνин' атѣ́: едé пасандý е прѳ́нѣ тѣ бéрбѣрѣ па сӱ νдѣ Вабулóнѣ. Кутéти і Ірѳсалíмѣсѣ едé тéмпѳлі ѳплатӧ́ѣкíтнѣ едé ѳдóкнѣ, едé прѳ́нѣ ґíθѣ кáфӧ́ѣт' едé énѣт' е тéмпѳлит νдѣ Вабулóнѣ, едé і бѳ́нѣ νдѣ тéмпѳлѣт тѣ Бéлит. Ґíθѣ ґѣ́νдѣjен' е Ісраїлит е ӧкѳ́лнѣ прéї бѣ́ндит, едé е пѣрндā́нѣ νдѣпѣр μбѣретѣрїт тѣ Вабулóнѣсѣ, лѣ́нѣ νдѣ Ібдé бéтѣмѣ тсá ӧтѣпї́ тѣ пáра, едé пáк ґѣ́νдѣjе тѣ бобéкѣтѣ: едé кѣӧтѳ́ ѳбѣ́лѣ тѣ бѣртéта φjáлѣт' е προφíтѣбет.

Ндѣрмéст атýре νéрѣζѣбет пáрѣ кѣ μбéтнѣ νдѣ дéθит тѣ тýре, íӧте Гедалíа, тѣ тсíлинѣ μбѣрéти і Вабулóнѣсѣ' е бѣ́рі кѳбернитā́р μбí Ібдéнѣ. Пó Ібдéнт' е бráнѣ кѣтѣ́ νерї́ бесѣтā́р. Προφíти Іеремї́ і ѳлѳ́т μбѣрéтит Вабулóнѣсѣ т' е лѣ́рѣ тѣ μбéсѣ νдѣ дéθит тѣ тї́:

εδέ ατεχέρε αύ ὄκροϊ Βιβλίν' ε τε Κjăριτ νδερμέστ γρεβετ ε γερμάδαβετ Ιερθσαλίμεσε ϗε κίϋ μβέτθρ' ε ὄκρέτε.

69. Διαλόϋατ' ε Εβρέβετ. 607-580 Π. Κ.

Τανί να dθχετε τε μάρεμε βέϋ, σε Ιθδέντ' ίϋινε ρόπεριτ' ε Βαβυλόνασετ, εδέ ατά 8 ϋερβένιν' ατύρε, ε bξνινε γίθε τϋ' τε dόνινε. Πό Περενδία νδε ζεμερίμ τε τί bξρι περdελίμ, εδέ «bξρι ϗε τ' 8 δξμβενε ατύρεβε ϗε ι μάρε ρόπ.» Τσά πρεϊ ατύρε χίπνε μβε κξμβε τε μάδε. Μέ γίθε κετό, Ιθδέντε σ' μθντ τ' ε χαρόνινε δεθιν' ε τύρε ϗε κίϋινε λίνdθρ' ατιέ, εδέ Ιερθσαλίμεν' ε dάϋθρε, εδέ τε λαβdθαρϋιμινε τέμπθλε ϗε ίϋ ρεζβαρε τανί: εδέ αρεμίκτε κθρ 8 θόϋιν' ατύρε τε κενdόνενε κξνκε, ατά περγέγεϋινε, «Κύϋ τε κενdόϊμε κξνκεν' ε Ζότιτ νδε δε τε χθαj;» ανί κεθένεϋιν' ε θόϋινε bέτεχεσε, «Νdε τε χαρόφϋα Ιερθσαλίμε, μ' 8χαρόφτ' ε διάθετα dόρε! Μ' 8νγίττε γjθχα νδε γ8ρμάστ, νδε μός τε κ8jτόφϋα: νδε μός bξντϋα μξ περπάρα Ιερθσαλίμενε νδε κρύετ τε γαζιτ τΐμ!» (Πσάλμε 137[136.)

Ναβ8χοδονόσορι κίϋ bξνε τσά djέμ Ιθδένϋ τε μεσόνεν' ε τε νδσξνε κενdίμ ε dιτθρΐ: νδερμέστ τε κετύρε ίϋιν' εδέ Δανιΐλι ε Σεδράχ8 ε Μισάχ8 ε Αbδενεγόϊ. Ατά ε κίϋινε περ τε κέϗ τε χάνινε νγά ατό γέλε ϗε 8 dεργόντε Ναβ8χοδονόσορι πρεϊ τρθβέζεσε τί, τε τσίλατε μθντ τε κίϋινε ϗένθρε μίϋ κθρbάνι τε ίδθλαβετ: πό ατά χάνινε bέτεμε κόϗε φάραϋ ε bάρ τε νγόμε, εδέ νδε bξντ τε bέρεσε πίνιν' θjε. Εδέ Περενδία 8 έπτε ατύρε ϋενdέτ, ε ίϋινε μξ τε ϋενdόϋε ε μξ τε bθκθρε σε γίθε djέμτ' ε τιέρε: εδέ κθρ έρδι κόχα τ' ι νδσίρινε περπάρα μbερέτιτ, ατά ίϋινε μξ τε μέντϋιμ ε μξ τε dίτϋιμ σε γίθε τε τιέρετε.

Παστάϊ μbερέτι ι χίπι ατά μbε ϋκάλε τε λάρτε, εδέ κίϋινε κάϗε νδέρ' ε φθϗί τε μάδε, σᾶ μθντ τ' ι bένινε μίρε κόμbιτ τύρε, εδέ τε περνdάνινε bέσεν' ε τε bερτέτιτ Περενδί νδερμέστ τε ίδθλλάτρεβετ.

Νγά γίθ' ατό πλάτϋεκατε ϗε κίϋ ρεμbύερε Ναβ8χοδονόσορι πρεϊ σε κάτερ' άνεϋ δέθτ, θρδερρΐ τε bένετε νέ ίδθλ' ε ἄρτε γαϋτε-δίετε κθτ ε λάρτε, ε γάϋτε κθτ ε γέρε. Ατέ dίτε κθρ κίϋινε περ τε λθτθρε κετέ ίδθλε, νέ λετϋίτες θόϋτε μέ ζξ τε μάθ, «Jθδε 8 θρδερόνενε, ο γένdεje, ε κόμbε, ε γjθχερα, σα-καϗε-χέραϋ

κήρ τę νdιγόνι ζę̃ν' ε τρȣμbέτȣσ' ε τę φũλιτ ε τę ἀιθάρȣσ' ε τę σαμbύκȣσ' ε τę πσαλτίριτ ε τę ζę̃ριτ dρέϊτę, ε τə̃' do φάρę μȣσικίε, τę bíνι πęρ dę̃, ε τę λə́τνι ίȣδλęν' ε ᾶρτę, ἐę κᾶ νγρέχȣρę μbερέτι Ναbȣχοδονόσορ: εδέ κȣ̆ə̃ τę μός bιέρę ε τę μός ε λə́τνę, ατę̃ χέρę do τę χίδετę νdę μέστ τę φȣ̀ρȣσę ἀę díγετę ζιάρμ.» (Δανιὴλι 3.. 4-6.)

Ατęχέρε ι θάνę μbερέτιτ σε γίθę γę̃νdęja κήρ ράνę πęρ dę̃, εδέ λə́τνę ίδδλęν' ε ᾶρτę, bέτęμę Σεδράχ ε Μισάχ ε Αbδενεγõϊ ἀęνdρȣ́ανę μbę κέμbę, ε νə́κę ράνę πęρ dę̃ τę λə́τινę ίδδλęν' ε ᾶρτę. Εδέ Ναbȣχοδονόσορι ȣρδερõϊ τ' ι bίενę πęρπάρα ατĩ, εδέ ȣ θά ατύρε, «Α μέ τę bęρτέτę, ο Σεδράχ, ε ο Μισάχ, ε ο Αbδενεγό, νə́κę λə́τνι περę̃νdίρατ' ε μĩ, εδέ νə́κ' ι φάλι ίδδλęσ' ᾶρτę ἀę νγρέχα; — Τσĩλι (ἔə̃τ') aύ Περę̃νdĩ ἀę dοτ' ȣ ə̃πętóνę jə́bε πρέϊ də́αρə̃ μία;» Εδέ ατά ȣπεργέκνę ε ι θάνę μbερέτιτ, «Περę̃νdία úνę, ἀę λə́σεμę νά, ἔə̃τ' ι ζότι τę να σπętóνę νγά φȣ̀ρα ἀę díγετę ζιάρμ: εδέ dοτę να ə̃πętóνę πρέϊ dόρεσσ σ'άτε, ο μbερέτ. Πό εδέ νdę μός (χόφτę κęə̃τȣ́), τα μάρτə̃ bέə̃, ο μbερέτ, σε νά νə́κę λə́σεμę περę̃νdίρατ' ε τə̃, ας νə́κ' ι φάλεμι ασᾶϊ ίδλęσ' ᾶρτę ἀę νγρέχε.»

«Ατęχέρε Ναbȣχοδονόσορι ȣμbə̃ μέ ζεμερíμ, εδέ ι ȣνdęρȣ́α φυτύρα κə́νdρę Σεδράχȣτ ε Μισάχȣτ ε Αδδενεγόϊτ: (εδέ) φόλι ε ȣρδερõϊ τę dιέγενę φȣ̀ρενę ə̃τάτę χέρę μę̃ φόρτ, σε σᾶ ίə̃ dιέγȣρę. Εδέ ȣρδερõϊ μę̃ τę φόρτętę bə̀ρατ' ε ȣə̃τερίσę τĩ, τę λίθνęνę Σεδράχȣν' ε Μισάχȣν' ε Αδδενεγόνę, ε τ' ι χέδęνę νdę φȣ̀ρȣ ἀę díγεϊ ζιάρμ. Ατęχέρε νέρęζιτ' ι λίθνę ατά bάə̃κę μέ τę bέə̃ρατ' ε ατύρε, ε μέ τę μbάθȣρατ' ε ατύρε, ε μέ κęσə́λατ' ε ατύρε, ε μέ σόbατ' ε ατύρε, εδέ ι χόθνę νdę μέστ τę φȣ̀ρȣσę ἀę díγεϊ ζιάρμ. Εδέ ȣρδερι ι μbερέτιτ τασσί ίə̃τε ι ə̃τρęνγə́ρε, φȣ̀ρα ȣdόχ κάκę φόρτ τέπερę, σᾶ φλάκα ε ζιάρμιτ dόγι ατά νέρęζιτę

ᾐ νγρίτνᾐ Σεδράχ8ν' ε Μισάχ8ν' ε Αϐδενεγόνᾐ. Εϐέ κᾐτά τρέ νέρᾐς, Σεδράχ8 ε Μισάχ8 ε Αϐδενεγόϊ ράνᾐ λίδ8ρᾐ νᾐ μέστ τᾐ φῲ̀ρεσᾐ ᾐ δίγεϊ ζιάῲμ. Ατᾐχέρε μϐᾐρέτι Ναϐ8χοδονόσορ 8χαϐίτ: εϐέ 8νγρίτ σπεῖτ, ε φόλι ε 8 θά νέρᾐζᾐεϐετ μᾐδέν, Α νάκᾐ χόδεμ νά τρέ ϐέτᾐ λίδ8ρᾐ νᾐ μέστ τᾐ ζιάῲμι; Εϐέ ατά 8πᾐρχέκνᾐ, ε ι θάνᾐ μϐᾐρέτιτ, Πό, ο μϐᾐρέτ. (Εϐέ) αύ 8 θά ατύρε, Já 8νᾐ τε πο σόχ κάτᾐρᾐ ϐέτᾐ τᾐ σγίδ8ρᾐ τ8κε έτσ8ρᾐ νᾐ μέσ̈τ τᾐ ζιάῲμιτ, εϐέ νάχ' 8ϐᾐνετᾐ δάμ ατύρε: εϐέ φάκᾐεϳα ε τᾐ κάτᾐρτιτ (ᾐσ̈τᾐ) ποσί ϐῖρ Περᾐνδίε. Ατᾐχέρε Ναϐ8χοδονόσορι 8αφρ8κ νᾐᾐ γρύκᾐτ τᾐ φῲ̀ρεσᾐ κᾐ δίγεϊ ζιάῲμ, εϐέ φόλι ε θά, Σεδράχ, Μισάχ, Αϐδενεγό, ο σ̈ᾐρϐᾐτόρᾐτ' ε Περᾐνδίσᾐ λάρτᾐ, δίλνι ϳάσ̈τᾐ, ε ένι (κᾐτ8)! Ατᾐχέρε Σεδράχ8 ε Μισάχ8 ε Αϐδενεγῖ δ8αλᾐ ϳάσ̈τᾐ νγά μέσι ζιάῲμιτ. Ατᾐχέρε 8μϐᾐλόθνᾐ κρέρᾐτ' ε δᾐσ̈τ, ε κυϐερνιτάρᾐτ' ε κρυε-8σ̈τᾐτόρᾐτ' ε τᾐ μᾐδέν̈τ' ε μϐᾐρέτιτ, εϐέ πᾶν' ατά νέρᾐζιτᾐ κᾐ νάκ' 8 ϐᾐρι γᾐ ζιάῲι κῲρμαϐετ ατύρε, ας νάκ' 8 δόγι ατύρε νᾐ κίμε τᾐ κρέσᾐ, εϐέ τᾐ ϐέσ̈8ριτ' ε ατύρε νάκ' 8νδᾐρ8α, ας έρᾐ ζιάῲμι νάκᾐ σκῦι μϐί ατά. (Ατᾐχέρε) Ναϐ8χοδονόσορι φόλι ε θά, «Κόφτᾐ ϐεκ8αρᾐ Περᾐνδία ι Σεδράχ8τ, ε ι Μισάχ8τ, ε ι Αϐδενεγόϊτ, κᾐ δᾐργῦι ᾐνγᾐλιν' ε τί, εϐέ σπᾐτῦι σ̈ᾐρϐᾐτόρᾐτ' ε τί, κᾐ σπᾐρύενᾐ μϐ' ατέ, εϐέ νάχ' ι νδιγ8άνᾐ φϳάλᾐσᾐ μϐᾐρέτιτ, εϐέ δάνᾐ νδᾐ δόρᾐ κῲρματ' ε ατύρε, κᾐ τᾐ μός λ8σ̈νᾐνᾐ ας τᾐ μός ι φάλᾐνᾐ τιάτᾐρᾐ περᾐνδίε, ϐέτσ̈ Περᾐνδίσ' ατύρε. Περανδάϊ ϐᾐν̈ 8ρϐᾐρᾐ, σε γίθ' ϳό ϳᾐνδᾐϳε, ε κόμπ, ε ϳ8χᾐ, κᾐ τᾐ φλάσᾐ κᾐκ πᾐρ Περᾐνδίν' ε Σεδράχ8τ, ε τᾐ Μισάχ8τ, ε τᾐ Αϐδενεγόϊτ, δοτᾐ τσοπᾐτόνετᾐ, εϐέ σ̈τᾐπῖτ' ε ατύρε δοτᾐ ϐένᾐνᾐ ϐένδε πλέχᾐσ̈: σεπσέ νάχ' ᾐσ̈τᾐ τιάτᾐρᾐ Περᾐνδί, κᾐ μ8ντ τᾐ σπᾐτόνᾐ κᾐσ̈τό. Ατᾐχέρε μϐᾐρέτι ϐ8 μϐᾐ σκάλᾐ μᾐ̄ τᾐ μάδε Σεδράχ8ν' ε Μισάχ8ν' ε Αϐδενεγόνᾐ νδᾐπᾐρ δᾐ τᾐ Ναϐυλόνᾐσᾐ.» (Δανιῆλι 3..)

70. Μϐᾐρετᾐρία ε Χαλδέσᾐ — Ναϐυλόνα. 2247-538 Π. Κ.

Ναϐυλόνα, ι πάρι κυτέτ, νδᾐρτ8αρᾐ πάς πᾐρμϐύτᾐϳεσᾐ, δ8ανᾐ τᾐ θόνᾐ σε ᾐσ̈τᾐ νγρέχ8ρᾐ πρέϊ Νίνιτ, ι τσῖλι μ8ντ τᾐ κέτᾐ κένϐᾐρᾐ Νεϐρόδι, κᾐ δό μέ θᾐνᾐ Σκῖπ, Κρυε-λάρτᾐ. Αύ δ8κετᾐ τα κέτᾐ νγρέχ8ρᾐ κᾐτᾐ κυτέτ νδάϊ πύργ8ν' ε Ναϐέλιτ, εϐέ Σεμιραμίδα, ε σόκᾐεϳα ε ατῖ, δοτα κέτᾐ κᾐρκ8αρᾐ μέ μϐᾐρ. Αύ πύργ μᾐ̄ πᾐρπάρα κᾐ̄ κένᾐ νγρέχ8ρᾐ πᾐρ νᾐ̄ σένᾐ μαδᾐρίε, παστᾐϊ ατύ κάνᾐ λ8τ8ρᾐ

ύjετ' ε ϰίελιτ, εδέ σ̧ παστάϊμι ατύ ϰάνε̧ λ́ϑτρ̧ Βέλιν' α Βαάλινε̧ μέ τ̈ δό πθ́νε̧ρα τ̧ ϰε̧ϰία ε τ̧ νδ̈ρα. Μέ τ̧ β̧ρτέτε̧ Βαβυλόνασιτ̧ ϰάνε̧ πάσ̧ γίπ̧ρ̧ νάτ̧νε̧ νδ̧ μάjετ τ̧ ϰετΐ πύργθ πε̧ρ τ̧ β̧́νε̧ ρε̄ ε πε̧ρ τ̧ β̧ϑτρθάρ' ύjετ' ε ϰίελιτ σε σί έτσ̈νε̧ν' ε σε σί ϑϰόν̧νε̧, ϰθ́ρ λίντν̈ν' ε ϰθ́ρ περ̧νδόν̧νε̧, σεπσέ ατά ϰάνε̧ ϰέν̧θρ̧ αστρονόμε̧ τ̧ μ̧δέν̈, εδέ ι ϰάνε̧ πάσ̧ ράνε̧ πράπα φόρτ ϰεσα̈ι διτ̧ρίε. Βαβυλόνα ϰα̈ ϰένε̧ νγρέχ̧ρ̧ πε̧ρ-άνε̧ ατύρε λ́με̧ραβετ μ̧δέν̈ τ̧ Εφράτιτ ε τ̧ Τίγριτ. Κ̧τά λ́μερα πίϰε̈σινε̧ μέ χ̧ενδέϰ̧ ε μέ β́ija, ϰ̧ ι ϰίσινε̧ β̧́ρ̧ νέρ̧ζιτ' ατε̧χ́ρε πε̧ρ τ̧ λ́θνδρθάρ' ε πε̧ρ τ̧ θjίτ̧ρ̧ δένε̧. Κ̧τό φθ̈α νδ̧ν' θjε̧ έπινε̧ θ̈μ̧ δρίθε̧, ε β́ν̧νε̧ θ̈μ̧ πέμ̧. Νδ̧ ϰ̧τ̧́ β́ν̧ντ β́ν̧νεϊ θ̈μ̧ τρε̧̈γετί νδ̧πε̧ρ λ́μ̧ρατ μέ λ́θνδρα, ε νδ̧πε̧ρ τόϰ̧τ μέ ϰάφθ̈ε̧ τ̧ γάλα. Βαβυλόνα ϰα̈ πάσθρ' έμ̧ρε̧ τ̧ μάθ πε̧ρ πλ̈χ́ρρατ' ε μίρα ε πε̧ρ ρόβατ' ε β́ϰθρα ε πε̧ρ πλάφατ ϰ̧ β́ν̧ντε: εδέ δάνε̧ τ̧ θόν̧ε, σε νδ̧ Βαβυλόνα μ̧̄ πε̧ρπάρα νδρέϰν̧ε μάτ̧σατ' ε δρε̧χέμετ̧ πε̧ρ τ̧ μάτθρ' ε πε̧ρ τ̧ πεθ̈βαρ̧.

Πό μέ γίθε ϰ̧τό τ̧ μίρα ϰ̧ ϰίθ̈ φάλθρ̧ Περ̧νδία μβ' ατέ̧ β́ν̧ντ, γ̈́ν̧δε̧ja λ́θστε ίδθλα, ε β́ν̧ντε πθ́νε̧ρα τ̧ ϰε̧ϰία ε τ̧ νδ̈ρα. Dθάνε̧ τ̧ θόν̧ε, σε ιδθλλατρία έρδι νδ̧ Γρεϰΐ ε νδ̧ Ρόμ̧ χ́ρεν' ε πάρ̧ νγά Βαβυλόνα.

Βαβυλόνα ϰίστε χ́ίπ̧ρ̧ νδ̧ μαβ̧ρΐ τ' ασα̈ι νδ̧ ϰόχ̧ τ̧ Ναβ̈χ̧οδονόσορ̧ιτ, ι τσίλι ρ̧ζ̄ϑ̈ι Ιερθσαλίμ̧νε̧, ε πρίϑ̈ι μβ̧ρετ̧ρ̈ν' ε Ιάδ̧σε̧, εδέ μόρι ρόπ Ισραϊλίτ̧τ' ε ι πρθ νδ̧ ϰυτέτ τ̧ τΐ. Πε̧ρ ϰ̧τ̧́ πάτ προφιτέπσθρ̧ Ισαΐα πάρα νέ̧ ϰίντ βιέτ̈, σε δοτ̧ β́ν̧νεϊ. Αύ προφίτι β́τε̧ ζθ̄ ν'γόjε̧ εδέ έμ̧ρ̧ν' ε Κύροσ̧ μβ̧ρέτιτ Περσίσε̧, σε ϰίσ̈ πε̧ρ τ̧ πθ̈τθάρ̧ Βαβυλόν̧νε̧, εδέ σε ϰίσ̈ πε̧ρ τ̧ λ̧σ̈θάρ' Ιδδέντ̧ τ̧ σ̈ϰόνινε̧ νδ̧ β́ν̧ντ τ̧ τύρε, εδέ σε ϰίσ̈ πε̧ρ τ̧ πρίσ̈θρ' ίδθλατ' ε Βαβυλόν̧σ̧: εδέ Ιερεμία προφιτέπσι, σε ροπερία δοτ̧ νγάστε σ̈τάτ̧-δίετ̧ βιέτ.

Κυτέτι ι Βαβυλόν̧σ̧ ίστε νδ̧ρτθάρ̧ μέ ϰάτ̧ρ̧ φάϰε: εδέ γίθε-σε-τσΐλα φάϰε ίσ̈ πεσ̧-μβ̧-δίετ̧ μΐλα ε γάτε. Κυτέτι ίσ̈ ρεθθάρ̧ μέ νέ̧ μβ̄ρ 300 ϰέμβ̧ τ̧ λάρτε, ε 87 ϰέμβ̧ τ̧ γ̈́ρ̧, ϰάϰ̧ σᾶ μβ̧ μάj̧ τ̧ μβ̄ριτ μθ́ντ τ̧ έτσινινε̧ ϰάτ̧ρ̧ ϰέρε ϰράχ̧ πε̧ρ ϰράχ̧: εδέ πε̧ρμβί μβ̄ρετ ίσινε̧ νγρέχ̧ρ̧ 250 πύργε πε̧ρ τ̧ ρθαϊτ̧ρ̧ ϰυτέτν̧. Ρέθ ε ρότθλ̧ μβ̧ρεβετ ϰυτέτιτ ίστε νέ̧ χ̧ενδέϰ ι γ̈́ρ̧ μβθ̈θρ̧ μέ θjε̧ πρέϊ λ́μεραϑ. Τ̧ ϰάτ̧ρ̧ φάϰετ' ε ϰυτέτιτ

κίσινε νγά 25 dúερ τε χέκθρτα: περbρένda μθρεbετ ίσινε 676 ρθγα τε dρεΐτα, κε νdάνινε κυτένε άνε μb'άνε. Λθμι ι Εφράτιτ, 500 κέμbε ι γέρε, σκόντε περ μές κυτέτιτ, εdέ ε νdᾶντε dῦ άνεσ̈ σᾶ νέρα jάτερα. Τε dῦ άνετ' ε λθμιτ ίσινε νγέσ̈ρε μέ μθρ τε γέρ' ε τε φόρτε, κε τε μός χάντε δένε θjετε: εdέ μbε τε dῦ άνετ ε λθμιτ ίσινε dύ χενdέκε τε θάτε, κε κθρ τε bερσόντε λθμι, τε dέρdεϊ θjετε bρένda νd' ατά, ε τε μός μbύστε κυτέτνε. Περμbί λθμτ ίστε νε θρε 30 κέμbε ε γέρε: εdέ πόσ̈τε λθμιτ νdεσ̈νε δετ ίστε νε ρθγε μbελθαρε περσίπερ, κε χύνινε πρεΐ παλάτιτ ρΐ κε ίστε μbε-κετ'-άνε λθμεσ̈νε, ε dΐλινε νdε παλάτ τε bιέτερε κε ίστε μb'-ατ'-άνε λθμεσ̈νε. Πό με ε τσ̈dίτσ̈με νγά γίθε πθνε̣ρατ' ε Βαbυλόνεσε ίστε κόπεσ̈τι, bάρθρε νd' έρετ 300 κέμbε λάρτ, ε 400 κέμb' ι γέρ' ε ι γάτε, μbθσ̈θρε μέ δέ, ε μbιέλε γίθε τσ̈' φάρε dρθρεσ̈, τε τσΐλιν' ε κίσ̈ bέρε Ναbθχοδονόσορι περ τε σ̈όκενε Αμιτίσενε. Γίθ' ατό νdερτέσα ίσινε νdερτθαρε μέ πεχίσα [τθbλα bάλτε] dιέγθρε νdε φθρε, α θᾶρε νdε dίελε, εdέ τε γίθα σ̈ενθαρε μέ έμερινε ε μbερέτιτ. Μέ μίjε κεσό πεχίσασ̈ γένdενε σότ μbε κετέ dίτε, εdέ σ̈θμε νγά ατό jάνε τε σκρθαρα μέ σκρόνα γαχτόρε, ποσί ατό τε Νινεβίσε.

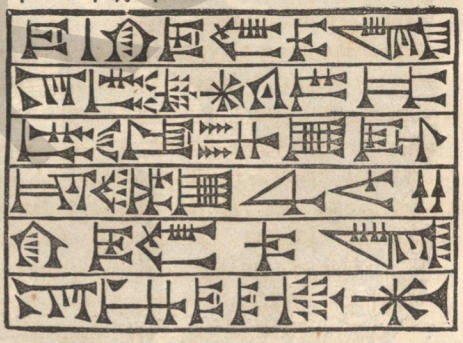

Πάς σκρόνασ̈ κε jάνε γένdθρε νdεπερ τε ρενθαρατ ε κυτέτιτ, μίρετε bέσ̈, σε νd' ατέ κόπεσ̈τε bίjνε τε bdέκθριτε παστάϊ.

Κετό έσ̈τε φιγθρeja ε νε πεχίσε [τθbλε bάλτε] νγά Βαbυλόνα, σκρθαρε μέ σκρόνα γαχτόρε, κε ε κάνε μάjενε ποσί θμπ σ̈ιγέτε.

Κύρθα, μbερέτι ι Περσίσε, μόρι κυτέτν' ε Βαbυλόνεσε. Αύ κεθέθ ρύμιν' ε λθμιτ, εdέ ε dέρdι νd' ατά χενdέκε τε θάτε κε θάμ περσίπερ, παστάϊ αύ χῦρι μέ γίθ' σ̈τερίνε νdεπερ ζᾶλ τε λθμιτ κε σκόντε περ μές κυτέτιτ: πό εdέ κεσ̈τό σι ε bέρι, αύ νθκε dοτε κίστε χῦρε νdε κυτέτ, νdε μός ίσινε τσ̈έλε dύερτ' ε λθμιτ πρεΐ σε dῦ άνεσ̈ περ πθνε τε κρέμτεσε Βέλιτ. Αύ κθρ

χῦρι μbρένdα, γέτι γένdεjενε dέϊτsр' ε φjέτsрε, εdέ бράs μbερένε Βαλτασάρινε, εdέ πsötöï μbερετεрίν' ε Βαβυλόνεσε, σικsνdрε ε ζε̈ ν'γόjε προφίτι Δανιήλ. Περσιάνετ' ϊötινε ζιάρ-λsτεσα [ι λsτεötινε ζιάριτ], εdέ πρίötνε ϊdsλατ' ε Βαβυλόνεσε, σεπσέ ι μερζίτινε.

Τρέ κίντ ε νεζέτ ε τρέ бιέτ περπάρα Κρϊötιτ, Αλεκσάνdρε Μακεδόνασι πsötöï μbερετεрίν' ε Περσιάνεβετ, εdέ κsр έрδι νdε Βαβυλόνε, αύ γέτι νε̈ πύργ αστρονομίε κε ϊötε νγρέχsрε 1900 бιέτ περπάρα, περ τε βε̈νε ρε̈, ε περ τε βε̈sτρsάρ' ύjετ' ε κίελιτ: κετsό μίρετε бέ̈ σε κύ πύργ dοτ' ϊötε νdερτsάρ 125 бιέτ πάς περμbύτεjεσε бότεσε. Αλεκσάνdρι, πασσί sκεθύε νγά Χίνdι, бdίκ νdε Βαβυλόνε.

Πασσί sνγρίτ sκέμbι ι μbερετερίσε νγά Βαβυλόνα, ατεχέρε αύ κυτέτ ρα̈ πόsτε εdέ sökρετsa: πρέϊ γbρεsö̈ κετϊ κρυε-κυτέτι sνdερτsάνε τε τίερε κυτέτε, Σελεφκία ε Κτισιφόνι ε Αλλ-Μαdαάνι ε Κsφα.

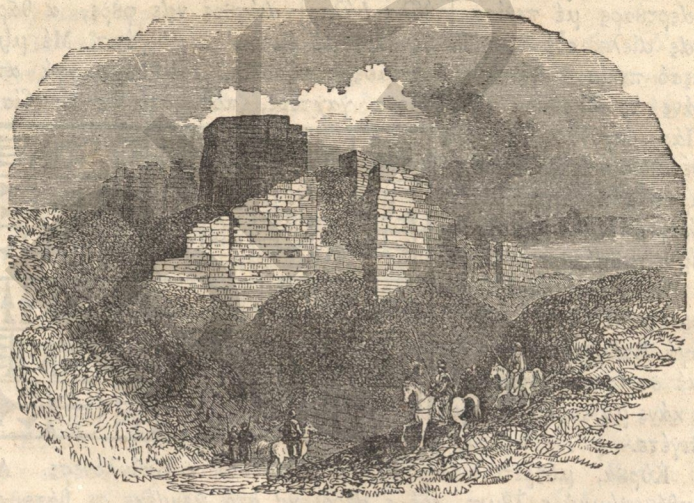

Κετsό έötε νε̈ φιγsρε φόρτ ε бsκsρε, νγά ατό με̈ τε μίρατε κε jάνε γένdsρε νdεπερ τε ρενsαρατ [γερμάδατ] ε Βαβυλόνεσε. Τö' φάρε γε̈jε κα̈ κένε ajó, ασνερϊ νsκ' ε dι σότ: πό Бεdsϊνετ' ι θόνε Κάσρ, κε dó μέ θε̈νε Θεσα̈ρ.

Ndεp γíθε τε ρενδαρατ' ε Βαβυλόνεσε με ι διέτερ' ε̈τε Βιρς-Νεβρόδι, α πύρνδ ι Νεβρόδιτ. κε ε̈τε σκρδαρε κεjó φιγδρε

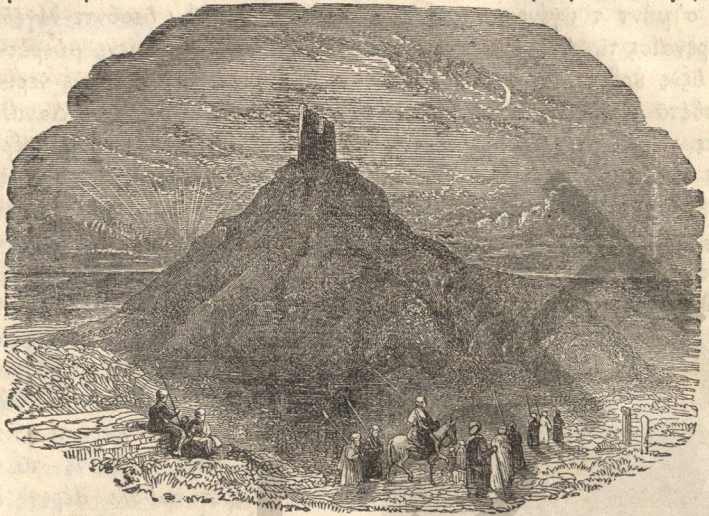

κετά. Τσά θόνε σε κϋ ε̈τε πύργδ ι Βαβέλιτ: πό ρίσταζι [τανί] κάνε γέτερε σκρόνα μβ' ατε̨, κε προβόνετε σε ε̈τε πύργδ ι Νεβόσε νδε Βορσίππε. Κϋ πύργ δνδερτδα περ-σε-ρί πρέϊ Ναβδχοδονόσορit, ι τσίλι θότε σε χέρεν' ε πάρε μβέτι πα νδερτδαρε περ πδνε τε χjδχεραβετ κε δπερζίενε.

Βαβυλόνα κα̈ 1400 διέτ νγέρ τανί κε κα̈ μβέτδρ' ε σκρέτε πα φάρε νερίδ, πα φάρε δρδρεσ̈, πα φάρε βα̈ρι τε νγjόμε, πό βέτσ̈ κδκδβάjασ̈ [χδρεβέjκασ̈] ε εγρεσίρασ̈ πϋλι κε γένδεν' ατύδρέϊτι: εδέ με̨ τε σ̈βμενε πιέσεν' ε κυτέτιτ ε κα̈ μβύτδρ' δjετ' ε λδμιτ, ε μβδλδαρε λέδι ε ζα̈λι. Εδέ τανί κα̈ 2400 διέτ κε δδαλε τε βερτέτα φjάλετ' ε προφίτεβετ κε φόλνε μέ άνε τε φρύμεσε Περενδίσε, ι τσίλι δρδερόν κίελιν' ε δεν' ε δέτνε, εδέ βε̨ν γϋκ τε δρέϊτε μβί τε μίρετ ε μβί τε κεχίjτ.

71. Δανιήλι. 537 Π. Κ.

Σικδνδρε Ναβδχοδονόσορι πάτ νδερδαρε Δανιήλινε κδρ ίστε ι ρϊ, κεστά εδέ Βαλτασάρι ε πάτ χίπδρε μβε σκάλε τε λάρτε: πό Δαρίδ Μιδιάνι, ε νγρίτι φόρτ λάρτ ατε̨, εδέ ε βε̨ρι τε πάρε

μbί τε τρέτεν' ε μbερετερίσε. Περανδάϊ γίθε κρέρετ' ε μbερετερίσε ε κίϑινε τσμίρ Δανιῆλινε, εδέ μενδόνεϑινε τ' ε ρεζόνινε νγά ϑκάλα: πό σ' μϑντ τ' ι γένινε νδονέ φάj, περbέτϑ σεπσέ ι bεσόντε λίγεσε Περενδίσε τϊ. Ατεχέρε αρεμίκτ' ε ατϊ ι μbϑϑνε μένδεjενε μbερέτιτ τε bένε ϑρδερε, σε κϑϑ τ' ι λϑτετε νδονέ περενδίε, α νδονέ νερίϑ, περbέτϑ μbερέτιτ, δοτε χίδετε νδε γρόπετ τε λεόνεbετ. Δανιῆλι νϑκε νδιγϑϊ ϑρδεριν' ε μbερέτιτ, πό ι λϑτεϊ Περενδίσε τί τρϊ χέρε νδε δίτετ, μέ φλέτετ' ε δύερbετ χάπρε πρέϊ άνεσε Ιερϑσαλίμεσε, σικϑνδρε ε κίϑ ζακόν κϑρδο-χέρε. Αρεμίκτ' ε ατϊ κϑρ ε γέτνε ατέ τϑκε φάλϑρ' ε τϑκε λϑτϑρε περπάρα Περενδίσε τί, bάνε ε ι δάνε ζέ μbερέτιτ.

Μbερέτι δόντε τα ϑπετόνε Δανιῆλινε, πό πασσί κίϑτε bέρε νέ τε τίλε ϑρδερε, εδέ σ' μϑντ τε δίλτε νγά φjάλα, ϑρδερõϊ τα χέδενε νδε γρόπετ τε λεόνεbετ, εδέ ι θά, «Περενδία ύτ κε λϑτ τί πα πϑϑίμ, αύ δοτε ϑπετόνε τŭ.» Παστάϊ μbερέτι μbύλι δέρεν' ε γρόπεσε, εδέ ι bõρι ϑένε μέ ϑνάζεν' ε τι: πό ας νϑκε χένγρι, ας νϑκε πίϑ, ας νϑκε φjέτι γίθε νάτενε. Εδέ νέσερετ ϑνγρίτ φόρτ ϑπέϊτ, ε bάτε μέ bράπ νδε γρόπετ τε λεόνεbετ, εδέ θερίτι ε θά, «Ο Δανιῆλ, ϑερbετόρι ι Περενδίσε γάλε, α τε ϑπετõϊ δότ πρέϊ (γόjεσε) λεόνεbετ aύ Περενδία κε ι λϑτε τι πα πϑϑίμ;» Δανιῆλι ϑπεργέκ, Τ' ϑνγάττε jέτα, ο μbερέτ! «Περενδία ίμ δεργõϊ ένγελιν' ε τϊ, εδέ ϑ μbετϑέλι γόjενε λεόνεbετ, εδέ νϑκε με bεν' ας νδονέ δάμ.» Ατεχέρε μbερέτι ϑγεζϑα φόρτ, εδέ ϑρδερõϊ τα νδσιέρενε Δανιῆλινε νγά γρόπα, εδέ τε χέδενε νδε γρόπετ ατά νέρες κε καλεζϑανε περ ατέ: τε τσίλετε, ποσᾶ ι χόθνε, ι τσοπετδαν' ε ι χένγρε λεόνετε.

Ατεχέρε Δαρίϑ bέρι κετέ ϑρδερε: «Νδεπερ γίθε δεν' ε μbερετερίσε σ'ίμε λέτε κένε φρίκε νέρεζιτε, ε λέτε δρίδενε περπάρα Περενδίσε Δανιῆλιτ: σεπσέ aύ (έϑτε νέ) Περενδί κε ρόν εδέ

μbέτετε περ γίθε jέτενε, εδέ μbερετερία ε ατί σ' dοτε πρίäετε, εδέ π8ötέτι ι ατί (dοτε jέτε) νγέρ σε παστάϊμι αύ ξötε dελίρες εδέ öπετιμτäρ, εδέ αύ bξν öένε ε τö8dί νdε κίελ ε μbί δετ, αύ öπετöϊ Δανιfλινε πρέϊ φ8κίσε λεόνεbετ.» (Δανιfλι 6.. 10-28.)

72. Μbερετερέöα Εσθίρε. 521-495 Π. Κ.

Ασσ8ίρι, μbερέτι ι Περσίσε, κε τε γίθε bεσόγνε σε αύ κã κένε Κσέρκσι κε öκέλι Γρεκίνε, bξρι νξ γοστί τε μάδε, εδέ φτöϊ γίθε νέρεζιτ' ε μεδέν ε κρέρετ' ε μbερετερίσε νdε Σ8σάνε. Ατύ κ8 πο γάνιν' ε πο πίνιν, μbερέτι 8rδερöϊ τε dάλε περπάρα μbερετερέöα Αστίνε, κε τε öόχενε b8κ8ρîν' ε ασäϊ γίθ' ατά κε ίöινε νdέν8ρε νdε μεσάλε: πό μbερετερέöα ν8κε νdιγöϊ τε dάλε περπάρα, εδέ αύ ε λεööϊ μbερετερέöενε. Ατεχέρε πρδνε γίθε bάöεζατ' ε b8κ8ρα, περ τε σγέδ8ρε μξ τε μίρενε περ μbερετερέöε: εδέ μbερέτιτ ι πελκέ8 Εσθίρα, νξ Ι8δεόνε ε bοbέκετε, πό φόρτ ε b8κ8ρε, ε τσíλα ρίντε νdε Σ8σάνε bάöκε μέ Μαροδοχάνε τ' 8νγινε. Πό μbερέτι ν8κ' ε dίντε σε ajό ίöτε Ι8δεόνε.

Μαροδοχäϊ ι 8νγι ασäϊ öκόντε öπέϊτ νdε dέρετ τε παλάτιτ, ε πύεστε περ τε μbέσενε: εδέ νξ dίτε αύ νdιγöϊ dύ öερbετόρε κε πο bξνινε φjάλε περ τε βράρε μbερέτνε. Μαροδοχäϊ δά ζξ περ κετξ, εδέ öπετöϊ jέτεν' ε μbερέτιτ: εδέ μbερέτι βράκ ατά τε dύ bέτε, εδέ ε öενöϊ κετξ νdε π8νερατ τε μbερετερίσε.

Νd' ατξ κόχε Αμάν Αγαγίτι, πρέϊ κόμbιτ Αμαλίκ8τ, κίöτε νdεr τε μάθ περπάρα μbερέτιτ, εδέ κ8ρ χύντε αύ νdε παλάτ, τε γίθ' ι 8λίνε κρύετε, περ bέτö Μαροδοχäϊτ, ι τσíλι ας κρύετε ν8κ' ι 8λτε, ας ν8κ' ε νdερόντε. Περαndάϊ Αμάνι νξ μαδεötδαρ, κερκόντε σί τε πρίäνε Μαροδοχάνε bάöκε μέ γίθε κόμbιν' ε Ι8δένετ. Περ κετξ π8νε Αμάνι bάτε ε ι μb8öι μένdεjενε μbερέτιτ τε bένε 8rδερε τε bρίτενε γίθε Ι8δέντε νdεπερ μbερετερîτ, σεπσέ ατά κίöινε τιάτερε bέσε, ε τιάτερε λίγε, ε τε τιέρε ζακόνε, εδέ νdάνινε νγά γένdεjετ' ε τιέρα: εδέ ι 8ζοτ8α μbερέτιτ τ' ι άπε δίετε μíjε ταλάνdα. Εδέ μbερέτι πα μενd8αρε φάρε, bξρι 8rδερε πάς φjάλεσ' ατί τε bρίτενε γίθε Ι8δέντε κ8-dό τ' ίöινε νdεπερ γίθ' άνετ ε μbερετερίσε, εδέ ι δά 8νάζεν' ε τί Αμάνιτ περ τε öενδαρε κάρτεν' ε 8rδεριτ κε κίöτε öκρδαρε. Κάρτατ' 8öκρδανε μbε γίθε γjδγεράτ ε μbερετερίσε, εδέ 8dεργδανε νdεπερ γίθ' άνετ ε μbερετερίσε.

Kə́r dólι kŭ ə́rdəʒə vdə Səsánə, Maroduχáï əpéït ι dərgə̈ï φjálə μbərətərréəʒə' Esθírə, sə tə' íətə pər tə bə́rə, edé ə

nγə́stə atə́ t' ι lə́tətə μbərétιt tə kəθénə prápə kətə́ ə́rdəʒə, səpsé nə́kə dotə brísinə bétəmə γíθə γəndəjen' ə Isdénət, pó edé atə́, ndonəsə íətə μbərətərréəʒə.

Esθírə ərdəʒrə̈ï γíθə Isdéntə kə íətinə vdə Səsánə tə aγərónən' ə tə fálenə trï dítt ə trï nét báənkə mé atə́, kə t' ι əpətóntə Pərəndía prəï fátιt kéχ kə pó ι prístə. Esθírə bésəι róbat' ə μbərətərísə, edé χŭri brénda atié kə pο ríntə μbərétι ndərmést tə μədénət ə ndərmést tə rəaïtəsəbət: ndonəsə asnərï s' mə́nt tə χúntə atié kə ríntə μbərétι, sepsé íətə ə́rdəʒə tə brítetə, pərbétə kə́r ndéntə ə́kópn' ə ártə μbərétι, ə θərístə nərï. Edé μbərétι kə́r pə̈ μbərətərréəʒnə tə́kə ndénərə vdə χobór, ndéïtι ə́kópn' ə ártə, edé ə θərítι: edé ajó ə́afrə́a, edé pókι mé dórə májən' ə ə́kópιt.

Mbərétι ə púətι atə́, tə' dəʒərónt; Edé Esθírə ι slə́t tə bíntə aú edé Amánι vdə gostï χə kístə bə́rə gatï pər atá. Atá bánə vdə gostï, edé μbərétι pər-sə-rï púətι Esθírənə, tə' dəʒərónt, pó μbərətərréəa pər-sə-rï ι slə́t atï edé Amánit, tə bínənə nésərət μbə tə nγrə́nə vdə palát t' asaï, edé atəχére ajó dot' ι θóstə sə tə' dəʒərónt.

Atə́ dítə Amáni μbáχəï μbə tə máθ, sə bétəm' aú sθərít vdə gostï báənkə mé μbərétn' ə mé μbərətərréəʒnə: pó kə́r dólι prəï dérəsə palátit, pə̈ Maroduχánə sə nə́k' ι slι krúətə: edé Amáni kákə fórt sζemerə́a, sa ə bə́ri vdər mə́nt t' ι lə́tətə μbərétιt nésərət tə brásə Maroduχánə.

Atə́ nátə nə́k' ι érdι γə́mə μbərétιt, edé pər tə ənsárə kóχənə, ərdəʒrə̈ï tə kənaónənə pərpára atï γíθə pə́nərat kə íənə bə́rə vdə

μьερετẽρĩτ τ'ατĩ. Εδέ τ8κε κεvά8αρε γέτνε σκρ8αρε, σε Μαροδοχάϊ vαιγõϊ ατά δύ σερьετόρετε κε δοτε бρίσινε μьερέτνε, εδέ ι σπετõϊ jέτενε μьερέτιτ. Ατεχέρε μьερέτι πύετι, Τõ' ε μíρε ι έσττε бẽρε Μαροδοχáĩτ περ κετέ; Εδέ ατά σπεργέκνε, Ασγẽ. Ατεχέρε μьερέτι πύετι, бáλε έσττε νερĩ κετ8. Αμάνι 8vά60 ατύ, σεπσέ κĩõ áρδρε τ' ι λ8τετε μьερέτιτ, τε бρĩτεϊ Μαροδοχáϊ. Ατεχέρε μьερέτι 0á, Λέτε бĩνε κετ8 Αμάνι. Αύ έρδι, εδέ μьερέτι ε πύετι — Τõ' d8χετε τ' ι бẽμε ατĩ νερĩ8 κε ι πẽλκέν μьερέτιτ τα vδερόνε; Αμάνι κ8jτõϊ, σε μьερέτι πο 0όττε περ бέτεχεν' ε ατĩ, εδέ αύ 0á — «Λέτε бíjενε στολĩν' ε μьερετερίσε κε бέõ μьερέτι, εδέ λέτε χíπενε vά' ατẽ κáλε κε χíπεν μьερέτι, εδέ λέτ' ι бẽνε μьε κρύετ τ ατι κ8ρόρεν' ε μьερέτιτ, — εδέ λέτα бíjεν' ατẽ vδεπερ δδετ τε κυτέτιτ, (εδέ) λέτε λετõĩτνε νé περπάρα ατĩ, Κεõτ8 ι бẽνετ' ατĩ νερĩ8 κε ι πẽλκέν μьερέτιτ τα vδερόνε.» Ατεχέρε μьερέτι ι 0ότ' Αμάνιτ, έτσ' ε бẽνια κεõτ8 Μαροδοχáϊτ, εδέ μός μьέσε ασγẽ πα-бẽρε νγά ατό κε 0ẽ. Εδέ Αμάνι бẽρι σικ8νδρε 88ρδερδα: παστáϊ Μαροδοχáϊ 8κε0úε vδε дέρετ τε μьερέτιτ μέ γεζíμ, πό Αμάνι бáτε vδε õτεπĩ τε τĩ μέ χιδερíμ.

Ποσã μьαροĩ κετẽ π8νε Αμάνι, έρδι νé νερĩ τ' ε θερέσε vδε γοστĩ τε μьερετερέõσε. Τ8κε νγρẽνε vδε τρ8бέζετ, περ-σε-ρĩ πύετι μьερέτι — Τõ' κερκόν πρέϊ μέjε, ο μьερετερέõε Εσθíρε; σεπσέ δοτε τα φáλ, νγέρ vδε γúμεσετ τε μьερετερίσε. Εδέ Εσθíρα 0á, «Νδε πάτõα γέτ8ρε χĩρ περπάρα τέjε, ο μьερέτ, εδέ vδε ι πẽλκέφτε μьερέτιτ, λέτε με φáλετε jéτα περ κετẽ κε κερκόν 8νε, εδέ jéτα ε γένδεjεσε σĩμε περ κετẽ κεκερκόν 8νε: σεπσέ 8σĩτεμ 8ν' εδέ γένδεjα íμε περ χúμβιε, ε περ τε 0ére ε περ τε бδιére: εδέ τε íσιμ σĩτ8ρε σι σερьετόρε ε σι σερьετόρε, δοτε κĩσνεμ π8σ8αρε, vδονεσε αρεμíκ8 v8κε μ8ντ τε λájε δáμν' ε μьερέτιτ.» Ατεχέρε μьερέτι 0á, Τσĩλι ẽσ' αύ κε κ8τσõϊ τε бένε κετẽ; Εδέ μьερετερέõα 0á, Κũ αρεμíκ8 εδέ νερĩ8 ι κέκ Αμάνι. Εδέ μьερέτι 8νγρít ε δόλι jáσττε μέ ζεμερíμ τε μá0 κ8νδρε Αμάνιτ: εδέ 8рδερõĩ τε бράσενε Αμάνε vδ' ατẽ δρõ κε κĩõ бẽρε γατĩ αύ περ Μαροδοχáνε. Ατεχέρε μьερέτι σκρõϊ κάρτερα vδεπερ γí0' άνετ ε μьερετερίσε τĩ, εδέ ι σενõĩ μέ 8νáζεν' ε τĩ, κε τε μός бέρε δόρε νερĩ τ' 8 бẽνε κέκ Ι8δένετ, πό τε бρíτενε γí0' αρεμíκτ' ε ατύρεбε. Κεõτ8 Ι8δέντε бẽνε γεζíμ τε μá0 ατẽ δíτε,

εδέ βράνε γίθ' αρεμίκτ' ε τύρε, εδέ τε δίετε τε βίjτ' ε Αμάνιτ. Μbε κετέ μενάύρε Ιsδέντε ötετδανε jέτεν' ε τύρε ατεχέρε, εδέ νγέρ σότ μbε κετέ κόχε κρεμτερόνενε περάνε-bέρε, ε ι dεργόνενε δρετί νέρι jάτεριτ, εδέ ε κάνε περ νέ dίτε γεζίμι.

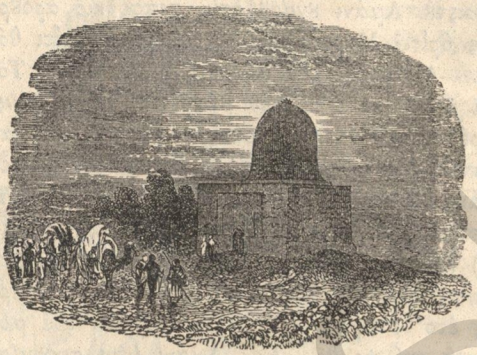

Κεötδ Περενdία πάτ κεjdές περ λαδσν' ε τĩ, ε ι ρδαïτι εδέ νd' ατέ κόχε κδρ ι πάτ περνdäρε νdεπερ γεντάρετ περ φάjετ ε ατύρε. Κετδ έötε ökρδαρε φιγδρεja ε νέ νdερτέσε, κε ε κã émερινε νγέρ μbε σότ, Βάρι ι Εσθίρεσ' ε ι Μαροδχάït.

73. Τε νdερτδαρετ' ε Ιερδσαλίμεσε περ σε dύτι. 536 Π. Κ.

Ötάτε-δίετε biét πασσί δπρίö Ιερδσαλίμα, Κύρδα Περσιάνι δbε μbερέτ ι Ασσυρίσε, ε ι Μιδίσε, ε ι Βαbυλόνεσε. Τε πάριν' bítiν' ε μbερετερίσε τĩ, bέρι δρδερε μbε γίθε Ισραϊλίτετ κε ρίνινε νdε μbερετερĩτ τ' ατĩ, τε κεθένενε νdε δĕθιτ τε τύρε, ε τε νdερτόνενε περ-σε-ρĩ κυτέτνε εδέ τέμπδλινε. Κεötδ bέντε δρδερε μbερέτι, «Ζότι Περενdία ι κίελιτ με δρδερöĩ τ' ι νdερτόν ατĩ ötεπĩ νdε Ιερδσαλίμε, κε έötε νdε Ιsδέτ: τσίλι (έötε) πρέï jδö νdερ γίθε λαδσν' ε ατĩ; Περενdία ι ατĩ κόφτε bάöκε μέ ατέ, εδέ λέτε χίπενε νdε Ιερδσαλίμε, κε (έötε) νdε Ιsδέτ, εδέ λέτ' ι νdερτόνε ötεπίνε Ζότιτ Περενdίσε Ισραΐλιτ.» (Εσδρα 1.. 1-3.) Εδέ δ δά πράπε Ισραΐλίτεbετ πέσε μíjε ε κάτερε κίντ ένε τ' ãρτα, κε ι πάτνε πρδρε νdε τέμπδλε τε Βαbυλόνεσε.

Γίθ' ατά κε σ' πάτνε χαρδαρε Ιερδσαλίμενε, ταöτί ζδνε τε bέννενε δdε περ δĕθιν' ε τύρε. Πό νέ πιέσ' ε μάδε νγά Ιsδέντε κίöτινε ζένε bέντ νdε Ασσυρĩ ε νdε Βαbυλόνε, εδέ öθμε πρέï ατύρε ίöτινε bέρε τε πάσδρε. Εδέ γίθ' ατά κε δκεθύενε νdε Ιερδσαλίμε, ίöτινε dυζέτ ε dũ μíjε öπίρτε, περbέτö γραρερίσε ε τöιλιμίbετ, εδέ κετύρε δ χίκιν' δdενε κρυε-πρίφτι Ιισδï ι bίρι

Iosedékst, edé Zoroḇaḇél, ḫę ístę prél ṛę́vęsę Daḇídit. Atę́ẋére sḫęvdḇa kęjó psálm' e ḇékṛę: (Psálmę 126.)

Zótı kṛ́r kṛéḇ práṗę sklépt' e Sıónęsę, ísęm sı vdęṗęr ę́vdęṛę.

Atę́ẋére sṃḇéḇ mé gás gója jónę, edé ẏ́ḇẋa jónę mé gęzím:

Atę́ẋére ṭóṓnę vdęr kómḇet, Zótı ḇ́ęrı pénę tę męḇā̆ pęr atá.

Zótı ḇ́ęrı pénę tę męḇā̆ pęr vē: ḫgęzḇam.

Kṭé, o Zót, sklépte t'ánę, posí pęṛ́ę́ntę vdę ánęt tę mıes-dítęsę.

Atá ḫę mḇıélęnę mé lót, dotę kóṛ́ę́nę mé gęzím.

Atá ḫę bénę edé ẋjánęnę, tḫke mḇártṛę fárę tę ṓtṛ́ę́ntę,

Kętá dotę kṭénęnę mé gęzím, tḫke mḇártṛę dḫárzat' e túre.

E pára pénę e atúre ístę tę vgrízınę ṿ́ę́ Ṭerórę pęr Pęṛ́ęndínę, edé tę bínınę ṭemelí pęr ṓtę́pín' e Zótit. Prípteṛıt' ḫ ṛā̆nę trḫmḇétaḇet pęr tę laḇdḫárę Zótnę: edé ýíṭḫ ẏ́ędjа ḇ́ęrtítt mé zḗ tę máṭ, tḫke laḇdḫárę Zónę, sepsé ḇ́ḫnę ṭemelí pęr tę vdę́rtḫárę pęr-sę-ṛí ṓtę́pín' e Zótit. Pró ṓ́mę vgá plékt' e ḇıétęṛę, ḫę mḇánınę mḗnt témpślın' e pára, ẋjánę mé ḇájḗ tę máḍe. kṛ́r pánę se po vdęrtónınę kętḗ témpślę tę ḇógęlę: kákę sā̆ nḫkę vdáẋęï zḗṛı tę ṛívet ḫę ḇ́ęrtísınę vgá gęzímı, prél zḗṛıt plékḗḇet ḫę ḇ́ęrtísınę tḫke ẋjā̆ṛę.

Ndęr ýíṭ' ató tę ḇḗṓtíra ḫę kísınę pęr pénęnę, prófítęritę Aggáï edé Zaẋárıa ḫ épınę ẓémęrę e ı vgḫsınę mḇę pénęt. Aggáï mḗ fórt ı vgḫṓślóntę atá, e ḫ ṭóṓte, se vdonęsę kṻ témpślę vḫk' ḗṓtę ýíṭ' ákę ı máṭ e ı ḇékṛę, pó dotę jétę mḗ ı laḇdḫárę e mḗ ı máṭ se ı pári mé ýíṭ' atḗ vdṛitṓím ḫę kā̆ pátṛę, sepsé vdę ketḗ témpślę tę dútę kā̆ pęr tę árḇ́ṛę Messía, «Dęṓęṛímı ı ýíṭḫ kómḇebet,» edé dot' e mḇḫ́nę mé laḇdín' e fákęsę tí. Kęjó proṗítí dólı e ḇ́ęrtétę, kṛ́r érḍı Iısḫ-Krísti, edé lęgírṓï ḇ́rénda vd' atḗ témpślę tę dútę. Kęjó pénę kodítı vdę kóẋę tę Daríṛst e tę Artakséṛksıt ḫę zḫnę kémḇę́n' e Kúrosę.

Daríṛs dęṛgṓï vdę Ierḫsaḷímę E'ṓṛę ṓkróṇ́ęsınę: aú mórı mé ḇétęẋe vgá Baḇulóna ýíṭ' ató énęt' e témpślıt ḫę kísınę mḇétṛę: edé aú ḇ́ḫṛı mḇę ḇ́ęnt pęr-sę-ṛí vdę Ierḫsaḷímę ḷ́ḫtęjen' e Pęṛ́ęndísę, e prıṗtęṛínę, e nómnę, ḫę kísınę pásṛę pęríntę tę párętt' e atúre. Pás kęsā̆ Artakséṛksı dęṛgṓï Neemínę vdę Ierḫsaḷímę, ı tsílı ístę bęṛę-ḱítęsı edé ṓ́ṛḇḗtórı ı atí, pęr tę vdęrtḫárę pęr-sę-ṛí mḇṛęt' e ḫutétıt ḫę ísınę ṛę́ẓḫárę: sepsé

ατά νδόνεσε κίϋινε νδερτδαρε τέμπδλινε εδέ ϋδμε ϋτεπῖ, πό ὰυτέτι νδκ' ίϋ ὰαρκδαρε μέ μδρε. Σαμαριτασιτε δόνινε τε πδνόνινε βάϋκε μέ ατά ε τ' 8 νδίχινε ατύρε μβε πδνετ, πό Ιδδέντε νδκε δόνινε. Ατεχέρε ατά ὰδφτόνινε τε νδάλινε τε νδερτδαρετ' ε τέμπδλιτ, εδέ ϋπίφινε φjάλε τε κεκία περ ατά, εδέ ϋδμε χέρε 8περγάκνε μέ ατά: ανδάϊ σᾶ κόχε νγάτι τε νδερτδαρετ' ε τέμπδλιτ, πδνετόρετε πδνόνινε μέ άρμε νδε δόρε, εδέ τε τιέρε ρίνιν' ε ρδανιν' αρεμίϋτε ὰε τε μός 8 βίνινε περσίπερε.

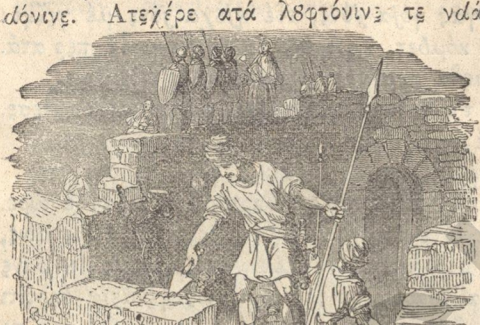

Νδ' ατέ κόχε Νεεμία ίϋτε ϰυβερνιτᾶρ νδε Ιερδσαλίμε, ι τσίλι νδκε μέρτε ας νδονέ πάγε νγά ατά, πό δϋκέντε μέ bδκε εδέ νέ κίντ ε πεσε-δίετε βέτε νδε ϋτεπῖ τε τῖ. Αὸ 8 νδίχτε μέ bδκ' ε μέ γέλε γίθ' ατύρε ὰε κίϋινε νεβόjε, εδέ νδκε κδρσένεϊ περ φάρε γέjε: ϋερβετόρετ' ε ατῖ πδνόνινε βάϋκε μέ γένδεjενε τδκε νδερτδαρε μδρετ' ε Ιερδσαλίμεσε. Αὸ bέρι κρέρετ' ε γένδεjεσε ε τε πάσδριτ' ε γένδεjεσε τε κεθένενε πράπε κάφϋατ' ε τε bοbέκεβετ ὰε ι μbάνινε πένκ περ δετύρατ ὰε 8 κίϋιν' ατύρε, εδέ τ' 8 φάλινε δετύρατ' ατύρε, ε τε μός 8α κερκόνινε με.

Τε κετίλε νέρες τε μίρε ίϋινε Ε'σδρα εδέ Νεεμία, τε τσίλετ' 8περπόκνε φόρτ περ γένδεjεν' ε Ισραΐλιτ ὰε τ' ι νγθλιν' ε τ' ι Θεμελόσινε νδε δέθιτ τε τύρε. Πό περ τε βερτέτινε Θεμελτᾶρ Ζότι πάτ Θεξνε μέ άνε τε προφίτιτ Μαλαχίσε: «Νά 8νε τε πο δεργόν ένγελινε τ'ίμ, εδέ δοτε bέϋε γατί δδενε περπάρα μέjε: εδέ Ζότι, ὰε κερκόνι jδ, δοτε bίϋε πα πρίτδρε νδε τέμπδλε τε τῖ, πό, ένγελι ι διάτεσε, ὰε δοτε bίρι jδ: νά τε πο bιέν, θότε Ζότι ι φδκίbετ.» (Μαλαχία 3.. 1.)

74. Κε πρέϊ Διάτεσε Βιέτερε νγέρ μbε κόχε τε Κρίϋτιτ.

Πάς προφιτίσε Δανιήλιτ, λύπσεϋινε τε ϋκόνινε κάτερε κίντ ε τετε-δίετ' ε τρέ bιέτ πασσί 8νδερτδα τέμπδλι περ σε δύτι, ὰε

τε βίντε Κριῶτι. Νδερμέστ τε κεσάϊ κόχεje Ιδδέντε πάνε άϊττ τε bárda εδέ díττ τε ζέζα.

Αλεκσάνδρι μάθ, μbερέτι ι Μακεδονίσε, πκσσί πëτtëϊ Περσίνε, έρδι μέ ëτερίν' ε τί νdε Ιδδέτ: κρυε-ëτερτόρετ' ε ατί κejτάνε σε dοτε πρίëτε Ιδδένε, πό αύ θ bëρι νdëρ τε μάθ πρίφτερbετ Περνdίσε bερτέτε, εδέ μόρι μέ τε μίρε γënδejεν' ε Ισραΐλιτ. Πάς bdέκejεσ' ατί, Πτολεμέε, μbερέτι ι Εγύπτιτ, πëτtëϊ δën' ε Ιδδέσε, εδέ ëκθλι πρέϊ ανdύj ëθμε Ιδδέν, ε ι πρë νdε Εγύπτ. Πάς bdέκejεσ' ατί γίπι νdε ëκάμπτ ι bíρι, ι τσίλι θ bëρι ëθμε τε μίρα Ιδδένετ, εδέ κυ κεθέθ Σκρόνεν' ε Σëντερθαρε νdε γjθχε Γερκίëτε.

Μë τέπερε σε νë κίντ biét Ιδδέντ ίëινε νdενε μbερέτεριτ τε Εγύπτιτ, παστάϊ ρãνε νdεν' ërδερε τε Αντιόχθτ, μbερέτιτ Συρίσε. Κυ ι μθνdãϊ φόρτ Ιδδέντε, ε ι bëρι ιδθλλάτρε: πό ëθμε νγά ατά σγόθνε bdέκejενε, σε τε μοχόνινε bésεν' ε bερτέτε.

Νdε κετë κόχε dθαλνε Μακκαbéϊτε, τσά τρίμα τε φόρτε, εδέ ëπετθανε bënδινε πρέϊ ërδερετ χθaj. Μέ γίθε κετό γënδejα σ' μθντ τε κενdρόντε bétεμε, περανdάϊ κερκθανε νdίχμε νγά Ρομάνετε, τε τσίλετε ëκέλνε δën' ε Ιδδέσε, εδέ bθνε νë κuberνitãρ μbί ατë bënτ. Ρίγα Ιρόδ, νë Εδομίτ, ërδερόντε bënδινε μb' émεριτ τε Ρομάνεbετ. Κυ ίë νë νερϊ ι μέντëμ, πό ι bráζετ' ε ι άëπερε. Ατά κε χάνιν' ε πίνινε bάëκε μέ Ιρόδινε, ι θόëινε μέ ρένα σε bbρι μbε bënτ περ-σε-ρί ëκέμbιν' ε Δαbíδit, πό Ισραϊλίτετ' ε bερτέτε ι κίëινε μερϊ, εδέ πικλόνεëινε, σεπσέ ίëινε νdενε νë ërδερε τε χθaj, εδέ σεπσέ ι κίë dálερε πρέϊ dórεσε ëκόπι Ιδδεσε. Μέ γίθε κετό, ατά πάνε ëένενε, σε ίë αφρθαρε κόχα ε τε άρδθριτ Μεσσίσε, κε πάτ προφιτέπσορε Ιακόbι, ι πάρι περίντ ι ατύρε, σε αύ dοτε μbελίθτε λαbσνε bάëκε.

Πάς Μαλαχίσε, νθκ' ërδι μë τιάτερε προφίτ τ' θ άπε ατύρε νγbëθλίμ νγά άν' ε Περνdίσε: περανdάϊ ατά dεëερόνινε μë φόρτ σε τιάτερε χέρε περ Μεσσίνε — τε Βίρ ε Δαbíδit — τε Λύεριν ε Ζότιτ, — πër τε bënε νdε bënτ περ-σε-ρί ëκέμbιν' ε Δαbíδit, εδέ (σικθνdρε ëπερένινε) περ τε dεbθαρε Ρομάνετε πρέϊ bënдit ατύρε. Σα-dο-μός Ιδδέντε νθκ' ε dínινε μίρε πθνεν' ε Μεσσίσε, ατά κejτόνινε σε κίë περ τε άρδερε νë νερϊ ι μάθ τε dεbόνε τε χθajτε πρέϊ bënдit ατύρε, ε τε νγρέχνε ëκέμbιν' ε

Δαβίδιτ νδε Ιερθσαλίμε, ε τε μβερετερόνε κετά νδε δετ: εδέ τε πάκε ίθιν' ατά κε πό πρίσινε περ «Νγθθλίμν' ε Ισραΐλιτ» μέ μέντ τε δελίρε ε μέ ζέμερε τε κεθιέλετε. Πό εδέ πασοί έρδι Μεσσία, ατά νάκε μθντνε τ' ε μέρινε βέθ φjάλεν κε θά αύ, σέ «Μβερετερία ίμε νάκ' ξτε νγά κεjό βότε.» (Ιοάννι 18.. 36.)

75. Γένδεja ε Ισραΐλιτ.

Ταθτί κε μβαρθαμ ιστορίν' ε Διάτεσε Βιέτερε, λέτε φλάσεμε εδέ περ γένδεjεν' ε Ισραΐλιτ, κε ζίχετε ν'γόjε νδεπερ γίθε κετέ βιβλί.

Νά πάμ ποσά φεjέθ νερίθ ι πάρε, κύθ θζοτθα Περενδία σε «φάρα ε γρθασε» δοτε μθντνε Σατάνε, εδέ σε δοτε βέρε νερίνε μβε κέμβε τε πάρε περ-σε-ρί. Νέρεζιτε δθχεί τε κίθινε δάθρε φόρτ Περενδίνε, ε τ' ι κίθινε θερβύερε μέ γίθε ζέμερε περ κετά τε ζοτθαρε: πό κάκε ε μάδε ίθτε ε κέκεja ε ατύρε νέρεζετ πάρε, σά Περενδία ι φαρόσι μέ περμβύτεjενε. Πό εδέ πάς περ-μβύτεjεσε περ-σε-ρί ε κέκεja δόλι περ φάκε, εδέ ιδθλλατρία χῦρι νδερ νέρεζιτ: ατεχέρε Περενδία κε τε νδαλτε περ-σε-ρί τε κέκενε, με περπάρα περζιέθ γjθχεν' ε βότεσε, εδέ νδάθ νέρεζιτε μβε κόμβε ε μβε γένδεjε ε μβε φάρα: παστάϊ σγόδι νε νερί τε μίρε ε μέ βέσε, κε τ' ι δεφτέντε σε τθ' κίθ περ τε βέρε, εδέ πρέϊ φάρεσ' ατί δοτε δίλτε αύ κε κίθ περ τε μθνάθρε Σατάνε, εδέ τε βίντε νερίνε μβε κέμβε τε πάρε περ-σε-ρί σικθνάρε κέ ζοτθαρε. Εδέ νδονεσε Περενδία λά κόμβετε τε έτσενινε πάς θδεσ' ατύρε περ τσά κόχε, πό αύ κίθ περ τε μβελέδρε τε γίθε σε παστάϊμι, σικθνάρε μέρετε βέθ πρέϊ φjάλεβετ κε πάτ θξνε, «εδέ νδε φάρετ τένδε δοτε βεκόνενε γίθε κόμβετ' ε δέθτ.» (Τε Λίνδθριτε 12.. 1-3, εδέ 22.. 16-18.)

Ατέ νερί κε σγόδι ίθτε Αβραάμι, εδέ φάρενε κε σγόδι ίθτε Ισαάκ ε Ιακόβι, εδέ αύ κόμβ' ι μάθ κε δόλι πρέϊ ατί, νδάρε δυ-μβε-δίετε φάραθ, βέτθ φάρεσε Λεβίθτ κε ίθινε πρίφτεριτε. Περενδία ι θζοτθα κεσάϊ γένδεjε τ' ι άπε δέν' ε Χαναάνιτ, εδέ τ' ι θτόνε ποσί ύjετ' ε κίελιτ, ε ποσί ρέρεν' ε δέτιτ. Αύ κέ ζοτθαρε σε δοτε νγρίντε Σπερβλιμτάρινε νδερμέστ τ' ατύρε εδέ δοτε βεκόντε ατά, εδέ γίθ' ατά κε τ' ε δόνιν' ε τε λθσινε Περενδίν' ε ατύρε, εδέ δοτ' ι νγίχτε περ γένδεjεν' ε τί.

Пєр тѯ бѣрѯ гатї ѳдєн' є тѯ ардѳрит Ѯпєтимтѣрит, Перєндїа лїдї фјѣлє мє ґєндєјєн' є Ісраѣлит ндє мѣл тѯ Синаѣт, єдє 8 дѣ атўре тѯ Дїетѯ Ѳрдєрїметѯ, єдє ѳѣмѯ тѯ тїера поросї, єдє бѣрї прїфтєрѯ, єдє нгрєχ8 ѳєѵтєрўрен' є кѳрбѣнет' є тѯ крємтет' є тѯ тїера пѳ́нєра лѣтєје, кѯ т' і ндѣнте ата нгѣ́ кўмбет' є тїєрѯ, кѯ тѯ рѳанінѵ тѯ кєθіѣлєтѯ бєсєн' є ѵѯ́ тѯ бєртєтї єдє тѯ ґѣлі Перєндї. Єдє ау́ 8ζотѳа атўре, сє ндє рѳаїтѳїнѵ нўмн' є атї, єдє ндє дѣѳїн' атѯ́, єдє ндє і ѳєрбєфѳїнѵ бєтєм' атї, дот' 8 єптє ґїθѯ тѯ мїратѯ ндє бєт тѯ Хаиаѣнит: пў ндє нгрїтѳїнѵ крўе кѳ́ндрѯ атї, дотѯ сїлте ндє бєт т' атўре сємѳ́ндєје. є ζї бѳ́кє, є мѳртѣјѯ, єдє дотѯ сїлте арємїѣ т' 8 бѯ́нінѵ кєѣ атўре: пў єдє ндє мўс 8ртєсўнєѳїнѵ ндо пѣк, дот' і пєрндѣнте ата ндєпєр бўтєт, є дотѯ прїѳтє є дотѯ ѳкретўнте бѯ́ндін' є атўре, єдє дотѯ рєζўнте кутєтет' є атўре, єдє дот' є бѯ́нте бєѵ' є атўре тѯ θѣтѯ посї χєкѳрѯ. (Леѵітїкѳ 26, єдє Лїў' є дўтѯ 28.)

Пєрандаї і бѯ́рі тѯ ґїθа ато кѯ 8 θѣ атўре. Ау́ 8 дѣ атўре бєѵ' є Хаиаѣнит, і ѳѣмбї є і рїті є і бѯ́рі ѵѯ́ кўмп тѯ мѣθ, 8 фѣлі ґїθѯ тѯ мїратѯ, є 8а бѯ́рі мбѣрѯ ґїθѯ пѳ́нєтѯ: єдє посї ѵѯ́ ѣт' і мєнтѳїм, і мѳндўнте сѣ χ́єрѯ нгрїнінѵ крўе. Єдє дєргѳї ѳѣмѯ профїтєрѯ кўχѯ мбѯ кўχѯ кѯ т' і кєртўнте пєр фѣјет, є т' і кєθєнте мб' ѳдѯ тѯ дрєїтѯ, є т' і бї́нте ндє пєндїм: пў кѳр нѳкѯ ндиґўнінѵ, атєχ́єре і лєнте тѯ бѯ́нєѳїнѵ рўп ндє Ассурї є ндє Ваβулўнѵ: єдє пассї 8пєндѳ́ане, є кєрк8ане фѣкєн' є Ζўтит, ау́ і прѳ̄ пєр-сє-рї ндє дѣ тѯ Хаиаѣнит, є 8 нгрєχ́8 кутєтетѯ пєрсє-рї, є тємпѳлин' є лѣтєјесѯ, єдє і ѳпєтѳї прєї ѳѣмѯ арємїѣѳ̄: єдє пассї 8мбѳ̄ кўχа, Перєндїа дєргѳї Ζўтнѵ Ісѳ8-Кріѳт, і тсїлі лїндї ндє Вїθлеємѯ тѯ Ісбєсѯ прєї фѣрѯсѯ Даβїдит, нд' атѯ́ бїт кѯ пѣт προфитєпсѳрѯ Данїѣлі пєр атѯ́ (Данїѣлі 9.. 24-27.): пў Ісраїлїтѯтѯ, сикѳ́ндрѯ є дїмѯ прєї Діѣтєсѯ Рѣ, νѳ́к' і бєсѳанѵ Мєссїсѯ, пў є ζѳ̄н' єдє є брѣнѵ, сикѳ́ндрѯ 8а пѣтнѵ бѯ̄р' єдє προфїтєβет: єдє кєѳ̄тѳ Перєндїа мѯ̄ ндє фѳ̄нт дєргѳї Ромѣнєтѯ, ѳтатѯ-бїетѯ бієт пѣѕ Крїѳтит, ндє кўχѯ тѯ Тїтосѯ, тѯ тсїлѯтѯ рєζѳ́анѵ Ієрѳсалїмєнѵ, єдє мѳ́арѯ рўп νѣрєζітѯ. Кѯ атєχ́єре є νѯ́ер мбѯ сўт ґєндєјя є Ісраїлит ѯ̄ѳтѯ пєрндѣрѯ мбѯ тѯ кѣтєр ѣнєт є бѣѳт ндєрмѣст тѯ ґїθѯ кўмбєбет, єдє ѳѣχєн' є ѳтўχєн' є мѳндўнєнѵ прєї ґїθѯ кѯ̄їт, єдє бєѳ̄трўнєнѵ сї ѵѯ́ ґєндєјє є χѳај

νdᾱρε βέτσ πρέϊ γίθε νέρεζισ: πό μέ γίθε κετό, «ατά jάνε τε dάσ̈ρε περ πσ̈νε τε άτερεβετ.» (Ρομάνετ 11.. 28.)

Διάτα ε Βιέτερε ξ̈ότε πλότ μέ προφιτϊ περ πσ̈νε τε Ισραΐλιτ: εδέ νγέρ μbε κετέ dίτε Ισδέντε jάνε deëμιτάρετ' ε Περενdίσε μbε γίθε κόμbετ περ νόμν' ε Ζότιτ κε κάνε νdε dόρε: σεπσέ πρέϊ ιστορίσ' ατύρε προδόνετ' ε dρέϊτα, εδέ dάλεν τε bερτέτα προφιτίτε κε κᾱ φόλερε Μοϊσίs 3319 bιέτ περπάρα.

Ισδέντε jάνε περνdᾱρε νdεπερ γίθε δ̈ερατ, εδέ γίθε-κs-dό ι κάνε μερϊ ε ι μάρεν μέ τε κέλ: πό τε Κρεσ̈τέρετ' ε bερτέτε γᾱν τ' ι μάρεν μέ τε μίρε ε τ' ι dάνε, σεπσέ πρέϊ ατύρε κάνε λίνdερε προφίτετ' ε αποστόjτ' ε Ζότιτ Κρίσ̈τ. Νά dϋχετε τ' ι λσ̈τεμι Ζότιτ, τ' s σ̈τιέρε Ισδένετ μένdεjεν' ε μίρε τε κεθένεν' ε τ' ι bεσόνεν Μεσσίσε κε έρδι νdε bότετ περ ατά εδέ περ γίθε κόμbετ, σεπσέ ξ̈ότε σ̈κρδαρε, «Τε bίjτ' ε Ισραΐλιτ dοτε μbέσεν σ̈δμε dίττ πα μbερέτ, ε πα τε πάρε, ε πα κερbάνε, ε πα φιγσ̈ρε, ε πα Εφόδ, ε πα Τεραφίμ. Παστάϊ dοτε κεθένεν τε bίjτ' ε Ισραΐλιτ, εδέ dοτε κερκόνεν Ζότνε Περενdίν' ε τύρε, εδέ Δαβίδινε μbερέτιν' ε τύρε: εδέ dοτε dρδαν̈εν Ζότνε εδέ τε μίρεν' ε ατϊ νdε dίττ τε παστάϊμε.» (Οσία 3. 4, 5.) Εδέ αποστόλι Πάβλε να μεσόν κεσ̈τσ — «Εδέ τε ρεζδαρετ' ε ατύρε νdε (κόφτε) πάσεjε bότε, εδέ τε σ̈τέρετ' ε ατύρε πάσεjε κόμbεσ̈, σᾱ με̈ τέπερε (dοτε jέτε) τε μbσ̈δσ̈ριτ' ε ατύρε;» Εδέ περ-σε-ρϊ θότε — Σεπσέ τε χέδδριτε τε̈j ε ατύρε (ξ̈ότε) τε παϊτδαρετ' ε bότεσε, τσ̈' dοτε jέτε τε πρίτδριτ' (ε ατύρε), bέτσ̈ε σε jέτε σε bdέκδρισ̈;» (Ρομάνετ 11.. 12-15.) Περ γίθε κετό φjάλε κε jάνε σ̈κρδαρε, κδσ̈ τ' ι κέτε bεσδαρε Κρίσ̈τιτ, λέτε μός πδσ̈όνε τδκε λσ̈τερε κεσ̈τσ — «Δάλτε σ̈πεϊτίμι ι Ισραΐλιτ νγά Σιόνα!» (Ψάλμε 14.. 7.) σεπσέ κδρ τε κεθένενε τε γίθε Ισραϊλίτετε, ατεχέρε dοτε μbσ̈δετε μέ γεζίμ bότα ε τε̈ρε.

76. Βίβλα, α Σ̈κρόνα ε Σ̈εντερδαρε.

Πάς γίθ' ατύρε τε πα-νεμερδαραbετ δρεϊτ τε dάσ̈ριτ Βίριτ τϊ, με̈ ε πα-τσ̈ιμδαρα γε̈, κε s κᾱ δε̈νε Περενdία νέρεζετ, ξ̈ότε Σ̈κρόνα ε Σ̈εντερδαρε — φjάλ' ε τϊ κε ξ̈ότε σ̈κρδαρε. Εδέ ποσί Ζότι ύνε Ιισs-Κρίσ̈τι λίνdι νγά γε̈νdεja ε Ισραΐλιτ, κεσ̈τσ εδέ Βίβλα sσ̈κρδα πρέϊ νέρεζισ̈ σε̈εντερδαρε νγά σ̈τεπία ε Ισραΐλιτ,

τε τσίλετε φόλνε σικθνdρε ẍénε μεσθαρε πρέϊ Φρύμεσε Ξεντερθαρε.

Νdε Σκρόνετ τε Ξεντερθαρε *jáνε* σκρθαρε τε *b*ερτέτατε *φjάλετ'* ε Περενdίσε ẍε νθκε νdερόνεν' ας νθκε κεθένενε, τε τσίλατ' θα κᾶ δξνε νέρεζετ ẍε τε *γ*ένεν' θδεν' ε *dρ*έϊτε ε τε κένε νdε*j*έσε ε πακτίμ νdε δετ, εδέ τε τραϋτγόνεν*ε* γεζίμν' ε πα-σόσθρε νdε ẍίελ μέ άνε τε Ιισθ-Κρίϋτιτ. Μέ κετό *φjάλε* ẍε *jáνε* σκρθαρε νdε Σκρόνετ τε Ξεντερθαρε Φρύμα ε Ξεντερθαρε ι νdριτσόν μένdε*j*ενε νερίθτ, ε ι ẍερόν ζέμερενε, ε ι περτερίν σπίρτνε, εδέ ι *dερ*τέν θδεν' ε *dρ*έϊτε *b*εσετᾶριτ: περανdάϊ Περενdία κᾶ θρδερθαρε Ισραΐλίτετε κεστά: — «Εδέ κετό *φjάλε* ẍε πο τε θόμ θνε σότ, τ' ι*r*θ*aj*σ νdε ζέμερετ τένdε, εδέ τ' θα μεσόjσ μέ κθ*jdé*ς *dj*έμβετ τθ, εδέ περ κετό τε φλάτσ κθρ τε ρΐσ νdε σταπΐτ τένdε, ε κθρ τε έτσενσ μb' θδε, ε κθρ τε *b*'*j*εσ (τε φλᾶσ), ε κθρ τε νγρίχεσ (νγά γθμι).» (Λίγ' ε *dú*τε 6. 6, 7.) Κεστά Θότε εδέ Δαβίδι: — «Νόμι ι Ζότιτ (ξστ') ι κεθιέλετε:» (Ισάλμε 19.. 7-11.) εδέ ε τέρε πσάλμα ε νέ κίντ ε νεντε-μ*b*ε-δίεττε *dε*φτέν σᾶ τε *b*εjύερα *jáνε φjάλετ'* ε Ζότιτ. Εδέ γίθε μόνε μ*b*ερέτεριτ' ε μίρε, ποσί Ιοσαφάτι ε Εζεκία ε Ιοσία, κθρ κάνε *dá*ϋθρε τε μεσόνινε γένdε*j*ενε νdε φρίκε τε Περενdίσε ε νdε πθνε τε μίρα, θ έπινε νdε *dó*ρε Σκρόνεν' ε Σεντερθαρε τ' ε κενdόνινε.

Ταϋτί λέτε φλάσεμε πάκ *φjάλε* περ κετέ *b*ιβλί τε τσθά*dí*τσιμε.

Νdονεσε Βιβλα ξστε νέ *b*ιβλί ε τέρε, πό νά' ατέ *jáνε* μ*b*ελέδθρε σθμε *b*ιβλία, σκρθαρε πρέϊ σθμε *b*έτεσ. Νdε Διάτετ τε Βιέτερε *jáνε* μ*b*ελέδθρε τρι-δίετ' ε νέντε *b*ιβλία, σκρθαρε πρέϊ νεζέτ ε κάτερε *b*έτεσ, ẍε θ *dí*μ' έμερατε: εδέ μθντ τε κένε κένθρ' εδέ τε τιέρε *b*έτε ẍε κάνε σκρθαρε, τε τσίλεβετ έμερατε νθκε ζίχενε ν'γέ*j*ε. Βίβλα νθκ' ξστε σκρθαρε μ*b*ε νέ κόχε, πό περ σθμε *b*ιέτ, ε περ σθμε κόχερα ε μότε: Βιβλία ε τε Λίνdθριτ ξστε σκρθαρε πρέϊ Μοϊσίθτ 1491 *b*ιέτ πάρα Κρίϋτιτ, πό Μαλαχία, ι παστά*j*μι προφίτ, σκρδϊ 397 *b*ιέτ πάρα Κρίϋτιτ, *dó* μέ θξνε, 1094 πάς Μοϊσίθτ. Ατά νέρες ẍε κάνε σκρθαρε Βίβλενε νdάνινε νέρι πρέϊ τιάτεριτ νγά πθνα ε νγά μένdε*j*α ε νγά σκάλα: νέρι ΐσστε *b*αρΐ, ε τιάτερε ι *dí*τσιμ, ε τιάτερε ΐσστε λθρτετᾶρ, *dú* τε τιέρε ΐσινε γυκάτεσε, ε *dú* τε τιέρε ΐσινε μ*b*ερέτερε, ε *du* τε τιέρε ΐσινε πρίφτερε, ε σθμε τε τιέρε ΐσινε νέρες τε πόσττερε. Κετά νέρες πρέϊ κόχε *dj*αρσ, εδέ *b*δέχθρε κάλε *b*ιέτ νέρι πάς τιάτεριτ,

σκρθανε νε̨ βιβλί κε̨ νθκε̨ νδᾶν ας μβε̨ μένδε̨ετ, ας μβε̨ φjάλετ, ας μβε̨ πθνερατ, τε̨ τσίλετε̨ λαβδόνινε̨ νε̨ Περε̨νδί τε̨ βέτεμε̨, εδέ προφιτέπσινε̨ πε̨ρ νε̨ Σπε̨τιμτᾶρ τε̨ μάθ κε̨ κίσ πε̨ρ τε̨ ἀρδρε̨: εδέ γίθε̨ φjάλετ' ε ατύρε dθαλνε̨ τε̨ βε̨ρτέτα, κθρ έρδι Μεσσία νδε̨ βότε̨τ: κε̨τθ μέρετε̨ βέσ φόρτ μίρε̨, σε ατά σ' κάνε̨ κένε μεσθαρε̨ πρεί μένδε̨εσε̨ νερίστ, πό σκρθαν' εδέ φόλνε̨ πε̨ρ ατό πθνερα κε̨ θα σβλόϊ Περε̨νδία μέ άνε̨ τε̨ Φρύμε̨σε̨ Σε̨ντε̨ρθαρε̨. Βίβλα ε̨σε̨τε̨ με̨ ε βιέτε̨ρε̨ σε γίθε̨ βιβλίατ' ε βότε̨σε̨: νδ ατε̨ γε̨νδενε̨ σκρθαρε̨ γίθ' ατό κε̨ jάνε̨ τε̨ νεβόjε̨σιμε τε̨ díjε̨ νερίθ: γίθε̨ τσ' τρεγόν κε̨jό βιβλί, jάνε̨ τε̨ βε̨ρτέτα ε τε̨ dρείτα παρένα ε πα γε̨νέσ̈τρα.

Βιβλίατ' ε Βίβλε̨σε̨ μθντ τε̨ νδάχενε̨ dῦ πιέσασ̈ τε̨ μεδᾶ — νε̨ρα πιέσε̨ ε̨σε̨τε̨ ιστορί, ε τιάτρα πιέσε̨ κενκερί.

Α'. Βιβλίατ' ε ιστορίσε̨ — jάνε̨ τε̨ πέσε̨ βιβλίατ' ε Μοϊσίστ, κε̨ θσχενε̨ Λίγα [Νόμι] α Πεντατέρκθ, παστάι Ιισθϊ ι Ναβίστ, ε Γθκάτε̨σετε̨, ε Ρθθα, ε dῦ τε̨ Σαμσίλιτ, ε dῦ τε̨ Μβε̨ρέτεραβετ, ε dῦ τε̨ Κόχεραβετ, ε Ε'σδρα, ε Εσθίρα, ε Νεεμία.

Β'. Βιβλίατ' ε κενκερίσε̨ — μθντ τε̨ νδάχενε̨ περ-σε̨-ρϊ τρϊ πιέσασ̈.

1. Βιβλίατ' ε κένκαβετ — jάνε̨ με̨ τε̨ σ̈θματε̨ Πσάλμε̨τε̨, ε Κένκα ε Κένκαβετ. εδέ τε̨ Κjάρατ' ε Ιερεμίσε̨.

2. Βιβλίατ' ε μεσίμιτ — jάνε̨ Ιόβι, ε Λε̨γιράτατ' ε Σολομόνιτ, ε Κλισάρι. Νθκε̨ díχετε̨ σε κθ̈ ε κᾶ σκρθαρε̨ βιβλίν' ε Ιόβιτ: μθντ τα κέτε̨ σκρθαρε̨ Μοϊσίθ. Σ̈θμε̨ νέρε̨ς τε̨ dίτσ̈ιμ βεσόνε̨νε̨, σε κε̨jό βιβλί ε̨σε̨τε̨ με̨ ε βιέτε̨ρε̨ σε γίθε̨ Βίβλα.

3. Βιβλίατ' ε προφιτίσε̨ — jάνε̨ Ισαΐα, ε Ιερεμία, ε Εζεκιήλι, ε Δανιήλι, ε Οσία, ε Ιοήλι, ε Αμόσι, ε Αβδίθ, ε Ιονᾶϊ, ε Μιχαΐα, ε Ναθμι, ε Αββακθμι, ε Σοφονία, ε Αγγαΐθ, ε Ζαχαρία, ε Μαλαχία.

Κε̨σ̈τθ μθντ τε̨ νδάχετε̨ Βίβλα: πό εδέ νδε̨ βιβλίατ τε̨ ιστορίσε̨ γε̨νδενε̨ μjάφτ προφιτί, εδέ νδε̨ βιβλίατ τε̨ προφιτίβετ. γε̨νδετε̨ μjάφτ ιστορί, εδέ νδερ γίθε̨ κετό βιβλία γε̨νδετε̨ μjάφτ προφιτί.

Ταστί γίθε̨ βότα ι κᾶ dετύρε̨ κετί κόμβιτ Εβρέβετ, σεπσέ κᾶ ρθαϊτε̨ρε̨ φjάλεν' ε Περε̨νδίσε̨ τε̨ σκρθαρε̨ νδε̨ κάρτετ. Γίθε̨ βιβλίατ' ε Διάτε̨σε̨ Βιέτε̨ρε̨ jάνε̨ σκρθαρε̨ νδε̨ γjθχε̨ Εβραΐσ̈τε, περβέτσ̈ τσά κρέρε̨βε τε̨ Δανιήλιτ ε τε̨ Ε'σδρε̨σε̨ κε̨ jάνε̨ σκρθαρε̨ Χαλδεΐσ̈τ νδε̨ γjθχε̨ τε̨ Βαβυλόνασετ. Εβρέϊτε̨ πασσί σκεθύενε̨

πρεϊ ροπερίσε Βαβυλόνεσε, κίϋινε χαρϑαρε γjϑχεν' ε τύρε, ε φλίσινε Χαλδεΐϋτ: περ κετε πϑνε Εβρέjτε πάτνε ϋκρϑαρε Χαλδεΐϋτ, νdʼ ατε γjϑχε κε φλίϋτε γενdεjα ατεχέρε. Παϋτάϊ Αλεκϋάνδρι, μbερέτι ι Μακεδονίϋε, κϑρ πϑϋτõϊ άνετ' ε τε λίνdϑριτ dίελιτ, περνdᾶϑ Γερκίϋτενε νdεπερ ατά bξνdε, περνdάϊ Εβρέjτ' ε dίτϋιμ κεθύενε κετό bιβλία νdε γjϑχε Γερκίϋτε. Ϋτατε-δίετ' ε dύ bέτε τε dίτϋιμ κάνε κεθύερε Ϋκρόνεν' ε Ϋεντερϑαρε νdε γjϑχε Γερκίϋτε, περανdάϊ θϑχετε Τε κεθύερετ' ε τε Ϋτατε-δίετbετ, α σεπσέ ϑbξ μέ ϑρbερε τε πλεκεϋίϋε Αλεκϋανδρίϋε, τε τσίλετ' ίϋινε ϋτατε-δίετε bέτε. Τε πέϋε bιβλίατ' ε Μοϊσίϑτ εbέ Λεγιράτατ' ε Σολομόνιτ ϑκεθύενε νdε κόχε τε Πτολεμέϑτ Σοτίρ, 285 bιέτ πάρα Κρίϋτιτ, εbέ 170 bιέτ πάρα Κρίϋτιτ ϑκεθύεν' εbέ γίθε bιβλίατ' ε τιέρα τε Διάτεϋε Βιέτερε. Πενταέφκϑ εbέ Λεγιράτατ' ε Σολομόνιτ jάνε κεθύερε φόρτ μίρε. πό Ψαλτίρι εbέ bιβλίατ' ε τιέρα μbε ϋθμε bξνdε σ' μέρενε bέϋ κεθιέλετε. Ϋθμε μίρε ϑbξ περ bότενε κε ϑκεθύε Ϋκρόν' ε Ϋεντερϑαρε νdε τιάτερε γjϑχε, σεπσέ ϑ τõέλι σũτε νέρεζετ μbε τε κάτερ άνετ ε bξϑτ κε τε νdιγόνενε ζξν' ε ϑνγίλιτ, εbέ τ' ι bεσόνενε Ζότιτ Κρίϋτ, Ϋπετιμτάριτ τ'ύνε. Κεϋτό εbέ παϋτάϊ ζϑνε τε κεθένενε Διάτεν' ε Βιέτερε εbέ Διάτεν' ε Ρε νdε ϋθμε γjϑχερα τε τιέρα: εbέ ϲι bόλι περ φάκε μιεϋτερία ε ϋτυπα-ϋκρόνεϲε, 1440 πάϲ Κρίϋτιτ, ατεχέρε ϑμbϑõ bότα μέ βιβλία: πό κε κϑρ ϲε ϑνγρέχ Ϋοκερία ε Βίβλεϲε νdε Ενγελτέρε, 1804 πάϲ Κρίϋτιτ, Διάτ' ε Βιέτερε εbέ Διάτ' ε Ρε ξõτε κεθύερε νdε 205 γjϑχερα τε χϑαja νγέρ μbε ϲότ. Dάϋτε Ζότι, κε τα κενdόνενε Ϋκρόνεν' ε Ϋεντερϑαρε γίθε bότα, κετέ bϑρετί τε πατõιμϑαρε κε ϑα κã bξνε Περενdία νέρεζετ περ τε αεφτύερε ϑbεν' ε jέτεϲε πα-ϲόϑρε!

ΦϬNDI.

Αδϐρόϳ, adoro, λατρεύω.
αδϐριμ., λατρεία.
ακρέπ-ι, σκορπίος.
ανδάϊ, ὄθεν, διατοῦτο.
άνε-α, μέρος, μέλος
πληθυντ. άνε-τε.
άνε-α, ἀγγεῖον. πληθυντ. ένε-τε.
ανί, ἔπειτα.
άϋπερε, asper, σκληρός.
ᾶτε-ι καὶ ᾶτε-α, πατήρ.
πληθυντ. άτερε-τε, πατέρες.
ϐαρόϳ, ἐνταφιάζω, θάπτω.
ϐδίερ, φθείρω. μετοχ. ϐδιέρε.
Βένδι μίρε, τόπος ἱερός.
2) τὸ Ἱερὸν τοῦ Ναοῦ.
ϐέρε-α, θέρος. πεϱανε-ϐέρε, ἔαρ.
ϐερε-κίτεσ-ι, οἰνοχόος.
ϐερϋόϳ ῥημ. οὐδ. πλημμυρῶ.
ϐερϋίμ-ι, πλημμύρα.
ϐερτετόϳ, ϐεϐαιῶ.
ϐερτετόνεμ, ϐεϐαιοῦμαι.
ι ϐοϐέκ-γϑ, πτωχός.
πληθ. τε ϐοϐέκε-τε.
ε ϐοϐέκετε-α, πτωχή.
πληθ. τε ϐοϐέκετα-τε.
ϐοϐεζῖ-α, πτωχεία.
ϐοϐεζόνεμ ῥημ. οὐδ. πτωχεύω.
ϐράζετε, θρασύς.
ϐαρι-ϑ, ποιμήν.
ϐέρ-ι, ϐέλος.
ϐεσετᾶρ-ι, πιστός.
ϐόρε-α (ϐδόρε καὶ ϐδόρε), χιών.
ϐροχορόϳ ῥ. οὐδ. ἀλαλάζω.
ϐϑκε-πιέκεσ-ι, ἀρτοποιός.
ϐϑρκ-γϑ, δεσμοτήριον, φυλακή.
πληθ. ϐϑργε-τε.
γένδεϳε-α, gens, gentis, γένος, φῦλον, ἔθνος, λαός, ὄχλος.
γεντᾶρ-ι, ἐθνικός.
γινκάλε-α, τέττιξ, Λατ. cicada, Ιταλ. cicala.
γρέπ-ι, ἀγκίστριον.
γρίγε-α, grex, gregis, ποίμνη.
δάνεσ-ι ἢ δένεσ-ι, δοτήρ.
διάτε-α, διαθήκη.
Διάτα ε Βιέτερε, ἡ Παλαιὰ Διαθήκη
Διάτα ε Ρε, ἡ Καινὴ Διαθήκη.
δάμ-ι, ϐλάϐη, ζημία. ἴδε δενόϳ.
δελῖρ, ἐλευθερόω. 2) καθαρίζω.
δελίρεμ, ἐλευθεροῦμαι.
2) καθαρίζομαι.
δελίρεσ-ι, ἐλευθεροτής.
δενόϳ, δαμάω, δαμνάω, damno, καταδικάζω.
δενίμ-ι, καταδίκη. ἴδε δάμ-ι.
δενϑαρε, καταδικασμένος.
δετᾶρ-ι, ναύτης.
δετύρε-α, χρέος.
δετϑαρ-ῆρι, χρεώστης.
δεϋμόϳ, μαρτυρῶ.
δεϋμῖ-α, μαρτυρία.
δεϋμίμ-ι, μαρτύριον.
δεϋμιτᾶρ-ι, μάρτυς.
δεϋερόϳ, desidero, ἐπιθυμῶ.
δεϋερίμ-ι, ἐπιθυμία.
δινάκ-ϑ, πανοῦργος.
δινακερῖ-α, πανουργία.
δοϐῖ-α, ὄφελος, κέρδος.
δορε-δένεσ-ι, ἐγγυητὴς διὰ τὸ πρᾶγμα.
δορε-ζένεσ-ι, ἐγγυητὴς διὰ τὸ ἄτομον.

ἀριτᾰ̄ρ-ι, φωστήρ.
ἀρδ̆-ja, ξύλον. ἀρδ̆-ρι, δένδρον.
ἔμε̯-α, μήτηρ. πληθ. ἔμα-τε̯.
ι ἔπερ-ι, ὁ ἄνω. ε ἔπερ-α, ἡ ἄνω.
θε̯λίμ-ι, θύελλα.
θερόρε-ja, θυσιαστήριον.
θεσᾰ̄ρ-ι, θησαυρός.
θράκε-ja, θώραξ.
Ιε̯χοβᾶ, τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ Ισραήλ.
κάντ-ai, Ιταλ. canto, γωνία, ἄκρα.
κέθ-δι καὶ έθ-δι, ἐρίφιον.
κε̯νδίτ, Τουρκικὴ λέξις [κανδέμ]. ἴδε γε̯νε̯ϝ.
κε̯νκε̯ρῑ̆-α, ποίησις, ποίημα.
κε̯σῐ̆λε-ja, consilium, συμβουλή.
κε̯σῐ̆λόϳ, συμβουλεύω.
κε̯σῐ̆λε̯σ-ι, σύμβουλος.
κλισᾰ̄ρ-ι, ἐκκλησιαστής.
κοδίτι, συνέδη.
τε̯ κοδίτ8ρε̯, συμβάν.
κόμπ-bι, ἔθνος. πλήθ. κόμbε-τε̯.
κ8jdέσ-ι, φροντίς, ἐπιμέλεια.
κ8jdεστᾰ̄ρ-ι, φροντιστής, ἐπιμελητής, οἰκονόμος.
κ8νdρέλ, ἐπίρημ. ἀντικρύ.
κ8rbάν τε̯ diέγ8ρε̯, ὁλοκαύτωμα.
κ8rbάν παĸτίμι, θυσία εἰρηνική.
κρέθ, παθητ. κρίδεμ, καταδύω, δυθίζομαι, δουτῶ εἰς τὸ νερόν
κρεμτερόϳ, ἑορτάζω.
κριϳόν, creo, δημιουργῶ.
κριϳέσε̯-α, δημιουργία.
κριϳετᾰ̄ρ-ι, creator, δημιουργός.
κριϳετύρε̯-α, creatura, πλάσμα.
κρυε-ᾰ̄τε̯-ι, πατριάρχης.
κρυε-ĸυτέτ-ι, μητρόπολις, πρωτεύουσα πόλις.
κρυε-λάρτε̯-ι, ἀλαζών.
κρυε-8ᾰτε̯τ8ᾰρ-ᾰ̄ρι, ἀρχιστράτηγος.
κρυε-πρίφτ-ι, ἀρχιερεύς.
ĸαφόϳ, ἀγκαλιάζω.
ĸέμ-ι, θυμίαμα.
ĸε̯νdρέσε̯-α, στερέωμα.
τε̯ ĸέν8ρε̯, ὕπαρξις.
ĸέφτ-ι, ποτήριον, [ĸεῦθ-ος].
ĸυτέτ-ι, civitas, civitatis, πόλις.
ι λάϊμ-ι ἢ λάϊμε̯σ-ι, βρέσβυς, μεσίτης.
λαϊμε̯σῖ-α, πρεσβεία, μεσιτεία.
λαϊμε̯σόϳ, πρεσβεύω, μεσιτεύω.
λάνdε̯-α, ξυλεία, ξυλική.
λατόϳ, γλύφω.
λε̯γιρόϳ, ὁμιλῶ. λε̯γιράτε̯-α, ὁμιλία.
λε̯ĸῆρ-ι, λίμνη.
λετε̯σόϳ, ἐλαφρύνω.
λετσῖτ, κηρύττω.
τε̯ λετσῖτ8ρε̯, κήρυγμα.
λετσῖτε̯σ-ι, κήρυξ.
λίγε̯-α, lex, legis, νόμος.
λίγε̯-δε̯νε̯σ-ι, ὁ δίδων νόμον.
λίγα ĸυτετόρε, νόμος πολιτικός.
λίγα ε λ8τε̯jεσε̯, νόμος θρησκευτικός.
ι λίρε̯, εὐθηνής. 2) ἐλεύθερος.
τε̯ λίρε̯, εὐθήνεια. 2) ἐλευθερία.
λιρόϳ, εὐθηνῶ. 2) ἐλευθερόω.
λιρόνεμ, εὐθηνοῦμαι. 2) ἐλευθεροῦμαι.
λ8νdρε̯-α, πλοῖον. λ8νdρόϳ, πλέω.
λ8ς, λ8τ, λ8τ, λατ-ρεύω.
λ8τεμ, λίτομαι, λίσσομαι, δέομαι, παρακαλῶ.
λ8τε̯jε-α, λατ-ρεία.
τε̯ λ8τ8ρε̯, λιτή, δέησις, παρακάλησις.

λϑφτεταρ-ι, πολεμιστής.
μαδεϊτόνεμ, ὑπεριφανεύομαι
μαδεϊτί-α, ὑπεριφανεία.
μαδεϊτϑαρ-ὅρι, ὑπερίφανος.
μανδόρλε-ja, ἀμυγδάλη.
μαρεζί-α, ἀφροσύνη.
μβετϋέλ, μβύλ, ἀποφιμόω.
μβϑρόj, ὑπερασπίζω.
μβϑρόνεμ, ὑπερασπίζομαι.
μβϑρόνεσ-ι, ὑπερασπιστής.
μβϑρόνε-α, ἀσπίς.
μενδέϋσε-α, ἡ τροφός.
μενδύρε-α, τρόπος.
μιέκ-ϑ ἤ μιέκεσ-ι, ἰατρός.
μιεκεσί-α, ἰατρεία.
μιεκεσόj, ἰατρεύω.
μιέϋτερ-ι, magister, Ιταλ. maestro, τεχνήτης, διδάσκαλος.
μιεϋτερί-α, τέχνη.
μόϋε-α, ἡλικία. [ἴδε μότ-ι, χρόνος.]
μοϋατάρ-ι, συνῆλιξ.
νγιρόj, γεύομαι. νγιρίμ, γεῦσις.
νγϑϋλόj, con-solor, παρηγορῶ.
νγϑϋλόνεμ, παρηγοροῦμαι.
νγϑϋλίμ-ι, παρηγορία.
νγϑϋλιμτάρ-ι, παρήγορος.
νδάj, παρά, πλησίον.
νδάλ, ἐμποδίζω.
τε νδάλε, ἐμπόδιον.
νδαλόj, σταματῶ.
νδονεσε, μολονότι.
ϑδε-χέκεσ-ι, ὁδηγός.
ϑjδεσε-α, νῆσος.
ϑjίτ, ποτίζω (ἐπὶ φυτῶν καὶ χόρτων).
ϑνγιλϑαρ-ὅρι, εὐαγγελιστής.
ϑϋτεϑαρ-ὅρι, στρατιώτης.
ϑϋτερί-α, στρατός, στράτευμα.
παϰτόj καὶ παϰσόj, pax, pacis, εἰρηνεύω.
παϰτίμ-ι καὶ παϰσίμ-ι, εἰρήνη.
ι πα-ϑδε-ι, ἄδικος.
πα-ϑδερί-α, ἀδικία.
παραλίνδεσ-ι, πρωτότοκος.
παραλίνδεjε-τε, τὰ πρωτοτόκια.
παραϑδεσ-ι, πρόδρομος.
παρδιέ, πρόχθες.
πα-πρίτϑρε, ἀπροσδοκήτως, ἔξαφνα.
πεϰί-ρι, κράσπεδον.
πεϰίσε-α, πλίνθος.
πενδόνεμ, poenito, μετανοῶ.
πενδίμ-ι καὶ πενδέσε-α, μετάνοια.
περαvδάϊ, διατοῦτο.
περανδϑαρ-ὅρι, imperator, αὐτοκράτωρ, ἐξ οὗ καὶ μβερέτ, βασιλεύς.
περαρόj, χρυσόω.
πεrβετόνεμ καὶ πεrγερόνεμ [juro] καὶ bέν bέ, ὀμνύω.
bέ μβε bέ, ὁρκίζω.
πεrγόj, κατασκοπεύω.
πεrγόνεσ-ι, κατάσκοπος.
περδελέj, ἐλεῶ.
περδελίμ-ι, ἔλεως.
περδελιμτάρ-ι, ἐλεήμων.
περίντ-di, parens, parentis, γονεύς.
περδοr, μεταχειρίζομαι.
περχρενάρε-ja, περικεφαλαία.
περμβύτεjε-α, κατακλεισμός.
περμέντ, μνημονεύω.
περϑνγεμ, ταπεινοῦμαι.
ι περϑνγετε, ταπεινός.
περφλάς, κατηγορῶ.
πιέσε-α, μερίς, τμῆμα. Ἀγγλ. piece, Ἰταλ. pezzo.

πεᾰ́ȷ, Ἰταλ. peso, pesare, ζυγιάζω, σταθμίζω.
πεᾰ́ῑμ-ι, ζύγιασμα, στάθμησις.
τε πικάτʒρε, ῥαντισμός.
πικλῑ́μ-ι, πικρία, λύπη.
πικλό ɹεμ, πικραίνομαι, λυποῦμαι.
πλᾰ́φ-ι, ἐφάπλωμα.
πρέκ—πρέκ—πρέκ, καὶ πεʒκάς—πεʒκέτ—πεʒκέτ, ἅπτομα, ἐγγίζω. μετοχ. πεʒκάτʒρε καὶ πρέκʒρε.
πρῐ̃ν, πρῐ́ν, πρῐ́ν. πρῐ́με, πρίνι, πρῐ́νεʒνε, προβαίνω, προπορεύομαι, προηγοῦμαι.
ράμε, Ἰταλ. rame, χαλκός.
ι-ε ράμτε, χαλκοῦς.
ρίγε-α, rex, regis, βασιλεύς.
ρῐ́σταζι, ἐπίρημ. νεωστί.
ρᾰ́νʒε-ι, φύλαξ.
ράσε-α, πλάξ πέτρας. [ἴδε Ἑλλ. λᾶας].
ρεθ-πρές, περιτέμνω.
ρεθ-πρέσɛȷe-ȷa, περιτομή.
τε ρενθαρα-τε, ἐρείπια.
σα-καϰε-χέρε, παρευθύς.
σθʒλόȷ, ξεσκεπάζω, ἀποκαλύπτω.
σθʒλέσε-α, ἀποκάλυψις.
σθʒλεμ, ὁρμῶ.
Σεν-θε̃νdι, τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων τοῦ Ναοῦ.
σέν̃ε-α, σημεῖον, signum.
σεν̃όȷ, σημειῶ, signo.
σεν̃τερόρε-ȷa, ἁγιαστήριον.
σερβετθάρ-ōρι, θεράπων, servus, ὑπηρέτης.
σερβετόρε-ȷa, ὑπηρέτρεια.
σερβέȷ, ὑπηρετῶ.
σερβέσε-α, ὑπηρέτησις.
σερβετύρε-α, δουλεία.
σεφρέȷ, suffro, ὑποφέρω.
αdρόȷ, duro, ὑπομένω.
σῐ́ȷε-α, νοστιμάδα, γεῦσις ἡδύς.
ι-ε σῐ́σιμ, νόστιμος, εὔχυμος, ἡδύς.
σκάκ-θ, ἀφορμή.
σκρόν̃ε-α, γράμμα, γραφή.
σκρόνα γαχτόρε, γράμματα κυνηγετικά.
Σκρόνα ε Σεν̃τερθάρε, ἡ Ἁγία Γραφή.
σκρόν̃εσ-ι, γραμματεύς.
σκθρτεζε-α, ὄρτυξ. 2) λάχος.
σόρτε-α, sors, sortis, κλῆρος.
σπέλε-α, σπήλαιον.
σπερβλέȷ, λυτρόω.
σπερβλῑ́μ-ι, λύτρωσις.
σπερβλύεσ-ι, λυτρωτής.
στέρεμ καὶ στερόν, στερῶ.
στερπῐ́ν-τε, ἑρπετά.
στῐ́ȷεζε-α, λόγχη.
στύλε-α, στῦλος.
στυπα-σκρόν̃ε-α, τυπογραφία.
τέμπθλε-ι, templum, ναός.
τιέτεραζι καὶ τιάτεραζι, ἀλλέως.
τραθτόȷ, trado, προδίδωμι.
τραθτῑ́μ-ι, προδοσία.
τραθτθαρ-ōρι, traditor, προδότης.
τρεγόȷ, διηγοῦμαι.
τρέκ-γθ, ἀγορά.
τρεγετόȷ, ἐμπορεύομαι.
τρεγετῑ́-α, ἐμπόριον.
τρεγετᾰ́ρ-ι, ἔμπορος.
τρθβέζε-α, τράπεζα.
τυμόȷ, καπνίζω.
ι τσῖλι, ὁ ὁποῖος. ε τσῖλα, ἡ ὁποῖα.
τε τσῖλετε, οἵτινες.
τε τσῖλατε, αἵτινες.
τσμῐ́ρ-ι, φθόνος.

υλ-bĕρ-ι καὶ υλ-bĕρ-ι, ἶρις, οὐράνιον τόξον.
φεχίνε-α, vicinus, γείτων.
φάλεμι νdέρσε, εὐχαριστῶ.
Φρύμα ε Σεντερbάρε, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα.
χάρκ-ε, arcus, τόξον.
χαρκετbαρ-ōρι, τοξότης.
χέρετ, ἐπιρ. ἐωθινῶς, ὀρθρίως, πρόωρα.
χίε-ja, θεός, [ιε-ρός]. χίετε θεοί μυθολογικοί [ιε-ροί]. 2) χίετε, φάσματα, σκιαί, πνεύματα. 3) σκιά, ἔλλειψις φωτός, κοινῶς ἴσκιος. 4) σεμνότης, εὐσχημοσύνη, εὐπρέπεια.
χιερῖ-α, θεότης.
ι-ε χιερbαρᾱμ, θεῖος.
χῖρ-ι, χάρις.
χobĕ-ja, σφενδόνη.
έρερα τε μίρα, ἀρώματα.
bότε-α, κόσμος. dĕ-ε, γῆ.
τόκε-α, ἤπειρος, ἡ στερεὰ γῆ.
bίδε-α, θηρίον. ötĕσε-α, ζῶον.
bαγετῖ-α, κτῆνος.
κάφöε ε γάλε, φορτηγικὸν ζῶον.
γε ε γάλε, ἔμψυχον.
τε λίνaδριτ' ε díελιτ ἤ τε λέρετ' ε díελιτ, ἀνατολή.
τε περενdδαρετ' ε díελιτ, δύσις.
άν' ε bόρεσε, βορρᾶς.
άν' ε μεσ-díτεσε, μεσημβρία.

Σελλίς.	στίχος.	Λάθη. ἀντὶ	Διορθώσεις. γράφε
4	33	πρέϊ öε μίρεσ'	πρέϊ σε μίρεσ'
6	4	ε χάφöεσε	ε κάφöεσε
8	10	κίντ κδτε	κίντ κδτ
8	24	νέττ	νέτ
23	12	bρέζαö	bρέζαö
32	13	μέρι	μέρνι
34	19	ἔötε γάλε.	ἔötε γᾶλ
36	24	νdάj Αbραάμιτ	νdάj Αbραάμνε
46	30	ι μεσöῖ	ι μεσöῖ
47	20	τε κέτε	τε κέτε
47	29	ι περbύζδρ'	ι περbδζδρ' = καταφρονῶ.
82	21	ἴμε	τ'ίμε
86	20	τε λδεριτ	τε λύεριτ
92	35	νdερόνενε	νdερόνενε
93	33	djémbετ ι Δαbίδιτ	djémbετ Δαbίδιτ
102	17	πελέμbε	πελέμbε
		δέρρα	δέρα, γαῖαι.
		περενdίρρα	περενdίρα, θεοί.
		φάρρα	φάρα, σπόροι, φυλαί.

ΒΚSΗ

Π. Κ.	Μbερέτεριτ' ε γίθ' Ισραΐλιτ.	Βιέτ.	Προφίτεριτε.	Π. Κ.
1096	Σαΰλι	40	Σαμεΐλι	1096
1056	Δαβίδι	40	Ναθάνι, Γάδι.	1056
1016	Σολομόνι	40		1016

	Μbρετερία ε Ιΰδεσε.			Μbερετερία ε Ισραΐλιτ.			
	Μbερέτεριτε.	Βιέτ.	Προφίτεριτε.	Μbερέτεριτε.	Βιέτ.	Προφίτεριτε.	
975	Ροβοάμι	17	Σεμαΐα, Ιδδοΐ.	Ιεροβοάμι α'.	22	Αχιάϊ.	975
958	Αβιάμι	3					
955	Ασάϊ	41	Αζαρία, Ανανία.	Ναδάβι	2		954
				Βαασάϊ	24	Ιεΰϊ.	953
				Ηλάϊ	2		930
				Ζίμβρι	7 δίτ.		929
				Αμρίε	12		925
914	Ιοσαφάτι	25	Ιεΰϊ, Ιααζιήλι.	Αχαάβι	22	Ηλίε, Μαχαΐα.	918
				Οχοζία	2	Ελισσέε.	898
822	Ιοράμι	8		Ιοράμι	12		896
885	Οχοζία	1					
884	(Γοθολία)	6		Ιεΰ	28		884
878	Ιοάσι	40	Ζαχαρία α'.				
				Ιοαχάζι	17		856
839	Αμασία	29		Ιοάσι	16	Ιονάϊ.	841
				Ιεροβοάμι β'	41	Οσιέα, Αμόσι.	825
810	Οζία	52	Ιοήλι, Ζαχαρία β'.				
				Ζαχαρία	1/2		773
				Σαλλέμι	1/12		772
				Μεναΐμι	11		772
				Φακεΐα	2		761
758	Ιοθάμι	16	Ισαΐα, Μιχαΐα.	Φεκάϊ	20		759
742	Αχάζι	16		Οσιέϊ	9		730
726	Εζεκία	29	Ναέμι.	Ροπερία			721
698	Μανασσίε	55					
643	Αμόνι	2					
641	Ιοσία	31	Σοφονία, Ιερεμία.				
610	Ιοαχάζι	1/4					
610	Ιοακίμι	11					
607	Ροπερία α'.		Δανιήλι.				
599	Ιοαχείνι	1/4	Αββακέμι.				
599	Ροπερία β'.		Εζεκιήλι.				
599	Σεδεκία	11	Αβδίε.				
588	Ροπερία γ'.						

535	Τε νδερτέαρετ' ε Ιερεαλίμεσε περ-σε-ρϊ. Αγαίε, Ζαχαρία γ'., εδέ Μαλαχία, Προφίτερε. Τε ρεζέαρετ' ε Ιερεαλίμεσε πρέϊ Τίτοσε, 70 βιέτ πάς Κρίϋτιτ.

BKSH

BKSH

BKSH

BKSH

ΒΙΒΛΙΑ ΣΚΙΠ

νδᾳ γῆϑχᾳ Τοσκερίστε, μέ σκρόνα Γρεκίστε.

—

1.	Διάτα ε Ρᾱ, Γρεκίστ εδέ Σκίπ, λίϑρᾳ. γρόσ		5
2.	Πσαλτῖρι, λίϑρᾳ.	»	3
3.	Ιστορία ε Σκρόνεσᾳ Σεντερϑαρᾳ, λίϑρᾳ.	»	3
4.	Αλφαβιτᾶρι.	»	1
5.	Κάτρᾳ Περγεμίμε.	»	½

LIBRA ŠKIP

ndę ǵuhę Gegęnište, me Ĭętęra Latinište.

—

1.	Δiata e Rē baškę me Psaltĕrinę, Ĭϑunę. .	groš	7
2.	Δiata e Rē, Ĭϑunę.	„	5
3.	Katęr Ungilat' eδe Punęt' e Apŏstuyvet, Ĭϑunę	„	3
4.	Psalteri, Ĭϑunę.	„	3
5.	Historia e Šĕńtesę Škrońę, Ĭϑunę. . . .	„	3
6.	Abetari.	„	1
7.	Katęr Katekisma.	„	½

Τὰ εἰρημένα βιβλία πωλοῦνται εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὁδὸς Φιλτζαντζιλέρ ϊοκουσοῦ, Ἀποθήκη Γραφῶν.